

VII.

ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ

ÖZET KİTAPÇIĞI

EDİTÖRLER / EDITORS

Prof. Dr. Koray KÖKSAL

Doç. Dr. Ahmet ÖZDEMİR

Dr. Öğr. Üyesi Kerim ÖZBEYAZ

19 Ekim-21 Ekim 2023

Bitlis Eren Üniversitesi Merkezi Konferans Salonu

BİLİMLER IŞIĞINDA
YARATILIŞ

BITLİS İL MÜFTÜLÜĞÜ

BITLİS İL MİLLÎ EĞİTİM
MÜDÜRLÜĞÜ

VII. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ
ÖZET KİTAPÇIĞI 19-21 Ekim 2023
Editörler: Prof. Dr. Koray KÖKSAL, Doç. Dr. Ahmet ÖZDEMİR
Dr. Öğr. Üyesi Kerim ÖZBEYAZ

Genel Yayın Yönetmeni: Berkan Balpetek

Kapak ve Sayfa Tasarımı: Duvar Design

Baskı: Ekim 2023

Yayıncı Sertifika No: 49837

ISBN:978-625-6585-42-3

© Duvar Yayınları

853 Sokak No:13 P.10 Kemeraltı-Konak/İzmir

Tel: 0 232 484 88 68

www.duvar yayinlari.com

duvarkitabevi@gmail.com

VII.
ULUSLARARASI
BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ
KONGRESİ
ÖZET KİTAPÇIĞI
19-21 Ekim 2023

VIIth
INTERNATIONAL
CONGRESS OF
CREATION IN THE LIGHT OF SCIENCES
ABSTRACT BOOKLET
October 19-21, 2023

EDİTÖRLER / EDITORS
Prof. Dr. Koray KÖKSAL
Doç. Dr. Ahmet ÖZDEMİR
Dr. Öğr. Üyesi Kerim ÖZBEYAZ

BİTLİS, 2023

**Prof. Dr. Necmettin
ELMASTAŞ**
Bitlis Eren Üniversitesi Rektörü

**Prof. Dr. Mehmet Hakkı
ALMA**
Iğdır Üniversitesi Rektörü

DAVETLİ KONUŞMACILAR
(INVITED SPEAKERS)

Prof. Dr. Âdem TATLI
Dumlupınar Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi

Prof. Dr. İlkay ERDOĞAN ORHAN
Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Kazım UYSAL
Dumlupınar Üniversitesi Eski Rektörü

Prof. Dr. Mehmet Hakkı ALMA
Iğdır Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Nevzat TARHAN
Üsküdar Üniversitesi Kurucu Rektörü

Prof. Dr. Ömer AKIN
Matematikçiler Derneği Onursal Başkanı

Prof. Dr. Şener DİLEK
İnönü Üniversitesi

VII. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILIŞ KONGRESİ

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Abdülhak Halim ULAŞ
Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Âdem DURSUN
Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet Zafer TEL
Iğdır Üniversitesi

Prof. Dr. Ali ALAŞ
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Ali Osman BELDUZ
Karadeniz Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Atila DOĞAN
Karadeniz Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Cihat YAŞAROĞLU
İnönü Üniversitesi

Prof. Dr. Ekrem KÖKSAL
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Prof. Dr. Ercan KAYA
Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Erhan PİŞKİN
Dicle Üniversitesi

Prof. Dr. Fatih SATIL
Balıkesir Üniversitesi

Prof. Dr. Fevzi ÖZGÖKÇE
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan AKAN
Harran Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan ÖZÇELİK
Süleyman Demirel Üniversitesi

Prof. Dr. İhsan Güngör ŞAT
Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Koray KÖKSAL
Bitlis Eren Üniversitesi

Prof. Dr. Köksal PABUÇCU
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet ÇİFTÇİ
Bingöl Üniversitesi

Prof. Dr. Murat ÜNAL
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Prof. Dr. Necdet ÇAĞIL
Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Nurullah ULUTAŞ
Bitlis Eren Üniversitesi

Prof. Dr. Orhan ERDOĞAN
Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Osman ÇAKMAK
İstanbul Rumeli Üniversitesi

Prof. Dr. Ömer İrfan KÜFREVİOĞLU
Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Rahmi KASIMOĞULLARI
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Prof. Dr. Sebahattin BAYRAM
Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Şadi EREN
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Prof. Dr. Şahmurat ARIK
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Prof. Dr. Şükrü Hakan ATALGIN
Balıkesir Üniversitesi

Prof. Dr. Veysel GÜLLÜCE
Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Yunus ÇENGEL
University of Nevada

Prof. Dr. Yunus Emre GÖRDÜK
Balıkesir Üniversitesi

Prof. Dr. Yusuf SANCAK
Bitlis Eren Üniversitesi

Prof. Dr. Zekeriya ALTUNER
Emekli

Prof. Dr. Zeki EKER
Emekli

Doç. Dr. Ahmet ÖZDEMİR
Bitlis Eren Üniversitesi

Doç. Dr. Ahmet Kavlak
Iğdır Üniversitesi

Doç. Dr. İbrahim ÇEMBERLİTAŞ
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Doç. Dr. Kasım TAKIM
Harran Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet Fatih ORHAN
American University of Sharjah

Doç. Dr. Mehmet GÖKTAŞ
Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Süleyman AYDENİZ
Muş Alparslan Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Kerim ÖZBEYAZ
Bitlis Eren Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi NURULLAH İRVEN
Bitlis Eren Üniversitesi

Dr. Rosseni DIN
University Kebangsaan, Malaysia

Dr. Sujiat ZUBAIDI
University of Darussalam Gontor

Dr. Susilorini SUKAMTO
University Islam Sultan Agung, Indonesia

Uzm. Dr. Selçuk ESKİÇUBUK
Emekli

Psk. Uzm. Adnan KALKAN
Özel Kariyer Aile Danışma Merkezi Adana

VII. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILİŞ KONGRESİ DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Yusuf SANCAK
(Kongre Başkanı)
BEÜ/İslami İlimler Fakültesi

Prof. Dr. Koray KÖKSAL
(Düzenleme Kurulu Başkanı)
BEÜ/Fen-Edebiyat Fakültesi

Prof. Dr. Abdülhak Halim ULAŞ
ATAÜNI/Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Âdem DURSUN
ATAÜNI/İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Ahmet Zafer TEL
İGDÜ/Ziraat Fakültesi

Prof. Dr. Ali ALAŞ
NEÜ/Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Ali Osman BELDÜZ
KTÜ/Fen Fakültesi

Prof. Dr. Atila DOĞAN
KTÜ/İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Ekrem KÖKSAL
EBYÜ/Fen-Edebiyat Fakültesi

Prof. Dr. Fatih SATIL
BAÜN/Fen-Edebiyat Fakültesi

Prof. Dr. Fevzi ÖZGÖKÇE
YYÜ/Fen Fakültesi

Prof. Dr. Hasan AKAN
HRÜ/Fen-Edebiyat Fakültesi

Prof. Dr. İhsan Güngör ŞAT
ATAÜNI/Ziraat Fakültesi

Prof. Dr. Köksal PABUÇCU
EBYÜ/Eczacılık Fakültesi

Prof. Dr. Murat ÜNAL
YYÜ/Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Orhan ERDOĞAN
ATAÜNI/Fen Fakültesi

Prof. Dr. Şahmurat ARIK
DPÜ/Fen-Edebiyat Fakültesi

Prof. Dr. Veysel GÜLLÜCE
ATAÜNI/İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Ahmet KAVLAK
İGDÜ/İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Kasım TAKIM
HRÜ/Veteriner Fakültesi

Doç. Dr. İbrahim ÇEMBERLİTAŞ
YYÜ/İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Mehmet GÖKTAŞ
ATAÜNI/İlahiyat Fakültesi

Opr. Dr. Selçuk ESKİÇUBUK
Emekli

Uzm. Psk. Adnan KALKAN
Özel Kariyer Aile Danışma Merkezi Adana

VII. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILIŞ KONGRESİ
YÜRÜTME KURULU

Doç. Dr. Ahmet ÖZDEMİR
(Yürütme Kurulu Başkanı)
BEÜ/İslami İlimler Fakültesi

Doç. Dr. Kubilay DEMİR
BEÜ/Mühendislik-Mimarlık Fakültesi

Doç. Dr. Vedat TÜMEN
BEÜ/Mühendislik-Mimarlık Fakültesi

Doç. Dr. Veysel ERAT
*BEÜ/İktisadi ve İdari Bilimler
Fakültesi*

Doç. Dr. Musa TURŞAK
BEÜ/İslami İlimler Fakültesi

Doç. Dr. Mehmet ALTIN
BEÜ/İslami İlimler Fakültesi

Doç. Dr. Ferhat KAYA
İĞDÜ/Mühendislik Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Edip YILMAZ
BEÜ/İslami İlimler Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Cihan ÖNEN
BEÜ/Sağlık Bilimleri Fakültesi

**Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Zakir
SARIKAYA**
*BEÜ/İktisadi ve İdari Bilimler
Fakültesi*

**Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ali
SEVGİ**
İĞDÜ/İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Nurullah İRVEN
BEÜ/İslami İlimler Fakültesi

**Dr. Öğr. Üyesi Şerafettin
OKUTAN**
BEÜ/Sağlık Bilimleri Fakültesi

Öğr. Gör. Erhan DİNCER
BEÜ/Sağlık Bilimleri Fakültesi

Öğr. Gör. Mahmud TEKİN
BEÜ/Sağlık Hizmetleri MYO

**Öğr. Gör. Nurten Ebru
ÖZDEMİR**
BEÜ/Sosyal Bilimler MYO

Arş. Gör. Esra Nur TUNÇ
BEÜ/Sağlık Bilimleri Fakültesi

**VII. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ
DANIŞMA KURULU**

Prof. Dr. Âdem TATLI

Prof. Dr. Ferit İZCİ

Prof. Dr. İsmail KOCAÇALIŞKAN

Prof. Dr. Kazım UYSAL

Prof. Dr. Nevzat TARHAN

Prof. Dr. Ömer İrfan KÜFREVİOĞLU

Prof. Dr. Selahattin ÇELEBİ

VII. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILIŞ KONGRESİ
SEKRETERYA

Dr. Öğr. Üyesi Kerim ÖZBEYAZ
BEÜ/Mühendislik-Mimarlık Fakültesi

Arş. Gör. Cevat DOĞMAÇ
BEÜ/İslami İlimler Fakültesi

Arş. Gör. İsa YALÇIN
BEÜ/İslami İlimler Fakültesi

Arş. Gör. Yakup DİLBİLİR
BEÜ/Sağlık Bilimleri Fakültesi

Arş. Gör. Yunus AKYÜZ
BEÜ/İslami İlimler Fakültesi

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	ix
İNSANIN KÖKENİ VE GÖREVİ İLE İLGİLİ BİLİM ADINA YAPILAN VAHİM HATA, İSLAM ALEMİNİN BU HATAYI TELAFİ EDEMEMESİNİN TEMEL NEDENİ VE ACI SONUÇLARI	2
THE GREAT MISTAKE MADE IN THE NAME OF SCIENCE REGARDING HUMAN ORIGIN AND DUTY, THE MAIN REASON FOR THE FAILURE OF THE ISLAMIC WORLD TO COMPENSATE THIS MISTAKE AND THE PAINFUL CONSEQUENCES.....	3
İLK İNSAN HZ. ÂDEM İNSANLARIN ATASIDIR	4
THE FIRST HUMAN HZ. ADAM IS THE ANCESTOR OF HUMANS	5
İLK YARATILIŞ: MUHTEŞEM ÇEKİRDEK.....	6
FIRST CREATION: MAGNIFICENT CORE	8
BİYOLOJİK MEMBRAN MUCİZESİ.....	10
BIOLOGICAL MEMBRANE MIRACLE	11
MANA-YI HARFİ İLE BAKIŞ: İNSANIN MAHİYET VE HAKİKATI, SAADET VE SORUMLULUĞU	12
VIEW WITH THE LETTER MEANING: THE NATURE AND TRUTH OF HUMAN, HAPPINESS AND RESPONSIBILITY	13
ALTIGEN MUCİZESİ	14
HEXAGON MIRACLE.....	15
EVRENİ MÜKEMMEL BİR ŞEKİLDE DÜZENLEYEN VE İDARE EDEN KİM?.....	16
WHO ORDERS AND ADMINISTERS THE UNIVERSE PERFECTLY?.....	17
YAKINSAK (KONVERGENT) EVRİM'İN ÇIKMAZLARI	18
THE DEADLOCK OF CONVERGENT EVOLUTION	20
KARBON VE YARATILIŞ GERÇEĞİ.....	22
CARBON AND THE REALITY OF CREATION.....	24
KUŞ GÖÇLERİNDEKİ SIRLAR	26
SECRETS IN BIRD MIGRATIONS.....	27
VAN GÖLÜ MİKROBİYALİTLERİNDEN İZOLE EDİLEN FOSİL <i>Navicula atomoides</i> 'İN TARAMALI ELEKTRON MİKROGRAF ANALİZİ	28

MORPHOLOGICAL COMPARISON OF THE SCANNING ELECTRON MICROGRAPH OF THE FOSSIL <i>navicula atomoides</i> ISOLATED FROM VAN LAKE MICROBIALITES WITH CURRENT SAMPLES	30
SUYUN GİZEMİNE BİLİMSEL YAKLAŞIM.....	32
SCIENTIFIC APPROACH TO THE MYSTERY OF WATER.....	33
HOMOKİRAL YAPILAR NEDEN BİR YARATICI GEREKTİRİR?	35
WHY DO HOMOCHIRAL STRUCTURES REQUIRE A CREATOR?	38
ARILARIN YARATILIŞ MAHİYETLERİ	41
PRINCIPLES OF CREATION OF BEES	42
ALLAH'IN KUDDÜS İSMİNİN BİR TECELLİGAHI: TOPRAK.....	43
A REPRESENTATION OF THE HOLY NAME QUDDUS: SOIL.....	44
EVİRİM TANIMININ “EVİRİMİ”	45
“EVOLUTION” OF THE DEFINITION OF EVOLUTION	46
HOMO CİNSİNİN TÜRLERİ Mİ?.....	47
SPECIES OF THE GENUS HOMO?	48
HARDAL (<i>Sinapis arvensis</i> L.) BİTKİSİNDE BİYOLOJİK VE KURANİ ANLAMLAR.....	49
BIOLOGICAL AND QURANIC MEANINGS IN MUSTARD (<i>Sinapis arvensis</i> L.)	51
BİTKİLERİN SINIFLANDIRILMASINDA KULLANILAN TAKSONOMİK KARAKTERLERİN YARATILIŞ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	53
EVALUATION CLASSICATION OF TAXONOMIC CHARACTERS USED IN THE CLASSIFICATION OF PLANTS IN TERMS OF CREATION	54
AĞAÇLARDA SONBAHARDA MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLER VE BESİN ELEMENTLERİNİN YENİDEN KULLANILMASI	56
WINTER PREPARATION IN TREES AND NUTRIENT REMOBILIZATION.....	57
YARATILIŞIN SIRRI, AKILLI TASARIM MI?	58
THE INTELLIGENT DESIGN IS SECRET OF CREATION?	59
DİŞLERİMİZ: YARATILIŞIN BİR MUCİZESİ.....	61
OUR TEETH: A MIRACLE OF CREATION	63
DEPREM FAYLARININ BİRBİRLERİYLE KONUŞMA LİSANINI ANLAMAYA DOĞRU.....	65
DECODING LANGUAGE OF EARTHQUAKE FAULTS	66

RETROTRANSPOZONLAR EVRİME DEĞİL TÜR İÇİ ÇEŞİTLİLİĞE SEBEP OLABİLİR: ÇELTİK BİTKİSİ ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA.....	67
RETROTRANSPOZONS MAY CAUSE INTRASPECIFIC DIVERSITY BUT NOT EVOLUTION: A RESEARCH ON RICE PLANT	68
ATOMUN CANLIYA HİZMETİ.....	69
ATOM'S SERVICE TO LIVE	70
ENKAPSÜLİN MUCİZESİ.....	71
EKOLOJİK DENGİNİN MUHAFAZASINDA BİYOLOJİK BİTKİ KORUMA TEKNİKLERİNİN ÖNEMİ	73
THE IMPORTANCE OF BIOLOGICAL PLANT PROTECTION TECHNIQUES IN MAINTAINING ECOLOGICAL BALANCE	74
BİYOLOJİK YAPILARDAKİ MATEMATİK MODELLER.....	76
MATHEMATICAL MODELS IN BIOLOGICAL STRUCTURES.....	77
MATEMATİĞİN DİLİNDEN YARATICI'YI VE YARATILIŞI ANLAMA.....	78
UNDERSTANDING THE CREATOR AND CREATION THROUGH THE LANGUAGE OF MATHEMATICS	79
BİR ACI HİSSİ YARATMAK: TIP PRATIĞINDEN KÖTÜLÜK FELSEFESİNE MÜLAHAZALAR	80
CREATING A FEELING OF PAIN: CONSIDERATIONS FROM MEDICAL PRACTICE TO THE PHILOSOPHY OF EVIL	82
DOĞUŞ MUCİZESİ (ANA RAHMİNDEN DOĞUM SALONUNA ZORLU SERENCAM)	84
MIRACLE OF BIRTH (FORCING ADVENTURE FROM THE UTERUS TO THE BIRTH ROOM)	86
BALIKLARDA GÖÇ HAREKETLERİ: VAN GÖLÜ İNCİ KEFALİ ÖRNEĞİ	88
MIGRATION MOVEMENTS AT FISH: THE CASE OF PEARL MULLET IN LAKE VAN.....	89
VAN KEDİLERİNDE MRG İLE BEYİN ASİMETRİSİ ÜZERİNE MORFOMETRİK ÖLÇÜMLER.....	90
MORPHOMETRIC MEASUREMENTS ON BRAIN ASYMMETRY WITH MRI IN VAN CATS	92
BİTKİLERDE KUSURSUZ MÜHENDİSLİK HARİKASI BİR DOKU: DESTEK DOKU	94
A FLAWLESS ENGINEERING WONDER TISSUE IN PLANTS: "SUPPORTING TISSUE".....	95
POLİS MOLEKÜLLER	96
MOLECULAR POLICE.....	97
İNSAN VÜCUDUNUN İŞLEYİŞİNDE MOLEKÜLER SEVİYEDE HASSAS AYARLAR	98
FINE-TUNING AT THE MOLECULAR LEVEL IN THE FUNCTIONING OF THE HUMAN BODY	99

DOĞUŞTAN KİMERİK İNSANLAR EVRİMİN KANITI OLABİLİR Mİ?	100
COULD PEOPLE WHO ARE INNATELY CHIMERICAL BE EVIDENCE OF EVOLUTION?.....	101
İSLAMİ BAKIŞ AÇISIYLA ZAMANDA YOLCULUK FİKRİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	102
EVALUATION OF THE IDEA OF TIME TRAVEL FROM AN ISLAMIC PERSPECTIVE.....	103
MÜHENDİSLİK VEYA FEN BİLİMLERİNİN IŞIĞINDA TERSİNİR SORULARLA YARATILIŞ GERÇEĞİNE BAKIŞ.....	104
LOOKING AT THE FACT OF CREATION THROUGH REVERSIBLE QUESTIONS IN THE LIGHT OF ENGINEERING OR SCIENCE	106
EVİRİM VE YARATILIŞIN FELSEFİ BOYUTLARI: BİLİM VE DİN ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	108
PHILOSOPHICAL DIMENSIONS OF EVOLUTION AND CREATION: THE RELATIONSHIP BETWEEN SCIENCE AND RELIGION.....	110
NONKOVALENT ETKİLEŞMELERİN CANLI ORGANİZMALARDAKİ ÖNEMİ.....	112
THE IMPORTANCE OF NONCOVALENT INTERACTIONS IN LIVING ORGANISMS.....	113
YARADILIŞ VE CİNSEL SAPMALAR	114
CREATION AND SEXUAL DEVIATIONS.....	115
İNSANIN ALLAH'IN YARATMA SIFATINI TAKLİT ETME KABİLİYETİNİN SINIRI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	116
AN EVALUATION ON THE LIMITS OF MAN'S ABILITY TO IMITATE GOD'S CREATING ATTRIBUTE	117
FOREST BATHING FOR HUMAN HEALTH AND SPIRITUALITY IN MEDICAL AND ISLAMIC GUIDELINES	118
TIBBİ VE İSLAMİ KILAVUZLARDA İNSAN SAĞLIĞI VE MANEVİYATI İÇİN ORMAN BANYOLARININ YERİ	119
PAPALIK KURUMUNDA TEİST EVRİM AÇILIMININ SEBEP VE HEDEFLERİ.....	121
THE REASONS AND OBJECTIVES OF THEISTIC EVOLUTION IN THE PAPAL INSTITUTION.....	123
HZ. HAVVA'NIN YARATILIŞI.....	125
THE CREATION OF EVE	126
YARATILIŞ KAVRAMI ÇERÇEVESİNDE İNSAN VE İNSANIN ÖZGÜRLÜĞÜ.....	127
HUMAN AND HUMAN FREEDOM WITHIN THE FRAMEWORK OF THE CONCEPT OF CREATION .	129
KUR'AN'DA BİLİME AYKIRI ÂYET VAR MI?	131

IS THERE ANY VERSE CONTRADICS SCIENCE IN THE QUR'AN	132
HADİSLER IŞIĞINDA İKİNCİ YARATILIŞIN ÇEKİRDEĞİ “ACBÜ'Z-ZENEB” İLE İLGİLİ HADİSLERİN TAHLİLİ	133
ANALYSIS OF THE HADITHS ABOUT "ACBÜ'Z-ZENEB", THE CORE OF THE SECOND CREATION, IN THE LIGHT OF THE HADITH	134
AYET VE HADİSLER BAĞLAMINDA İNSANIN İLK VE İKİNCİ YARATILIŞI.....	135
IN THE CONTEXT OF VERSES AND HADITHS, THE FIRST AND SECOND CREATION OF MAN....	137
YARATILIŞ ANLATILATIMLARINA İNSANIN SURETİ SORUNU	139
THE PROBLEM OF THE IMAGE OF HUMANS IN CREATION EXPRESSIONS	140
İNSANIN YARATILIŞ SERÜVENİ.....	141
THE ADVENTURE OF HUMAN CREATION	142
NECİP FAZIL KISAKÜREK'İN ŞİİRİNDE VARLIK, EVREN VE İNSAN SORGULAMALARI.....	143
FIRST CREATION: MAGNIFICENT CORE	144
YARATILIŞ GEREĞİ İNANMA İHTİYACI VE DİNİN SÖZLÜ KÜLTÜRE ETKİSİ (Atasözlerimizin Nas ve Fıkhi Kaideler Eksenli Bir Analizi)	145
THE NEED TO BELIEVE AS A REQUIREMENT OF CREATION AND THE EFFECT OF RELIGION ON ORAL CULTURE (An Analysis of Our Proverbs Based on Nas and Fiqh Rules)	146
ORTAÖĞRETİM DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ (9-12. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMINDA VE DERS KİTAPLARINDA YARATILIŞ KONUSU.....	147
THE SUBJECT OF CREATION IN SECONDARY EDUCATION RELIGIOUS CULTURE AND ETHICS (GRADES 9-12) CURRICULUM AND TEXTBOOKS.....	148
KUR'ÂN PERSPEKTİFİNDEN İNSAN YARATILIŞININ YENİDEN DİRİLİŞE DELİL OLMASI	149
THE CREATION OF HUMANS AS A PROOF OF RESURRECTION FROM THE QURAN'S PERSPECTIVE	150
KUR'AN'DA YARATILIŞ OLGUSUNUN TEMEL PARAMETRELERİ.....	151
BASIC PARAMETERS OF CREATION IN THE QUR'AN.....	152
DÜNYA HAYATINDA YARATIŞI SÜRDÜRMEİNİN KUR'ÂNÎ ÇERÇEVESİ	153
QURANICAL FRAMEWORK FOR SUSTAINING CREATION IN EARTH LIFE	154
YARATILIŞ FELSEFESİ VE SİMÜLASYON TEORİSİ: VAROLUŞUN DOĞASI ÜZERİNE MODERN BİR DEĞERLENDİRME	155

PHILOSOPHY OF CREATION AND SIMULATION THEORY: A MODERN ASSESSMENT ON THE NATURE OF EXISTENCE	157
SEYYİD HÜSEYİN NASR'DA ANTROPİK İLKE BAĞLAMINDA İNSANIN KENDİNE YABANCILAŞMASI VE YARATICIDAN KOPUŞU	159
KUR'AN'DA RİH KAVRAMI BAĞLAMINDA RÜZGARIN YARATILMASINDAKİ HİKMETLER	161
WISDOM IN THE CREATION OF THE WIND	162
İNSANIN YARATILIŞ HAMURUNA KATILAN DEĞER	163
VALUE ADDED TO THE CREATION DOUGH OF HUMAN	165
BİR KELAM SOSYOLOJİSİ DENEMESİ: "HALKU'L-KUR'AN" TARTIŞMALARINDAN BAKARAK DOĞANIN YARATILIŞINI DİN DİLİNDE KONUMLANDIRMAK	167
AN ESSAY ON THE SOCIOLOGY OF THEOLOGY: SITUATING THE CREATION OF NATURE IN THE RELIGIOUS DISCOURSE BY LOOKING AT THE "HALKU'L-QUR'AN" DEBATES	169
GNOSTİK HRİSTİYANLARDA YARATILIŞ	171
CREATION IN Gnostic CHRISTIANS	172
ONTOLOJİK DELİL	173
ONTOLOGICAL EVIDENCE.....	175
MANAYI HARFİ EKSENİNDE/DAİRESİNDE ESMÂÜ'L-HÜSNANIN LAFİZ-MANA DENKLEMİNDE İNCELENMESİ -ACZ, NİZAM VE MİZAN ÖRNEĞİ-	177
THE ANALYSIS OF THE WORD-MEANING RELATIONSHIP OF THE NAMES OF GOD (ESMÂÜ'L-HÜSNA) WITHIN THE LETTER-MEANING EQUATION IN THE AXIS/CIRCLE OF LETTERS: AN EXAMPLE OF HELPLESSNESS (ACZ), ORDER (NIZAM), AND BALANCE (MIZAN)	179
YARATILIŞIN NELİĞİ ÜZERİNE: İSLAM DÜŞÜNCESİNDE İBN SÎNÂ MERKEZLİ BİR ARAŞTIRMA ...	181
ON THE NATURE OF CREATION: A RESEARCH CENTERED ON IBN SÎNÂ (AVICENNA) IN ISLAMIC THOUGHT	183
SUYUN İLK YARATILAN VARLIK OLDUĞUNA DAİR RİVAYETLERİN TAHLİLİ	185
THE ANALYSIS OF NARRATIONS THAT WATER IS THE FIRST CREATED BEING	187
AYET VE HADİSLER BAĞLAMINDA İNSANIN İLK VE İKİNCİ YARATILIŞI.....	189
IN THE CONTEXT OF VERSES AND HADITHS, THE FIRST AND SECOND CREATION OF MAN....	191
HÂRİS EL-MUHÂSİBÎ ÖZELİNDE İNSANIN YARATILIŞI İLE KENDİSİNİ TANIMASI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ANALİZİ.....	193

ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN MAN'S CREATION AND SELF-KNOWLEDGE IN THE SPECIFICATION OF HÂRIS AL-MUHÂSİBÎ.....	194
İBN SÎNÂ'DAN SONRA ÂLEMİN VARLIĞA ÇIKIŞI TARTIŞMASI: SEYFEDDİN EL-ÂMİDÎ'NİN HUDÛS SAVUNUSU.....	195
THE DEBATE ON THE EMERGENCE OF THE UNIVERSE AFTER AVICENNA: SAYF AL-DÎN AL-ÂMİDÎ'S DEFENSE OF HUDÛTH.....	196
BİR FITRAT SAPMASI OLAN EŞCİNSELLİKLE SEMAVÎ DİNLERİN MÜCADELESİ	197
THE STRUGGLE OF THE HEAVENLY RELIGIONS WITH HOMOSEXUALITY, WHICH IS AN ABERRATION OF NATURE.....	199
EVİRİM İDDİALARINA KARŞI MANTIKSAL VE FELSEFİ BİR SORGULAMA (KISA VİDEO SUNUMLARI)	202
A LOGICAL AND PHILOSOPHICAL ENQUIRY AGAINST THE CLAIMS OF EVOLUTION (SHORT VIDEO PRESENTATIONS)	203
KARAKTER EĞİTİMİ VE KİŞİLİK GELİŞİMİNE YÖNELİK TEVHİDİ VE SEKÜLER YAKLAŞIMIN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ.....	204
A COMPARATIVE ANALYSIS OF TAWHEED AND SECULAR APPROACHES TO CHARACTER EDUCATION AND PERSONALITY DEVELOPMENT	205
SOSYAL MEDYADA VE DİJİTAL OYUNLARDA BİLİNÇALTI TAHRİBATI VE İSLÂMOFOBİ	207
ÜLFET VE EVİRİM.....	209
YARATILIŞ BİLİMİ MÜFREDAT ÖRNEKLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME.....	210
A REVIEW ON CREATION SCIENCE CURRICULUM EXAMPLES.....	211
İLETİŞİM VE BEDEN DİLİ: KÂİNAT VE MEVCUDATIN SESSİZ KONUŞMASI	212
COMMUNICATION AND BODY LANGUAGE: THE SILENT SPEECH OF THE UNIVERSE AND BEINGS	213
MODERN BİLİM ANLAYIŞININ DERS KİTAPLARINA YANSIMALARININ TAHLİLİ VE ÇÖZÜM ÖNERİSİ	214
ANALYZING AND SUGGESTED SOLUTIONS OF THE REFLECTIONS OF MODERN SCIENCE TO THE TEXTBOOKS	216
UNIVERSAL QUESTIONS, DIVERSE ANSWERS: A COMPARATIVE STUDY OF CREATION NARRATIVES IN EARLT TURKIC AND NATIVE AMERICAN TRADITIONS.....	219
DİJİTAL ÇAĞDA YENİ MEDYA PLATFORMLARININ PSİKO-SOSYAL HEGEMONYASI: ALGI YÖNETİMİ PERSPEKTİFİNDEN GENÇLİĞİN İNANÇ PROBLEMLERİ ÜZERİNE BİR TAHLİL	220

PSYCHO-SOCIAL HEGEMONY OF NEW MEDIA PLATFORMS IN THE DIGITAL AGE: AN ANALYSIS ON YOUTH'S BELIEF PROBLEMS FROM THE PERSPECTIVE OF PERCEPTION MANAGEMENT	222
RUM SURESİ'NİN 50. AYETİ BAĞLAMINDA BEDİÜZZAMAN SAİD NURSİ VE MEHMET AKİF'İN YENİDEN YARATILIŞ YORUMU	224
THE INTERPRETATION OF CREATION BY BEDIUZZAMAN SAID NURSI AND MEHMET AKIF IN THE CONTEXT OF THE 50th VERSE OF THE RUM SURA	225
İSMAİL FENNİ ERTUĞRUL VE MATERYALİZME KARŞI REDDİYELERİ	226
İSMAİL FENNİ ERTUĞRUL AND HIS REJECTIONS AGAINST MATERIALISM.....	227
ARAP MİTOLOJİSİNDE YARATILIŞ VE ORYANTALİST PERSPEKTİF	228
CREATION AND ORIENTALIST PERSPECTIVE IN ARABIC MYTHOLOGY	230
AHLÂK VE DEĞERLER KİTABI OLARAK TABİAT. FEN DERSLERİ İÇİN YENİ MÜFREDAT TEKLİFİ. 232	
NATURE AS A BOOK OF MORALS AND VALUES. NEW CURRICULUM PROPOSAL FOR SCIENCE COURSES	234
BEDİÜZZAMAN SAİD NURSİYE GÖRE: İHTİLAF'TAN İTTİHAD'A İSLAM ÂLEMİNİN MESELELERİ . 236	
ACCORDING TO BEDİÜZZAMAN SAİD NURSİ: ISSUES OF MUSLIM WORLD FROM CONFLICT TO UNION.....	237
YARATILIŞ MİTLERİNDEN GÜNÜMÜZE DEĞİŞEN ERKEK İMGESİ	238
THE MALE IMAGE THAT HAS CHANGED FROM CREATION MYTHS TO THE PRESENT	239
ORTAÖĞRETİM DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERS KİTAPLARINDA YARATILIŞ KONUSUNUN YERİ	240
THE PLACE OF THE TOPIC OF CREATION IN SECONDARY SCHOOL RELIGIOUS CULTURE AND ETHICS TEXTBOOKS	242
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE 'YARATILIŞ' VE 'EVREN': EDEBİYATIN VE BİLİMİN ORTAK DİLİ.....	244
'CREATION' AND 'UNIVERSE' IN TEACHING TURKISH TO FOREIGNERS: THE COMMON LANGUAGE OF LITERATURE AND SCIENCE	246

FEN BİLİMLERİ

IŞIĞINDA YARATILIŞ

İNSANIN KÖKENİ VE GÖREVİ İLE İLGİLİ BİLİM ADINA YAPILAN VAHİM HATA, İSLAM ALEMİNİN BU HATAYI TELAFİ EDEMEMESİNİN TEMEL NEDENİ VE ACI SONUÇLARI

Kâzım UYSAL

Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Biyoloji Bölümü, Kütahya, Türkiye

E-Posta: kazim.uysal@dpu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6399-6616

ÖZET

İnsanın kökeni, varlık alemindeki yeri ve görevi hem tarihte hem de günümüzde en çok tartışılan konular arasındadır. Biyoloji, tüm ekosistem çeşitlerinde insanı besin piramidinin en üstüne yerleştirir. Sistemden en çok istifade eden canlının insan olduğunu söyler. İslam dini de bilimle uyumlu şekilde insanın varlık ağacının meyvesi ve eşref-i mahluk olduğunu ifade eder. Varlık aleminde insanın yeri için bilim ve İslam dininin tanımlaması son derece uyumludur. Ancak bilimi ateizme alet eden materyalist felsefe, insanın kökenini hayvana bağlayarak ve sistemdeki görevi noktasında insani olmayan yakıştırmalar yaparak bilim tarihinin en vahim hatasını yapmıştır. Halbuki tıpkı dini öğretiler gibi bilimsel veriler de insanın kökeninin hayvan olamayacağı ve görevinin de bitkiler ve hayvanlar gibi ekosistem hizmeti olmadığını söylemektedir. İslam alemi de sünnetullah olarak tanımlanan ve bilimlerin konusunu oluşturan kâinat kitabı kanunlarına önem vermediğinden büyük kusur etmiş ve materyalist felsefenin yaptığı bu vahim hatayı telafi etmekte yetersiz kalmıştır. Materyalist felsefenin insanın kökeni ve görevi ile ilgili bilimi alet ederek yaptığı hatalar, insanlığa ve sisteme büyük zararlar vermiş, ağır toplumsal ve çevre problemlerine sebep olmuştur. Bu makalede insanın kökeni ve görevi ile ilgili materyalist felsefenin bilim adına yaptığı vahim hata ve sonuçları tartışılmıştır. Ayrıca İslam aleminin sünnetullahı önem vermemesinin yıkıcı neticeleri ve çareleri üzerinde durulmuştur. İnsanın kökeni, konumu ve görevi konusunda din ve bilimin son derece uyumlu olduğu, hatanın materyalist felsefenin bilimi ateizme alet etmesinden kaynaklandığı ifade edilmiştir. İnsanlığın kurtuluşunun her iki ilahi şeriata (Kur'an ve Kâinat kitabının düsturlarına) uyulması ile mümkün olacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnsanın kökeni, Evrim, Yaratılış, İslam âlemi, Tabiat, Kur'an

THE GREAT MISTAKE MADE IN THE NAME OF SCIENCE REGARDING HUMAN ORIGIN AND DUTY, THE MAIN REASON FOR THE FAILURE OF THE ISLAMIC WORLD TO COMPENSATE THIS MISTAKE AND THE PAINFUL CONSEQUENCES

Kâzım UYSAL

Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Biyoloji Bölümü, Kütahya, Türkiye

E-Mail: kazim.uysal@dpu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6399-6616

ABSTRACT

The origin of human, his place and duty in the world of existence have been among the most discussed topics in history. Biological science places humans at the top of the food pyramid in all type of ecosystems by claiming the creature that benefits most from the system is human being. The definition of science and Islam regarding the place of man in the world of existence is extremely compatible. However, materialist philosophy, which uses science as a tool for atheism, has made the gravest mistake in the history of science by attributing the origin of human beings to animals and making inhumane ascriptions regarding their role in the system. On the other hand, scientific data also say that human origin cannot be animal and its function is not to serve ecosystems like plants and animals as stated in religious teachings. The Islamic world has also made a great mistake by not attaching importance to the laws of the book of the universe, which are defined as sharia-ı fitriye or sunnatullah and which constitute the subject of sciences, and have failed to compensate for this grave mistake made by materialist philosophy. The mistakes made by the materialist philosophy by tooling science regarding the origin and duty of human have caused great harm to humanity and the system, and caused serious social and environmental problems. It has been stated that religion and science are extremely compatible regarding the origin, position and duty of man, and that the mistake arises from materialist philosophy's use of science as a tool for atheism. In this article, the inaccurate statements made by the materialist philosophy in the name of science regarding the origin and duty of human and their consequences are discussed. In addition, the destructive consequences and solutions of the Islamic world's disregard for şeriat-ı fitriye are emphasized. It has been concluded that the salvation of humanity and the system will be possible by complying with both divine sharia (şeriat-ı fitriye and şeriat-ı kelamiye).

Key words: Human, Origin, Duty, Evolution, Creation, Islamic world, Regression, Şeriat, Nature, Quran

İLK İNSAN HZ. ÂDEM İNSANLARIN ATASIDIR

Âdem TATLI

Prof. Dr., Dumlupınar Üniversitesi, Emekli Öğretim Üyesi

E-Posta: adem.tatli07@gmail.com

ÖZET

Kur'an ve sünnet, canlılık âleminde farklı yaratılış modellerinden haber vermektedir.

İlk insan Hz. Âdem'in, Hz. Havva'nın ve Hz. İsa'nın yaratılışı birbirinden farklı olduğu gibi, meleklerin ve cinlerin yaratılışı da farklılık arz etmektedir.

Allah'ın iki türlü üreme kanunu vardır: Birisi eşeysiz, diğeri eşeyli üremedir. Eşeysiz üremede dölleme olmadan doğrudan bir canlıdan bir başka canlı yaratılır. Eşeyli üremede ise anne ve baba gereklidir.

İlk insan Hz. Âdem, doğrudan doğruya kudreti ilahiye tarafından yaratılmıştır. Hz. İsa'nın yaratılış şekli, yani babasız yaratılma arılar gibi bir kısım canlılarda görülür. Döllenen yumurtalardan erkek arılar yaratılır.

İlk insan Hz. Âdem'in yaratılmasından önce yeryüzünde insan veya ona benzer akıllı ve şuurlu bir varlık bulunup bulunmadığı konusu geçmişte olduğu gibi günümüzde de tartışılmakta ve bazıları tarafından Hz. Âdem'den önce Âdemlerin de olabileceği ileri sürülmektedir.

Bu tartışmanın sebebi, Bakara suresinin 30.ayetinde geçen şu beyandır:

“Hani Rabbin meleklerle, “Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım” demişti. Onlar, “Biz seni eksiksiz bilirken ve durmadan övgü ile tenzih ederken orada fesat çıkaracak ve kan dökcek birini mi yaratacaksın?” dediler. Allah “Şüphesiz ki, ben sizin bilmediğinizi bilirim”.

Bu ayette geçen, halife kelimesiyle, orayı fesada verecek ve kan dökcek birisinin yaratılması anlamındaki ifadeden hareketle Hz. Âdem'den önce Âdemlerin varlığı ileri sürülmektedir.

Diğer taraftan fen ve felsefe sahasında da ilk insanın ortaya çıkışıyla ilgili farklı görüşler ileriye sürülmektedir. Özellikle bu konuda fosillerin bulunmaması, araştırmacıları alçı modelleriyle ideolojilerine göre şekillendirdikleri ilk insan tanımlarına sevk etmiştir. İlk insanın atası olarak ileriye sürülen ve ateist düşünceye göre şekillendirilmiş bu yapıları hakikat telakki eden bazı müfessirler de ayet ve hadislerin yorumunu bu doğrultuda yapmaktadırlar. Böylece konu, hakikati olmayan bir zemine oturtulmaya çalışılmaktadır.

Bu makalede Hz. Âdem'den önce Âdemlerin varlığı ile ilgili iddialar kaynakların ışığında değerlendirilecektir.

Anahtar kelimeler: İlk insan, İnsanın atası, Hz. Âdem, Hz. Havva, Yaratılış

THE FIRST HUMAN HZ. ADAM IS THE ANCESTOR OF HUMANS

Âdem TATLI

Prof. Dr., University of Dumlupinar, Retired Faculty Member

E-Mail: adem.tatli07@gmail.com

ABSTRACT

The Quran and Sunnah inform about different creation models in the realm of life.

The first man was Hz. Adam, Hz. Eve and Hz. Just as the creation of Jesus is different from each other, the creation of angels and jinn is also different.

God has two kinds of reproductive laws. One is asexual, the other is sexual. In asexual reproduction, another living thing is created directly from a living creature without any fertilization. In sexual reproduction, mother and father are required.

The first man was Hz. Adam's creation is asexual reproduction. Hz. The way Jesus was created, that is, creation without a father, is seen in the realm of bees. Male bees are created from unfertilized eggs.

Whether there was a human or similar intelligent and conscious presence on earth before the creation of the first human Adam, is discussed today, as in the past, and it is claimed by some that there may be Adam's before Adam.

The reason for this debate is the following statement in the 30th verse of the chapter of al-Baqara: *"When your Lord said to the angels, "I will create a caliph on earth. " They said, "Are you going to create someone who will make mischief and shed blood there, while we know you perfectly, and while we are constantly overcoming with praise?" they said. God "No doubt, I know what you do not know".*

In this verse, with the word Khalifa, it means the creation of someone who will make mischief and shed blood. The existence of the Adam before Adam is alleged.

On the other hand, different opinions are put forward regarding the emergence of the first human in the field of science and philosophy. In particular, the absence of fossils on this subject has led researchers to the first definitions of humans, which they shaped according to their ideologies with plaster models. Some commentators, who consider these structures, which are put forward as the ancestors of the first human and shaped according to atheist thought, to be truth, interpret the verses and hadiths accordingly. Thus, the subject is tried to be placed on a ground that has no truth.

In this article, the claims about the existence of Adam before Adam will be evaluated in the light of the sources.

Keywords: First man, Human ancestor, Creation of Adam, Creation of Eva

İLK YARATILIŞ: MUHTEŞEM ÇEKİRDEK

Orhan EDOĞAN

*Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü,
Erzurum, Türkiye,*

E-Posta: oordogan@atauni.edu.tr

ORCID: 0000-0001-8908-7293

Veysel GÜLLÜCE

*Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü,
Erzurum, Türkiye,*

E-Posta: veyselgulluce@atauni.edu.tr

ORCID: 0000-0002-9159-307X

Mehmet GÖKTAŞ

*Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Türk İslam Edebiyatı Anabilim Dalı,
Erzurum, Türkiye*

E-Posta: mehmet.goktas@atauni.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6384-5287

ÖZET

Düşünce tarihinin en temel konularının başında varlık problemi gelmektedir. Varlık hiyerarşisi içinde en üst konumda olan insan bu alemde ne zamandan beri, niçin ve nasıl var olduğunu hep merak etmiş ve bir arayış içerisine girmiştir. Bu arayış neticesinde pozitif bilimle karşılaşmış ve bu konuda derinden meşgul olmuştur. Bu arayışa kendini ve evereni incelemekle başlayan insan akıl yürütme, duyular ve çevre ile etkileşim neticesinde pozitif bilimin temelini oluşturan yöntemler geliştirmiş düşünce dünyasını meşgul eden sorulara cevaplar bulmaya çalışmıştır.

Varoluş konusunda pozitif bilimin yanında, Kur'an'ı ve hadisleri de dinlemek gerekir. Kur'an'da bildirildiği şekliyle varlık Allah'ın yaratmasıyla var olmuştur ve Allah'ın yaratması ibda ve inşa olmak üzere iki şekilde gerçekleşmektedir. İbda, yoktan var etmedir; varlıklara hiçten ve yoktan vücut verilmesi ve ona lâzım olan her şeyin yoktan yaratılmasıdır. İnşa, varlıkların atomların terkihiyle icat edilmesidir.

Hadis kaynaklarında ilk yaratılanın Hz. Peygamberin nuru olduğu ve bu nurun varlık aleminin yaratılışına sebep olduğu bildirilir. Aklın sınırlarını aşan ve ibda yoluyla yoktan

yaratılan bu nur/enerji yaratılışın ilk aşaması kabul edilir ki Big Bang teorisine de uygunluk arz eder.

Bugünkü ilmi verilere göre kâinatın ilk yaratılışındaki enerji 10^{32} °C ve 10^{-43} saniye zaman diliminde kâinat yaratıldı ve genişletildi. Big Bang (Fetk) diye isimlendirilen bu yaratma esnasında yaratılma hızı $1/10^{60}$ hassasiyettedir. Bu hızın hassasiyetinde en ufak bir miktar artma ve azalma olsa idi bugün içerisinde yaşadığımız bir evren olmayacaktı. Dünya yaşam için uygun hale geldiğinde, bugünkü ilmi verilere göre 3,5 milyar yıl önce ilk olarak Siyanobakteriler, Allah'ın ibda ve inşa kanunu ile yaratılmıştır. Ardından diğer canlılar peş peşe Allah'ın aynı kanunlarla yaratılmışlardır. İlk insan Hz. Âdem vücudu topraktan ve çamurun değişik tiplerinden; ibda ve inşa suretiyle yaratılmışken, ona ruh ve hayat verilmesi, sureti, sesi, duyguları, vb. gibi dış ve iç özellikleri ise ibda yoluyla yoktan yaratılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Big Bang (Fetk), Yaratma, Hz. Âdem, Toprak

FIRST CREATION: MAGNIFICENT CORE

Orhan EDOĞAN

Prof. Dr., Ataturk University, Faculty of Science, Department of Molecular Biology and Genetics, Erzurum, Türkiye,
E- Mail: oerdogan@atauni.edu.tr
ORCID: 0000-0001-8908-7293

Veysel GÜLLÜCE

Prof. Dr., Ataturk University, Faculty of Theology, Department of Basic Islamic Sciences, Erzurum, Türkiye,
E- Mail: veyselgulluce@atauni.edu.tr
ORCID: 0000-0002-9159-307X

Mehmet GÖKTAŞ

Doç. Dr., Ataturk University, Faculty of Theology, Department of Turkish-Islamic Literature, Erzurum, Türkiye
E-Mail: mehmet.goktas@atauni.edu.tr
ORCID: 0000-0001-6384-5287

ABSTRACT

The problem of existence is one of the most fundamental issues in the history of thought. As far as it can be seen in the hierarchy of existence, the human being, who is in the highest position, has always wondered why and how he exists in this realm, and has been in a quest. As a result of this search, she encountered positive science and was deeply engaged in this subject. Beginning this quest by examining himself and the universe, human beings have developed methods that form the basis of positive science as a result of reasoning, interaction with the senses and the environment, and tried to find answers to the questions that occupy the world of thought.

In fact, besides positive science, it is necessary to listen to the Qur'an and hadiths. As revealed in the Qur'an, existence came into being with the creation of Allah, and Allah's creation takes place in two ways: sudden creation and construction. Sudden creation is creating out of nothing; It is the giving of beings from nothing, and the creation of everything that is necessary for them out of nothing. Creation by construction is the invention of beings with the combination of atoms.

According to some hadith sources, the first being created thing is light of Hz Muhammed. It is stated is the light and that this light causes the creation of the realm of existence. This light/energy, which transcends the limits of the mind and was created out of nothing by means of

Sudden creation, is accepted as the first stage of creation, which is also compatible with the Big Bang theory.

According to today's scientific data, the energy in the first creation of the universe was created and expanded in a time period of 10^{32} °C and 10^{-43} seconds. The speed of creation during this creation, called the Big Bang, is $1/10^{60}$ precision. If the sensitivity of this speed had increased or decreased by the slightest amount, there would not be a universe we live in today. When the world became suitable for life, according to today's scientific data, cyanobacteria were first created 3.5 billion years ago by Allah's law of sudden and construction. Then, other living things were created one after another by the same laws of Allah. The body of the first human, Prophet Âdam, is made of soil and different types of mud; While he was created by sudden and construction, his external and internal features such as giving him soul and life, his image, voice, emotions, etc. were created out of nothing through sudden.

Keywords: Big Bang (Fetk), Creation, Hz Âdem, Soil

BİYOLOJİK MEMBRAN MUCİZESİ

Ömer İrfan KÜFREVİOĞLU

*Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, Biyokimya Anabilim Dalı,
Erzurum, Türkiye*

E-Posta: okufrevi@atauni.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1877-3154

ÖZET

Biyolojik membranlar protein ve lipidlerden ibaret organize yapılar olarak tasarlanmıştır. Membranların lipid bileşenleri; fosfolipidler, glikolipidler, sfingomiyelin ve kolesterolden ibarettir. Membran lipidleri bir geçirgenlik engeli olup, hücre birimini ve hücre içi kompartımanlarını oluşturmada görev alırken, proteinler de transport, haberleşme ve enerji dönüşümü gibi spesifik membran fonksiyonlarını yerine getirmekle yükümlüdür.

Membranlara yüklenen fonksiyonlar, canlılığın varlığı ve devamı için hayati önemlere sahiptir. Bunlar sayesinde hücreler birimler halinde çevreden ayrılır. Membranlar spesifik moleküler pompa, taşıyıcı ve kanallar aracılığıyla son derece seçici geçirgenlik engelleridir. Böylece hücre içi iyonik ve moleküler bileşim düzenlenmiş olur. Ökaryotik hücreler, mitokondri, kloroplast ve lizozom gibi organelleri sınırlayan hücre içi membranlara da sahiptirler.

Biyolojik sistemlerde bulunan iki önemli enerji dönüşümü, son derece düzenle dizilmiş protein ve enzimleri ihtiva eden membran sistemleri tarafından yürütülecek şekilde tasarlanmıştır. Bunlardan kloroplastların iç membranında meydana gelen fotosentez olayında ışık enerjisi kimyasal bağ enerjisine dönüştürülürken, mitokondrilerin iç membranında da redoks potansiyeli oluşturularak oksidatif fosforilasyon adı verilen bir tür pil reaksiyonu ile ATP (adenozin trifosfat) sentezlenir. Her insanda bir günde kilosu kadar ATP bu yolla üretilir. Bu olay sırasında ham madde olan 1 ADP molekülünün mitokondri içine taşınması ve mamul madde olan 1 ATP molekülünün takasla sitozole çıkarılması da ayrı bir mucizedir.

Canlıların şuur ve iradeleri karışmaksızın biyolojik membranlarda her an cereyan eden bu mucizevi olaylar, Allah'ın sonsuz kudret ve ilminin tecellileridir.

KAYNAKLAR

Keha, E.E., Küfrevioğlu, Ö.İ., Biyokimya, Aktif Yayınevi, Göktuğ Ofset, İstanbul, 14.Baskı, 2022.
Berg, J.M., Tymoczko, J.L., Stryer, L., Biochemistry. W.H. Freeman and Company, New York, USA, 2012.

Anahtar kelimeler: Biyolojik membran, Mitokondri, Taşıyıcı protein

BIOLOGICAL MEMBRANE MIRACLE

Ömer İrfan KÜFREVİOĞLU

Prof. Dr., Atatürk University, Faculty of Science, Department of Chemistry, Department of Biochemistry, Erzurum, Türkiye

E-Mail: okufrevi@atauni.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1877-3154

ABSTRACT

Biological membranes are designed as organized structures consisting of proteins and lipids. The lipid component of the membranes consists of phosphoglycerides, glycolipids, sphingomyelin and cholesterol. Membrane lipids are a permeability barrier and take part in forming the cell unit and its intracellular compartments, while proteins are responsible for performing specific membrane functions such as transport, communication and energy conversion.

The functions loaded on the membranes are of vital importance for the existence and continuation of life. Thanks to these, cells are separated from the environment in units. Membranes are highly selective barriers to permeability through specific molecular pumps, carriers and channels. Thus, the intracellular ionic and molecular composition is regulated. Eukaryotic cells also have intracellular membranes that limit organelles such as mitochondria, chloroplasts, and lysosomes.

Two important energy conversions found in biological systems are designed to be carried out by membrane systems containing highly ordered proteins and enzymes. While light energy is converted into chemical bond energy in the photosynthesis event that occurs in the inner membrane of chloroplasts, ATP (adenosine triphosphate) is synthesized by a kind of battery reaction called oxidative phosphorylation by creating a redox potential in the inner membrane of mitochondria. Each person produces a kilogram of ATP a day in this way. During this event, the transport of 1 ADP molecule, which is a raw material, into the mitochondria and the removal of 1 ATP molecule, which is the finished product, into the cytosol by exchange is another miracle.

These miraculous events that take place in our bodies at every moment without our consciousness or our will being interfered with are manifestations of Allah's infinite might and knowledge.

References

Keha, E.E., Küfrevioğlu, Ö.İ., Biochemistry, Aktif Publishing House, 14th Edition, 2022.

Berg, J.M., Tymoczko, J.L., Stryer, L., Biochemistry. W.H. Freeman and Company, New York, USA, 2012.

Keywords: Biological membrane, Mitochondria, Carrier protein

MANA-YI HARFİ İLE BAKIŞ: İNSANIN MAHİYET VE HAKİKATI, SAADET VE SORUMLULUĞU

Şener DİLEK

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, Emekli Öğretim Üyesi, İstanbul, Türkiye

E-Posta: marifet.nurlari@gmail.com

ÖZET

Beşerin düşünce dağarcığında iki bakış açısı var. Birincisi “MANA-YI İSMİ” diğeri ise “MANA-YI HARFİ” dir. “MANA-YI İSMİ” ile bakış, kör bir bakıştır. Bu bakış, esere bakar ama sanatkarı görmez; göstermek istemez. Daha ilerisi, ölçülü ve düzgün, mükemmel sanat eserlerini ya tesadüflere havale eder. Ya kendi kendine olmuştur der. Ya da kör tabiata, şuarsuz sebeplere, akılsız zerrelere isnad eder.

“MANA-YI İSMİ”, dalalet körlüğü, gaflet bataklığıdır.

“MANA-YI İSMİ”, fıtratın şehadetine ihanettir.

“MANA-YI İSMİ”, Sanatın arkasında sanatkarı inkâr etme başkaldırısıdır ve anarşist bir bakıştır.

“MANA-YI İSMİ”, dinsiz ve imansız seküler anlayışın bütün dünyaya dikte etmek istediği sapık bir zihniyettir.

“MANA-YI İSMİ”, yaratını ve yaşatanı devre dışı bırakan materyalist, zülmani bir gözlüktür. Batıl bir saplantıdır.

Diğeri bir ikinci bakış ise “MANA-YI HARFİ” dir.

Hikmetli değerlendirme, ibretli temaşa, derinliğine tefekkür “MANA-YI HARFİ” bakışı içindedir. Çünkü, “MANA-YI HARFİ”, eserin arkasında müessiri, sanatın arkasında sanatkarı, fiilin arkasında faili görmektir.

MANA-YI HARFİ, basiret gözüdür. “Bir iğne ustasız olmaz. Bir köy muhtarsız olmaz. Bir kitap katipsiz olmaz.” hakikatının şerh ve izahıdır.

Evet, sanatlı eser, sanatkarı icab ettirir. Çünkü sanatlı bir eser bir cihetle kendini gösterirken çok cihetle sanatkarın ilim ve iradesinden, kudret ve maharetinden, vasıf ve sıfatlarından, dirayet ve iktidarından haber verir.

MANA-YI HARFİ, hikmet dili, marifet lisanıdır.

Bu çalışmamızda, batıl felsefenin kör ve sağır gözlüğünü değil, “MANA-YI HARFİ” bakış acısıyla nurlu ve aydınlık, net ve berrak hakikat ve marifet gözlüğünü esas aldık. İnsanın mahiyet ve hakikati, saadet ve sorumluluğu bu bakış açısı ile değerlendirilecektir.

Anahtar kelimeler: Mana-yı ismi, Mana-yı harfi, İnsanın mahiyeti, Yaratılış

VIEW WITH THE LETTER MEANING: THE NATURE AND TRUTH OF HUMAN, HAPPINESS AND RESPONSIBILITY

Şener DİLEK

Prof. Dr., İnönü University, Retired Faculty Member, İstanbul, Türkiye

E-Mail: marifet.nurlari@gmail.com

ABSTRACT

There are two perspectives in human thought. The first one is “THE NAME MEANING” and the other one is “THE LETTER MEANING”. The gaze with “THE NAME MEANING” is a blind gaze. This gaze looks at the work but does not see the artist; doesn't want to show it. Moreover, he leaves measured, neat, perfect works of art either to chance. He says it either happened on its own. Or he attributes it to blind nature, unconscious causes, and mindless particles.

“THE NAME MEANING” is the blindness of misguidance and the swamp of heedlessness.

“THE NAME MEANING” is a betrayal of the martyrdom of nature.

“THE NAME MEANING” is a rebellion of denying the artist behind the art and is an anarchist view.

“THE NAME MEANING” is a perverted mentality that the irreligious and faithless secular understanding wants to dictate to the whole world.

“THE NAME MEANING” is a materialistic, esoteric spectacle that excludes the Creator and the Sustainer. It is a superstitious obsession.

Another second view is the “THE LETTER MEANING”.

Wise evaluation, exemplary contemplation, deep contemplation is within the perspective of the “THE LETTER MEANING”. Because, “THE LETTER MEANING” means seeing the artist behind the work, the artist behind the art, and the perpetrator behind the action.

THE LETTER MEANING is the eye of clairvoyance. “A needle is not complete without a master. A village cannot be without a headman. “A book cannot be without a scribe.” It is the commentary and explanation of the truth.

Yes, an artistic work requires an artist. Because while an artistic work reveals itself in one aspect, it also informs us of the artist's knowledge and will, power and skill, qualities and attributes, wisdom and power in many aspects.

THE LETTER MEANING is the language of wisdom, the language of knowledge.

In this study, we have based our work not on the blind and deaf glasses of superstitious philosophy, but on the bright and clear glasses of truth and knowledge with the perspective of “THE LETTER MEANING”. The nature and truth of man, his happiness and responsibility will be evaluated from this perspective.

Key words: The name meaning, The letter meaning, Nature of man, Creation

ALTIGEN MUCİZESİ

Mehmet Hakkı ALMA

Prof. Dr., Iğdır Üniversitesi Rektörü, Iğdır, Türkiye

E-Posta: mhalma46@gmail.com

ÖZET

Kâinata sayısız ve adetsiz mucize mevcut olup, sunumuzda bunlardan altıgen mucizesi ele alınmıştır. Altıgen yapıların fiziksel ve biyolojik sistemlerdeki rolünü ve önemini derinlemesine incelerken, sıvıların yüzey gerilimi, baloncuklar ve sabun filmleri gibi fenomenler, bu yapıların mekanik kararlılık, alan verimliliği ve enerji optimizasyonu konularındaki etkinliğini açıkça ortaya koymaktadır. Altıgen yapılar, sıvı moleküllerinin çekim dengesini optimize ederek, en az yüzey alanı ile en fazla hacmi kaplama eğiliminde olduğunu belirtir ve bu, arıların bal peteği, bazalt sütunlar ve polenler gibi doğal ve biyolojik sistemlerde ne denli yaygın olduğunu gösterir. Mekanik dayanıklılık, alan verimliliği ve enerji optimizasyonu, altıgen yapıların sunduğu avantajlardır ve bu avantajlar, arıların bal peteği yapısının, alanın maksimum kullanımını sağlayarak en az balmumu kullanılmasını garantiler. Kil mineralleri, lipid hücreleri, selüloz, nişasta ve kitin ise hegzagonal yapılarının sağladığı belirgin fiziksel ve kimyasal özelliklerle karakterize edilir.

Atomların belirli bir düzen ve simetri ile düzenlenmesi, hidrojen bağları ve monomerlerin birleşimi, bu maddelerin fonksiyonel özelliklerini ve uygulama alanlarını zenginleştirir ve optimize eder. Flavonoidlerin hegzagonal yapısı, kimyasal stabilite ve reaktiviteyi artırarak, bu bileşiklerin serbest radikalleri nötralize etme ve oksidatif stresi azaltma kapasitesini güçlendirir. Aynı zamanda, hücre sinyalizasyonu, gen ifadesi ve metabolizmayı modüle etme yeteneklerini potansiyalize eder. Bu etkileşimler, flavonoidlerin sağlık yararlarını, özellikle antioksidan, anti-inflamatuar, anti-kanser ve kardiyovasküler koruma alanlarında, artırır. Yapılan bu çalışma, altıgen yapıların doğada ve biyolojik sistemlerdeki yaygınlığını, moleküler ve mekanik özelliklerini ve canlılar ile çevre için taşıdığı avantajları ayrıntılı bir şekilde ele almaktadır. Altıgen yapıların, sertlik, dayanıklılık, mekanik özellikler, kimyasal stabilite ve reaktivite, enerji verimliliği ve çevresel sürdürülebilirlik gibi alanlarda önemli roller oynadığı sonucuna varılmaktadır. Sonuç olarak eğri büğrü yollar içinden çekilip doğru ve altıgen şekle dönüşmesi tesadüf değildir.

Anahtar Kelimeler: Altıgen, Mucize, Yaratılış

HEXAGON MIRACLE

Mehmet Hakkı ALMA

Prof. Dr., Iğdır University Rector, Iğdır, Türkiye

E-Mail: mhalma46@gmail.com

ABSTRACT

There are countless and unlimited miracles in the universe, and in this presentation, the miracle of the hexagon is discussed. While examining in depth the role and importance of hexagonal structures in physical and biological systems, phenomena such as surface tension of liquids, bubbles and soap films clearly demonstrate the effectiveness of these structures in mechanical stability, space efficiency and energy optimisation. Hexagonal structures indicate that liquid molecules tend to occupy the most volume with the least surface area, optimising the balance of attraction, and this is common in natural and biological systems such as bees' honeycombs, basalt columns and pollen. Mechanical strength, space efficiency and energy optimisation are the advantages offered by hexagonal structures, and these advantages ensure that the bees' honeycomb structure makes maximum use of space, ensuring that the least amount of wax is used. Clay minerals, lipid cells, cellulose, starch and chitin are characterised by the distinctive physical and chemical properties provided by their hexagonal structure.

The arrangement of atoms with a certain order and symmetry, hydrogen bonds and the combination of monomers enrich and optimise the functional properties and application areas of these substances. The hexagonal structure of flavonoids enhances chemical stability and reactivity, strengthening the capacity of these compounds to neutralise free radicals and reduce oxidative stress. It also potentiates their ability to modulate cell signalling, gene expression and metabolism. These interactions enhance the health benefits of flavonoids, particularly in the areas of antioxidant, anti-inflammatory, anti-cancer and cardiovascular protection. This study provides a detailed review of the prevalence of hexagonal structures in nature and biological systems, their molecular and mechanical properties, and their advantages for living organisms and the environment. It is concluded that hexagonal structures play important roles in areas such as stiffness, durability, mechanical properties, chemical stability and reactivity, energy efficiency and environmental sustainability. As a result, it is no coincidence that crooked roads are pulled out of them and transformed into straight and hexagonal shapes.

Keywords: Hexagon, Miracle, Creation

EVRENİ MÜKEMMEL BİR ŞEKİLDE DÜZENLEYEN VE İDARE EDEN KİM?

Selahattin ÇELEBİ

*Prof. Dr., Iğdır Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği
Bölümü, Iğdır, Türkiye*

E- Posta: selahattin.celebi@igdir.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4131-4711

ÖZET

Yaklaşık 13,8 milyar yıl önce yaratılan ve akıl almaz büyüklükte olan evrenimizdeki fiziksel sabitler, başlangıç koşulları veya tabiat kanunları birazcık bile farklı olsaydı, hayat mümkün olmayacaktı. Evren o kadar büyük ki, yıldızlar ve galaksiler arasındaki uzaklık ışık yılı (9,46 trilyon km) birimi ile ifade edilmektedir. İmtiyazlı gezegen olan dünya, güneşten 149,5 milyon km uzaktadır. İçinde en az 200 milyar yıldızın bulunduğu samanyolu galaksimizin genişliği 75 bin ışık yılıdır. Saniyede 300 bin km hızla hareket eden ışık, en yakın olan yıldızdan 4,3 yılda bize ulaşmaktadır. Akıllara durgunluk veren büyüklükteki böyle galaksilerden evrende en az 2 trilyon sayıda bulunmaktadır ve evrenin tahmin edilen çapı yaklaşık 100 milyar ışık yılıdır. Bundan başka, farklı alanlardaki bilim insanlarının çalışmaları, evrenin hayata göre ince ayarla düzenlendiğini göstermektedir. Dört temel kuvvet, bir elektronun yükü, ışık hızı, ince yapı sabiti, protonun kütlesinin elektronun kütlesine oranı, su molekülünün dipol momentini, karbon çekirdeğinin rezonans seviyesi ince ayar parametrelerinden sadece birkaçıdır. Bilim adamları, bu parametrelerin, evrenimizde yaşamın var olmasına izin veren dar bir mümkün değerler aralığına uyduğunu bulmuşlardır. Bu parametreler çok az değişse, gezegenler, yıldızlar, moleküller ve atomlar ve bunun sonucu olarak da hayat olmayacaktı. Bu gözlem birçok filozof ve bilim insanının şu soruları sormasına yol açtı: Bu büyük evreni mükemmel bir şekilde düzenleyen kim? Evrenimiz neden hayat için bu kadar "ince ayarlıdır"? Hayatın amacı nedir? Neden buradayım? ...Bu çalışmada çok sayıda bilim adamı, filozof ve düşünürlerin görüşlerine yer verilerek, evreni bu mükemmellikte düzenleyen ve birçok fizik parametresini hayata elverişli olarak belirleyen bir Yaratıcı'nın varlığı mantıksal akıl yürütme ile ispat edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Evren, Fizik, İnce ayar, Yaratıcı, Mantıksal akıl yürütme

WHO ORDERS AND ADMINISTERS THE UNIVERSE PERFECTLY?

Selahattin ÇELEBİ

Prof. Dr., Iğdır University, Faculty of Engineering, Department of Electrical-Electronics

Engineering, Iğdır, Türkiye

E-Mail: selahattin.celebi@igdir.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4131-4711

ABSTRACT

If the physical constants, initial conditions or laws of nature in our incomprehensibly large universe, which was created approximately 13.8 billion years ago, had been even slightly different, life would not have been possible. The universe is so large that the distance between stars and galaxies is expressed in the unit of light-year (9.46 trillion km). The earth, a privileged planet, is 149.5 million km away from the sun. The width of our Milky Way galaxy, which contains at least 200 billion stars, is 75 thousand light year. Light traveling at a speed of 300 thousand km per second reaches us from the nearest star in 4.3 years. There are at least 100 billion such mind-bogglingly large galaxies in the universe, with an estimated diameter of about 100 billion light-years. Furthermore, studies by scientists from different fields show that the universe is fine-tuned according to life. The four fundamental forces, the charge of an electron, the speed of light, the fine structure constant, the ratio of the mass of the proton to the mass of the electron, the dipole moment of the water molecule, the resonance level of the carbon nucleus is just a few of the fine-tuning parameters. Scientists have found that these parameters fit within a narrow range of possible values that allow life to exist in our universe. If these parameters changed even slightly, there would be no planets, stars, molecules and atoms, and as a result, life. This observation has led many philosophers and scientists to ask the following questions: Who organizes this huge universe perfectly? Why is our universe so "fine-tuned" for life? What is the purpose of life? Why am I here?

In this study, the views of many scientists, philosophers and thinkers are included, and the existence of a Creator who has ordered the universe in this perfection and determined many physical parameters suitable for life has been proven through logical reasoning.

Key Words: Universe, Physics, Fine-tuning, Creator, Logical reasoning

YAKINSAK (KONVERGENT) EVRİM'İN ÇIKMAZLARI

Fevzi ÖZGÖKÇE

*Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik
Bölümü, Van, Türkiye*

E-Posta: fevziozgokce@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3119-8561

Murat ÜNAL

*Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı, Van,
Türkiye*

E-Posta: muratunal@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6224-8269

Sümeyya ARSLAN

*Öğrenci, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü,
Van, Türkiye*

E-Posta: sumeyyaarslan@ogrenci.yyu.edu.tr

ÖZET

Yakınsak evrim, tamamen birbirinden bağımsız ve farklı türlerin sahip olduğu analog yapıların işlevsel benzerliği göstermesidir. Başka bir deyişle dünyanın değişik yerlerindeki benzer habitatlarda yetişen farklı türler üzerinde etkili olan ekolojik şartlar birbiri ile hiçbir şekilde akraba olmayan, farklı familyalardaki türlerin benzer özellikler göstermesi yakınsak (konvergent) evrim olarak ifade edilmektedir. En basit anlamda kelebeğin kanadı, kuşun kanadı, yarasanın kanadı analog organ olup ve bu kanatlar yardımıyla uçuş bu canlılarda benzer bir görev ve özellik olarak kabul edilmektedir. Aslında evrim görüşüne göre benzerlikler ortak atadan kalıtımın delili olarak gösterilmektedir. Bu durumda evrimin temel dayanağı olan homolog organlara dayalı homoloji tezi dolayısıyla evrim görüşü çürütülmektedir. Bu çalışmada ise analogiye dayalı yakınsak evrimin çıkmazları iki bitki türü özelinde ele alınarak bu görüşte çürütülmektedir.

Hemen her evrimle ilgili kaynakta birbirinden farklı iki tohumlu bitki türünden; *Euphorbia obesa* Hook.f. (Euphorbiaceae (Sütleğengiller)) ve *Astrophytum asterias* (Zucc.) Lem. (Cactaceae (Kaktüsçiller)) sadece morfolojik olarak gövdelerinin birbirine benzemesi yakınsak evrime delil olarak gösterilmektedir. Oysa bu iki türden *Euphorbia obesa* Güney Afrika'nın Kuzey Kap bölgesinde dar bir alanda ve 300-900 m'lerde yayılışı olan endemik bir türdür. *Astrophytum asterias* Kuzey

Amerika'da Meksika ve Teksas eyaletlerinde 50-200 m yükseltilerde yayılışı olan bir türdür. Farklı familyalardaki bu iki türün sistematikte değişmeyen diagnostik karakterlerden başta; çiçek, meyva ve tohumun morfolojik, anatomik, fizyolojik, ekolojik, genetik, fitokimyasal ve moleküler olarak hiçbir benzer özelliği yoktur. Sadece ve sadece biraz benzer görünümdeki gövdelerine bakılarak bu iki türün yakınsak evrime delil olarak gösterilmeleri hiçbir bilimsel veriye dayanmamaktadır. Kurak ortamlarda yetişen bitki türlerindeki; etli gövdeler (suyun depolanması), su kaybını azaltıcı ve koruyucu dikenler, kalın kutikula ve tüylü yapraklar, epidermise gömülü ve yaprağın alt yüzeyindeki stomalar gibi tüm bu karakterler ancak ilim, hikmet ve kudret sahibi olan Allah (C.C.) tarafından yaratılmıştır.

Sonuç olarak, bir felsefi görüş olan evrime delil olarak gösterilen tüm kavramlar gibi yakınsak evriminde ne kadar bilimsel verilerden ve akıldan uzak olduğu tamamen biyolojik verilere dayanılarak bu çalışmada ortaya konmuştur. Aslında evrime delil olarak gösterilen tüm bu görüşlerin, zerreden küreye kadar tüm kâinatı ve tüm canlıları Vahid ve Ehad bir yaratıcı tarafından yaratıldığını göstermektedir. Şu kâinatın sahip ve mutasarrıfı, elbette bilerek yapıyor ve hikmetle tasarruf ediyor ve her tarafı görerek tedvir ediyor ve her şeyi bilerek, görerek terbiye ediyor ve her şeyde görünen hikmetleri, gayeleri, faydaları irade ederek tedvir etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yakınsak evrim, *Euphorbia obesa*, *Astrophytum asterias*, Biyoçeşitlilik, Analog organ, Yaratılış

THE DEADLOCK OF CONVERGENT EVOLUTION

Fevzi ÖZGÖKÇE

Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Science, Department of Molecular Biology and Genetics, Van, Türkiye

E-Posta: fevziozgokce@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3119-8561

Murat ÜNAL

Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Education, Department of Biology Education, Van, Türkiye

E-Posta: muratunal@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6224-8269

Sümeyya ARSLAN

Student, Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Science, Department of Molecular Biology and Genetics, Van, Türkiye

E-Posta: sumeyyaarslan@ogrenci.yyu.edu.tr

ABSTRACT

Convergent evolution is when analog structures that are completely independent of each other and possess different species show functional similarity. In other words, the ecological conditions that affect different species growing in similar habitats in different parts of the world and the fact that species in different families show similar characteristics that are not related to each other in any way are expressed as convergent evolution. In the simplest sense, the butterfly's wing, the bird's wing, the bat's wings are analog organs, and flying with the help of these wings is considered a similar task and feature in these creatures. In fact, according to the view of evolution, similarities are shown as evidence of inheritance from a common ancestor. In this case, the view of evolution is refuted because of the homology thesis based on homologous organs, which is the basic basis of evolution. In this study, the deadlock of convergent evolution based on analogy are discussed in terms of two plant species and refuted in this view.

In almost every evolutionary source, there are two different species of seeded plants; *Euphorbia obesa* Hook.f. (Euphorbiaceae) and *Astrophytum asterias* (Zucc.) Lem. (Cactaceae) only the fact that their bodies are morphologically similar to each other is cited as evidence for convergent evolution. However, of these two species, *Euphorbia obesa* is an endemic species that

breeds in a narrow area and at 300-900 m in the Northern Cape region of South Africa. *Astrophytum asterias* is found in the North American states of Mexico and Texas at elevations of 50-200 m. Flowers, fruits and seeds, which are among the systematically unchanging diagnostic characters of these two species in different families, have no similar morphological, anatomical, physiological, ecological, genetic, phytochemical and molecular features. The fact that these two species are cited as evidence for convergent evolution by looking only at their slightly similar bodies is not based on any scientific data. In plant species growing in arid environments; All these characters, such as fleshy stems (storage of water), dehydrating and protective spines, thick cuticle and hairy leaves, stomata embedded in the epidermis and on the lower surface of the leaf, were created only by Allah (swt), Who is All-Wise, All-Wise and All-Powerful.

As a result, like all the concepts cited as evidence for evolution, which is a philosophical view, the extent to which convergent evolution is far from scientific data and reason is revealed in this study based entirely on biological data. In fact, all these views, which are shown as evidence for evolution, show that the entire universe and all living things, from the particle to the sphere, were created by a Vahid and Ehad Creator. The possessor and mutasarrif of this universe certainly does everything knowingly. And he saves with wisdom and describes everything by seeing. And He disciplines everything by knowing and seeing everything. And He describes the wisdom, purposes and benefits that appear in everything created by His will.

Keywords: Convergent evolution, *Euphorbia obesa*, *Astrophytum asterias*, Biodiversity, Analog organ, Creation

KARBON VE YARATILIŞ GERÇEĞİ

Ekrem KÖKSAL

*Prof. Dr., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Kimya Bölümü,
Erzincan, Türkiye*

E-Posta: ekoksal@erzincan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1026-972X

ÖZET

Canlıların yapısında bulunan biyomakromoleküller temelde dört ana grup halinde sıralanabilir. Bunlar; proteinler, lipidler, polisakkaritler ve nükleik asitlerdir. Bu dört çeşit makro molekülün her birisi her türlü canlının hücre yapısının vazgeçilmez bir parçası olup genel itibari ile polimerik yapılardır ve her birisi farklı monomerik yapıların zincir halinde sıralanması ile oluşturulmuşlardır. Proteinler amino asitlerin, lipidler yağ asitlerinin, polisakkaritler monosakkaritlerin ve nükleik asitler ise nükleotid adı verilen monomerik yapıların birbirine bağlanması neticesinde meydana getirilmişlerdir.

Yukarıda sayılan monomerik yapıların her birisi bir organik bileşik olup merkezi atom olarak karbon atomuna sahiptirler ve bu moleküllerin var olabilmesi için merkezde yer alan karbon atomunun dört adet kovalent bağ yapmasına ihtiyaç vardır. Aksi takdirde hayatın merkezine konulmuş olan bu moleküllerin hiç birisinin mevcudiyeti mümkün değildir.

Atomlar bağ yaparak yeni moleküller oluşturmak için yarı dolu orbitalere ihtiyaç duyarlar ve yarı dolu orbitalleri sayısınca bağ oluşturabilirler. Karbon atomu en düşük enerjili olduğu temel halde ${}_6\text{C}: 1s^2 2s^2 2p^2$ dizilimine sahip olup sadece iki bağ yapabilir. Örneğin CO (karbon monoksit) molekülünde durum böyledir ve karbon atomu ile oksijen atomu arasında sadece iki bağ vardır. Bu şekilde bir karbon atomunun canlılığın merkezinde bulunan amino asit gibi monomerik yapılarda yer alması düşünülemez.

Karbon atomu, dört bağ yapabilir bir özelliğe ulaşabilmesi için 2s orbitalinde bulunan elektronlardan birisi boş 2p orbitaline uyarılacak ve böylece dört adet yarı dolu orbital elde edilmiş olacak şekilde tasarlanmıştır. Uyarılmış halde ${}_6\text{C}: 1s^2 2s^1 2p_x^1 2p_y^1 2p_z^1$ dizilimine sahip olan karbon atomu için artık ikinci enerji seviyesindeki tüm orbitaller bağ yapabilecek özelliktedir. Karbon atomu bu şekilde dört bağ yapabilecek ve dolayısıyla da biyomakromoleküllerin yapısında yer alabilecek bir mahiyete sahip kılınmıştır. Karbon atomu diğer bütün elementlerden farklı olarak birbirleri ile çok uzun zincirler oluşturacak bir karakterde yaratılmıştır. Bu durum protein ve nükleik asitlerin yapılarının teşkili için mucizevi bir durumdur.

Kâinattaki her şey aynı kalmakla beraber sadece karbon atomundaki bu uyarılma olayı yani sadece bir elektronun yer değiştirmesi gerçekleşmeyecek olsa hayattan bahsetmek mümkün olmayacaktı. Bu durum canlıların yapısında yer alan biyomolekllerdeki her bir atoma uygun kimyasal özelliklerin verilmesi tesadüfen veya kendi kendine olamaz. Bu zellikler, sonsuz ilim ve kudret sahibi olan Allah (C.C) tarafından bir plan dâhilinde yaratılmış olduğunun önemli bir delilidir.

Anahtar Kelimeler: Karbon, Biyomakromolekl, Uyarılma, Yaratılış

CARBON AND THE REALITY OF CREATION

Ekrem KÖKSAL

Prof. Dr., Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Science&Art, Department of Chemistry, Erzincan, TÜRKİYE

E-Mail: ekoksal@erzincan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1026-972X

ABSTRACT

Biomacro molecules found in the structure of living things, also called primary metabolites, can be basically listed in four main groups. These are: Proteins, Lipids, Polysaccharides and Nucleic acids. Each of these four types of macromolecules is an indispensable part of the cell structure of all living things, and they are generally polymeric structures, and each of them is formed by arranging different monomeric structures in chains. Proteins are formed by bonding amino acids, lipids by fatty acids, polymeric sugars by monosaccharides, and nucleic acids by bonding monomeric structures called nucleotides.

Each of the monomeric structures listed above is an organic compound and has a carbon atom as the central atom, and in order for these molecules to exist, the carbon atom in the center needs to make four covalent bonds. Otherwise, it would not be possible for any of these molecules, which are at the center of life, to exist.

Atoms need half-filled orbitals to form new molecules by bonding, and they can form bonds as many as the number of half-filled orbitals. In its lowest energy ground state, the carbon atom has the sequence 6C: $1s^2 2s^2 2p^2$ and can make only two bonds. For example, this is the case in the CO molecule and there are only two bonds between the carbon atom and the oxygen atom. It is unthinkable for a carbon atom to be included in monomeric structures such as amino acids, which are at the center of life.

In order for the carbon atom to achieve the ability to form four bonds, it is designed in such a way that one of the electrons in the 2s orbital is excited into the empty 2p orbital, thus creating four half-filled orbitals. For the carbon atom, which has the sequence 6C: $1s^2 2s^1 2p_x^1 2p_y^1 2p_z^1$ in the excited state, all orbitals in the second energy level are now capable of bonding. In this way, the carbon atom is endowed with the ability to form four bonds and therefore take part in the structure of biomacromolecules. The carbon atom, unlike all other elements, was created in a way that it can form very long chains with each other. This is a miraculous situation for the formation of the structures of proteins and nucleic acids.

Although everything in the universe remained the same, if this excitation event in the carbon atom, that is, the displacement of only one electron, did not occur, it would not be possible to talk about life. This cannot happen by chance or by itself, giving appropriate chemical properties to each atom in the biomolecules in the structure of living things. These features are important evidence that it was created according to a plan by Allah, the possessor of infinite knowledge and power.

Key Words: Carbon, Biomacromolecule, Excitation, Creation

KUŞ GÖÇLERİNDEKİ SIRLAR

Ali ALAŞ

Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi,

Biyoloji Eğitimi ABD, Konya, Türkiye

E-Posta: alasali@hotmail.com

ORCID: 0000-0001-7594-5752

ÖZET

Hayvanlar arasında gökleri şenlendiren hiç şüphesiz ki kuşlardır. Kuşlar, hayvanlar âleminde tüyleri bulunan yegâne hayvan grubudur. Bu hayvanların dişleri yoktur ve bunun yerine gagaları vardır. Sıcakkanlı hayvanlar olup, kanatları vardır ve çoğu uçabilir. Çeşitli kuş türlerine uçabilme, yüzebilme ya da koşabilme yeteneği verilmiştir.

Yeryüzünde 10.000 civarında kuş türü yaşamaktadır. Bu hayvanlar, bitkilerin polenlerinin ve tohumlarının yayılması, böcek, yılan, fare gibi zararlıların popülasyonlarının dengelemesi, çeşitli hayvan leşlerinin ortadan kaldırılıp, hastalıkların yayılmasının önlenmesiyle vazifelendirilmiş omurgalı hayvanlardır.

Her yıl milyonlarca kuş, sıcaklık değişimleri ve gıda tükenmesi nedeniyle veya üreme amacıyla bölgelerinden daha uygun şartlara sahip alanlara göç etmektedir. Kuşlarda göçün zamanlaması, Rabbimizin kendilerine verdiği biyolojik iç saate göre ayarlanmaktadır.

Bu çalışmada, kuşların göçlerinde anatomik ve fizyolojik yapının önemi vurgulanmıştır.

Kuş göçleri ve yön bulma ile ilgili sevk-i ilahinin tecellileri bilimsel literatürle ortaya konulmuştur.

Anahtar kelimeler: Kuş anatomisi, Kuş fizyolojisi, Göç, Yön bulma, Sevk-i ilahi

SECRETS IN BIRD MIGRATIONS

Prof. Dr. Ali ALAŞ

Prof. Dr., Necmettin Erbakan University, Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education,

Department of Biology Education, Konya, Türkiye

E-Mail: alasalih@hotmail.com

ORCID: 0000-0001-7594-5752

ABSTRACT

Among the animals, it is undoubtedly the birds that bring joy to skies. Birds are the only animal group in the animal kingdom to have feathers. These animals don't have teeth and have beaks instead. They are warm-blooded animals, have wings, and most can fly. Various bird species have been given the ability to fly, swim or run.

Around 10.000 bird species live on earth. They are vertebrate animals that are tasked with spreading the pollen and seeds of plants, balancing the population of pests such as insects, snakes, mice, eliminating various animal carcasses and preventing the spread of diseases.

Every year, millions of birds migrate from their regions to areas with more suitable conditions due to temperature changes and food depletion of for breeding purposes. The timing of migration in birds is adjusted by the biological internal clock given to them by our Lord.

In this study, the importance of the anatomical and physiological structure in the migration of birds was emphasized. The manifestations of divine guidance regarding bird migrations and navigation have been revealed through scientific literature.

Key words: Bird anatomy, Bird physiology, Migration, Navigation, Impulse of divine

VAN GÖLÜ MİKROBİYALİTLERİNDEN İZOLE EDİLEN FOSİL *Navicula atomoides*'İN TARAMALI ELEKTRON MİKROGRAF ANALİZİ

Köksal PABUÇCU

Prof. Dr., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Meslek Bilimleri Bölümü, Farmakognozi Anabilim Dalı, Erzincan, Türkiye

E-Posta: koksal.pabuccu@erzincan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-4473-8002

ÖZET

Diyatomeler, yeryüzündeki tüm sucul ve nemli ortamlarda soliter veya koloni halinde yaşayan alglerdir. Besin zincirinin ilk halkası ve herbivorların temel besinini teşkil ederler. Son yıllarda yapılan çalışmalarda, bu alglerin ve bazı *Navicula* türlerinin farmasötik açıdan da önemli oldukları tespit edilmiştir (Pabuçcu, 2021).

Diyatomeler, yapılarında yaklaşık %90 oranında silisyum içerirler. Bu yüzden, göl ve denizlerde oluşan katmanlar içinde bol miktarda bulunurlar.

Mikrobiyalitler, genellikle prekambriyenin son bölümü olan mezoproterozoik'te artış göstermiştir (Noffke ve Awramik, 2013). Proterozoik Çağ, Prekambriyen'in en son bölümüdür. Aynı zamanda 2,5 milyar yıl önce başlayıp 541 milyon yıl önce biten en uzun jeolojik dönemdir (Anonymous 1). Van Gölü mikrobiyalitlerinde eksensel bir zonun varlığı, Proterozoikte yaygın olarak bulunan ve Conophyton olarak bilinen, Prekambriyen stromatolitlerini hatırlatmaktadır (Kempe ve ark, 1991).

2022 yılındaki yapılan çalışmalarda, Van Gölü (Erciş/Adilcevaz) epilitik mikrobiyalit florası (Pabuçcu ve Koç, 2022a) ve fosil diyatome florası (Pabuçcu ve Koç, 2022b) incelenmiş ve daha önce sunulmuştur.

Bu araştırmada, Van Gölü mikrobiyalitlerinden izole edilen fosil *Navicula atomoides*'in (Grunow) [Syn: *Sellaphora atomoides* (Grunow) Wetzel & Van De Vijver] Taramalı Elektron Mikroskop (SEM) ile analizi yapılmıştır. Morfolojik açıdan onun günümüzdeki örnekleriyle karşılaştırıldığında büyük oranda benzerlikler tespit edilmiştir. Bu da geçen uzun süre boyunca, türün önemli bir morfolojik değişim göstermediği kanaatini güçlendirmektedir. Dolayısıyla bu sonuç evrimin olmadığına bir delildir.

Anahtar kelimeler: *Navicula atomoides*, *Sellaphora atomoides*, Fosil diyatome, Evrim, Yaratılış

Kaynaklar:

Anonymous1 (2023), <https://www.nps.gov/articles/000/proterozoic-eon.htm#:~:text=The%20Proterozoic%20Eon%20is%20the,4%2F9ths%20of%20geologic%20time>

Anonymous 2 (2023), https://diatoms.org/species/sellaphora_atomoides/guide

Kempe, S.; Kazmierczak, J.; Landmann, G.; Konuk, T; Reimer, A.; Lipp, A., (1991). Largest known microbialites discovered in Lake Van, Turkey, *Nature*, Vol: 349, Issue 6310, pp. 605-608, DOI: 10.1038/349605a0

Noffke N, Awramik SM, (2013), Stromatolites and MISS—Differences between relatives, *GSA Today*, v. 23, no. 9, doi: 10.1130/GSATG187A.1

Pabuçcu, K, (2021), Beauty and Healing of Navicula, V. Creation Congress In The Light of Sciences, Kütahya Dumlupınar University, October, Kütahya.

Pabuçcu K, Koç D, (2022a), A Study on Epilithic Diatoms of Lake Van (Erciş/Adilcevaz) Microbialites, 1st International Symposium of Biodiversity Studies, 23-25 May, Ankara, National Botanical Garden, www.isobist.org

Pabuçcu K, Koç D, (2022b), A Research On Fossil Diatoms In Microbialites Of Lake Van (Adilcevaz-Erciş), VI. Creation Congress In The Light of Sciences, page. 63, Van YY University, Van.

MORPHOLOGICAL COMPARISON OF THE SCANNING ELECTRON MICROGRAPH OF THE FOSSIL *navicula atomoides* ISOLATED FROM VAN LAKE MICROBIALITES WITH CURRENT SAMPLES

Köksal PABUÇCU

Prof. Dr., Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Pharmacy, Department of Vocational Sciences, Department of Pharmacognosy, Erzincan, Türkiye

E-Mail: koksal.pabuccu@erzincan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-4473-8002

ABSTRACT

Diatoms are algae that live solitary or colonial in all aquatic and humid environments on earth. They constitute the first link of the food chain and the basic food of herbivores. In recent studies, it has been determined that these algae and some Navicula species are also important from a pharmaceutical point of view (Pabuçcu, 2021).

Diatoms contain approximately 90% silica in their structure. Therefore, they are abundant in the layers formed in lakes and seas.

Microbialites generally increased in the mesoproterozoic, the last part of the Precambrian (Noffke and Awramik, 2013). The Proterozoic Era is the last part of the Precambrian. It is also the longest geological period, starting 2.5 billion years ago and ending 541 million years ago (Anonymous 1). The presence of an axial zone in the Van Lake microbialites is reminiscent of the Precambrian stromatolites, commonly found in the Proterozoic and known as Conophyton (Kempe et al., 1991).

In the studies in 2022, the epilithic microbialite flora (Pabuçcu and Koç, 2022) and fossil diatom flora (Pabuçcu and Koç, 2022) of Lake Van (Erciş/Adilcevaz) were examined and presented previously.

In this research, the fossil *Navicula atomoides* (Grunow) [Syn: *Sellaphora atomoides* (Grunow) Wetzel & Van De Vijver] isolated from the Van Lake microbialites was analyzed with Scanning Electron Microscope (SEM). When compared with today's it's examples in terms of morphology, a great deal of similarity has been detected. This strengthens the opinion that it has not shown a significant morphological change over the long period.

Key words: *Navicula atomoides*, *Sellaphora atomoides*, fossil diatoms

References:

- Anonymous1(2023),<https://www.nps.gov/articles/000/proterozoic-eon.htm#:~:text=The%20Proterozoic%20Eon%20is%20the,4%2F9ths%20of%20geologic%20time>
- Anonymous 2 (2023), https://diatoms.org/species/sellaphora_atomoides/guide
- Kempe, S. ; Kazmierczak, J. ; Landmann, G. ; Konuk, T. ; Reimer, A. ; Lipp, A., (1991). Largest known microbialites discovered in Lake Van, Turkey, Nature, Vol: 349, Issue 6310, pp. 605-608, DOI: 10.1038/349605a0
- Noffke N, Awramik SM, (2013), Stromatolites and MISS—Differences between relatives, GSA Today, v. 23, no. 9, doi: 10.1130/GSATG187A.1
- Pabuçcu, K, (2021), Beauty and Healing of Navicula, V. Creation Congress In The Light of Sciences, Kütahya Dumlupınar University, October, Kütahya.
- Pabuçcu K, Koç D, (2022a), A Study on Epilithic Diatoms of Lake Van (Erciş/Adilcevaz) Microbialites, 1st International Symposium of Biodiversity Studies, 23-25 May, Ankara, National Botanical Garden, www.isobist.org
- Pabuçcu K, Koç D, (2022b), A Research On Fossil Diatoms In Microbialites Of Lake Van (Adilcevaz-Erciş), VI. Creation Congress In The Light of Sciences, page. 63, Van YY University, Van.

SUYUN GİZEMİNE BİLİMSEL YAKLAŞIM

Zeki ARGUNHAN

Prof. Dr., Bitlis Eren Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Makine Mühendisliği

Bölümü, Bitlis, Türkiye

E-Posta: zargunhan@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3349-3409

ÖZET

Kur'an-ı Kerim'de "Canlı olan her şeyi sudan yarattık", "Bütün kâinat yaratılmadan önce O'nun Arş'ı, su üzerinde idi" ve "Allah insanı pişmiş çamurdan yarattı" diye geçmektedir.

Her canlının kendisinden yaratılmış olduğu suyun gizemini bilimsel açıdan ele alalım. Bir enerji kaynağı olun su aynı zamanda söndürücüdür. Su hayatın kaynağıdır. Su, iki hidrojen ve bir oksijen atomundan oluşan kokusuz ve renksiz bir akışkan bileşiktir. Su hidrojenden oluştuğu için enerji kaynağıdır. Katı haline "buz"; gaz haline "buhar"; sıvı haline "su" denir. Bu üç halin, aynı anda bir arada bulunmasına ise "üçlü nokta" denir. Aynı anda üç halde bulunabilen tek maddedir.

Su, kohezyon (aynı cins moleküllerin arasındaki çekim) kuvvetine sahiptir. Kohezyon moleküllerindeki pozitif ve negatif yükler arasında oluşur. Bu sayede toprak altındaki boşluklarda rahatça hareket eder, bitkilerin su kanallarından kolaylıkla geçebilir ve yer çekimine rağmen bitkilerin köklerinden yapraklarına kadar hareket edebilir. Kohezyondan dolayı sıvılarda yüzey gerilimi meydana gelir. Su yüksek yüzey gerilimine sahip bir maddedir. Gemilerin denizlerde yüzebilmesi buna bağlıdır.

Su iyi bir çözücüdür. 2 hidrojen atomu, 1 oksijen atomuna asimetrik bir şekilde bağlanmaktadır. Bu asimetrik durum dengesiz bir yük dağılıma sebep olup su molekülüne polarite kazandırarak çok iyi bir çözücü olmasını sağlar. Bu özellik suda yaşayan canlıların gereksinim duyduğu gıdalar açısından hayati önem taşımaktadır.

Su 0°C'de donar ve 100°C'de kaynar. Suyun katı haldeki yoğunluğu, sıvı haline nazaran düşüktür. Bütün sıvılar sıcaklık düştükçe yoğunlaşırlar. Su +4°C'ye kadar soğutulduğunda yoğunluğu artar. +4°C'den sonra yoğunluğu azalır ve arkasından kristalleşerek genişlemeye başlar. Bu sayede buz, suyun dibine batmaz, yüzer. Suyun ısıyı iletme yeteneği öteki sıvılara göre dört kat daha fazladır. Fakat donmuş haldeki su ve kar ısıyı iyi iletmez. Böylece karın örttüğü topraklarda bitkiler ve hayvanlar kar yardımıyla soğuktan korunurlar ve denizlerin üstü buzla kaplanırken, diplerde hayatın devamına sebep olur.

Kısacası insan yaratılmamışken su vardı, su yaratılışı anımsatır, su ile hayat eş anlamlıdır ve su enerjidir. Bu vasıfları ile en önemli madde olma özelliğini korumaktadır.

Anahtar kelimeler: Su, Yaratılış, Hayat, Enerji

SCIENTIFIC APPROACH TO THE MYSTERY OF WATER

Zeki ARGUNHAN

*Prof. Dr., Bitlis Eren University, Faculty of Engineering and Architecture, Department of
Mechanical Engineering, Bitlis, Türkiye*

E-Mail: zargunhan@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3349-340

ABSTRACT

However, frozen water and snow do not conduct heat well. Thus, in the lands covered by snow, plants and animals are protected. In the Holy Quran, "We created every living thing from water", "Before the entire universe was created, His Throne was on water." and "Allah created man from clay baked like bricks".

Let's consider from a scientific perspective the mystery of water from which every living was created. Be a source of energy, water is also an extinguisher. Water is the source of life. Water is an odorless and colorless fluid compound consisting of two hydrogen and one oxygen atoms. Water is a source of energy because it consists of hydrogen. Its solid state is called "ice"; gaseous state is called "steam"; liquid state is called "water". The coexistence of these three states at the same time is called the "triple point". It is the only substance that can exist in three states at the same time.

Water has the force of cohesion (attraction between molecules of the same type). Cohesion occurs between positive and negative charges in molecules. In this way, it can move easily in the spaces under the ground, can easily pass through the water channels of plants, and can move from the roots to the leaves of the plants despite gravity. Surface tension occurs in liquids due to cohesion. Water is a substance with high surface tension. The ability of ships to sail the seas depends on this.

Water is a good solvent. 2 hydrogen atoms are bonded asymmetrically to 1 oxygen atom. This asymmetrical situation causes an unbalanced charge distribution and gives polarity to the water molecule, making it a very good solvent. This property is of vital importance in terms of the nutrients needed by creatures.

Water freezes at 0°C and boils at 100°C. The density of water in solid state is lower than in liquid state. All liquids condense as the temperature decreases. When water is cooled to +4°C, its density increases. After +4°C, its density decreases and then it crystallizes and begins to expand. In this way, the ice does not sink to the bottom of the water, but floats. The ability of water to

conduct heat is four times greater than other liquids. from the cold with the help of snow, and while the seas are covered with ice, it allows life to continue at the bottom.

In short, there was water before humans were created, water reminds us of creation, water and life are synonymous and water is energy. With these qualities, it maintains its status as the most important substance.

Key words: Water, Creation, Life, Energy

HOMOKİRAL YAPILAR NEDEN BİR YARATICI GEREKTİRİR?

Kasım TAKIM

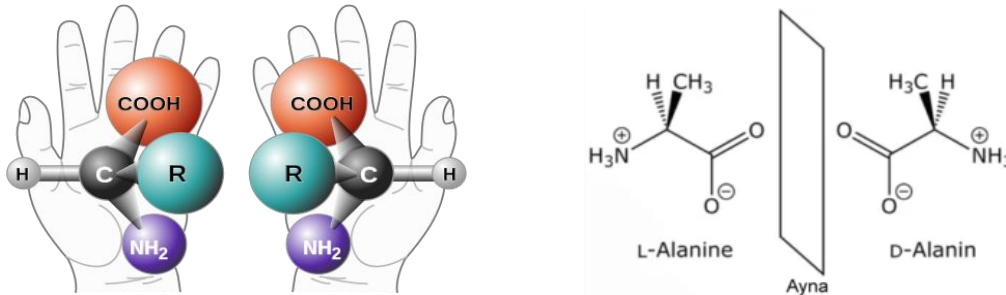
Doç. Dr., Harran Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Biyokimya Anabilim Dalı, Şanlıurfa,
Türkiye

E- Posta: kasimtakim@harran.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4631-1982

ÖZET

Kiralite; ayna örtüşmezliğidir, yani diğer tüm özellikleri aynı olan cisimlerin sadece moleküler simetrilerinin (uzaydaki yerleşim biçimlerinin) farklı olması durumudur. Örneğin iki elimiz aslında birbirine çok benzer ancak parmakların karşılıklı duruşlarından dolayı, iki eli çevirerek tam olarak üst üste getirmek mümkün değildir. Çünkü iki elimizi aynı yöne bakacak şekilde üst üste getirdiğimizde, baş parmağınızın birisi sağınızda diğeri solunuzda kalır. Sağ el sol el diye yaptığımız bu kategorizasyon, biyomoleküller için de yapılabilir. Eğer birbirine benzeyen iki molekülün geometrileri tamamen aynı ise buna homokiral, farklı ise bunlara demi-kiral yapılar denilmektedir. Bu kiralite durumu, amino asitler, monosakkaritler ve nükleik asitler gibi birçok biyomolekül için geçerlidir. İlginç bir şekilde DNA, RNA ve yaşam için gerekli olan proteinlerin neredeyse tamamı aynı kiraliteye sahip yapı taşlarından oluşur, yani homokiraldirler [1].

Şekil 1. Kiral olan jenerik bir amino asidin iki enantiyomerini [2,3].

Homokiralitenin biyokimyasal işleyiş etkisi: Homokiralite biyomoleküllerin stabilitesi için oldukça önemli bir özelliktir. Yapılan bilgisayar simülasyonlarından anlaşılmıştır ki; yarı kiral proteinler daha az stabildir. Protein katlanmasında baskın etkileşimlerden biri, amino asidin omurgası karbonil oksijen ile amid hidrojen arasındaki hidrojen bağıdır. Hidrojen bağı, α -heliksler ve β -iplikçikleri gibi düzenli ikincil yapıların oluşumunu indükler. Bunu yapmak için aynı kiraliteye sahip amino asitlerin sıralı uzantıları gerekir. Dolayısıyla, amino asitlerin daha uzun homokiral uzanımlarından yoksun olan demi-kiral proteinler, daha kısa ve daha az düzenli ikincil yapılar

sahiptir; sonuç olarak hidrojen bağı enerjileri homokiral proteinlerden önemli ölçüde daha azdır [1].

Homokiralite tercihinin nedeni ve enzim ilişkisi: Enzimlerde stereospesifik aktivite olarak bilinen bir özellik bulunur. Bu özgülükten dolayı birçok enzim sadece belirli bir geometrik yapıya özgü aktivite gösterebilir. Örneğin alanin amino transferaz enzimi; Şekil 1’de görüntüsü verilen amino asitlerden birisi olan; L-Alanini katalizleyebildiği halde, D-Alanine etki edememektedir [4]. Bu nedenle canlılarda enzimatik faaliyetlerin aksamadan yürütülebilmesi için homokiralite önemli bir unsurdur.

Homokiralite evrim ilişkisi: Popüler RNA dünyası hipotezi, RNA'nın ilk olduğunu varsayar. Bu model, proteinleri de içeren ribozomlar olmadan proteinlerin nasıl sentezlendiğine veya homokiraliteğin nasıl ortaya çıktığına cevap vermemektedir. Evrimin en temel argümanlarından biri olan tesadüfi etkileşimler, hedefsiz mutasyonlar ve rastgele değişimleri ifade eden evrimsel süreç iddiası, homokiralite gerçeği ile taban tabana zıttır. Çünkü homokiralite hem öncelik sonralık gibi süreçleri hem de tesadüfi etkileşimleri geçersiz kılmaktadır.

Homokiralitenin yaratılışa şهادeti: Simetri gereği, rastgele bir karışımda, D- ve L- kiraliteye sahip kabaca eşit sayıda yapı taşı bulunmalıdır. Homokiral makromoleküller, aynı miktarda D- ve L- yapıtaşı içeren bir çorbadan nasıl ortaya çıktı?

İşte bu soru amino asitlerin, deoksiribonükleik asitlerin ve diğer tüm monomerlerle işlenmiş makro moleküllerin (polimerler) tesadüfi bir şekilde bir araya gelebileceğinin en büyük göstergesidir. Çünkü bu sonuç, “tüm makro moleküllerin homokiral monomerlerle işlenmiş olması”, ancak spesifik bir polimeraz enzim aracılığı ile oluşturulabilir. Halbuki evrimsel süreç böyle bir polimerazı kabul edemez. Etse bile bu polimeraz da sonuçta bir protein olduğu ve kendisi de homokiral olduğu için aynı problem en başta bu polimeraz için geçerli olmaktadır. Bu da ilgili makromolekülün bir monomer çorbasının tesadüfi birleşimi iddiasını çürütür. Çünkü tesadüfi birleşim olsaydı homo değil hetero/demi-kiralite olması lazım gelecekti. Bu matematiksel olarak bir zorunluluktur. 500 amino asitten oluşmuş bir proteinde tercih ettirici harici bir sebep (polimeraz enzimi) olmaksızın, tesadüfi homokiralitenin matematiksel ihtimali; $20^{500} + 20^{500} = 40^{500} = 4^{500} \times 10^{500} = 10^{440} \times 10^{500} = 10^{940}$. Çünkü 20 çeşit amino asit vardır ve bu amino asitlerinde D- ve L- olmak üzere iki farklı formu vardır. Bu ihtimal bilimsel olarak imkansızdır. Zaten en gelişmiş hesap makinasına yazdığınızda sonuç; $40^{500} = \text{infinity}$ (sonsuz) olarak çıkacaktır.

Ayrıca enzimlerdeki stereospesifiklik, homokiraliteyi zorunlu kılar. Çünkü on binlerce farklı enzim aktivitesinde, amaçsız ve bilinçsiz iki unsurun (enzim ve substratının), birbirine göre tasarlanmış olma zorunluluğu, tesadüfü red, bilinçli bir tercihi ispat eder.

Anahtar Kelimeler: Homokiralite, Biyokimya, Evrim, Yaratılış

Kaynakça

1. Skolnick J, Gao M. On the emergence of homochirality and life itself. *Biochem (Lond)*. 2021 Feb;43(1):4-12. doi: 10.1042/bio20210002. Epub 2021 Jan 20. PMID: 34219990; PMCID: PMC8248906.
2. https://tr.wikipedia.org/wiki/Dosya:Chirality_with_hands.svg
3. EREN, B., Wu, F., EREN, E., Jean, Y. C., & Van Horn, J. D. (2017). Positron annihilation lifetime analysis of left-and right-handed alanine single crystals. *Acta Physica Polonica A*, 132(5).
4. Jomrit, J., Summpunn, P., Meevootisom, V., & Wiyakrutta, S. (2011). Sensitive non-radioactive determination of aminotransferase stereospecificity for C-4' hydrogen transfer on the coenzyme. *Biochemical and Biophysical Research Communications*, 405(4), 626-631.

WHY DO HOMOCHIRAL STRUCTURES REQUIRE A CREATOR?

Kasım TAKIM

Assoc. Dr., Harran University, Faculty of Veterinary Medicine, Department of Biochemistry,
Şanlıurfa, Türkiye

E-Mail: kasimtakim@harran.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4631-1982

ABSTRACT

Chirality is mirror incommensurability, i.e. the situation in which only the molecular symmetries (the way they are arranged in space) of objects that have all other properties identical are different. For example, our two hands are actually very similar to each other, but due to the mutual posture of the fingers, it is not possible to overlap the two hands exactly by turning them. Because when we overlap our two hands facing the same direction, one of your thumbs remains on your right and the other on your left. This categorisation of right and left hands can also be applied to biomolecules. If the geometries of two similar molecules are exactly the same, they are called homochiral structures; if they are different, they are called demi-chiral structures. This chirality applies to many biomolecules such as amino acids, monosaccharides and nucleic acids. Interestingly, DNA, RNA and almost all proteins essential for life are composed of building blocks with the same chirality, i.e. they are homochiral [1].

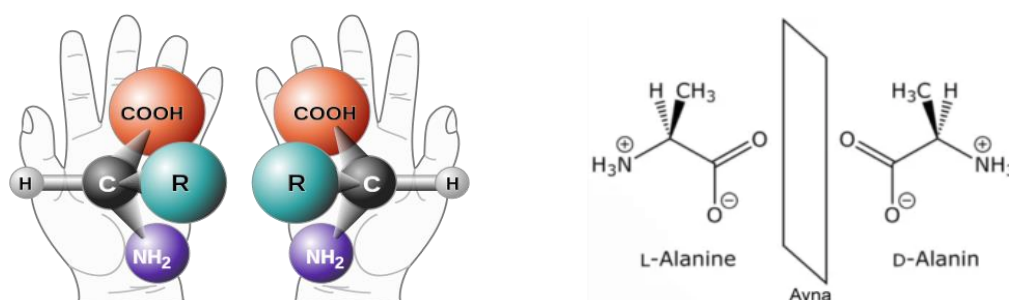

Figure 1. Two enantiomers of a chiral generic amino acid [2,3].

Effect of homochirality on biochemical functioning: Homochirality is a very important property for the stability of biomolecules. Computer simulations have shown that semi-chiral proteins are less stable. One of the dominant interactions in protein folding is the hydrogen bond between the backbone carbonyl oxygen of the amino acid and the amide hydrogen. Hydrogen bonding induces the formation of ordered secondary structures such as α -helices and β -strands. To do this, sequential extensions of amino acids with the same chirality are required. Thus, demi-

chiral proteins, which lack longer homochiral stretches of amino acids, have shorter and less ordered secondary structures; consequently, their hydrogen bond energies are significantly less than homochiral proteins [1].

Reason for preference for homochirality and enzyme association: Enzymes have a property known as stereospecific activity. Due to this specificity, many enzymes can only show activity specific to a certain geometric structure. For example, alanine amino transferase enzyme can catalyse L-Alanine, one of the amino acids shown in Figure 1, but it cannot act on D-Alanine [4]. For this reason, homochirality is an important factor for enzymatic activities to be carried out without interruption in living organisms.

Homochirality evolution relationship: The popular RNA world hypothesis assumes that RNA was first. This model does not answer how proteins were synthesised without ribosomes, which also contain proteins, or how homochirality arose. One of the most fundamental arguments of evolution, the claim of evolutionary process, which refers to random interactions, untargeted mutations and random changes, is diametrically opposed to the reality of homochirality. Because homochirality invalidates both processes such as priority and succession and random interactions.

The testimony of homochirality to creation: By symmetry, a random mixture should contain roughly equal numbers of building blocks with D- and L- chirality. How did homochiral macromolecules arise from a soup containing the same amount of D- and L- building blocks?

This question is the greatest proof that amino acids, deoxyribonucleic acids and all other macromolecules (polymers) processed with monomers cannot come together by chance. Because this result, "all macromolecules processed with homochiral monomers", can only be produced by a specific polymerase enzyme. However, the evolutionary process cannot accept such a polymerase. Even if it could, since this polymerase is ultimately a protein and is itself homochiral, the same problem applies to this polymerase in the first place. This refutes the claim that the macromolecule in question is an accidental combination of a monomer soup. Because if it were a random combination, it would have to be hetero/demi-chirality, not homo. This is a mathematical necessity. In a protein composed of 500 amino acids, the mathematical probability of accidental homochirality without an external reason (polymerase enzyme) is $20^{500} + 20^{500} = 40^{500} = 10^{801}$. Because there are 20 kinds of amino acids and these amino acids have two different forms, D- and L-. This possibility is scientifically impossible. When you write it on the most advanced calculator, the result will be $40^{500} = \text{infinity}$.

Moreover, stereospecificity in enzymes necessitates homochirality. Because in tens of thousands of different enzyme activities, the necessity of two purposeless and unconscious elements (enzyme and substrate) to be designed according to each other proves a conscious choice that rejects coincidence.

Keywords: Homochirality, Biochemistry, Evolution, Creation

References:

1. Skolnick J, Gao M. On the emergence of homochirality and life itself. *Biochem (Lond)*. 2021 Feb;43(1):4-12. doi: 10.1042/bio20210002. Epub 2021 Jan 20. PMID: 34219990; PMCID: PMC8248906.
2. https://tr.wikipedia.org/wiki/Dosya:Chirality_with_hands.svg
3. EREN, B., Wu, F., EREN, E., Jean, Y. C., & Van Horn, J. D. (2017). Positron annihilation lifetime analysis of left-and right-handed alanine single crystals. *Acta Physica Polonica A*, 132(5).
4. Jomrit, J., Summpunn, P., Meevootisom, V., & Wiyakrutta, S. (2011). Sensitive non-radioactive determination of aminotransferase stereospecificity for C-4' hydrogen transfer on the coenzyme. *Biochemical and Biophysical Research Communications*, 405(4), 626-631.

ARILARIN YARATILIŞ MAHİYETLERİ

Emin KAPLAN

Dr. Öğr. Üyesi, Bingöl Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bitki Koruma Bölümü, Bingöl, Türkiye

E-Posta: eminkaplan021@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9194-7018

ÖZET

Dünyada halk edilen hayvan yaşam formlarının yaklaşık olarak %90'ından fazlasını böcekler teşkil etmekte olup, Insecta eklem bacaklılar (Arthropoda) şubesinin tür bakımından en kalabalık sınıfını oluşturmaktadır. Her yıl yeni böcek türleri tanımlanarak bu sayıya ilave edilmektedir. Yapılan son araştırmalarda böceklerin mevcut toplam tür sayılarının yaklaşık 30 milyona ulaşabileceği tahmin edilmektedir. Kâinatın mutasarrıfı böcekleri karada, suda hatta kutuplarda bile yaşayabilme kabiliyetine sahip özelliklerle dizayn etmiştir. Böcekler sahip oldukları 32 takım ile canlılar âleminin belki de en kalabalık sınıfını oluşturmaktadırlar. Vahdaniyetin delili esas azalarda benzerlik ile Ehadiyetin delili diğer özellikler bakımından farklı 150.000'den fazla tür ve her türün birbirinden farklı sayısız efradı sonsuz kudret sahibi bir zatın ortak mührünü taşımaktadırlar. Arılar tabiatta kendilerine tevdi edilen vazife gereği birçok bitki türünün çiçeğini hala tanımlayamadığımız gayeler ve besin toplamak amacıyla ziyaret ederler. Fıtratta ısraf ve hilkatte abesiyet olmadığına delil, Sani-i Zülcelalin her şeyin hilkatinde en kısa yolu ve en yakın ciheti ve en hafif sureti ve en güzel keyfiyeti ihtiyar ve intihap etmesidir. Bu düstur üzerine halk edilen arılar bu ziyaretleri sırasında bitkilerin döllemesine de (polinasyon veya tozlaşma) yardımcı olurlar. Ayrıca birçok arı türü kültür bitkilerinde müstevli duruma gelen böcek türleri üzerine gerek avcı (predatör) gerekse asalak (parazitoid) olarak baskı kurup, bu zararlıları dengede tutmada önemli bir vazife almaktadırlar. Ancak arıların doğadaki varlığı iklim değişikliği, yanlış tarım uygulamaları ve aşırı kimyevi ilaç kullanımı sonucunda doğal yaşam habitatlarının azalması gibi sebeplerden dolayı sürekli tehdit altındadır. Arı nüfusunun korunması için tarımda kimyevi ilaç uygulamasının azaltılması, arılarının beslenip çoğalabileceği doğal yaşam ortamlarının artırılması ve mevcut ortamların korunması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Böcekler, Zar kanatlılar, Arı, Yaratılış mahiyetleri

PRINCIPLES OF CREATION OF BEES

Emin KAPLAN

*Assist Prof. Dr., Bingöl University, Faculty of Agriculture, Department of Plant Protection,
Bingol, Türkiye*

E-Mail: eminkaplan021@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9194-7018

ABSTRACT

Approximately more than 90% of the animal life forms discovered in the world are insects, and they constitute the most populous class of the arthropod phylum Insecta (Arthropoda) in terms of species. New insect species are identified and added to this number every year. According to recent research, it is estimated that the total number of species of insects may reach approximately 30 million. The creator of the universe has designed insects with features that enable them to live on land, in water, and even at the poles. Insects, with their 32 orders, constitute perhaps the most populous class in the living world. More than 150,000 species and countless different members of each species, which differ in terms of similarity in essential members as evidence of Unity and other characteristics as evidence of Unity, bear the common seal of a person with infinite power. Due to the duty assigned to them in nature, bees visit the flowers of many plant species for purposes we still cannot define and to collect food. The proof that there is no waste in nature and futility in creation is that the All-Glorious Maker chooses and chooses the shortest path, the closest aspect, the lightest form and the most beautiful quality in the creation of everything. Bees, based on this principle, also help in the fertilization (pollination or pollination) of plants during these visits. In addition, many bee species play an important role in keeping these pests in balance by putting pressure on the insect species that have become established in cultivated plants, both as predators and parasitoids. However, the existence of bees in nature is constantly under threat due to reasons such as climate change, wrong agricultural practices and the decrease in natural habitats as a result of excessive chemical pesticide use. In order to protect the bee population, it is necessary to reduce the use of chemical pesticides in agriculture, increase the natural habitats where bees can feed and reproduce, and protect existing environments.

Keywords: Insects, Hymenoptera, Bee, Creation, Principles of creation

ALLAH'IN KUDDÜS İSMİNİN BİR TECELLİGAHI: TOPRAK

Recep GÜNDOĞAN

*Prof. Dr., Harran Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümü,
Şanlıurfa, Türkiye*

E-Posta: rgundogan@harran.edu.tr

ORCID: 0000-0001-8877-1130

ÖZET

Toprak, dünya üzerindeki hayat için vazgeçilmez bir unsurdur. Bitki ekosistemlerinin yapısı ve arazinin hayvan ve toplum yaşamını destekleme kapasitesi toprağın sahip olduğu kalitesi ile önemli düzeyde ilişkilidir. Günümüzde tüm dünyayı etkisi altına almış küresel ısınma başta olmak üzere çok çeşitli çevresel sorunlarının birçoğunun önlenmesinde toprak belirleyici bir rol verilmiştir. Su döngüsü, iklim değişikliği, biyoçeşitlilik ve gıda üretimi dahil olmak üzere çeşitli ekosistem hizmetlerinin tedarikinde toprağın fonksiyon gösterme yeteneği son derece önemlidir. Her yıl, milyonlarca ton endüstriyel, evsel ve tarımsal atık toprağa katılmaktadır. Toprağa katılan bu kirleticilerin organik kökenli olanları, topraktaki mikroorganizmalar tarafından parçalanarak çoğunlukla zararsız bileşiklere dönüştürülmektedir. Biyolojik döngülerin bir parçası haline gelen organik atıkların yanında inorganik kökenli olanların bir kısmı ise toprak mineralleri tarafından bağlanır ve yüzey veya yüzey altı sularına karışmaları önlenir. Toprak bir yandan başta nebatat olmak üzere bütün mahlukatın rızıklarına vesile olurken diğer yandan bir geri dönüşüm makinası gibi dünyanın yüzündeki bütün kirliliği ve zararlı maddeleri temizleme vazifesini yerine getirmektedir. Böylece bu temizlik faaliyeti İsm-i Azamdan Kuddüs isminin eseri olduğunu gösterdiği gibi doğrudan doğruya Allah'ın varlığına ve birliğine şahitlik etmektedir.

Anahtar Kelimeler: İsm-i Azam (Kuddüs), Toprak kirliliği, Toprak mikroorganizmaları, Yaratılış

A REPRESENTATION OF THE HOLY NAME QUDDUS: SOIL

Recep GÜNDOĞAN

Prof. Dr., Harran University, Faculty of Agriculture, Department of Soil Science and Plant Nutrition, Şanlıurfa, Türkiye

E-Mail: rgundogan@harran.edu.tr

ORCID: 0000-0001-8877-1130

ABSTRACT

Soil is an essential natural asset for life on Earth. The structure of plant ecosystems and the capacity of land to support animal and human life are significantly related to the quality of soil. Soil plays a decisive role in preventing many of the environmental problems, especially global warming, which has affected the whole world today. Soil's ability to function is crucial for the provision of various ecosystem services, including the water cycle, climate change, biodiversity and food production. Each year, millions of tons of industrial, domestic, and agricultural waste are added to the soil. The organic pollutants among these contaminants are mostly degraded by soil microorganisms, often transformed into harmless compounds. Besides the organic wastes that become part of biological cycles, some of the inorganic wastes are bound by soil minerals and prevented from mixing with surface or subsurface waters. Soil serves as a means of sustenance, primarily for vegetation but also for all creatures, while also acting as a recycling machine, cleansing the entire world's surface from impurities and harmful substances. Thus, with this cleaning activity, it shows that it is a creation of the name Quddus, one of the Supreme Names of Allah, and directly testifies to the existence and unity of Allah.

Keywords: Creation, Holy name (Quddus), Soil microorganisms, Soil pollution

EVİRİM TANIMININ “EVİRİMİ”

Hüseyin ALLAHVERDİ

Dr. Öğretim Üyesi, Muş Alparslan Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji

Anabilim Dalı, Muş, Türkiye

E-Posta: h.allahverdi@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7192-6669

ÖZET

Biyolojik manada ki “organik” evrim düşüncesi genellikle Darwin’in “Türlerin Kökeni” adlı kitabına dayandırılmaktadır. Kitabın adından da anlaşılabilceği gibi burada önemli olan Türlerin nereden ve nasıl köken aldığıdır. Bu köken için Darwin: “*Yaradanın başlangıçta bütün özünü birkaç ya da bir biçime üfürdüğü yaşam*” * demektedir. Şüphesiz günümüz evrimcileri böyle bir kökeni kabul etmemektedirler. Onlara göre tek bir ortak köken olan ilk canlı vardır ve bütün canlılar bu ilk canlının türleşmesi (evrimleşmesi) ile meydana gelmiştir. Buradan anlaşıldığı üzere öncelikle bir ilk canlı olacak ve onun türleşmesi gerçekleşecektir ki evrim hikâyesi vuku bulsun. Dolayısı ile bu iki özellik olan ilk canlı ve türleşme evrimin tanımında mutlaka bulunması gereken hususiyetlerdir diyebiliriz. Gerçekten de yapılmış evrim tanımlarında önceleri bu iki hususiyetin de belirgin bir şekilde olduğunu görüyoruz. Ancak ilk canlının nerde nasıl oluştuğu veya nereden geldiği ile ilgili evrimcilerin farklı farklı hipotezleri ileri sürmelerinden olsa gerek son yapılan evrim tanımlarda bu en önemli olan ortak ata fikrinin yer almadığını müşahade etmekteyiz. Bunun sebebi çok açıktır; çünkü evrim düşüncesinin dayandığı ortak ata tümüyle hipotetiktir. Evrimciler evrimin hipotez değil olgu olduğunda ısrarcı olduklarından son yaptıkları evrim tanımlarında bu ilk canlıya değinmemeyi uygun görmüşler denilebilir. Evrimciler bunu evrim tanımına koyarlarsa evrimin hipotez olduğu açıkça görülecektir. Evrimin ikinci iddiası türleşmedir ve bu türleşmenin tanımda yer almaması olacak iş değildir. İlk canlı hususunda olduğu gibi türleşme konusunda da farklı hipotezler bulunduğundan önceki tanımlarda yer alan türleşmenin, evrimcilerce yapılmış yeni evrim tanımlarından çıkarıldığını gözlemleyebiliriz.

Bunun için Türkiye’de en çok bilinen biyoloji ve evrim kitaplarından, söz konusu sıkıntılardan dolayı, yıllar önce yapılmış evrim tanımlarının ‘evrim’ ini açıklamaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Evrimin tanımı, Tanımın değiştirilmesi, Evrim tanımının ‘evrimi’

*Darwin, Charles, Türlerin Kökeni, çev. Öner Ünal, Evrensel Basın Yayın, 4. Baskı, İstanbul 2013, s.512.

“EVOLUTION” OF THE DEFINITION OF EVOLUTION

Hüseyin ALLAHVERDİ

Assistant Professor, Muş Alparslan University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Molecular Biology, Muş, Türkiye

E-Mail: h.allahverdi@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7192-6669

ABSTRACT

The concept of biological ‘organic’ evolution is generally attributed to Darwin's book ‘On the Origin of Species’. As can be understood from the title of the book, what is important here is where and how the species originated. For this origin, Darwin says, ‘Life, at the beginning, creator breathed all the essence into a few or into one form.’ Undoubtedly, contemporary evolutionists do not accept such an origin. According to them, there is a single common ancestor, and all living beings have arisen through the speciation (evolution) of the first organism. As it can be understood from here, first, there will be ‘the first organism,’ and its speciation will occur for the evolution story to take place. Therefore, we can say that the two characteristics, namely ‘the first organism’ and speciation, are essential elements that must be present in the definition of evolution. Indeed, in established definitions of evolution, we see that both of these characteristics were prominently present at first. However, it seems that due to the various hypotheses put forth by evolutionists regarding how and where the first organism originated or came from, we observe that the most crucial idea of a common ancestor is not included in recent definitions of evolution. The reason for this is quite clear; because the common ancestor on which evolution is based is entirely hypothetical. Evolutionists, because they insist that evolution is not a hypothesis but a fact, can be said to have chosen not to mention this first organism in their recent definitions of evolution. If evolutionists include this in the definition of evolution, it will clearly be seen that evolution is a hypothesis. The second claim of evolution is speciation, and the absence of this speciation in the definition is not acceptable. Similar to the issue of the first organism, due to the presence of various hypotheses regarding speciation, we can observe that speciation, which was present in previous definitions, has been omitted from the new definitions made by evolutionists.

For this purpose, from some of the most well-known biology and evolution books in Turkey, we will attempt to explain the ‘evolution’ of the definitions of evolution that have been made over the years due to the mentioned issues.

Keywords: Definition of evolution, Changing the definition, ‘evolution’ of the definition of evolution.

*Darwin, Charles, Türlerin Kökeni, çev. Öner Ünalın, Evrensel Basın Yayın, 4. Baskı, İstanbul 2013, s.512.

HOMO CİNSİNİN TÜRLERİ Mİ?

Hüseyin ALLAHVERDİ

Dr. Öğretim Üyesi, Muş Alparslan Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji

Anabilim Dalı, Muş, Türkiye

E-Posta: h.allahverdi@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7192-6669

Orhan GÜNGÖRMÜŞ

Öğretmen, Muş Milli Eğitim Müdürlüğü, Biyoloji Öğretmeni, Muş, Türkiye

E-Posta: biyolog-49@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-2397-2518

ÖZET

İnsan türü olan Homo sapiens'in (H. sapiens) diğer tüm canlılar gibi ortak atalardan evrimleşerek oluştuğu iddiasına karine oluşturmak üzere, zamanla Homo cinsine mensup 20 kadar 'tür' olduğu kabul edilmektedir. Bu 'türler', H. sapiens ile birlikte listelendiklerinde veya bir çalışma içerisinde geçtiğinde onları aynı değerde ve gerçeklikte algılamak son derece olağan bir durumdur. Linnaeus'un belirlediği ana kıstaslara göre belirlenmiş ve sonradan ihdas edilmiş bazı kaidelerle isimlendirilen canlıların somut ve varlığı konusunda tartışmanın olmadığı bilinen bir gerçektir. Bu gerçeğin sebebi isimlendirilen varlığın, elde somut bir canlı veya fosile dayandırılmasından ileri gelir. Tek örneğe dayansa bile yaşayan canlılar için bu konuda bir kuşku olmaz, en fazla ilgili canlının yanlış bir tavsifi olabilir ki bunun düzeltilmesi de taksonomi tarihinde pek çok ismin sinonime düşmesiyle gözlenmektedir. Ancak epistemolojik olarak, ihdas edilmiş bu isimlerin yaşayan canlılara verilmesi ile fosil canlılara verilmesi arasında bir farkın olduğu bilinmektedir. Bu konudaki tartışmalar devam etmektedir. Ancak bulunan fosillerin oluşum şekli ve bulunan örneğin yapısı ile bulunma sayısı fosil formlar için kritik değerdedir. Örneğin Trilobitlerle Arkeopteriks aynı değerde ve kesinlikte değildir.

Çalışmamızda insanlığın en çok üzerinde çalışmalar gerçekleştirdiği H. sapiens ile ihdas edilmiş diğer Homo cinsi türlerinin mahiyet farklarıyla onların gerçekliğinin kıyaslanması yapılarak bunların taksonomik olarak ta aynı değerde olmadıklarının izahına çalışılacaktır. Bunun için ilgili taksonlar epistemolojik, taksonomik, ekolojik ve diğer yönlerden kıyaslanarak ilgili taksonların mahiyet farklılıkları ilgili literatürden gösterilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Homo türleri, Hominid, Homo sapiens, Evrim, Yaratılış

SPECIES OF THE GENUS HOMO?

Hüseyin ALLAHVERDİ

*Assistant Professor, Muş Alparslan University, Faculty of Arts and Sciences, Department of
Molecular Biology, Muş, Türkiye*

E-Mail: h.allahverdi@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7192-6669

Orhan GÜNGÖRMÜŞ

Teacher, Muş National Education Directorate, Biology Teacher, Muş, Türkiye

E-Mail: biyolog-49@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-2397-2518

ABSTRACT

To provide evidence for the claim that the human species, *Homo sapiens* (*H. sapiens*), evolved from common ancestors like all other living beings, it is accepted that over time, there were approximately 20 'species' belonging to the *Homo* genus. When these 'species' are listed alongside *H. sapiens* or mentioned in a study, perceiving them as being of equal value and significance is quite common. It is a well-known fact that certain organisms, named according to the main criteria established by Linnaeus and later supplemented with some rules, have concrete and undisputed existence. The reason for this fact is that the named entity is based on tangible living organisms or fossils. Even if it is based on a single specimen, there is no doubt about living organisms; at most, there may be a misdescription of the respective organism, and the correction of this is often observed in taxonomy history with many names becoming synonymous. However, epistemologically, it is known that there is a difference between giving these names to living organisms and giving them to fossilized organisms. Debates on this issue continue. However, the manner of formation, the structure of the found specimen, and the number of occurrences is critical factors for fossil forms. For instance, *Trilobites* and *Archaeopteryx* are not of equal and definite value.

In our study, we will attempt to explain the differences in the nature of *H. sapiens*, the species that humanity has studied the most, compared to other *Homo* species created, and it will be argued that they are not taxonomically equivalent. To do this, relevant taxa will be compared in terms of epistemological, taxonomic, ecological, and other aspects, and the nature differences of the relevant taxa will be attempted to be demonstrated from the relevant literature.

Keywords: *Homo* species, Hominid, *Homo sapiens*, Evolution, Creation

HARDAL (*Sinapis arvensis* L.) BİTKİSİNDE BİYOLOJİK VE KURANI ANLAMLAR

Murat ÜNAL

Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı, Van, Türkiye

E-Posta: muratunal@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6224-8269

Hayati AYDIN

Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Tefsir Anabilim Dalı, Van, Türkiye

E-Posta: aydinhayati@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-7652-6434

Fevzi ÖZGÖKÇE

Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Van, Türkiye

E-Posta: fevziozgokce@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3119-8561

ÖZET

Canlılar alemindeki zengin biyoçeşitlilik her zaman insanoğlunun ilgisini çekmiş ve bu çeşitliliğin tanımlanması ve tarif edilmesi ile ilgili bazı canlılar ise sembol olarak seçilmiştir. Bu çalışmaya konu olan hardal (*Sinapis arvensis* L.) bitkisi de bunlardan biridir. Biyolojik olarak dünya üzerinde en iyi bilinen ve neredeyse tüm kıtalara yayılışı olan hardal bitkisi Moleküler Biyoloji ve Genetik açısından ait olduğu familyanın birçok üyesinin özellikle *Arabidopsis thaliana* (L.) Heynh.'nın model canlı olarak seçilmesinden dolayı genetik yapısı karakterlerinin hangi genlerde nasıl kodlandığı ve bu gen sıralarındaki değişikliklerin bitkinin morfolojisine yansımaları en detaylı çalışılan gruplar olmuştur. Bu özelliğinden dolayı biyolojisi mikro seviyede detaylı bilinen türün tohumunun küçüklüğü ve dağılım stratejileri üzerinde durulmuştur.

Aynı zamanda yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'de iki ayet-i kerimede konu edilen hardal bitkisi kaydedilmiş bilginin tekrar gün yüzüne çıkması ile ilgili sembol olarak kullanılmış olması kuvvetle muhtemeldir. Mesela Enbiya suresi 47. Ayette bahsi geçen kıyamet sahnesinde insan amellerinin adilane karşılıklarını verileceği bağlamda küçüklükten kinaye olmak üzere hardal tanesi seçilmiştir. Lokman suresi 16. Ayeti kerimede ise insanın yaptığı önemsiz gibi görünen en küçükleri dahil tüm

fiillerin kayıt altına alındığı ve bu kaydın eksiksiz olarak çıkartılıp ortaya konacağı ile ilgili tekrar sembol olarak hardal bitkisi seçilmiştir.

Hardal bitkisinin de dahil olduğu ve biyolojik yapı zenginliğine sahip olan Hardalgiller (*Brassicaceae*) ailesinden *Arabidopsis thaliana* türü günümüzde Moleküler Biyoloji ve Genetik alanında tıpkı XIX. yüzyılda Gregor Johann Mendel döneminde Genetik alanında kullanılan Bezelye bitkisinin yerini almıştır. XXI. yüzyılda Moleküler ve Genetik araştırmalarda Hardalgiller familyası diğer bitki familyalarından daha fazla kullanılmış olup, bu alanda elde edilen veriler, yani moleküler ve genetik kayıtların keşfedilip ortaya konmasında model canlı türü olması yanında Kur'an-ı Kerim'de iki yerde hafiziyete (kayıt altına alma) sembol olarak kullanılması, zamanın ihtiyarlanmasıyla Kur'an-ı Kerim'in gençleştiğine bir delil olarak görmekteyiz. Sonuç olarak madem yapan bilir, elbette bilen konuşur ilkesi göz önüne alındığında; gerek Kitab-ı Kebiri Kâinatı yaratan ve her bir canlı türünü kendine özel bir hüviyette donatanın, Kur'an-ı Kerimdeki kelimelerinde de bu yaratılış delillerini apaçık yazarak tüm insanlığa bir mesaj vermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Sinapis arvensis*, *Arabidopsis thaliana*, Hardal, Hafiziyet, Yaratılış

BIOLOGICAL AND QURANIC MEANINGS IN MUSTARD (*Sinapis arvensis* L.)

Murat ÜNAL

*Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Education, Department of Biology
Education, Van, Türkiye*

E-Mail: muratunal@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6224-8269

Hayati AYDIN

*Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Theology, Department of Interpretation,
Van, Türkiye*

E-Mail: aydinhayati@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-7652-6434

Fevzi ÖZGÖKÇE

*Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Science, Department of Molecular Biology
and Genetics, Van, Türkiye*

E-Mail: fevziozgokce@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3119-8561

ABSTRACT

The rich biodiversity in the living world has always attracted the attention of human beings, and some living creatures have been chosen as symbols to identify and describe this diversity. The mustard (*Sinapis arvensis* L.) plant, which is the subject of this study, is one of them. The mustard plant, which is biologically the best known in the world and spreads to almost all continents, has been chosen as a model organism for many members of its family, especially *Arabidopsis thaliana* (L.) Heynh., in terms of Molecular Biology and Genetics. The reflection of changes in gene sequences on the morphology of the plant has been the most studied group. Because of this feature, the small size of the seeds and dispersal strategies of the species, whose biology is known in detail at the micro level, were emphasized.

At the same time, it is highly probable that the mustard plant, which is mentioned in two verses in our great book, the Holy Quran, was used as a symbol for the resurfacing of recorded knowledge. For example, in the apocalypse scene mentioned in the 47th verse of the Anbiya Surah, a mustard seed was chosen as an allusion to smallness in the context of fair retribution for human

deeds. In the 16th verse of the Surah Luqman, the mustard plant was chosen as the symbol again, stating that all human actions, including the smallest ones that seem to be insignificant, are recorded and that this record will be fully extracted and revealed.

The *Arabidopsis thaliana* species from the Mustard family (Brassicaceae), which includes the mustard plant and has a rich biological structure, is today in the field of Molecular Biology and Genetics, just like the 19th century. It replaced the Pea plant used in the field of Genetics during the reign of Gregor Johann Mendel in the 19th century. XXI. In the 19th century, the Mustard family was used more than other plant families in molecular and genetic research, and in addition to being a model living species for the discovery and presentation of the data obtained in this field, that is, molecular and genetic records, it was mentioned in two places in the Holy Quran. We see its use as a symbol as evidence that the Holy Quran becomes younger as time gets older. As a result, considering the principle that since the one who does know, of course the one who knows speaks; The Holy Book gives a message to all humanity by writing these evidences of creation clearly in the words of the One who created the Universe and equipped each living species with its own unique identity in the Holy Quran.

Keywords: *Sinapis arvensis*, *Arabidopsis thaliana*, Mustard, Preservation, Creation

BİTKİLERİN SINIFLANDIRILMASINDA KULLANILAN TAKSONOMİK KARAKTERLERİN YARATILIŞ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hasan AKAN

Prof. Dr., Harran Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölüm Başkanı, Şanlıurfa, Türkiye

E-Posta: hakan@harran.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3033-4349

ÖZET

Yeryüzündeki bitki ve hayvanları tanıyabilmek için sınıflandırmaya tâbi tutulur. Bu sınıflandırmada türlerin değişmeyen ve kendilerine has karakterleri esas alınır. Bitkiler âleminde günümüzde yaklaşık 390 bin bitki türünü tanımlamada kullanılan sistematik karakterler başlangıçta; çiçek sapının uzunluğu, anter sayısı ve yapısı gibi dış görünüme dayanan anatomik ve morfolojik karakterlerdi. Hatta bitkilerdeki polen şekil ve yapıları günümüz bitki türlerinin ayırmada ve tanımlamada rol oynadığı gibi, geçmişe ait antropolojik çalışmalar da bize bitki türlerinin değişmeden günümüze ulaştığını göstermektedir. Mesela günümüzden 180 milyon yıl önce Jura devrinde yeryüzünde görünüm çam türünün polen yapı ve şekli hiç değişiklik geçirmeden günümüze ulaşmıştır. Türün teşkil ettiği genetik havuz içinde varyasyon denen küçük değişiklikler olmakla beraber türlerde temel tipi aşan değişikliklere rastlanmamaktadır. Bu her bir türün kendine has özelliklerle yaratıldığını göstermektedir.

Teknolojinin gelişmesine bağlı olarak, özellikle elektron mikroskopuyla sistematiğe kullanılan; polen ve tohum yüzey yapı ve şekilleri ile kimyasal veriler ayırım karakterleri olarak devreye girdi. Türler arasındaki ayırım karakterlerinin makro seviyede olduğu gibi mikro seviyede de kendine has özelliklere sahip olduğu görüldü.

Bir başka ifade ile sistematik bilimi bize, türlerin değişerek başka türlere evrimleşmediğini ve her türün makro seviyeden mikro seviyeye kadar kendine özel karakterleriyle yaratıldığını söylemektedir. Yaratılış penceresiyle bakıldığında bitkilerin gayeli ve hikmetli yaratıldığı, iç ve dış yapılarında belli bir nizam ve ölçü olduğu görülmektedir. Her bitkinin tüm karakterleri bakımından farklı farklı yaratıldığı, bu özellikleri sayesinde insanların parmak izi gibi, her bir bitkinin ayrıcalıklı olarak yaratıldığı artık mikroskobik incelemelerle de belirlemek mümkün olabilmektedir.

Bu tebliğde, bitkilerin sınıflandırılmasında kullanılan morfolojik, anatomik, sitolojik, fitokimyasal ve moleküler benzeri karakterlerin mu'cizevî yönlerine değinilecek ve Yaratılış penceresinden değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bitki taksonomisi, Taksonomik Karakterler, Yaratılış

EVALUATION CLASSICATION OF TAXONOMIC CHARACTERS USED IN THE CLASSIFICATION OF PLANTS IN TERMS OF CREATION

Hasan AKAN

*Prof. Dr., Harran University, Faculty of Arts and Sciences, Head of Department of Biology,
Şanlıurfa, Türkiye*

E- Mail: hakan@harran.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3033-4349

ABSTRACT

It is subjected to classification in order to recognize the plants and animals on earth. This classification is based on the unchanging and unique characters of the species. The systematic characters used today to describe approximately 390 thousand plant species in the plant kingdom were initially; they were anatomical and morphological characters based on external appearance, such as the length of the flower stalk, the number and structure of anthers. In fact, just as pollen shapes and structures in plants play a role in distinguishing and identifying today's plant species, past anthropological studies also show us that plant species have survived to the present day without changing. For example, the pollen structure and shape of the pine species that appeared on earth in the Jurassic period 180 million years ago have survived to the present day without any change. Although there are small changes called variations within the genetic pool of the species, changes beyond the basic type are not observed in the species. This shows that each species was created with its own unique characteristics.

Depending on the development of technology, especially used systematically with electron microscopy; pollen and seed surface structures and shapes and chemical data came into play as discrimination characters. It was observed that the distinguishing characters between species have unique characteristics at the micro level as well as at the macro level. In other words, systematic science tells us that species do not change and evolve into other species, and that each species is created with its own unique characters from the macro level to the micro level. When viewed from the window of creation, it can be seen that plants were created with purpose and wisdom, and that there is a certain order and measure in their internal and external structures. It is now possible to determine, through microscopic examination, that each plant is created differently in terms of all its characters, and that each plant is uniquely created, like people's fingerprints, thanks to these characteristics.

In this paper, the miraculous aspects of the morphological, anatomical, cytological, phytochemical and molecular-like characters used in the classification of plants will be touched upon and evaluated from the perspective of Creation.

Key Words: Plant taxonomy, Taxonomic Characters, Creation

AĞAÇLARDA SONBAHARDA MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLER VE BESİN ELEMENTLERİNİN YENİDEN KULLANILMASI

Mehmet Ali BOZKURT

*Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme
Bölümü, Van, Türkiye,*

E-Posta: malibozkurt@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-3923-857X

ÖZET

Sonbahar mevsiminin gelmesiyle birlikte yaprağını döken ağaçlarda kışa ve bahara hazırlık olarak çeşitli fizyolojik değişiklikler meydana gelir. Bu olaylardan önemli birisi sonbaharda yaprağını döken ağaçlarda yaprakta bulunan besin elementlerinin taşınmasıdır. Yapılan araştırmalarda sonbaharda yaprakların yaşlanması ve dökülmesinin programlı bir hücre ölümü olduğu anlaşılmıştır. Sonbaharda yaprakların yaşlanmasıyla, başta azot olmak üzere besin elementlerinin yaprak dökülmeden önce gövdeye taşınması ve bunların tekrar kullanılmasına imkân sağladığı için oldukça önemli ve faydalıdır. Ağaçlardaki toplam azotun yaklaşık %40'ünün yapraklarda olduğu ve sonbaharda yaprak dökülmeden önce bu azotun büyük bölümünün ağacın dallarına taşındığı belirlenmiştir. Başta azot olmak üzere sonbaharda yapraktan taşınmayla kazanılan besin elementleri ilkbahar döneminde ağacın sürgün gelişmesi için hazır bir besin elementi rezervi oluşturmaktadır. İsrafa izin vermeyen bu çok planlı olayı, yapraktaki besin elementinin, bitki hücrelerinin veya ağacın düşünmesi ve yapması mümkün değildir. Çok iyi planlanmış bir yapı mükemmel bir mühendisi gösterdiği gibi her sonbaharda ağaçlarda gördüğümüz tekrarlanan bu olaylar Allah'ın sonsuz bir ilme, hikmete ve kudreti ile gerçekleştiğini göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Ağaç, Sonbahar, Besin elementi, Azot, Yeniden kullanım

WINTER PREPARATION IN TREES AND NUTRIENT REMOBILIZATION

Mehmet Ali BOZKURT

*Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Agriculture, Department of Soil Science
and Plant Nutrition, Van, Türkiye,*

E-Mail: malibozkurt@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-3923-857X

ABSTRACT

With the arrival of autumn, various physiological changes occur in deciduous trees in preparation for winter and spring. One of these important events is the remobilization of nutrients in the leaves of deciduous trees in autumn. Research has shown that leaf senescence in autumn is a type of programmed cell death. With the leaf senescence in autumn, nutrient remobilization especially nitrogen, before the leaves fall is very important and beneficial as it allows the reuse of nutrients. It has been determined that approximately 40 % of the total nitrogen in trees is in the leaves, and most of this nitrogen is remobilized to the branches of the tree before leaf abscission occurs in the autumn. Nutrients especially nitrogen, acquired through remobilize from the leaves in the autumn, create a ready reserve of nutrients for the shoot growth of the tree in the spring. It is not possible for the nutrient in the leaf, plant cell or tree to think and carry out this very planned event, which does not allow waste. A very well planned building shows an excellent engineer, this perfect events that we see on the trees every autumn clearly demonstrates the knowledge, wisdom and power to minds that think of an infinite creator.

Keywords: Tree, autumn, Nutrient, Remobilization

YARATILIŞIN SIRRI, AKILLI TASARIM MI?

K. Nevzat TARHAN

*Prof. Dr., Üsküdar Üniversitesi, Kurucu ve Üst Yönetim Kurulu Başkanı, Kurucu Rektör,
Üsküdar, Türkiye*

E-Posta: nevzat.tarhan@uskudar.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6810-7096

ÖZET

Akıl Laboratuvarının çeşitli bilimsel analiz yöntemleri vardır. **Sibernetik:** Sibernetik canlı ve cansız tüm karmaşık sistemlerin denetlenmesini ve yönetilmesini, alt ile üst bağlantılarını ve yapılarını araştıran inceleyen bilim dalıdır. **Sistem Teorisi** ise bütün sistemler için geçerlidir. Mekanik, fiziksel, biyolojik, düşünsel ve sosyal olabilir. Değişik varlıkların ve dinamiklerin içindeki unsurları ve nitelikleri arasındaki ilişkilerin ortak topluluğu olarak algılayan ve açıklayan bir yöntem bilimidir. Sistematik ve metodolojik analiz, olaylar ve olgular arasındaki ilişkileri ve karşılıklı etkileşimleri inceleyerek akıl yürütme yöntemleri ile, kritik, analiz ve sentezde bulunur. Bunları yaparken matematik modellemeleri kullanır. Hegel'in dediği gibi 'sorgulanan her şey gerçektir gerçek olan her şey sorgulanabilir'. Varoluşu sorguladığımızda '**Tasarımsal varoluş**' tesadüfi varoluşa göre akla uygun tek açıklama olarak dikkati çekmektedir.

Sibernetik ve sistem teorisi ilkelerine göre evrenden atomlara kadar karmaşık bir sistem gözü önüne alındığında; Makrokosmos olarak görünen evren mikrokosmos olarak atom ve atom altı parçacıklar ele alındığında büyük bir benzerlik içinde geniş bir farklılık gözlemlenir. Bir yüksek irade ve üstün zekâ İki kavramı bir arada ustaca düşünecek, sanatkarca tasarlayacak, hassasiyetle çeşitlendirecek, enerji katarak canlılık verecek, dengeli bir biçimde sürdürülebilir yapacak, zıtları dinamik bir kuantum denge içinde tutacak böyle bir irade zorunlu varlıktır (**Vacib-ül Vücut**). Ancak daha sonra bütün bunlar sonlu olup kaybolacak. Hiçbir matematiksel aklın bunun için mümkün demesi imkansızdır.

Matematikte olasılık hesaplarına göre 10^{50} üstündeki ihtimaller imkânsız kabul edilir. Kiplik mantığının hesaplama modellerine göre 10 üzeri 50 ve üzeri olan seçeneklerde kesinlikle doğa üstü, supranatural bir zekanın varlığı gerekmektedir. Daha alt hesaplamaların yasaları bilinmekte ancak işleyişin hatasız sürmesi için dış denetim ve supranatural iradenin kontrolü gerekmektedir.

Sonuç olarak varoluşu açıklamak için tesadüfi varoluşa dayanan teoriler yerine, evrenin bir doğa üstü irade tarafından ilim ile tasarlanıp irade, hikmet ve kudretle var edilmesinin ve kendisinin her an tasarrufu altında işlemesinin (**Tevhit hakikati**) matematiksel akla daha uygun olduğu gerçeği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yaratılış, Akıllı tasarım, Sibernetik, Sistem teorisi, Tevhit hakikati

THE INTELLIGENT DESIGN IS SECRET OF CREATION?

K. Nevzat TARHAN

*Prof. Dr., Üsküdar Üniversitesi, Kurucu ve Üst Yönetim Kurulu Başkanı, Kurucu Rektör,
Üsküdar, Türkiye*

E-Mail: nevzat.tarhan@uskudar.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6810-7096

ABSTRACT

The Mind Laboratory has various methods of scientific analysis. **Cybernetics:** Cybernetics is a branch of science that investigates the control and management of all complex systems, both living and non-living, and their upper and lower connections and structures. **System Theory** is valid for all systems. It can be mechanical, physical, biological, intellectual and social. It is a methodology that perceives and explains different entities and dynamics as a common collection of relationships between their elements and qualities. Systematic and methodological analysis examines the relationships and interactions between events and phenomena, using reasoning methods, criticism, analysis and synthesis. In doing so, it uses mathematical modelling. As Hegel said, 'everything that is questioned is real and everything that is real can be questioned'. When we question existence, '**Designed existence**' draws attention as the only rational explanation compared to accidental existence.

According to the principles of cybernetics and system theory, when a complex system from the universe to atoms is considered; when the universe, which appears as a macrocosm, is considered as a microcosm and atoms and subatomic particles are considered, a wide difference is observed within a great similarity. A supreme will and superior intelligence Such a will is a necessary being (**Wajib-ul-Body**) that will skilfully think two concepts together, design them artfully, diversify them with precision, give vitality by adding energy, make them sustainable in a balanced way, and keep the opposites in a dynamic quantum balance. But then all this will become finite and disappear. It is impossible for any mathematical mind to say that this is possible.

According to probability calculations in mathematics, probabilities above 10^{50} are considered impossible. According to the calculation models of modality logic, the existence of a supernatural intelligence is absolutely necessary in the options of 10 over 50 and above. The laws of lower calculations are known, but external control and the control of supranatural will are required for the functioning to continue without error.

As a result, it is understood that instead of theories based on random existence to explain existence, the fact that the universe is designed by a supernatural will with knowledge, will,

wisdom and might, and that it operates under its control at every moment (**the truth of Tawheed**) is more suitable for mathematical reason.

Keywords: Creation, Intelligent design, Cybernetics, System theory, Designed existence, the truth of Tawheed

DİŞLERİMİZ: YARATILIŞIN BİR MUCİZESİ

Mehmet MERT

Diş Hekimi, Iğdır Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi, Iğdır, Türkiye

E-Posta: dtmert91@gmail.com

Mustafa UÇAR

Prof.Dr., Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye

E-Posta: mustafaucar3440@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5164-2124

ÖZET

Bu çalışmamızda bütün insanların ve çoğu hayvanların sindirim sisteminin başlangıcı ve ağızlarda yer alan beyaz inci-kristaller olan dişlerimizdeki yaratılış mucizesini ele almaya çalışacağız.

Dişlerdeki taç (kuron) ve kök sisteminin (kuron, kök, mine, dentin, sement, pulpa, diş eti, sinirler ve damarlar) harika bir şekilde yaratılmışlardır.

Doğduğumuzda dişlerimiz çenede gömülüdür. Ağız ve damak süt emmeye müsaittir. Acaba ilk doğduklarında bebeklerin dişleri olsaydı anneler ne kadar zorluklar çekeceklerdi. İyi ki dişler gömülü doğuluyor dedirtecek onlarca sebep vardır.

Yaklaşık sekiz aylık iken çıkmaya başlayan süt dişleri katı yiyecekleri yemede çok önemlidir. Anne sütünden yavaş yavaş destek gıdalara geçmenin tam zamanında dişlerin çıkmaya başlaması tesadüf olamaz.

Yaklaşık 1,5 yaşına gelindiğinde ağızdaki süt dişi sayısı 20'ye ulaşmaktadır. Bu dişler gıdaların koparılması, parçalanması ve öğütülmesini sağlamalarının yanı sıra çocuklara güzel ve sevimli bir görünüş kazandırmaktadır. Bu aşamada daimî dişler ise hâlâ kemik içinde gizli bir hazine gibi beklemektedir. Bunlar da günü gelince meydana çıkacaktır. Ama dişlerin ortaya çıkış sırası da muhteşem olup, bütün bunları planlayıp programlayıp bir yaratıcıya işaret etmektedir.

Erişkin bir kişinin dişleri alt ve üst çene kemiklerinde yerli yerine dizilmişlerdir. Kesici diş adı verilen alt ve üst çenedeki ön dişler yiyecekleri kesme ve koparma görevini yerine getirir. Derin köklü ve uçları sivri olarak yaratılan köpek dişleri yiyecekleri çiğnerken onların koparılıp parçalanmasında hayati rol oynarlar.

Küçük azı ve büyük azı dişleri çiğneyici yüzeylerinin genişlikleri ve içerdikleri çıkıntılar ve girintiler (tüberkül ve sulkus) ile çiğneme ve öğütme için ideal bir şekildedirler. Görevleri besinleri öğütürerek yutmayı kolaylaştırmaktır.

Ayrıca diş dizileri geometrik olarak mükemmeldir. Dişler vücuttaki en sert malzemeden yapılmış ve taç gibi cansız görünmelerine rağmen kan damarlarıyla beslenen canlı organlardır. Soğuk, sıcak gibi tüm fiziksel uyarılara anında cevap verecek bir sinir ağı ile donatılmışlardır.

Çene kemiklerindeki yumuşak bir kemik türü olan süngerimsi (spongiyoz) kemik içerisinde yer almış olan dişler bazı yazarlara göre 200 kg/cm^2 'ye kadar ulaşabilen çiğneme kuvvetlerine dayanabiliyorlar. Çiğneme ve diğer bazı fonksiyonel hareketler sırasında birbirlerine hasar vermiyorlar. Bunlar dişlerdeki amortisör sistemi ile gerçekleşmektedir.

Bütün bu harikalıklardan anlaşılıyor ki, hiçbir şey tesadüfi değildir. Her şeyin olduğu gibi dişlerin de çok mükemmel bir yaratıcısı vardır.

Anahtar Kelimeler: Diş, Biyolojik Kristaller, Diş mucizesi, Yaratılış

OUR TEETH: A MIRACLE OF CREATION

Mehmet MERT

Diş Hekimi, Iğdır Oral and Dental Health Centre, Iğdır, Türkiye

E-Mail: dtmert91@gmail.com

Mustafa UÇAR

Prof.Dr., Biruni University, Faculty of Health Sciences, İstanbul, Türkiye

E-Mail: mustafaucar3440@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5164-2124

ABSTRACT

In this study we will show how our teeth, which are starting point of our digestion system and placed as if they are white pearls in our mouth, have been created miraculously.

They start to form when a baby at six weeks old in the womb of a mother. Ectoderm cells are responsible for this job.

When a baby is born, teeth are embedded in the lower and upper jaw, and the mouth with gums are perfectly shaped for sucking the milk. If there were teeth in the mouth at this stage, it would be very difficult for mothers to breast feed their babies for many reasons.

The baby teeth start to appear when babies are approximately 8 weeks old, and they play a crucial role eating solid foods. Their appearance at the time of need for eating supplementary food cannot be given to random coincidence.

At the age of 1.5 years old, the number of baby teeth reaches to 20. This number of teeth again plays an important role for eating food properly as well as face appearance of children beautifully. At this stage permanent teeth have been waiting in the jaw bones like hidden treasures. They will appear with an orderly fashion when the time is right, which is a process cannot be again assigned to randomness. This wonderful process implies that there is a Al Wise and Knowing Creator behind the veils, whom had planned and programmed it.

The adult's teeth are arranged and placed in the lower and upper jaws perfectly. The front teeth are called incisors and they are very useful for cutting and tearing off food. Created with extremely long roots and with pointed cone-shaped crown, the canine teeth are vital in eating to tear and rip apart food when chewing.

Molars are the large, wide and flat at top which make them the perfect shape for grinding and chewing food. Their role is to grind food into pieces that are easy to swallow.

Tooth enamel is made by the hardest material in the human body, and look like non-living organ but they are alive and fed through blood vessels. They are shaped to include a sensitive network of nerves, which would respond to any cold or hot impulses immediately. In addition, their order in the mouth is perfect geometrically.

The teeth are placed or anchored in the jaws by the soft and sponge like bones. These bones can withstand the great pressures up to 200 kg/cm put on them while we chew. This is like a shock absorber system that absorbs the pressure and prevents possible damage on teeth.

All these wonderful aspects of teeth from their shape to functions show that they did not come to existence by a random chance and they have been made by a perfect creator as have been all other things.

Key words: Teeth, Miracle of teeth, Biologic crystals

DEPREM FAYLARININ BİRBİRLERİYLE KONUŞMA LİSANINI ANLAMAYA DOĞRU

Süleyman Sami NALBANT

Prof.Dr., Iğdır Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Fiziki Coğrafya ABD, Iğdır, Türkiye

E-Posta: snalbant3399@gmail.com

ORCID: 0000-0002-7944-5912

ÖZET

Depremler Allah'ın koyduğu tekvini kanunlar çerçevesinde meydana gelmekte ve yerleşim merkezlerine yakın yerlerde meydana geldiklerin de önemli ölçüde can ve mal kaybına sebep olabilmekteler. Hatta tarihsel dönemlerde olduğu gibi bazı medeniyetlerin son bulmasına bile neden olmaktadır. Bu durumda insan oğluna düşen görev yaşadığı coğrafyanın içerebileceği 'tabii' tehlikeleri tanımak ve gereken önlemleri almaktır. Geçen 30 yıllık dönemde yerbilimciler depremlerin yer kabuğunda neden olduğu gerilme alanlarını modellemeyi ve haritalamayı başararak yerkabuğunun veya komşu fayların neresinde gerilmenin yükseldiğini nerelerde gerilmenin düştüğünü görünür hale getirmişlerdir. Bu önemli teknik sayesinde gelecekte nerelerde veya hangi faylar üzerinde deprem olma olasılığının arttığını veya azaldığını daha hassas olarak ortaya imkânı elde edilmiştir. Başka bir deyişle deprem faylarının kendi aralarındaki gerilmeye bağlı iletişim dili çözülmüş oldu.

Bu teknik mekânsal olarak deprem riskini daha hassas olarak ortaya koysa da maalesef deprem oluş zamanı hakkında net bir bilgi verememektedir. Sismoloji biliminin bu günkü seviyesi ile depremlerin zamanının kestirimi şu an mümkün değil belki de hiç olamayacaktır. Bu belirsizlik belki de muradı ilahinin bir gereği olarak insanların her zaman kul olduklarının bilincinde olarak Allah a yönelme ihtiyacını hissetmelerinin gereğidir.

Bu çalışmada gerilme haritalama tekniğinin uygulandığı önemli depremlerden örnekler verilerek, Kahramanmaraş ile Malatya illerimizin arasında büyük bir depremin uzmanlar tarafından beklendiği açıklanacaktır. Daha sonra ise 2023 Kahramanmaraş ve Elbistan depremleri ile birlikte 1822'den günümüze büyüklükleri 6.8 ve daha büyük olan depremlerin komşu faylar üzerinde neden oldukları gerilme değişimleri hesaplanarak gelecekte hangi faylar üzerinde deprem olabileceği konusunda öngörüler sunulacaktır. Bu bağlamda yöneticiler, deprem gibi tabii afetlerin zararlarından korunma ve etkilerini azaltmaktan sorumlu kurumların başındaki karar vericilere düşen görev, bilimin onlara sunduğu bu tür bilgilerin rehberliğinde gerekli tedbirlerin almasında samimi gayret göstermeleridir. Zaten tedbirli olmak ve yapılan işlerin layıkıyla yapılması dinimizin bir emridir. Bu İslamiyet'in ve bilimin insanları felaketlerden korumada tam bir fikir birliğinde olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Deprem kestirimi, Sismik tehlike

DECODING LANGUAGE OF EARTHQUAKE FAULTS

Süleyman Sami NALBANT

*Prof.Dr., Iğdır University, Faculty of Science and Literacy, Department of Geography, Iğdır,
Türkiye*

E-Posta: snalbant3399@gmail.com

ORCID: 0000-0002-7944-5912

ABSTRACT

Earthquakes occur under the natural laws that Allah has established. When big ones occur close to population centres, they may cause the loss of a huge number of lives and property. In this case, responsibility of human beings is getting to know 'natural' dangers which may exist in places where they live, and act upon them to eliminate or reduce their impact. Earth Scientists have developed a new technique to model and map stress changes caused by earthquakes over the last 30 years. This way, they are able to discriminate areas or faults where stress has raised or dropped. By doing so, they are able to identify specific areas or faults where there is a risk of an earthquake occurring in the future has increased or dropped successfully. In other words, they decoded the language, which is called stress transfer, among the earthquake-producing faults.

Although this new technique is quite successful identifying areas where earthquake risk is high, it is not so successful when it comes to knowing the occurrence time of an earthquake. So, it is not possible to predict the time of an earthquake at the current level of science in seismology today. It will, perhaps, never be possible. This is probably the case along the will of Allah in order to remind humans always that they are 'abd' in other words slave of Allah and always in need of praying to Him.

In present study, some case studies will be given in which this technique has been successfully applied, and will be explained that the scientists were expecting a very big earthquake between the cities of Kahramanmaraş and Malatya. Next, stress changes on the faults caused by the magnitude 6.8 and larger earthquakes in the region, including the 2023 Kahramanmaraş and Elbistan events since 1822 will be calculated. The most likely faults which could accommodate a damaging earthquake in the future will be identified. Decision-makers and institutions whom are responsible for preventing or reducing effects of natural disasters should act without losing any time under the guidance of such scientific knowledge. It important to appreciate that our religion, Islam, advises authorities in charge for taking preventive measures before any possible disaster strikes, so there is no contradiction between Islam and science. They go hand in hand together to pervert people from harm's way.

Keywords: Earthquake, Seismic hazards, Earthquake prediction

RETROTRANSPOZONLAR EVRİME DEĞİL TÜR İÇİ ÇEŞİTLİLİĞE SEBEP OLABİLİR: ÇELTİK BİTKİSİ ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA

İsmail KOCAÇALIŞKAN

Prof. Dr., Biruni Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, İstanbul, Türkiye

E-Posta: jkocacaliskan@gmail.com

ORCID: 0000-0002-7892-206X

Yunus Emre ARVAS

Dr. Öğr. Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Van, Türkiye

E-Posta: yunusearvas@gmail.com

ORCID: 0000-0001-6622-5083

ÖZET

Transpozonlar genom içinde yer değiştirerek mutasyonlara ve genomdaki DNA miktarlarında değişikliklere sebep olan DNA dizileridir. Transpozonlar duplikasyon, delesyon ve insersiyon gibi kalıcı genomik mutasyonlara neden oldukları için döllenme ile sonraki nesillere aktararak yeni allellerin ortaya çıkmasına neden olurlar. Transpozonlar farklı yapı ve transpozisyon mekanizmasına göre retrotranspozonlar ve DNA transpozonları olmak üzere 2 sınıf olarak gruplandırılmaktadır. Retrotranspozonlar insersiyonel polimorfizmler oluşturduklarından polimorfizm tespitinde kullanılabilir. Bu araştırma kapsamında ülkemizin yerli çeltik çeşidi olan Kızıltan ve bunun mutasyona uğratılmış çeşidi olan Kızıltan mutant çeltik tohumları tuz stresine maruz bırakılmıştır. Bunun için tohumlar 0 mM (kontrol), 50 mM, 100 mM ve 200 mM tuz (NaCl) ihtiva eden MS besin ortamlarına ekilmiştir. Ekimden 15 gün sonra çeltik fidelerinin yapraklarından numuneler alınarak retrotranspozon polimorfizmleri (IRAP ve REMAP) incelenmiştir. IRAP sonuçlarında; *Osr30* için %0-92, *Houba* için %0-94, REMAP sonuçlarında ise; *Osr30* için %0-98, *Houba* için %0-94 polimorfizm oranları hesaplanmıştır. Polimorfizm oranlarının yüksek olması genetik çeşitliliği sağlamış olmasına karşın genetik benzerliğin türe özgü olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak; Retrotranspozonların tür içi çeşitliliği destekleyebileceği ancak çevre şartları ne kadar değişirse değişsin türe özgü genetik sınırların aşılamadığı kanaatine varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Çeltik, Evrim görüşünün kritiği, Retrotranspozonlar, Tuz stresi

RETROTRANSPOZONS MAY CAUSE INTRASPECIFIC DIVERSITY BUT NOT EVOLUTION: A RESEARCH ON RICE PLANT

İsmail KOCAÇALIŞKAN

Prof. Dr., Biruni University, Faculty of Engineering and Natural Sciences, Department of Molecular Biology and Genetics, İstanbul, Türkiye

E-Posta: ikocacaliskan@gmail.com

ORCID: 0000-0002-7892-206X

Yunus Emre ARVAS

Assist. Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Science, Department of Molecular Biology and Genetics, Van, Türkiye

E-Posta: yunusearvas@gmail.com

ORCID: 0000-0001-6622-5083

ABSTRACT

Transposons are DNA sequences that migrate within the genome, causing mutations and changes in DNA amounts. Because transposons cause permanent genomic mutations such as duplications, deletions, and insertions, they are transmitted to subsequent generations through fertilization, causing the emergence of new alleles. Transposons are grouped into two classes, retrotransposons, and DNA transposons, according to their different structures and transposition mechanisms. Since retrotransposons create insertional polymorphisms, they can be used in polymorphism detection. Within the scope of this research, the seeds of Kızıltan which is native rice cultivar of our country and its mutated cultivar namely Kızıltan mutant were exposed to salt stress. For this aim, the seeds were planted in MS nutrient medium containing 0 mM (control), 50 mM, 100 mM and 200 mM salt (NaCl). Retrotransposon polymorphisms (IRAP and REMAP) were examined by taking samples from the leaves of 15-day-old rice seedlings. In IRAP results, 0-92% for *Osr30*, 0-94% for *Houba*, and REMAP result, Polymorphism rates of 0-98% for *Osr30* and 0-94% for *Houba* were calculated. Higher polymorphism ratios show that it causes genetic diversity but genetic similarity is species specific. It has been concluded that retrotransposons can support intraspecific diversity, but no matter how environmental conditions change, species-specific genetic limits cannot be exceeded.

Keywords: Rice, Criticism of the view of evolution, Retrotransposons, Salt stress

ATOMUN CANLIYA HİZMETİ

Yahya GÜZEL

Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, Kayseri, Türkiye

E-Posta: ygzuel@erciyes.edu.tr

ORCID: 0000-0002-4698-1866

ÖZET

Cisimlerin temel taşı atomlar, ayrı ayrı elektronik konfigürasyonları ve birbirinden farklı karakterleri ile birer memur olarak yaratılmışlardır. Atomların ve oluşturdukları moleküllerin değişim, dönüşüm ve faaliyetleri canlılara hizmet içindir. Periyot ve grup numarasına bağlı olarak değerlik elektronlarının uzaydaki geometrik düzenlenmesi, farklı tipte ve karakterde atomlar oluşur. Farklı atomlar; bağ tipi, bağ sayısı ve bağ kuvvetine göre ayrı ayrı geometrilere, konformerlere, izomerlere ve dizilişlere sahip çeşitli moleküller oluştururlar. Moleküller de kendi aralarında farklı yönlerde, pozisyonlarda ve hususi bölgelerde birleşerek yeni molekülleri oluştururlar. Atomlar ve moleküller, termodinamik kanunlara göre kuantum kimyasal olarak önemli vazifeler için etkileşime girebilirler. Termodinamik kanunları ve kuantum mekaniği, atomları canlıların etrafında çalıştıran bir kudretin, ilmin ve iradenin birer nizamnamesidir.

Molekül iskeleti üzerinde farklı pozisyonlarda yerleşen atomlar elektronik değerlerine bağlı olarak moleküllere biyolojik, toksikolojik, fizikokimyasal özellikler kazandırır. Canlılardaki çeşitli moleküller, birbirinden farklı davranışlara sahip olarak hayata hizmet ederler. İster bir makromoleküldeki monomer olsun isterse hormon, ilaç veya vitamin gibi bileşikler olsun farklı tipteki atomlarının elektronik değeri sayesinde hayati özelliklere sahip olabilirler. Bir monomerin bir pozisyonuna atomun yerleşmesi bir nizamı gösterdiği gibi monomerin makromolekül içinde bir sıra ve bir düzende yerleştirilmesi de bir mizanı gösterir.

Hayatın var olabilmesi için tasarlanmış moleküllerdeki atomların nizam ve mizan ile yerleştirilmesi bir ilim, bir kuvvet ve bir irade iledir. Cansız atomların birbirlerinin sesini duyuyormuşçasına, cevap vermeleri ve şuursuzca bağ yapmaları beklenemez. Atomlar kendi kendilerine canlıların imdadına şefkatkarane koşamazlar ve faydalı moleküller oluşturamazlar.

Anahtar Kelimeler: Atom, Molekül, Hayat, Yaratılış

ATOM'S SERVICE TO LIVE

Yahya GÜZEL

Prof. Dr., Erciyes University Faculty of Science, Department of Chemistry, Kayseri, TÜRKİYE

E-Mail: yguzel@erciyes.edu.tr

ORCID: 0000-0002-4698-1866

ABSTRACT

Atoms, the cornerstone of objects, were created as civil servants with their individual electronic configurations and different characters. The change, transformation and activities of atoms and the molecules they form are to serve living things. The geometric arrangement of valence electrons in space, depending on the period and group number, creates atoms of different types and characters. Different atoms; They form various molecules with different geometries, conformers, isomers and sequences according to bond type, bond number and bond strength. Molecules combine with each other in different directions, positions and special regions to form new molecules. Atoms and molecules can interact quantum chemically for important tasks according to the laws of thermodynamics. The laws of thermodynamics and quantum mechanics are regulations of a power, knowledge and will that make atoms work around living things.

Atoms located in different positions on the molecular skeleton give molecules biological, toxicological and physicochemical properties depending on their electronic values. Various molecules in living things serve life by having different behaviors. Whether they are monomers in a macromolecule or compounds such as hormones, drugs or vitamins, they can have vital properties thanks to the electronic value of their different types of atoms. Just as the placement of an atom in a position of a monomer shows an order, the placement of the monomer in a sequence and order within the macromolecule shows a balance.

The order and balance of atoms in molecules designed for life to exist is achieved through knowledge, force and will. Inanimate atoms cannot be expected to respond and bond unconsciously, as if they could hear each other's voices. Atoms cannot come to the aid of living things compassionately and form useful molecules on their own.

Keywords: Atom, Molecule, Life, Creation

ENKAPSÜLİN MUCİZESİ

Miray ŞAHİNKAYA

*Msc, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Biyoloji Bölümü, Moleküler Biyoloji Anabilim Dalı,
Trabzon, Türkiye*

E-Posta: miraysahinkaya@hotmail.com

ORCID: 10000-0003-3421-0738

Ali Osman BELDÜZ

*Prof.Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Moleküler Biyoloji
Anabilim Dalı, Trabzon, Türkiye*

E-Posta: belduz@ktu.edu.tr

ORCID: 0000-0003-2240-7568

ÖZET

Enkapsülinler, 24-42 nm çapında bakteriyel kaynaklı protein yapılı nanokompartmanlardır. Enkapsülinler, katalitik aktiviteye sahip spesifik kargo proteinlerini kapsüllerler. İlk kez 2008’de keşfedilen enkapsülinlerin, fizyolojik rolleri tam olarak bilinmemekle birlikte, yapılan biyoinformatik incelemeler, bakterilerde yaygın bir sistem olduğunu göstermiştir. Buna göre, enkapsülinler, prokaryotlarda görülen kükürt, hidrojen metabolizması, peptit ve karbohidrat üretimi gibi belli fonksiyonları gerçekleştirmek üzere devreye sokulan protein yapılı organeller gibi görünmektedir. Şimdiye kadar yapılan çalışmalar, enkapsülinlerin hücreyi oksidatif strese karşı korumada görev aldığını, metal depolamak, spor oluşumunda elzem bir rol aldığını ve fakültatif aerob bakterilerin anaerob ortamda büyüme mekanizmasının kontrolünde görevli enzim ailesiyle ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Enkapsülinlerin dayanıklı oluşu, alt birimlerinin kolayca bir araya gelebilmesi ve protein yapılı olması sebebi ile manüple edilebilir oluşu gibi birçok avantajıyla, 15 yıl içinde, moleküler tanı, ilaç hedefleme, aşı geliştirme ve biyoremediasyon gibi birçok amaçla kullanılabilirliği ortaya konulmuştur.

Bu çalışmada, dyp ve α -glukosidaz enziminin enkapsülasyonu gerçekleştirilerek kapsülasyonun enzim üzerindeki etkisi araştırıldı. Sonuçta, enkapsülinin kargo proteinini metal, apolar organik çözücü ve indirgeyici ajanlara ve ısıya karşı koruduğu tespit edildi. Buna göre çalışmamızda, enkapsülinlerin, doğal bir immobilizasyon yöntemi olarak kullanılabilirliği ortaya konulmuştur.

Yapılan araştırma sonuçları enkapsülinlerde, prokaryotlara atfedilen “ilkellik” tanımını baştan sorgulatacak gelişmişlikte bir sistemin varlığını ortaya koymaktadır. Bu keşif, enkapsülinlerin evrimin değil, Yaratılışın mucizevi bir delili olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Enkapsülin, İmmobilizasyon, Enzim, Yaratılış

CAN ENCAPSULINS BE EVIDENCE OF EVOLUTION?

Miray ŞAHİNKAYA

*Msc, Karadeniz Technical University, Institute of Science and Technology, Department of
Biology, Trabzon, Türkiye*

E-Mail: miraysahinkaya@hotmail.com

ORCID: 10000-0003-3421-0738

Ali Osman BELDÜZ

*Prof.Dr., Karadeniz Technical University, Institute of Science and Technology,
Department of Biology, Trabzon, Türkiye*

E-Mail: belduz@ktu.edu.tr

ORCID: 0000-0003-2240-7568

ABSTRACT

Encapsulins are protein-structured nanocompartments of bacterial origin with a diameter of 24-42 nm. Encapsulins encapsulate specific cargo proteins with catalytic activity. Although their physiological roles are not fully known, encapsulins which were first discovered in 2008, bioinformatics studies have shown that they are a widespread system in bacteria. Accordingly, encapsulins appear to be protein-structured organelles that come into play to perform certain functions seen in prokaryotes, such as sulphur and hydrogen metabolism, peptide and carbohydrate production. Studies conducted so far reveal that encapsulins protect the cell against oxidative stress, store metal, have an essential role in spore formation, and are related to the enzyme family that controls the growth mechanism of facultative aerobic bacteria in an anaerobic environment. Encapsulins, with their many advantages such as being natural and durable, their subunits self-assembling and being easily manipulated due to their protein structure, have been demonstrated to be usable for many purposes such as molecular diagnosis, drug targeting, vaccine development and bioremediation within 15 years.

In this study, the effect of encapsulation on the enzyme was investigated by encapsulating the dyp and α -glucosidase enzyme. As a result, it was determined that encapsulin protects the cargo protein against metals, non-polar organic solvents, reducing agents and heat. Accordingly, our study revealed the usability of encapsulins as a natural immobilization method.

Encapsulins show the existence of a highly developed system in prokaryotes that calls into question the definition of "primitiveness" that we consider to be theirs. This discovery confronts us with the fact that human beings are incapable of reaching the mystery of creation with even the slightest amount of knowledge they have acquired in the ocean of knowledge.

Key words: Encapsulin, Immobilization, Enzyme

EKOLOJİK DENGİNİN MUHAFAZASINDA BİYOLOJİK BİTKİ KORUMA TEKNİKLERİNİN ÖNEMİ

Hasan KILIÇ

Prof. Dr., Bingöl Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, Bingöl, Türkiye

E-Posta: kilichasan@yahoo.com.

ORCID: 0000-0002-5242-9680

ÖZET

Varlıklar bahusus zihayat alemi tekvini emirleri yerine getirmek üzere verilen vazifeleri kemal-i zevkle ifa etmektedirler. Akılları olmayan en küçük mikroskobik bir canlıdan ta gergedana kadar her canlı, emirber nefer gibi kemal-ı hikmet ve muvazene ile çalışmaktadır. Ancak maddeci bakış açısı kâinatta Sani-i Zülcelal'in isim ve sıfatlarının tezahürüne esas hadiselerin cereyanını menfaatine bakan cihetle mütalaa ediyor. Bir haşerenin bitkiye musallat olmasını yalnızca menfaati ve zararı cihetiyle bakıldığında zahiren hikmetsiz görülebilir. Halbuki ekosistemin dengesi ve Sâni'a bakan binlerce hikmetleri nazara alındığında derece-i kıymeti anlaşılabilir.

Bilhassa kültürü yapılan bitki türlerinde gerek hastalık ve gerekse haşerat zararlarını bertaraf etmek adına insanlık tarihinden beri farklı koruma metotları uygulanmış ve hala da yeni teknikler geliştirilmeye çalışılmaktadır. Sanayi ve teknolojinin gelişmediği 1700'lü yıllara kadar bitki zararlılarının kültürel metotlarla yapılan kontrolleri çevreyi kirletmediği gibi tabii muvazeneye de menfi tesirleri görülmemekteydi. Ancak 1940'li yıllardan sonra tüm canlı türlerini öldüren sentetik kimyevi haşerat öldürücülerin kullanılmasıyla mahsul verimlerinde artış kaydedilmiş olmakla birlikte ekolojik denge ve çevre kirliliğinde sebep olduğu tahribat yüz yılın sonlarına doğru ancak gün yüzüne çıkabilmiştir. "Hayat bir mücadeledir, güçlü olan kazanır" batıl düsturun ilim aleminde hâkim görüş olması söz konusu tahribatı daha da teşvik etmiştir. Bitkiler aleminde aynı ekosistemde yaşayan tüm canlı türleri arasında var olan tabii denge bozulmuş, hatta bazı türlerin nesli ortadan kalkarken bazı türler dengesiz çoğalarak müstevli duruma gelmiştir.

Tevhidi bakış, hadiseleri bir faile ve O'nun şeriksiz kudretine delil göstermek suretiyle yorumlarken, felsefenin nazarı ise tabiata, sebeplere ve çokluğa müessiriyeti verir. Bu suretle bir ilahî inkâr etmekle sınırsız ilahları kabule mecbur olur. Ancak insanoğlunun hakikati arama gayreti geç de olsa müspet neticeler verebilmektedir. Muvazenenin bozulduğunu gören hakikate muhtaç ilim camiasında bu suretle meydana gelen tahribatı azaltma ve çevreye zarar vermeyen yeni teknikleri geliştirmede farklı ihtisas alanları ortaya çıkmıştır. Bu gayeye hizmet eden organik tarım, iyi tarım, entegre zararlı yönetimi ve biyolojik bitki koruma yöntemleri bunlardan bazılarıdır. Bu çalışmada bazı kültür bitkilerinde biyolojik kontrol metodunun konvansiyonel kimyevi tekniklerle ile mukayese edilerek denge halinde yaratılan tabiattan örnekler verilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bitki türleri, Biyolojik kontrol sistemi, Ekolojik denge

THE IMPORTANCE OF BIOLOGICAL PLANT PROTECTION TECHNIQUES IN MAINTAINING ECOLOGICAL BALANCE

Hasan KILIÇ

*Prof. Dr., Bingöl University Faculty of Agriculture, Department of Field Crops, Bingöl,
Türkiye*

E-Mail: kilichasan@yahoo.com.

ORCID: 0000-0002-5242-9680

ABSTRACT

Beings, especially the living world, perform their duties assigned to fulfil the created orders with utmost pleasure. Every living creature, from the smallest, mindless creature to the rhinoceros, works with perfect wisdom and balance, like an obedient soldier. However, the materialist perspective views the occurrence of events that are the basis for the manifestation of the names and attributes of the Almighty Maker in the universe, from a self-interested perspective. It may seem devoid of wisdom on the surface to have a pest infest a plant when viewed only in terms of its benefit and harm. However, when the balance of the ecosystem and the thousands of wisdoms directed towards the Creator are taken into consideration, the degree of its value can be understood.

Various protection methods have been applied since human history in order to eliminate both disease and pest damage, especially in cultivated plant species, and new techniques are still being developed. Until the 1700s, when industry and technology had not yet advanced, the control of plant pests using cultural methods did not pollute the environment and did not have negative effects on the natural balance. However, although there was an increase in crop yields after the 1940s with the use of synthetic chemical pesticides that killed all living species, the destruction it caused in ecological balance and environmental pollution only came to light towards the end of the century. The fact that the superstitious motto “Life is a struggle, the strong one wins” is the dominant view in the scientific world has further encouraged the destruction. The natural balance between all living species living in the same ecosystem in the plant kingdom has been disrupted, and some species have even become extinct, while some species have multiplied uncontrollably, leading to dominance.

However, “since prophethood, the affirmation of Divine unity, and belief all look to unity, thereafter, and Divinity, they see truth and reality in accordance with those”. While philosophers and scientists look to multiplicity, causes, and nature, and see in accordance with them. Seeing that the balance is disrupted, various specialized fields have emerged in the scientific community

in need of truth to reduce the damage caused by this and to develop new techniques that do not harm the environment. Organic agriculture, good agriculture, integrated pest management and biological plant protection systems are some of these methods that serve this purpose.

In this study, examples will be provided from the nature created in balance by comparing the biological control method with conventional chemical techniques in some cultivated plants.

Keywords: Plant species, Biological control system, Ecological balance

BİYOLOJİK YAPILARDAKİ MATEMATİK MODELLER

Süleyman EDİZ

*Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, MAFBE Anabilim Dalı, Van,
Türkiye*

E-Posta: suleymanediz@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0003-0625-3634

ÖZET

Yeryüzünde yaklaşık iki milyon canlı türü bilimsel olarak isimlendirilmiştir. Her bir canlı türünün gerek morfolojik gerek anatomik yapısı gerekse de diğer fizyolojik faaliyetleri farklılık göstermektedir. Her bir canlı türünde her bir yapının bu farklı şekilleri nasıl tahmin edilebilir? Bu formlardaki matematik modeli nedir? Bu çalışmada bu sorulara ilişkin cevabı literatürdeki ilgili makaleleri inceledikten sonra verebiliyoruz. Her bir canlı türünde yaratılan tüm formların matematik modeli yüce Yaratıcımızın ilminin her şeyi ihata ettiğinin bir göstergesidir.

Anahtar Kelimeler: Biyolojik çeşitlilik, Matematik model, Form, Tür, Yaratılış

MATHEMATICAL MODELS IN BIOLOGICAL STRUCTURES

Süleyman EDİZ

*Assoc. Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl University, Educational Faculty, Department of
Mathematics Education, Van, Türkiye*

E-Mail: suleymanediz@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0003-0625-3634

ABSTRACT

Approximately two million living species on Earth have been scientifically named. The morphological, anatomical structure and other physiological activities of each living species vary. How can these different shapes of each structure be predicted in each living species? What is the mathematical model in these forms? In this study, we can give answers to these questions after reviewing the relevant articles in the literature. The mathematical model of all forms created in each living species is an indication that the knowledge of our Almighty Creator encompasses everything.

Keywords: Biodiversity, Mathematical model, Form, Species, Creation

MATEMATİĞİN DİLİNDEN YARATICI'YI VE YARATILIŞI ANLAMA

İdris GÖRMEZ

Dr., Yazar, Ankara, Türkiye

E-Posta: idrisgormez@hotmail.com

ÖZET

Her bilimde olduğu gibi matematik bilimi de Allah'ın kâinatta tecelli eden bazı isimlerinin yansımalarını inceler. Varlıkların belirli ölçüde oluşu Allah'ın Adl ismine, belirli şekilde ve yapıda bulunuşu Müsavvir ismine, belirli sayıda olması da Mukaddir ismine dayanmakta ve onu yansıtmaktadır.

Batı âleminde, sıhhatli bir ilah anlayışı bulunmadığından ilimlerin konusu olan varlıklardaki Allah'ın isimlerinin tecellileri okunamayıp her varlığın tesadüf ve tabiata verilerek açıklanması, asırlarca din-bilim çatışmasına sebep olmuştur.

İslâmiyet ise kâinattaki varlıkları Allah'ın Kudret sıfatının, Kur'an'ı da Kelam sıfatının eseri olarak kabul eder. Yani her ikisi de Allah'ın eseridir. Dolayısıyla İslâm âleminde bilim-din kavgası olmamıştır. Tam aksine İslam dini bilime ve bilim insanına büyük değer verir. Âlimin uykusunu, cahilin ibadetinden üstün tutar. Tefekkür ve akıllı düşünmeyi emreder.

Batı âleminin yanlış ilah anlayışı sebebiyle bilimsel çalışmalarda sanatta sanatkâr, eserde usta, nimette o nimeti veren görülemediğinden, her şeyin tesadüf ve tabiatla açıklanması, birtakım isyanların, inkarların ve anarşinin sebebi haline gelmiştir. Bunun yegâne çaresi kâinatı doğru okumakla, o da bilimlerin konusu olan kâinatın yaratıcısının isim ve sıfatlarını doğru anlamakla mümkündür. Bunu en güzel şekilde İslâmiyet tarif ve tasvir etmiştir İslamiyet.

Allah'ın sıfatlarının sonsuzluğunu bildirir. Sonsuzu hiçbir sayı sınırlayamayacağına göre, O'nun sıfatlarına da hiçbir sıfat müdahale edemez.

Allah'ın kâinattaki icraatı emirledir. O, "Ol" emriyle bir oksijen atomunu yarattığı gibi, aynı emirle kâinatı da yaratır. O'na göre az-çok, büyük-küçük farkı yoktur.

Anahtar kelimeler: Yaratılış, Yaratıcı, Sonsuzluk, Tabiat

UNDERSTANDING THE CREATOR AND CREATION THROUGH THE LANGUAGE OF MATHEMATICS

İdris GÖRMEZ

Dr., Author, Ankara, Türkiye

E-Mail: idriscormez@hotmail.com

ABSTRACT

As in every science, the science of mathematics examines the reflection of some of Allah's names that manifest in the universe. The fact that the beings are to a certain extent is based on the name of Allah, the name of the Counsellor in a certain way and structure, and the fact that they are in a certain number is based on the name of Mukaddir and reflects it.

Since there is no healthy understanding of deity in the Western world, the manifestations of the names of Allah in the beings, which are the subject of sciences, could not be read, and the explanation of each being by chance and nature caused a conflict in religion-science for centuries.

Islam, on the other hand, accepts beings in the universe as the work of Allah's attribute of Power and the Qur'an as the work of the attribute of Kalam. So, both are the work of Allah. Therefore, there was no science-religion fight in the Islamic world. On the contrary, the religion of Islam attaches great value to science and scientists. It prioritises the sleep of the scholar over the worship of the ignorant. It commands contemplation and intelligent.

Since it is not seen that the artist in art, master in the work, and the one who gives that blessing in the blessing cannot be seen in scientific studies due to the wrong understanding of the god of the Western world, the explanation of everything by chance and nature has become the cause of some rebellions, denials and anarchy. The only solution to this is by reading the universe correctly and understanding the names and adjectives of the creator of the universe, which is the subject of the sciences. Islam has described and depicted this in the best way.

It declares the eternity of Allah's attributes. Since no number can limit the infinite, no adjective can interfere with His adjectives either.

Allah's action in the universe is by command. Just as he created an oxygen atom with the order 'Be', he also creates the universe with the same order. According to him, there is no more or less, big-small difference.

Keywords: Creation, Creator, Infinity, Nature

BİR ACI HİSSİ YARATMAK: TIP PRATIĞINDEN KÖTÜLÜK FELSEFESİNE MÜLAHAZALAR

Mehmet CESUR

*Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi Cerrahi Tıp Bilimleri Bölümü, Gaziantep,
Türkiye*

E-Posta: mcesur@gantep.edu.tr

ORCID: 0000-0003-1077-4715

ÖZET

Düşünce tarihi boyunca acılar ile Yaratıcının iyiliği arasında bir paradoks görülmüş ve acıyı meşrulaştıran gerekçelere dair çözüm önerileri söz konusu olmuştur. Bu çalışmamızda tıp pratiğindeki “ağrı ve acıdan” hareketle bu probleme bakış açıları sunmaya çalıştık.

Acı hoş bir deneyim olmasa da koruyucu, kurtarıcı ve teşhis koydurucu fonksiyonları açısından çok önemli ve hayatî olduğu; diğer yandan da hoşumuza giden şeylerin birçoğunun açıkça kötü olduğu bilinmektedir. Bir hekimin bir çocuğun tedavisini onun memnuniyetini esas alarak düzenlemesinin her zaman iyilik olmadığı da tartışmasıdır.

Acıların birçok psikosozyal “iyilikleri” de bilinmektedir. Mesela, empati yeteneğini geliştirerek hürmet ve merhamet duygularını besleyebiliyor. Özellikle de kitlesel afetlerin insanları birbirine yaklaştırdığı da biliniyor. Pek çok bedensel ve ruhsal tedavi ve tekâmül teknikleri, mesela diyet ve egzersiz gibi pratikler, nahoş ve acı verici de olsalar kötü kabul edilemezler. Acıların hissettirdiği ölüm düşüncesi de dünyanın geçiciliğini ve insanın acizliğini vurgulayıp dünya hırslarından, bencillikten kaynaklanan ciddi rekabet ve sürtüşmeleri azalttığı için “iyi” sayılmakta ve hatta ısrarla ölümün unutulmaması önerilmektedir.

İyiliği sadece insanın hoşlanmasına indirgeyerek bu paradoksu çözmeye çalışmak çok basit ve dar bir yaklaşımdır. Mesele bütüncül ve kapsayıcı bir bakışla ele alınmalıdır. Bu yüzden mesele öncelikle acılar Yaratıcının maksadı açısından ele alınmalıdır; egosantrik veya homosantrik değil; teosantrik bir düşünce ile yaklaşılmalıdır. İnsan da sadece bireysel, biyolojik ve dünyevi bir varlık olarak ele alınmamalı; onun toplumsal, manevi eğilimler ve ebedi geleceği de değerlendirmeye alınmalıdır.

Basitçe; Yaradan dünyayı bir sanat galerisi ve sahnesi olarak yaratmıştır, İnsan ise burada hem bir şaheser hem de çok yönlü bir seyircidir. Aynı zamanda ebedi bir hayat için burada eğitimden geçirilmekte ve potansiyel kabiliyetleri geliştirilmektedir.

Her şey zıddıyla bilindiğinden, kâinatta aydınlık-karanlık, güzellik- çirkinlik gibi ikilemler gerektiği gibi, insanda da acı-tatlı, hastalık-sağlık, sevgi-nefret gibi ikilemler bir gerekliliktir. Ayrıca

insana Yaratanı tanınması ve muhatap olabilmesi için O'nun sıfatlarından numunecikler de verilmiştir. Bu sıfatlardan en önemlisi ve en temel olanı da ego (benlik) ve özgür iradedir. Fakat bu benliği ile sadece şahidi olduğu bu sıfatlara sahip çıkabilmekte ve kendini kendine yeten müstakil bir ilah gibi düşünabilmekte ve davranabilmekte, bu yüzden de yeryüzünde kan dökmekte ve fesat çıkarabilmektedir. Ağrılar ve acılar insana çaresizliğini, eksikliğini hissettirip itikadî yanlışlarını, ahlakî hastalıklarını ve toplumsal ilişkilerini tedavi ve rehabilite edebilmektedir.

Sonuç olarak, insanın acıları, onun rasyonel, duygusal ve pratik hayatına düzenleyici ve tedavi edici bir fonksiyon görebilmektedir. Ayrıca yaratılış amacına yönlendirici bir mürşit ve bir rehber olarak önemli katkılar sağlayabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Acı, Ağrı, Kötülük ve Yaratıcı

CREATING A FEELING OF PAIN: CONSIDERATIONS FROM MEDICAL PRACTICE TO THE PHILOSOPHY OF EVIL

Mehmet CESUR

*Prof. Dr., Gaziantep University, Faculty of Medicine, Department of Surgical Sciences,
Gaziantep, Türkiye*

E-Mail: mcesur@gantep.edu.tr

ORCID: 0000-0003-1077-4715

ABSTRACT

Throughout the history of thought, a paradox has been observed between suffering and the goodness of the Creator, and solutions have been proposed regarding the reasons that justify suffering. In this study, we tried to present perspectives on this problem based on "pain and suffering" in medical practice.

Although pain is not a pleasant experience, it is very important and vital in terms of its protective, saving and diagnostic functions; On the other hand, it is known that many of the things we like are clearly bad. It is undisputed that it is not always good for a physician to organize a child's treatment based on his or her satisfaction.

Many psychosocial "goodness" of pain is also known. For example, it can foster feelings of respect and compassion by improving its ability to empathize. It is also known that mass disasters, in particular, bring people closer together. Many physical and spiritual treatments and evolution techniques, such as diet and exercise, cannot be considered bad, even if they are unpleasant and painful. The thought of death, which is felt through pain, is considered "good" because it emphasizes the transience of the world and the helplessness of humans and reduces serious competition and friction arising from worldly ambitions and selfishness, and it is even persistently recommended that death should not be forgotten.

Trying to solve this paradox by reducing goodness to just human liking is a very simple and narrow approach. The issue should be addressed from a holistic and comprehensive perspective. Therefore, the issue must first be considered in terms of the purpose of the Creator of suffering; not egocentric or homocentric; It should be approached with a theocentric thought. Human beings should not only be considered as an individual, biological and worldly being; Its social, spiritual tendencies and eternal future must also be taken into consideration.

Simply; The Creator created the world as an art gallery and stage, and Man is both a masterpiece and a versatile spectator here. At the same time, they are trained here and their potential abilities are developed for eternal life.

Since everything is known by its opposite, dichotomies such as light-dark, and beauty-ugliness are necessary in the universe, and dichotomies such as bitter-sweet, illness-health, and love-hate are a necessity in humans. In addition, samples of His attributes have been given to humans so that they can know and interact with the Creator. The most important and fundamental of these attributes are ego and free will. However, with this self, he can only claim these attributes that he has witnessed, and can think and act like a self-sufficient, independent deity, and therefore he can shed blood and cause mischief on earth. Pains and suffering can make people feel their helplessness and lack, and can treat and rehabilitate their religious mistakes, moral illnesses and social relationships.

As a result, human suffering can serve a regulatory and therapeutic function in his rational, emotional and practical life. In addition, he can make important contributions to the purpose of creation as a mentor and a guide.

Key Words: Suffering, Pain, Evil and the Creator

DOĞUŞ MUCİZESİ (ANA RAHMİNDEN DOĞUM SALONUNA ZORLU SERENCAM)

Halil İbrahim ERBIYIK

Doç. Dr., Dr. Moral Kliniği, İstanbul, Türkiye

E-Posta: drhalilibrahim@gmail.com

ORCID: 0000-0002-7447-4327

Rabia Merve PALALIOĞLU

Uzm. Dr., SBÜ Kanuni SS EAH Jinekolojik Onkoloji Kliniği Dr. Moral Kliniği, İstanbul, Türkiye

E-Posta: drmerbiyik@gmail.com

ORCID: 0000-0003-2717-7925

ÖZET

Dünyaya geliş anı

Her saniye dünya nüfusu 2 kişi artıyor. Saniyede yaklaşık 3 kişi ölüyor, 5 bebek doğmaktadır. (2022'de Türkiye' de 1 milyon 35 bin 795, tüm dünyada 140 milyon bebek dünyaya gelmiştir). Yaratılmış en muhteşem tasarım olan insanın hayata gönderiliş hikâyesi, bir cenin olarak annesinin uterus duvarına (rahim) tutunması ile başlamaktadır. 280 günlük serencam, rahim içi hayatın bitirilip, doğumun gerçekleştirilmesi ile tamamlanmakta ve yeni bir dünyaya bir çığlıkla (ilk nefes) adım atılmaktadır. Doğum anında çok çetin ve zorlu merhaleler yaşanmaktadır. Bunun için önemli tedbirler alınmaktadır. Bu satırları okuyanların da bir zamanlar bizzat tecrübe ettiği gibi, dünyaya geliş aşamasında pek çok mucizevî tasarım örnekleri sergilenmektedir. Doğumun dört safhası, (Rahim ağzının kısıp açılması, bebeğin inmesi ve doğumu, plasentanın doğumu (halas) ile anne ve bebeğin iyileşmesi) sağlıklı işlemediğinde, doğumdan kaynaklı ciddi komplikasyonlar, (takriben her sene 500.000 ölüm ve yedi milyon kadının ciddi problemler yaşaması) ortaya çıkabilmektedir. Zorlu serüvenin sağlıklı yürümesi için önemli hazırlıklara ihtiyaç vardır. İç okyanus (Amnion Sıvısı) doğacak bebeğin doğum esnasında rahimde sıkışmasına mâni olmakta ve doğum başlangıcında ceninin gideceği yolu kayganlaştırarak, steril bir vasatta kolayca dışarı çıkmasına imkân tanımaktadır. Sağlıklı bir doğumun gerçekleşmesi için, öncelikle bebeğin kafatasının bir parabolü andıran doğum kanalında travmatize olmadan, doğum eylemi tamamlanmalıdır. Bebek başı bu ihtiyaca tam cevap veren yapıda yaratılmıştır. Kemikler arasındaki 'Fontanel'lerle esneklik temin edilmiştir. Bebeğin güvenli bir şekilde dünyaya gelebilmesi için pek çok şartın senkronize bir tarzda gerçekleştirilmesi şarttır: En uygun duruş pozisyonu alması (Situs), Prezantasyonun sağlıklı oluşu (Doğum kanalına önde giren fetüs kısmı), Attitude (Prezantasyonda fleksiyonun derecesi),

Pozisyon (Önde gelen kısmın doğum yoluna göre konumu), Angajman (Önde gelen kısmın interspinöz mesafeye yani ulaşması), ayak hareketleriyle fetüsün yavaş yavaş dönmesi, 7 kardinal hareketin (Angajman, iniş, fleksiyon, iç (internal) rotasyon, ekstansiyon (başın çıkışı), dış (eksternal) rotasyon, çıkış (ekspülsiyon) ahenkli ve kusursuz bir şekilde yapılması mecburidir. Kardinal hareketler kombine biçimde gerçekleştirilmelidir. Böylece fetüs başı annenin doğum kanalında problemsiz bir şekilde ilerleyebilir. Travayı (doğum) başlatan faktörü modern tıp halen açıklamaktan acizdir. Prostaglandinlerin anahtar rol oynadığı bugün için genel kabul gören teoridir. Doğumun başlaması için uterusun uykudan uyanma zamanı gelmelidir. Hamileliğin başlangıcından sonuna kadar geçen süre içinde, uterus hem fetüs için gerekli perfüzyonu sağlamak maksadıyla yumuşak olmalı, hem de lüzumsuz tenbihlere karşı hissiz olmalıdır. Bu hissizlik ancak fetüs dış vasatta yaşama kabiliyeti kazanınca da bozulmalıdır. Uterustaki kasılmalar, serviksi açar ve fetüsün doğum kanalına zarar vermeden aşağı inmesini sağlar. Miyometrium hücrelerinin kalsiyuma cevabı ve hücreler arası iletişimi tesis edilir ve böylece doğum başlar. Doğumdan hemen sonra ise bu defa miyometriumun devamlı kasılması ile anne hayatını tehdit edecek boyutta kanama olmasına mani olunur.

Henüz dünyaya gelmemiş bir bebek hangi pozisyonun uygun olduğuna nasıl karar vermektedir? Doğum zamanının geldiğini, nasıl tespit etmektedir? Şuurlu davranışlar sergilemesi, kendi iradesi ile hareket etmesi, İlahi kudretin ilhamı olmadan bu harikulade davranışları sergileyebilmesi mümkün müdür? 'Doğum' vaktinin geldiğini kim kontrol etmektedir? 'Doğuş mucizesi' olarak adlandıracağımız mekanizmayı tetikleyen kimdir? İdeal dışarı çıkış anını kim tespit etmektedir? Gözlerin görmeye, akciğerlerin nefes almaya hazır olduğunu, eklemlerin eksiksizce tamamlandığını, beynin tam olarak teşekkül ettiğini kim kontrol edip haber vermektedir? Dışarıdaki ortamdan habersiz bir minik canlı ve annesi bu ahenkli işlemlerin hangi safhasına ne kadar müdahale edebilir? Anne ilk andan itibaren vücudundaki işleyişin tek bir safhasına bile müdahale imkânından mahrumdur. Muhteşem bir zekâ, birçok fizyolojik, biyokimyasal ve farmakolojik olayı tıpkı bir orkestra şefi gibi gizlilikle ve harikulade bir tarzda idare etmektedir. İnce plan ve programların tetiğini çeken, insanı hiç yoktan var eden, hayatın her anını bilen, doğar doğmaz anne sütü gibi muhteşem bir mucizevî besini de hazır eden, her şeye, her an hükmedebilen, Sonsuz bir İlim ve Kudret Sahibi Bir Zat olabilir.

Anahtar kelimeler: Doğuş, Doğum manevraları, Mucize, Bebek, Ana rahmi

MIRACLE OF BIRTH (FORCING ADVENTURE FROM THE UTERUS TO THE BIRTH ROOM)

Halil İbrahim ERBIYIK

Doç. Dr., Dr. Moral Kliniği, İstanbul, Türkiye

E-Mail: drhalilibrahim@gmail.com

ORCID: 0000-0002-7447-4327

Rabia Merve PALALIOĞLU

Uzm. Dr., SBÜ Kanuni SS EAH Jinekolojik Onkoloji Kliniği Dr. Moral Kliniği, İstanbul, Türkiye

E-Mail: drmerbiyik@gmail.com

ORCID: 0000-0003-2717-7925

ABSTRACT

Moment of birth

Every second there is an increase of 2 people in the world. Approximately 3 people die and 5 babies are born every second. (In 2022, 1 million 35 thousand 795 babies were born in Turkey and 140 million babies all over the world). The story of the birth of the most magnificently designed human being ever created begins with him clinging to his mother's uterine wall (womb) as a fetus. The 280-day journey is completed with the end of intrauterine life and birth, and a step into a new world is taken with a scream (first breath). Various and difficult stages are experienced at the time of birth. Basic calculations for this are given. As those who read these lines have once experienced, many miraculous examples of design are exhibited in the general development stage. When the four parts of birth (shortening and opening of the cervix, bursting and birth, birth of the placenta (halas) and healing of the mother and her baby) are functioning properly, serious intensities resulting from birth can occur (approximately 500,000 deaths and serious problems for seven million women every year). There are important preparations for the difficult process to proceed smoothly. The internal ocean (Amniotic Fluid) prevents the newborn from loosening up in the uterus during birth and lubricates the path of birth companions, preventing them from going out easily in a sterile environment. In order for a healthy birth to occur, the birth must first be completed without traumatizing the information in the birth canal, which resembles a parabola. The baby head has been created with a structure that fully meets this need. Flexibility is provided by 'Fontanel's' between the bones. In order for the baby to be born safely, many conditions must be fulfilled in a synchronized manner: The most appropriate posture (Situs), the healthy presentation (the part of the fetus that enters the birth canal first), Attitude (the degree of flexion in presentation), Position

(the part of the leading part during birth). Position relative to the path), Engagement (the leading part reaches the interspinous distance), gradual rotation of the fetus with foot movements, 7 cardinal movements (Engagement, descent, flexion, internal rotation, extension (exit of the head), external rotation), expulsion must be done harmoniously and flawlessly. Cardinal movements must occur in a combined manner. Thus, the fetal head can move forward in the mother's birth canal without any problems. Modern medicine is still unable to explain the factor that initiates labor (birth). Today, it is generally accepted that prostaglandins play a key role in order for labor to begin, the uterus must wake up from sleep. During the period from the beginning to the end of pregnancy, the uterus should be soft to provide the necessary perfusion for the fetus and should be insensitive to unnecessary stimuli. This numbness should only disappear when the fetus gains the ability to survive in the external environment. Contractions in the uterus open the cervix and allow the fetus to descend without damaging the birth canal. The response of myometrium cells to calcium and intercellular communication are established and thus birth begins. Immediately after birth, this time, the continuous contraction of the myometrium prevents bleeding that could threaten the life of the mother. How does a baby who hasn't been born yet decide which position is appropriate? How does it detect that it is time to give birth? Is it possible for its to exhibit conscious behavior, to act with its own will, and to exhibit these wonderful behaviors without the inspiration of Divine power? Who controls when the time for 'birth' comes? Who triggers the mechanism that we will call the 'miracle of birth'? Who determines the ideal moment to go out? Who checks and informs us that the eyes are ready to see, the lungs are ready to breathe, the joints are fully completed, and the brain is fully formed? How much can a tiny creature and its mother, unaware of the outside environment, intervene in which phase of these harmonious processes? From the first day, the mother is deprived of the opportunity to intervene in even a single phase of her body's functioning. A magnificent intelligence manages many physiological, biochemical and pharmacological events secretly, just like an orchestra conductor. There may be a Being with Infinite Knowledge and Power who pulls the trigger on subtle plans and programs, who creates humans from nothing, who knows every moment of life, who prepares a wonderful miraculous food like breast milk as soon as they are born, who can control everything at any time.

Keywords: Birth, Birth maneuvers, Miracle, Newborn, Uterus

BALIKLARDA GÖÇ HAREKETLERİ: VAN GÖLÜ İNCİ KEFALİ ÖRNEĞİ

Mustafa AKKUŞ

Dr. Öğr. Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Su Ürünleri Fakültesi, Van, Türkiye

E-Posta: makkus@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-8900-9495

Adem Sezai BOZAOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Su Ürünleri Fakültesi, Van, Türkiye

E-Posta: sbozaoglu@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4078-5159

ÖZET

Balıklar, üremek ve beslenmek gibi ihtiyaçlarından dolayı, hayatlarının belli dönemlerinde, farklı habitat özelliklerine sahip alanlara ihtiyaç duyarlar. Bu yüzden balıklar sucul ekosistemlerde, yıl içerisinde sürekli hareket halindedirler. Son yıllarda sucul ekosistemlere, özellikle akarsulara, yapılan müdahaleler balıkların göç hareketlerini kısmen ya da tamamen engellemektedir. Bu durum göç eden balık türlerinin stok miktarlarının azalması, yaşam habitatlarının daralması ya da tamamen yok olmalarına neden olmaktadır. Sucul ekosistemlerde insan odaklı müdahalelere ek olarak küresel ısınma sonucu akarsu debilerinin azalması akarsulardaki balıkların göç hareketlerini kısıtlamaktadır. Van Gölü, Türkiye'nin en büyük gölüdür. Suları yüksek derecede tuzlu ve sodalı olan gölün, pH değeri yaklaşık 9,7-9,9, tuzluluğu ise 0,22 % seviyelerindedir. Gölde bulunan İnci kefali, *Alburnus tarichi* (Guldenstaedtii, 1814), gölün tuzlu ve sodalı sularına adapte olmuş sazangiller ailesine ait bir balık türüdür. İnci kefali gölde yaşamasına karşın her yıl Nisan ve Temmuz aylarında üremek için Van Gölü'ne dökülen akarsulara üreme göçü gerçekleştirir. Akarsulara giren inci kefalleri yumurtalarını bıraktıktan sonra tekrardan göle geri döner. Bu çalışmada, küresel ısınmanın inci kefali üreme göçüne etkileri, göçü etkileyen faktörler ve göç yolu üzerindeki sorunlar belirlenmiştir. Belirlenen sorunlar üzerine çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Van Gölü, İnci kefali, Balık göçü, Balıkçılık yönetimi

MIGRATION MOVEMENTS AT FISH: THE CASE OF PEARL MULLET IN LAKE VAN

Mustafa AKKUŞ

Assist. Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Fisheries, Van, Türkiye

E-Mail: makkus@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-8900-9495

Adem Sezai BOZAOĞLU

Assist. Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Fisheries, Van, Türkiye

E-Mail: sbozaoglu@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4078-5159

ABSTRACT

Fish need areas with different habitat characteristics at certain periods of their lives due to their needs such as breeding and feeding. Therefore, fish are constantly on the move in aquatic ecosystems throughout the year. In recent years, interventions in aquatic ecosystems, especially on rivers, have partially or completely prevented the migratory movements of fish. This situation causes the stock amounts of migrating fish species to decrease, their habitats to shrink, or their complete extinction in addition to human-oriented interventions in aquatic ecosystems, the decrease in stream flows as a result of global warming restricts the migration movements of fish in streams. Lake Van is the largest lake of Turkey. Its water has a high rate of salt and soda. Its pH value is approximately 9,8 and its salinity content rate is reported as 0,19 %. Having adapted to salty and carbonated water of the lake, Pearl Mullet, (*Alburnus tarichi* Guldenstaedtii, 1814 of Lake Van, a member of *Cyprinidae*, is living in the lake. It is a migratory species. Though it lives in the lake, in April and June, it migrates to surrounding streams for spawning and turns back after spawning. In this study, the effects of global warming on pearl mullet breeding migration, factors affecting migration and problems on the migration route were determined. Solution suggestions were developed based on the identified problems.

Key words: Lake Van, Pearl mullet, Fish migration, Fisheries management

VAN KEDİLERİNDE MRG İLE BEYİN ASİMETRİSİ ÜZERİNE MORFOMETRİK ÖLÇÜMLER

Veysel DELİBAŞ

*Arş. Gör., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Anatomi Ana Bilim Dalı,
Van, Türkiye*

E-Posta: veysedelibas@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-1781-7511

Zafer SOYGÜDER

*Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Anatomi Ana Bilim Dalı,
Van, Türkiye*

E-Posta: zsoyguder@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-0489-5062

Cemil GÖYA

*Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Radyodiagnostik Ana Bilim
Dalı, Van, Türkiye*

E-Posta: cemilgoya@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4792-8722

Mahmut YARDIMCI

*Öğretim Görevlisi, Muş Alparslan Üniversitesi, Bulanık Meslek Yüksekokulu, Laborant
ve Veteriner Sağlık Programı, Muş, Türkiye*

E-Posta: m.yardimci@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1542-3968

ÖZET

Kainattaki yaşam içerisinde hareket eden birçok canlıya ait vücudun simetrik olduğunu söylemek mümkündür. İnsandaki kollar ve bacaklar, kuşlardaki kanatlar ve ayaklar veya balıklardaki yüzgeçler gibi bir çok organ veya dokunun vücut üzerinde simetrik olarak yerleştiği görülmektedir. Belirtilen bu durumun bilimsel olarak canlıya hareketlerin en verimli olan ‘doğrusal hareket’ kabiliyetini kazandırdığı birçok bilimsel çalışma ile ortaya konulmuştur. Dış görünümdeki bu simetrinin median hat (vücut ekseninin tam ortasından geçen düzlem) boyunca sağ ve sol olarak iki benzer yarımdan oluşmuş beyin dokusunda da

olabileceği düşünülebilir. Ancak beyin asimetrisi (sağ ve sol hemispherium cerebrinin morfolojik ya da morfometrik olarak birbirleri ile uyumlu olmaması durumu) yukarıda belirtilen simetri durumu için bir tür paradoks niteliğindedir. Çünkü beyin dokusu simetrik bir özellik sergilememektedir. Beynin anatomik açıdan simetrik durum sergileyip sergilemediği konusu neuroanatomi çalışmalarının başlangıcından itibaren büyük bir ilgi konusu olmuştur. Bu alandaki ilk araştırmalar, hemispherium cerebri'lerin ağırlık ve boyutlarında asimetri varlığının incelenmesi ile başlamış ve sonuçların çoğunda sağ yönlü ancak insanlarda sol yönlü pozitif bir asimetrinin varlığı tespit edilmiştir. Yapılan bazı çalışmalar ile belirtilen bu durum nicel olarak ta doğrulanmıştır. Ayrıca belirtilen sol beyin asimetrisinin yalnızca insanlara özgü olduğu ve hatta tür'ün tanımlayıcı bir özelliği olduğu yaygın olarak kabul edilmiştir. Bu görüş kapsamında insanın evrimleşerek var olduğu düşüncesine sahip bazı bilim insanları beyin asimetri olgusunun yalnızca primatlarda olduğunu ve bir mutasyonun sonucu olarak oluştuğunu savunmuşlardır. Dahası belirtilen bu mutasyonun insanlara ait zihin teorisi, psikolojik yatkınlık, dil ve el kullanımı gibi fonksiyonları belirlediğini de öne sürmüşlerdir. Beyin asimetrilerinin detaylı incelemesi sonucunda yukarıda belirtilen düşüncenin aksine çoğu memeli türünde de (köpek ve tavşanda) asimetrik beyin durumunun var olduğu görülmüştür. Yaptığımız çalışmada, 20 adet Van kedisinin beyin MR'ından alınan morfometrik ölçümlerde beyin asimetrisinin var olduğu tespit edilmiştir. Bu durum beyin asimetrileri kapsamında evrim düşüncesinin sınırladığı tür veya türlere bir yenisini daha ilave ederek evrim teorisini imkansızlaştırdığı söylenebilmektedir. Ayrıca yaptığımız çalışma kapsamında Van kedilerinde; yani felidae/kedigillerde de sağ yönlü beyin asimetrisi varlığı istatistiksel olarak ortaya konulmuştur. Daha öncesinde köpek ve tavşanda belirtilen sağ beyin asimetrisinin varlığı sebebiyle, diğer türlere ait beyin asimetri durumunun morfometrik olarak ortaya konması önem arz etmektedir. Yapılan bazı bilimsel çalışmaların verileri Popülasyon düzeyindeki beyin asimetrilerinin mutasyonun aksine amino asitlerin dizilimine bağlı olarak geliştiği yönündedir. Çalışmamıza ilave olarak bazı bitki yapraklarında ki asimetrik yapıların tür tayininde kullanımından yola çıkarak beyin asimetrilerinin de bazı hayvanlarda tür ayırımında kullanılabileceği düşüncesini uyandırmayı ve bu alandaki çalışmaların arttırılmasına katkı sağlamayı ümit ediyoruz.

Anahtar Kelimeler: Beyin asimetrisi, MRG, Morfometrik ölçümler, Van kedisi

MORPHOMETRIC MEASUREMENTS ON BRAIN ASYMMETRY WITH MRI IN VAN CATS

Veysel DELİBAŞ

*Research Assistant, Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Veterinary Medicine,
Department of Anatomy, Van, Türkiye*

E-Mail: veyseldelibas@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-1781-7511

Zafer SOYGÜDER

*Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Veterinary Medicine, Department of
Anatomy, Van, Türkiye*

E-Mail: zsoyguder@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-0489-5062

Cemil GÖYA

*Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Medicine, Department of Radiodiagnostics,
Van, Türkiye*

E-Mail: cemilgoya@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4792-8722

Mahmut YARDIMCI

*Lecturer, Muş Alparslan University, Bulanık Vocational School, Laboratory and Veterinary
Health Program, Muş, Türkiye*

E-Mail: m.yardimci@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1542-3968

ABSTRACT

It is possible to say that the bodies of many living things moving in the universe are symmetrical. It is seen that many organs or tissues are located symmetrically on the body, such as arms and legs in humans, wings and feet in birds, or fins in fish. It has been scientifically proven by many scientific studies that this situation gives the living being the ability to 'linear movement', which is the most efficient of movements. It is conceivable that this symmetry in external appearance may also occur in the brain tissue, which consists of two similar halves, right and left, along the median line (the plane passing through the middle of the body axis). However, brain

asymmetry (the situation in which the right and left hemispherium cerebri are not compatible with each other morphologically or morphometrically) is a kind of paradox for the symmetry situation mentioned above. Because brain tissue does not exhibit a symmetrical feature. The issue of whether the brain is anatomically symmetrical has been a matter of great interest since the beginning of neuroanatomy studies. The first research in this field began with the examination of the presence of asymmetry in the weight and size of the hemispherium cerebri, and the presence of a right-sided positive asymmetry in most of the results, but a left-sided positive asymmetry in humans, was detected. This situation, stated by some studies, has also been confirmed quantitatively. It has also been widely accepted that the noted left brain asymmetry is unique to humans and is even a defining characteristic of the species. Within the scope of this view, some scientists who believe that humans came into existence by evolving have argued that the phenomenon of brain asymmetry occurs only in primates and that it occurred as a result of a mutation. Moreover, they also suggested that this mutation determines human functions such as theory of mind, psychological predisposition, language and hand use. As a result of detailed examination of brain asymmetries, it has been observed that, contrary to the above-mentioned opinion, asymmetric brain conditions exist in most mammalian species (dogs and rabbits). In our study, the presence of brain asymmetry was determined in the morphometric measurements taken from the brain MRI of 20 Van cats. It can be said that this situation makes the theory of evolution impossible by adding a new one to the species or species limited by the idea of evolution within the scope of brain asymmetries. In addition, within the scope of our study, the presence of right-sided brain asymmetry in Van cats, that is, felidae, was statistically demonstrated. Due to the presence of right brain asymmetry previously mentioned in dogs and rabbits, it is important to reveal the brain asymmetry of other species morphometrically. The data of some scientific studies indicate that brain asymmetries at the population level develop depending on the sequence of amino acids, as opposed to mutation. In addition to our study, we hope to raise the idea that brain asymmetries can also be used to distinguish species in some animals, based on the use of asymmetric structures in some plant leaves in species determination, and to contribute to the increase of studies.

Keywords: Brain asymmetry, MRI, Morphometric measurements, Van cat

BİTKİLERDE KUSURSUZ MÜHENDİSLİK HARİKASI BİR DOKU: DESTEK DOKU

Fatih SATIL

Prof. Dr., Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Balıkesir, Türkiye

E-Posta: fsatil@gmail.com

ORCID: 0000-0002-4938-1161

ÖZET

Bitkilerde, çeperleri fazla kalınlaşmış dayanıklı hücrelerden meydana gelmiş direnç, destek ve esneklik sağlayan dokuya destek doku denir. Destek dokunun sklerankima ve kollenkima olmak üzere iki ana elemanı vardır.

Bu çalışmada; bitkilerdeki destek doku elemanlarının teşkili, tekamülü ve genel karakteristik özellikleri ile görevleri literatür verileri ışığında yaratılış bakış açısıyla değerlendirilmiştir. Çalışmada mantıksal akıl yürütme yöntemi kullanılmıştır.

Başlangıçta parankimatik hücre yapısında olan destek doku hücreleri birçok hikmetli vazifeleri görebilmesi için bir plân ve program dâhilinde tekâmüle uğratılır. Bu hücrelerin bir kısmı protoplastlarını kaybederek çeperleri odunlaşmış sert yapılı hücrelere dönüştürülür. Bir kısmı da heterojen bir çeper kalınlaşmasına sahip selülozik yapıda esnek yapılı hücrelere dönüştürülür.

Bitki fizyologları ve moleküler biyologlar tarafından bu farklılaşma olayı; hücrelerde genlerin zamana ve şartlara bağlı olarak aktivasyonu ve represyonu (baskılanma) ile izah edilmektedir. Ayrıca birçok morfogenetik çalışmada bu hücrelerde farklılaşmada bazı hormonların rollerinin olduğu görülmüştür. Ancak bu hormonların sentezi de genetik kontrol altındadır.

Şüphesiz ki son derece karmaşık olan destek doku hücrelerindeki bu farklılaşma olayları ve yaptıkları mükemmel vazifeler halen bilimsel olarak izah edilememiştir. Akıl ve şurdan yoksun olan genlerle, hormonlarla, tesadüflerin eseri evrimle ve doğal seçilimle açıklanamaz. Demek ki bitkiler sağlam bir biçimde yere tutunabilmesi ve üzerindeki ağırlıkları taşıyabilecek dirençlikte ve esneklikte olabilmesi için mükemmel sistemlerle var edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bitki, Doku, Evrim, Kollenkima, Sklerankima, Yaratılış

A FLAWLESS ENGINEERING WONDER TISSUE IN PLANTS: “SUPPORTING TISSUE”

Fatih SATIL

*Prof. Dr., Balıkesir University, Arts-Sciences Faculty, Biology Department, Balıkesir,
Türkiye*

E-Mail: fsatil@gmail.com

ORCID: 0000-0002-4938-1161

ABSTRACT

In plants, the tissue that provides resistance, support and flexibility, consisting of resistant cells with thickened walls, is called supporting tissue. Supporting tissue has two main elements: sclerenchyma and collenchyma.

In this study; the formation, development, general characteristics and functions of the supporting tissue elements in plants were evaluated from the perspective of Creation in the light of literature data. Logical reasoning method was used in the study.

Supporting tissue cells, which initially have a parenchymatic cell structure, development according to a plan and program so that they can perform many wise functions. Some of these cells lose their protoplasts and are transformed into hard-structured cells with lignified walls. Some of them are transformed into flexible cells with cellulosic walls and a heterogeneous wall thickening.

This differentiation event is described by plant physiologists and molecular biologists; It is explained by the activation and repression of genes in cells depending on time and conditions. In addition, many morphogenetic studies have shown that some hormones play a role in the differentiation of these cells. However, the synthesis and control of these hormones are also under the control of the relevant genes.

Undoubtedly, these differentiation events in the extremely complex support tissue cells and the perfect functions they perform cannot be explained by genes, hormones, coincidental evolution and natural selection that lack intelligence and consciousness.

This means that trees have been created with perfect systems so that they can hold on to the ground firmly and have the resistance and flexibility to carry the weight on them.

Keywords: Evolution, Collenchyma, Creation, Plant, Tissue, Sclerenchyma

POLİS MOLEKÜLLER

İdris MEHMETOĞLU

Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi (Emekli), Adana, Türkiye

E-Posta: imehmetoglu@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-2523-0879

ÖZET

Vücudumuzda hücrelerin çoğalması çok sıkı bir kontrol altındadır. Yani, hücreler ihtiyaca göre çoğalır ve yeterli sayıya ulaştıktan sonra çoğalmaları durdurulur. Eğer böyle bir kontrol sistemi olmazsa organlarımızı oluşturan hücreler sürekli çoğalır ve her bir organ devasa boyutlara ulaşır.

Öte yandan, bazen sağlıklı bir hücre DNA'sı herhangi bir sebeple zedelendiğinde hücreler kontrolsüz çoğalmaya başlar. Eğer bu kontrolsüz çoğalma durdurulmazsa hücre kanser hücresi haline dönüşür. İşte bu zedelenmiş hücrelerin çoğalarak kanser hücresine dönüşmesini engelleyen bazı koruyucu genler vardır. Bunlara tümör süpressor (Tümör baskılayıcı) genler9i adı verilir. Bunların en önemlisi p53 genidir. Hücre zedelendiğinde bu kontrolsüz çoğalmayı engellemek için p53 geni aktifleşir. Bu genin sentezlediği protein hücrenin çoğalmasını engeller. Bu arada hücre çoğalmadan bir süre bekletilir ve bu bekleme sırasında hücredeki diğer genlerin aktivasyonu sağlanır. Böylece, DNA'nın kendi kendini tamir etmesine fırsat vermiş olur. Yani hücrenin kanser hücresi haline dönüşmesini engellenir.

Şayet DNA tamiri mümkün olmazsa p53 geni hücreyi apoptozis adı verilen intihara götürür. Böylece hücre öldürülerek yine kanser hücresi haline dönmesi engellenmiş olur.

Bütün bu özelliklerinden dolayı p53 genine “**moleküler polis**” adı verilir.

Eğer bu polis molekül olmazsa belki hiç kimse kanserden kurtulamayacaktı. O halde, bu cansız ve şuarsuz moleküllere bu vazifeyi yaptıran alemlerin rabbi olan Cenab-ı Allah'tır (C.C).

Anahtar kelimeler: Hücre, Çoğalma, Kanser, Polis molekül, p53

MOLECULAR POLICE

İdris MEHMETOĞLU

Prof. Dr., Necmettin Erbakan University (Retired), Adana, Türkiye

E- Mail: imehmetoglu@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-2523-0879

ABSTRACT

The proliferation of cells in our body is under very strict control. That is, cells multiply according to need, and their proliferation is stopped after reaching a sufficient number. If there is no such control system, the cells that make up our organs will constantly multiply and each organ will reach gigantic sizes.

On the other hand, sometimes when the DNA of a healthy cell is damaged for any reason, the cells begin to proliferate uncontrollably. If this uncontrolled proliferation is not stopped, the cell turns into a cancer cell. There are some protective genes that prevent these damaged cells from multiplying and turning into cancer cells. These are called tumor suppressor genes. The most important of these is the p53 gene. When the cell is damaged, the p53 gene is activated to prevent this uncontrolled proliferation. The protein synthesized by this gene prevents the cell from multiplying. Meanwhile, the cell is kept waiting for a while before it multiplies, and during this waiting period, other genes in the cell are activated. Thus, it gives DNA the opportunity to repair itself. In other words, the cell is prevented from turning into a cancer cell.

Because of all these features, the p53 gene is called "molecular police".

If this police molecule did not exist, perhaps no one would be able to get rid of cancer. Then, it is Allah Almighty, the Lord of the worlds, who makes these lifeless and unconscious molecules perform this duty.

Key words: Cell, Proliferation, Cancer, Police molecule, p53

İNSAN VÜCUDUNUN İŞLEYİŞİNDE MOLEKÜLER SEVİYEDE HASSAS AYARLAR

Selcen ÇELİK UZUNER

Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Trabzon, Türkiye

E-Posta: selcen.celik@ktu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-9558-7048

ÖZET

“Hassas ayarlar argümanı” evrenin oluşumunu başlatan süreçlerin ince ayarlarla gerçekleştiğini ve böylece canlılık için en uygun hale geldiğini savunarak bir Yaratıcı tarafından tasarlanmış bir evrene atıf yapan bir argümandır. Bu argümanın farklı yorumlamaları ve versiyonları olup hassas ayarlar özellikle fizik ve felsefenin en çok ilgilendiği konulardan biridir. Fakat, biyolojik bilimler kapsamında bu argüman yeterince tartışılmamaktadır. Bunun sebeplerinden biri canlılığın tümüyle fizik kanunları kapsamında değerlendirilmesinin pek de mümkün olmayışı, biyolojide kanun kavramının karşılık bulamayışı ve canlılığın bir tarafının da tahmin edilemez/öngörülemes olmasıdır. Ancak son yıllarda moleküler tabanlı biyolojik bilimler hücrenin ontolojisi hakkında ayrıntılı bilgiler sağlamaktadır. Moleküler biyoloji, canlılığı genetik bağlamında ve moleküler düzeyde inceleyen bir bilim dalıdır ve ilerleyen teknoloji ile biyolojik bilimlerin en hızlı yükselişe geçen disiplini. Dolayısıyla hücre içi organizasyon, genler arası etkileşim ve genetik materyalin işlenmesi gibi ayrıntılı konularda gün geçtikçe daha çok bilgi sahibi olmaktayız. Ancak teknik anlamda elde ettiğimiz bu bilgiler salt bilimsel bilgi olmaktan çok ötedir. Hücrede gerçekleşen sistematik düzen tüm canlılık bilgisinin ve işleyişinin teleolojik bağlamda gerçekleştiği bir hassas ayarlar silsilesidir. Bu çalışmada moleküler bağlamda canlılığın hassas ayarları dört ana kapsamda gruplandırılmıştır. Bunlar; pozisyon, etkileşim, miktar ve zamandır. Proteinler, genler ve bunların yönettiği hücresel tüm olaylar bu hassas ayarlar üzerinden birbiri içine geçmekte, birbirinden nemalanmakta ve birlikte bir ahenk içinde bir biyolojik düzen oluşturmaktadır. Hem her bir hassas ayar için hem de hassas ayarların birlikte oluşturduğu sistemler için sayısız örnek bulunmaktadır. Dolayısıyla moleküler biyoloji bağlamında canlılığın en küçük biriminde dahi gerçekleşen olaylar bir Üst Akıl (Akıllı Tasarım) tarafından düzenlenmiş olmaya işaret etmekte ve bu planlanmış hali en mükemmel şekilde işlemektedir. Canlılık ve canlılar, hassas ayarların en güzel tezahürüdür.

Anahtar Kelimeler: Hassas ayarlar, Moleküler biyoloji, Teizm, Yaratıcı

FINE-TUNING AT THE MOLECULAR LEVEL IN THE FUNCTIONING OF THE HUMAN BODY

Selcen ÇELİK UZUNER

Assoc. Professor, Karadeniz Technical University, Faculty of Science, Department of Molecular Biology and Genetics, Trabzon, Türkiye

E- Mail: selcen.celik@ktu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-9558-7048

ABSTRACT

The “fine-tuning argument” refers to a universe designed by a Creator, arguing that the initiator processes of the universe are fine-tuned for the formation of living being. There are different interpretations and versions of this argument, and fine tuning is one of the arguments mostly considered by physics and philosophy. However, this argument is not discussed necessarily within the scope of biological sciences. One of the reasons for this is that it is not possible to evaluate living beings entirely within the scope of physical laws, the concept of law cannot be found in biology, and a part of living life is unpredictable. However, in recent years, molecular-based biological sciences have provided detailed information about the ontology of the cell. Molecular biology is a discipline that focuses on the living being in the context of genetics and at the molecular level, and this area is the fastest growing sub-discipline in biological sciences with advanced technology. Therefore, we learn more and more about detailed issues such as intracellular organization, interaction between genes and the processing of genetic material. However, this technical information we have obtained is much more than just scientific information. The systematic organization in the cells is promoted by fine tuning in teleological manner. In this study, the fine tuning of life is grouped in four fundamental contexts from the perspective of molecular biology. These are position, interaction, amount, and time. Proteins, genes, and all the cellular events they manage, intertwine through fine tuning, benefit from each other, and together form a biological order in harmony. There are countless examples both for each fine-tuning context and for the systems formed by fine-tuning fundamental contexts together. Therefore, the events occurred in the smallest unit of a living being, a cell, suggest that these are arranged through an Intelligent Design and this plan is perfectly processed. Vitality and living beings are the most beautiful appearance of fine-tuning.

Key words: Fine-tuning, Molecular biology, Theism, The Creator

DOĞUŞTAN KİMERİK İNSANLAR EVRİMİN KANITI OLABİLİR Mİ?

Selçuk ESKİÇUBUK

Uzm. Dr., Emekli, Kütahya, Türkiye

E-Posta: drselesk@gmail.com

ORCID: 0009-0005-8568-4230

ÖZET

İnsanın anne karnında döllenenmiş bir yumurtayla yani zigotla başlayan yaşam serüveninin önce embriyona, sonra da fetüse dönüştüğü gözlenir. Burada doğuma kadar geçecek olan ortalama 40 haftada yaşanacak olan her türlü gelişim, değişim, bölünme ve farklılaşma ve organların teşekkülü hassas bir plan dahilinde devam eder. Bu planda en ufak bir aksaklık, bazen düşüklere neden olur, bazen de ölüm veya sakat doğumlarla karşımıza çıkar. Normal doğumlar tekil olarak olmasına rağmen çok az sayıda değişik yapıda doğumlar da olur mesela tek/çift yumurta ikizleri, üçüzler, beşizler, yapışık ikizler, sayısal veya yapısal anomali bebekler gibi. Normal doğumların aslında kendisi mucize olmasına rağmen insanların ilgisini sıra dışı olaylar daha çok çeker. Bilim insanları hem normal hem de sıra dışı olayları incelerler, sebep sonuç ilişkilerini bulurlar. Bu araştırmalara son yıllarda bir de doğuştan veya sonradan oluşan kimerik insanlar eklendi.

İki ayrı yumurtanın iki sperm tarafından ayrı ayrı döllenenek gelişmesi sonucunda oluşan iki embriyonun gelişmenin erken döneminde birleşerek tek bir canlı olarak doğmalarına “Tetragametik kimerizm” denir. İkizlerden biri anne rahminde öldüğü zaman öteki ikiz, ölmüş olan ikizin hücrelerini kendi bedenine alabilmektedir. Dünyaya tek bir canlı bebek gelir ama bu bebek doğmayan ikizinin DNA'larını taşır

Doğuştan olan kimerik insanlar; tesadüflerin, sebeplerin doğal seçilimin veya günümüzde herkese göre farklı anlamlar yüklenen evlasyonun(evrimin) tesiriyle mi meydana gelirler? Yoksa mantıklı başka nedenleri mi vardır? Bu bildiride olayların bilimsel sebep-sonuç ilişkileri incelendikten sonra bu konu özeli üzerinden bilimsel bir metot olan mantıksal akıl yürütme (logical reasoning) yapılarak sonuca varılacaktır.

Anahtar kelimeler: Kimerik insanlar, Evrim, Yaratılış, Mantıksal akıl yürütme

COULD PEOPLE WHO ARE INNATELY CHIMERICAL BE EVIDENCE OF EVOLUTION?

Selçuk ESKİÇUBUK

Uzm. Dr., Retired, Kütahya, Türkiye

E-Mail: drselesk@gmail.com

ORCID: 0009-0005-8568-4230

ABSTRACT

The life journey that begins with the fertilization of a human egg (zygote) in the mother's womb is observed to progress from an embryo to a fetus. During the approximately 40-week period leading up to birth, all kinds of development, division, differentiation, change, and organ formation continue to occur within a delicate plan. The slightest deviation from this plan can sometimes lead to miscarriages and, at other times, result in stillbirths or birth defects. While births are generally singleton, there are also very rare occurrences of births with different numbers and structures, such as identical/fraternal twins, triplets, quintuplets, conjoined twins, babies with numerical or structural abnormalities. Although healthy births are actually miracles themselves, unusual events attract people's attention more. Scientists study both normal and unusual events, find cause and effect relationships. In recent years, people who were born with chimerism or who developed chimerism later have also been added to these studies.

The phenomenon where two separate eggs are fertilized by two different sperm and, during the early stages of development, merge to be born as a single organism is called "Tetragametic chimerism." When one of the twins dies in the mother's womb, the surviving twin can incorporate the cells of the deceased twin into their own body. A single living baby is born, but this baby carries the DNA of the unborn twin.

People who are born with chimerism; do they come into being by the influence of coincidences, natural selection of causes, or evolution, which has different meanings for everyone today, or do they have other logical reasons? In this notification, after examining the scientific cause-effect relationships of events, a conclusion will be reached by performing logical reasoning, which is a scientific method, based on this topic.

Keywords: Chimeric people, Evolution, Creation, Logical reasoning

İSLAMİ BAKIŞ AÇISIYLA ZAMANDA YOLCULUK FİKRİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Erman Kadir ÖZTEKİN

*Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Enerji Anabilim Dalı,
Bayburt, Türkiye*

E-Posta: ermanoztekin@bayburt.edu.tr

ORCID: 0000-0002-8036-7659

ÖZET

Son dönemlerde bilimsel çalışmalardaki hızlı ilerlemelerin bir sonucu olarak insanlığın cevap aradığı en temel sorularından birisi zaman yolculuğunun gerçekleştirilip gerçekleştirilmeyeceği olmuştur. Bu soru ilk ortaya atıldığından beri bilim kurgu kategorisindeki roman, film ve diziler zaman yolculuğunun nasıl olacağı ve yapılabilecekler hakkında birçok fikir öne sürmüştür. Bilimsel olarak Einstein'ın temellerini attığı teorik zaman yolculuğu kavramı daha sonra birçok araştırmacı tarafından incelenmiş ve bu konu hakkında yeni teorik ifadeler ortaya atılmış aynı zamanda bazı zamansal paradokslarında meydana gelebileceği düşünülmüştür. Zaman olgusu İslam dini içerisinde de sıkça bahsedilen bir konudur. Zamanda yapılabilecek bir seyahat hakkında İslami çalışmalar yapan kişiler arasında da tartışmalar giderek artmaktadır. Bu çalışmada zaman yolculuğunun gereksinimleri, temel prensipleri, zamansal paradokslar, zaman ve entropi olgularının etkileşimi bilimsel olarak incelenecektir. Bilimsel olarak ortaya konacak bu kavramlara ayet ve hadisler de kullanılarak bir bakış açısı sunulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Zamanda yolculuk, Ayet ve hadisler, Entropi artışı ilkesi, Görelilik teorisi

EVALUATION OF THE IDEA OF TIME TRAVEL FROM AN ISLAMIC PERSPECTIVE

Erman Kadir ÖZTEKİN

*Assistant Professor, Bayburt University, Engineering Faculty, Department of Energy,
Bayburt, Türkiye*

E- Mail: ermanoztekin@bayburt.edu.tr

ORCID: 0000-0002-8036-7659

ABSTRACT

As a result of rapid advances in scientific studies in recent times, one of the most fundamental questions that humanity has sought answers to has been whether time travel can be achieved. Since this question was first posed, novels, movies and TV series in the science fiction category have put forward many ideas about what time travel would be like and what could be done. The theoretical concept of time travel, which Einstein laid the foundations for, was later examined by many researchers and new theoretical statements were put forward on this subject, and it was also thought that some temporal paradoxes might occur. The phenomenon of time is a subject frequently mentioned in the Islamic religion. Discussions about possible time travel are also increasing among people doing Islamic studies. In this study, the requirements of time travel, its basic principles, temporal paradoxes, and the interaction of time and entropy phenomena will be scientifically examined. An attempt will be made to present a perspective on these concepts, which will be revealed scientifically, by using verses and hadiths.

Keywords: Time travel, Verses and hadiths, Principle of entropy increase, Theory of relativity

MÜHENDİSLİK VEYA FEN BİLİMLERİNİN IŞIĞINDA TERSİNİR SORULARLA YARATILIŞ GERÇEĞİNE BAKIŞ

İsmail KALKAN

Öğr. Gör., Yalova Üniversitesi, Altınova Meslek Yüksek Okulu, Makine ve Metal
Teknolojileri Bölümü, Yalova, Türkiye

E-Posta: ismail.kalkan@yalova.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1973-750X

ÖZET

Var oluşun kökeni genelde felsefik veya sosyolojik disiplinlerle irdelenmiştir. Bu disiplinler özellikle sanayi devriminden sonra mühendislik ve fen bilimlerinin verilerinden de faydalanmaya başlamıştır. Var oluş kavramını materyalist yaklaşımla irdeleyenler, bilimsel veriler ışığında akla hitap edecek yaklaşımlar geliştirmiş ve yaratılış gerçeğini bu yaklaşımlarla çürütebilme çalışmaları sanayi devriminden sonra ivme kazanmıştır.

Mikro sistemden makro sisteme kadar pek çok alanda meydana gelen olayların neden sonuç ilişkileri bilimsel verilerle ve çeşitli kuram veya kanunlarla açıklanabiliyor olması; meydana gelen bu neden-sonuç ilişkisindeki birbiriyle girift, hassas nizam ve intizam içinde bulunan sayısız fiilin de faili olarak kabul edilmesine kapı açmıştır. Yaratılış karşıtları, bu kabullerin ışığında oluşturdukları sınırlı sayıdaki sorularla, özellikle de akla hitap etmeye çalışmış; ancak sorularına cevap bulabilmekten ziyade yaratılış gerçeğini çürütmeyi hedeflemiştir. Yaratılış gerçeğini savunanlar ise; kalıplaşmış, kendini yenileyemeyen ve içinde birçok handikabı barındıran bu sorulara, uzun yıllar boyunca cevap verebilme kısır döngüsüne düşmüştür.

Özellikle son yüzyıl içinde bilim ve teknolojinin baş döndürücü hızla gelişmesi, bu sayede yeni buluş ve keşiflere imza atılması, geçmişte “tesadüf” gibi basit bir kelime ile cevaplandırılabilen şeylerin tesadüf olamayacağı veya bunların tesadüf diyerek açıklanmaya çalışılması, akıldan uzaklaşmak olduğu gerçeğiyle insanlığı yüz yüze bırakmıştır.

İnsanoğlunun bilimsel ve mühendislik birikimi arttıkça, yaratılış gerçeğini savunan bilim insanları, içine düştükleri kalıplaşmış sorulara cevap verme kısırdöngüsünden çıkıp bilimsel verilerle zenginleşmeye devam eden literatürün rehberliğinde, mikrodan makroya kadar her alan ve branşlarda, birbiriyle girift halde bulunan neden sonuç fiillerinin, hassas nizam ve intizamını irdeleyen sorular ve/veya cevaplar üretebilen çevik yaklaşımlar geliştirmelidir.

Sonuç olarak bu bildiride kalıplaşmış yaklaşımlar yerine, veri analizine imkan tanıyan tersinir sorular ve/veya cevaplara dayalı bir yaklaşımla yaratılış gerçeği ele alınmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tersinir mühendislik, Tersinir fen bilimleri, Yaratılış, Sistematiik tasarım

LOOKING AT THE FACT OF CREATION THROUGH REVERSIBLE QUESTIONS IN THE LIGHT OF ENGINEERING OR SCIENCE

İsmail KALKAN

Lecturer, Kocaeli University, Altınova Vocational School, Department of Machinery and Metal Technologies, Yalova, Türkiye

E-Mail: ismail.kalkan@yalova.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1973-750X

ABSTRACT

The origin of existence has generally been examined through philosophical or sociological disciplines. These disciplines began to benefit from the data of engineering and science, especially after the industrial revolution. Those who examine the concept of existence with a materialist approach have developed approaches that will appeal to the mind in the light of scientific data, and efforts to refute the fact of creation with these approaches have gained momentum after the industrial revolution.

The cause and effect relationships of events occurring in many areas from the micro system to the macro system can be explained with scientific data and various theories or laws; It has opened the door for him to be accepted as the perpetrator of countless acts that are in intricate, delicate order and order in this cause-effect relationship. Opponents of creation tried to appeal especially to reason with a limited number of questions they created in the light of these assumptions; However, rather than finding answers to his questions, he aimed to refute the fact of creation. Those who defend the fact of creation: It has fallen into a vicious circle of being able to answer these questions, which are clichéd, unable to renew themselves and contain many handicaps, for many years.

Especially in the last century, the dizzying rapid development of science and technology, thus making new inventions and discoveries, has left humanity face to face with the fact that things that could be answered with a simple word such as "coincidence" in the past cannot be coincidences, or trying to explain them by calling them coincidences is to move away from reason.

As humankind's scientific and engineering knowledge increases, scientists who defend the fact of creation are breaking out of the vicious circle of answering the stereotypical questions they have fallen into, and examining the delicate order and order of cause and effect acts that are intricately located in every field and branch from micro to macro, under the guidance of the literature that continues to be enriched with scientific data. Agile approaches that can generate questions and/or answers should be developed.

As a result, in this paper, instead of formulaic approaches, the fact of creation has been tried to be discussed with an approach based on reversible questions and/or answers that allow data analysis.

Keywords: Reversible engineering, Reversible science, Creation, Systematic design

EVRİM VE YARATILIŞIN FELSEFİ BOYUTLARI: BİLİM VE DİN ARASINDAKİ İLİŞKİ

Yusuf ŞEFLEKÇİ

*Arş. Gör., Biruni Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Moleküler Biyoloji
ve Genetik Bölümü, İstanbul, Türkiye*

E-Posta: yseflekci@biruni.edu.tr

ORCID: 0000-0002-5990-9628

ÖZET

İnsanın kökeni ve varoluşu, insanlık tarihinin en temel ve karmaşık sorularından biridir. Bu sorulara insanlık tarihi boyunca hem felsefe hem de din tarafından cevaplar bulunmaya çalışılmıştır. Materyalist felsefenin bu konuya dair en önemli argümanı kendini evrim teorisinde göstermektedir. Evrim teorisi, insanın diğer canlı organizmalardan evrildiğini ve bu evrimin biyolojik, genetik ve çevresel faktörlerle şekillendiğini öne sürer. Bu teori, fosil kanıtları ve genetik analizleri kullanarak bu süreci açıklamaya çalışmaktadır. Elde edilen verilerle filogenetik ağaçlar çizilmiş ve türlerin akrabalık dereceleri belirtilmiştir. Teorinin bir diğer destekleyici argümanı da homolog organların tüm türlerin ortak bir atadan geldiğine dair delil olarak kullanılmasıdır. Bu teoriyle canlıların tek bir ortak atadan evrilerek farklı tür ve formların meydana geldiği sonucuna varılmıştır.

Evrim teorisine dair geçmişten günümüze kadar hem destekleyici hem de karşıt görüş ve argümanlar sunulmuştur. Özellikle semavi dinlerde (İslamiyet, Hristiyanlık ve Yahudilik) buna karşı argümanlar beyan edilmiştir. Bu dinlere göre her türün ilk ataları birbirinden bağımsız bir şekilde Allah tarafından yoktan yaratılarak hayat sahnesine çıkarılmıştır. Böylece bir yanda tüm canlıların ortak bir atadan köken alarak çeşitlendiğini iddia ve ispat etmeye çalışan evrim teorisi diğer tarafta da insanların ortak bir ata yerine ortak bir Yaratıcı tarafından yaratıldığını kabul eden yaratılış inancı bulunmaktadır. Günümüzde başta moleküler biyolojik ve birçok müspet bilimsel deliller, canlıların evrim yoluyla tesadüfen ortaya çıkamayacağını ve birbirlerinden türeyemeyeceklerini ortaya koymaktadır. Ayrıca elde edilen ilmi veriler canlıların evvel babalarının vasıtasız Allah tarafından yaratıldığını ispatlamaktadır. Her iki inancın da öne sürdükleri birçok argüman bulunmaktadır.

Bu çalışmamızda evrimin öne sürdüğü en önemli temel argümanları tek tek değerlendirerek türlerin evriminde tutarsız olan yönlerine değinilecektir. Özellikle fosil kalıntılarda ve son dönemde önem kazanan genetik analizlerde var olan eksik yönler gösterilmeye çalışılacaktır. Öne sürülen bu delillerin bir hakikate tekabül edip etmeyeceği ve bu delillere karşı dinin ne tür cevaplar verdiği irdelenmeye çalışılacaktır. Ayrıca Müslümanlığın ve Hristiyanlığın bilimdeki serüvenlerini

karşılaştırarak, Avrupa'da bu teorinin oluşmasında ne tür etkenlerin rol aldığı da mülahaza edilecektir. Darwin'in iddia ettiği gibi bu kadar tür çeşitliliğinin evrimle açıklanabileceği tezine karşılık; bu kadar çeşitliliğin ancak tek bir Yaratıcının kabulüyle imkân dahilinde olabileceği izah edilmeye çalışılacaktır. Böylece Yaratıcıyı tamamen saf dışı bırakmaya çalışan ve din-bilim arasında herhangi bir ilişkinin olmadığını düşünenlere de bunun aksi gösterilmeye çalışılacaktır.

Sonuç itibariyle her türlü biyolojik mekanizmanın altında yatan sebebin evrim olduğunu iddia eden düşünceye karşılık, açık ve net bir şekilde görülen sanatlı yaratmanın tamamen tesadüflere, mutasyona ve doğal seçilime bağlanamayacağı hem teorinin kendi içindeki tutarsızlıkları hem de dini-metafizik açıdan verilecek olan cevap ve sunulacak argümanlarla bu düşünceye karşı karşıt bir görüş beyan edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Evrim, Metafizik, Yaratılış, Fosil kalıntıları, Darwin

PHILOSOPHICAL DIMENSIONS OF EVOLUTION AND CREATION: THE RELATIONSHIP BETWEEN SCIENCE AND RELIGION

Yusuf ŞEFLEKÇİ

*Res. Assist., Biruni University, Faculty of Engineering and Natural Sciences, Department of
Molecular Biology and Genetics, İstanbul, Türkiye*

E-Mail: yseflekci@biruni.edu.tr

ORCID: 0000-0002-5990-9628

ABSTRACT

The origin and existence of man is one of the most fundamental and complex questions in human history. Answers to these questions have been tried to be found by both philosophy and religion throughout human history. The most important argument of materialist philosophy on this issue reveals itself in the theory of evolution. The theory of evolution suggests that humans evolved from other living organisms and that this evolution was shaped by biological, genetic and environmental factors. This theory attempts to explain this process using fossil evidence and genetic analysis. Phylogenetic trees were drawn with the data obtained and the degree of relatedness of the species was indicated. Another supporting argument of the theory is the use of homologous organs as evidence that all species descend from a common ancestor. With this theory, it was concluded that living things evolved from a single common ancestor and formed different species and forms.

Both supporting and opposing views and arguments regarding the theory of evolution have been presented from past to present. Arguments against this have been stated, especially in the monotheistic religions (Islam, Christianity and Judaism). According to these religions, the first ancestors of each species were created from nothing by God, independently of each other, and brought to the stage of life. Thus, on the one hand, there is the theory of evolution, which tries to claim and prove that all living things have diversified by originating from a common ancestor, and on the other hand, there is the belief in creation, which accepts that humans were created by a common Creator rather than a common ancestor. Today, primarily molecular biological and many positive scientific evidences reveal that living things cannot emerge by chance through evolution and cannot derive from each other. In addition, the scientific data obtained prove that living things were first created by God, without the intermediary of their fathers. There are many arguments put forward by both beliefs.

In this study, we will evaluate the most important fundamental arguments put forward by evolution one by one and touch upon the inconsistent aspects of the evolution of species. In

particular, we will try to show the deficiencies in fossil remains and genetic analyzes that have gained importance recently. It will be tried to examine whether these put forward evidence corresponds to a truth and what kind of answers religion gives to these evidences. In addition, by comparing the adventures of Islam and Christianity in science, what kind of factors played a role in the formation of this theory in Europe will be considered. In contrast to the thesis that such species diversity can be explained by evolution, as Darwin claimed; It will be tried to explain that such diversity is only possible with the acceptance of a single Creator. Thus, the opposite will be shown to those who try to completely eliminate the Creator and think that there is no relationship between religion and science.

As a result, in contrast to the idea that claims that evolution is the underlying cause of all kinds of biological mechanisms, it is clear that artistic creation cannot be attributed entirely to coincidences, mutation and natural selection, and this is reflected in both the inconsistencies within the theory itself and the answers to be given and arguments to be presented from a religious-metaphysical perspective. An opposing view will be expressed against the idea.

Key Words: Evolution, Metaphysics, Creation, Fossil remains, Darwin

NONKOVALENT ETKİLEŞMELERİN CANLI ORGANİZMALARDAKİ ÖNEMİ

Oktay ARSLAN

Prof. Dr., Balıkesir Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Kimya Bölümü, Balıkesir, Türkiye

E-Posta: oktay@balikesir.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2549-4997

ÖZET

Doğadaki tüm canlılar, daha detaylı araştırıldığı zaman her birinin tasarım harikası birer sanat eseri olduğu görülecektir. Canlı organizmadaki tüm biyomoleküller, bir amaca ulaşmak için spesifik olarak etkileşmeye girecek şekilde tasarlanmıştır. Bu etkileşmelerin tümünde maksimum ekonomi prensiplerinin geçerli olduğu görülmektedir. Örnek olarak çoğu kertenkeleler yüzeye yapışma konusunda inanılmaz yeteneklerle donatılmıştır. Pürüzsüz duvarları ve tavanları hızla geçebilirler ve bunu ayak parmaklarında vantuz veya yapışkan bir madde olmadan yaparlar. Bu işlev, nasıl bir tasarımın sonucudur?

Bu sunum kapsamında, söz konusu canlı özelinde çok zayıf nonkovalent etkileşmelerin (NKE) canlı organizmalardaki önemi hakkında bilgi verilecektir. Bilindiği gibi NKE, hem biyomoleküllerin üçboyutlu yapılarının stabilizasyonu hem de onların biyolojik fonksiyonları için hayati önem sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Yaradılış, Nonkovalent etkileşmeler, Biyomoleküller

THE IMPORTANCE OF NONCOVALENT INTERACTIONS IN LIVING ORGANISMS

Oktay ARSLAN

*Prof. Dr., Balıkesir University Faculty of Arts and Science, Department of Chemistry,
Balıkesir, Türkiye*

E-Mail: oktay@balikesir.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2549-4997

ABSTRACT

When all living things in nature are investigated in more detail, it will be seen that each of them is a marvelous work of art. All biomolecules in a living organism are designed to interact specifically to achieve a goal. It can be seen that maximum economy principles apply in all of these interactions. For example, most lizards are equipped with incredible abilities to stick to surfaces. They can quickly traverse smooth walls and ceilings, and they do so without suction cups or sticky substance on their toes. What kind of design is this function the result of?

Within the scope of this presentation, information will be given about the importance of very weak noncovalent interactions (NKE) in living organisms, specifically for the organism. As is known, NKE is of vital importance for both the stabilization of the three-dimensional structures of biomolecules and their biological functions.

Key Words: Creation, Noncovalent interactions, Biomolecules

YARADILIŞ VE CİNSEL SAPMALAR

Sefa SAYGILI

Prof. Dr. Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi, İnsan ve Toplu Bilimleri Fakültesi, Psikoloji

Bölüm Başkanı, İstanbul, Türkiye

E-Posta: sefasaygili@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-2993-5825

ÖZET

Eşcinsellik kavramı, İslamî literatürde Lût kavmi ile ilişkilendirilmekte olup özellikle son çeyrek asırda toplumsal cinsiyet eşitliği ve feminist akımlarla birlikte ciddi anlamda yayılmıştır. Öyle ki gelinen süreç içerisinde resmileşmiş ve toplumsal alanda bir nevi görünürde legal çalışmalar yapar gibi görünerek neslimizin fıtratından uzaklaşmasına ve birçok psikopatolojik rahatsızlık yaşamasına sebep olmaktadır.

Günümüzde eşcinsel yaşam tarzı ve cinsel kimlik temelli sapmalar sosyal medya üzerinden reklam edilmekte gerek sübliminal olarak gerekse açıktan yaptıkları çalışmalarla, yürüyüşlerle, faaliyetlerle; biyolojik cinsiyet yerine toplumsal cinsiyet, gender gibi terimlerle çocuklarımıza ve gençlerimize cazip gösterilmektedir.

Eşcinselliği algı yönetimi ile topluma dayatarak, özelde biyolojik cinsel kimliği genelde ise toplumu tehlikeye atmaktadırlar. Sanki normal biyolojik cinsiyetmiş gibi lanse edilen eşcinsel hayat tarzı, hâlbuki pek çok tehlike ve sağlık riski ile karşı karşıya kalmak anlamına gelmektedir. Çünkü eşcinsellik fıtrattan sapmadır.

Eşcinsel hayat tarzına bağlı olarak pek çok psikiyatrik ve diğer sağlık problemleri ortaya çıkmaktadır. Yaratılıştaki mükemmel olan insanın fıtratının eşcinsellik sonucu bozulması söz konusudur.

Allah'ın insanı ilk yaratmasında böyle bir sapma olmamakla beraber, daha sonra ortaya çıkmış olan eşcinsellik, neslin devamını tehlikeye atmaktadır.

Bu nedenle eşcinsellik yaşam tarzı ve cinsel kimlik temelindeki sapmaların insan fıtratı ve insan psikolojisi üzerindeki tahribatının tespiti bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yaratılış, Cinsel sapmalar, Toplumsal cinsiyet, Psikiyatrik bozukluk

CREATION AND SEXUAL DEVIATIONS

Sefa SAYGILI

Prof. Dr. Fatih Sultan Mehmet University, Faculty of Human and Collective Sciences, Head of Psychology Department, İstanbul, Türkiye

E-Mail: sefasaygili@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-2993-5825

ABSTRACT

The concept of homosexuality is associated with the tribe of Lot in the Islamic literature and has spread significantly, especially in the last quarter century, with gender equality and feminist movements. So much so that it has become official in the current process and causes our generation to move away from its nature and experience many psychopathological disorders by appearing to be doing some kind of legal work in the social field.

Today, homosexual lifestyle and sexual identity-based deviations are advertised on social media, both subliminally and openly with their work, marches, activities; Instead of biological sex, terms such as gender and gender are made attractive to our children and young people.

By imposing homosexuality on society through perception management, they endanger biological sexual identity in particular and society in general. The homosexual lifestyle, which is touted as if it is normal biological sex, however, means facing many dangers and health risks. Because homosexuality is a deviation from nature.

Many psychiatric and other health problems arise due to homosexual lifestyle. The human nature, which is perfect in creation, is distorted as a result of homosexuality.

Although there was no such deviation in Allah's first creation of man, homosexuality, which emerged later, endangers the continuation of the generation.

For this reason, the aim of this study is to determine the deviations based on homosexuality lifestyle and sexual identity on human nature and human psychology.

Key Words: Creation, Sexual deviations, Gender, Psychiatric disorder

İNSANIN ALLAH'IN YARATMA SIFATINI TAKLİT ETME KABİLİYETİNİN SINIRI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Kenan SAKA

Öğr. Gör. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, Yenişehir İbrahim Orhan MYO, Bursa, Türkiye

E-Posta: kenansaka@uludag.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2296-894X

ÖZET

İnsan fıtratı gereği bulunduğu ortamı kendi ihtiyaç ve heveslerine göre şekillendirme eğilimindedir. Bunun sonucu olarak çevresinde gördüğü varlıkları anlamaya ve taklit etmeye devam etmektedir. En basit örnekle uçan kuşları gözlemlemek günümüz uçak teknolojisinin başlangıcı sayılabilir. Günümüz medeniyeti birçok açıdan şaşalı dönemlerini yaşasa da insanlığın çevresinde gördüğü karmaşık canlıları taklit etmek konusunda çok geri olduğu açıktır. Günümüzde gelen bilimlerdeki bilgi seviyesi bazı açılardan ele alınan konunun sınırlarını da çizmektedir. Örnek olarak herkesin bildiği yer çekim ivmesi göz önüne alınırsa, bahsedilen kanun yer çekim ivmesinin 9.81 m/s^2 olduğu bir ortamda serbest düşen bir cisim saniyede en fazla 9.81 m/s hızlanacağını söyler. Bu durum aslında bizim için bir sınır olup cismin hızının saniyede 9.82 m/s artamayacağını ifade eder. Benzer örnekler termodinamik kanunları ya da diğer kanunlar içinde verilebilir. **İnsan yaratıcıyı taklit etmek istese bile, bu yaratılanları taklit etmenin ötesine geçmemektedir.** Peki, insan çevresindeki canlıları taklit etmeye devam ederken ulaşabileceği sınır nedir? Bu konuda sınırları makro yapılarda değil de mikro yapılar aramak daha isabetli olacaktır. Yani piramitleri inşa eden insanlık daha büyüğünü de yapmak isteyebilir. Fakat canlıları taklit etmek mikro ölçülere olan hâkimiyetimizle ilgili bir durumdur. Nano teknoloji, mikro ölçülerde yapılan ürünlerin diğer adıdır. Bu değerlendirme de Hac Suresi 73. Ayet ışığında insanın taklit kabiliyetinde ulaşabileceği sınırlar Risale-i Nur tefsiri yardımıyla ortaya konulmaya çalışılmıştır. **Bahsi geçen ayette, “Allah’tan başka yalvardıklarınız, toplansalar da bir sinek yaratamayacaklardır. Sinek bir şeyi onlardan kapıp alırsa, onu ondan kurtaramazlar.” Cümlesiyle insanın yaratılışı taklit eğilimine dikkat çekilmiştir.** Buna göre madde âleminde başlayan yaratılışı taklit yolculuğu hayat sınırında son bulmaktadır.

Anahtar kelimeler: Hac Suresi, Risale-i Nur, Yaratılışı taklit

AN EVALUATION ON THE LIMITS OF MAN'S ABILITY TO IMITATE GOD'S CREATING ATTRIBUTE

Kenan SAKA

*Dr. Lecturer, Bursa Uludağ University, Yenişehir İbrahim Orhan Vocational School, Bursa,
Türkiye*

E- Mail: kenansaka@uludag.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2296-894X

ABSTRACT

By nature, humans tend to shape their environment according to their own needs and desires. Hereby, humanity continues to understand and imitate the beings it sees around it. In the simplest example, observing flying birds can be considered the beginning of today's aircraft technology. Although today's civilization is experiencing its glorious periods in many respects, it is obvious that humanity is far behind in imitating the complex creatures it sees around it. The level of knowledge in today's sciences also draws the boundaries of the subject discussed in some respects. For example, if we consider the acceleration of gravity, which everyone knows, the law in question states that a free falling object will accelerate at most 9.81 m/s per second in an environment where the acceleration of gravity is 9.81 m/s². This situation is actually a limit for us and indicates that the speed of the object cannot increase by 9.82 m/s per second. Similar examples can be given in the laws of thermodynamics or other laws. **Even if a person wants to imitate the Creator, this does not go beyond imitating the creatures.** So, what is the limit that humans can reach while continuing to imitate the creatures around them? In this regard, it would be more accurate to look for boundaries in micro structures rather than macro structures. In other words, humanity, which built the pyramids, may want to build a bigger one. However, imitating living things is a matter of our mastery of microscale measurements. Nano technology is another name for products made in micro dimensions. In this evaluation, in the light of the 73rd verse of the Surah Hajj, the limits that humans can reach in their ability to imitate have been tried to be revealed with the help of Risale-i Nur commentary. **In the verse in question, it is stated, "Those to whom you invoke other than Allah will not be able to create a fly even if they gather together." If a fly snatches something from them, they cannot save it from it.** This sentence draws attention to man's tendency to imitate creation. Accordingly, the journey of imitation, which begins in the material world, ends at the border of life.

Keyword: Surah Hajj, Risale-i Nur, limitation of creation

FOREST BATHING FOR HUMAN HEALTH AND SPIRITUALITY IN MEDICAL AND ISLAMIC GUIDELINES

Susilorini SUKAMTO

*Dr., Department Pathology Anatomy of Medical Faculty of University Islam Sultan Agung,
Indonesia*

E-mail: susilorini@unissula.ac.id

E-mail: susilorinidr@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5893-7101

ABSTRACT

Forest bathing is a term first introduced in Japan as an activity to connect with nature using the five human senses in the forest. These include staying, talking to trees, exercising, walking barefoot on the ground, smelling the forest air and listening to the sounds of wind and animals in the forest. Activity and sitting in the forest are now one of the healthy lifestyles. In an Islamic point of view, this forest bathing activity is a form of tadabbur and gratitude practice for the creation of Allah SWT which will increase human spirituality. The earth with trees and animals in the forest was created by Allah SWT as a kauniyah verse whose purpose of creation was to be utilized by humans. Especially plants in forests today are known to have many benefits for human mental and physical health. Islam regulates how human ethics towards trees and animals, where this rule must be applied in forest bathing activities to get the maximum possible benefit from the forest and vice versa maintain the sustainability of the forest itself. the Prophet Muhammad (PBUH) delivers Muslims with the construction to live a honorable and principled life. His gratitude for flora and fauna is verified in several hadith. In this paper the author reviews several scientific articles and some hadiths that serve as a guide in interacting with nature. Forest bathing is an integrative activity that can improve human health and spirituality by always paying attention to Islamic guidelines in interacting in nature.k

Keyword: Forest bathing, Human health, Gratitude, Spirituality, Islamic guidelines

TIBBİ VE İSLAMİ KILAVUZLARDA İNSAN SAĞLIĞI VE MANEVİYATI İÇİN ORMAN BANYOLARININ YERİ

Susilorini SUKAMTO

*Dr., İslam Sultan Agung Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anatomi Bölümü,
Endonezya*

E-Posta: susilorini@unissula.ac.id

E-Posta: susilorinidr@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5893-7101

ÖZET

Orman banyosu, ormanda beş insan duyusunu kullanarak doğayla bağlantı kurma etkinliği olarak ilk kez Japonya'da ortaya çıkan bir terimdir. Bunlar arasında kalmak, ağaçlarla konuşmak, egzersiz yapmak, yerde çıplak ayakla yürümek, orman havasını koklamak ve ormandaki rüzgar ve hayvan seslerini dinlemek yer almaktadır. Ormanda hareket etmek ve oturmak artık sağlıklı yaşam tarzlarından biridir. İslami bir bakış açısıyla, bu orman banyosu faaliyeti, insanın maneviyatını artıracak bir tür tedebbür ve Allah'ın yarattıklarına şükür uygulamasıdır. Yeryüzü, ormandaki ağaçlar ve hayvanlarla birlikte Allah Teâlâ tarafından, yaratılış amacı insanların faydalanması olan bir künye ayeti olarak yaratılmıştır. Özellikle günümüzde ormanlarda bulunan bitkilerin insanın ruh ve beden sağlığı için birçok faydası olduğu bilinmektedir. İslam, insanın ağaçlara ve hayvanlara karşı nasıl bir ahlaka sahip olması gerektiğini, ormandan mümkün olan en yüksek faydayı elde etmek ve ormanın sürdürülebilirliğini sağlamak için ormana yönelik faaliyetlerde bu kuralın uygulanması gerektiğini düzenler. Peygamber Efendimiz (s.a.v.), Müslümanlara onurlu ve ilkeli bir hayat yaşamayı inşa ile teslim eder. Onun flora ve faunaya olan minnettarlığı birçok hadiste doğrulanmaktadır. Bu makalede yazar, doğa ile etkileşimde rehberlik eden bazı bilimsel makaleleri ve hadisleri gözden geçirmektedir. Orman banyosu, doğayla etkileşimde İslami kurallara her zaman dikkat ederek insan sağlığını ve maneviyatını geliştirebilecek bütünleştirici bir faaliyettir.

Anahtar Kelime: Orman banyosu, İnsan sağlığı, Şükür, Maneviyat, İslami kurallar

DİN BİLİMLERİ

IŞIĞINDA YARATILIŞ

PAPALIK KURUMUNDA TEİST EVRİM AÇILIMININ SEBEP VE HEDEFLERİ

Mehmet Salih GEÇİT

*Prof. Dr., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Kelam
Bilim Dalı, Ağrı, Türkiye*

E-Posta: msgecit@agri.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7212-2291

ÖZET

EvrİM Teorisi çıktığında batı dünyasında materyalist ve ateist kesimlerce sahiplenildi ve yaratılış inancına karşı bir bilimsel açıklama ve alternatif görüş şeklinde sunuldu. Uzun süreler boyunca batıdaki dine karşı olan veya din mefhumuna inanmayan kişi kesimler tarafından kullanıldı. Dindar kişi ve kesimlerle dini kuruluşlar ise kutsal kitaplarında geçen yaratılış inancına aykırı bulduklarından ilk etapta evrim teorisini red ettiler. Aynı şekilde İncil ve Tevrat'ta geçen yaratılış ile ilgili açıklamaların bilim ve akıl ile uzlaştırılmayan yönlerini eleştirmek, buradan hareketle kutsal kitapların aslında Tanrıya ait vahiy mahsulü kitaplar olmadığını isbat etme için kullanılan bu teoriye karşı batıda uzun süre boyunca kutsal kitapların teminat altına alınması amacıyla evrim teorisine karşı dini çevrelerden inkar ve red tenayülleri belirdi. Ancak Vatikan'daki Papalık Bilim Akademisi'nde bir konuşma yapan Papa Francesco, "Bugün dünyanın kökeninin dayandırıldığı Büyük Patlama (Big Bang), ilahi bir yaratıcının müdahalesi fikriyle çelişmiyor, aksine bunu gerekli kılıyor. Doğanın evrimi, yaratılış kavramına ters düşmüyor, çünkü evrim teorisi de evrimleşen varlıkların yaratılmış olmaları ön koşulunu gerektiriyor. Yaratılış hikayelerini okuduğumuzda Tanrı'yı elinde sihirli değneği olan ve her şeyi yapabilen bir büyücü gibi hayal etme yanılışına düşebiliyoruz. Ama öyle değil. Tanrı varlıkları yarattı ve onları kendisi tarafından her birine bahşedilen kurallar çerçevesinde gelişmeye açık halde bıraktı, gelişmeleri ve kendi bütünlüklerine erişmeleri için. Yaratılış süreci bu şekilde yüzlerce, binlerce yıl içinde ilerledi ve sonunda bizim bugün bildiğimiz haline ulaştı." diyerek evrimleşme süreçlerinin tesadüfi olmadığını, ilahi bir iradenin ürünü olduğunu belirterek "teist evrimci" görüşü savunmaya başladı. O günden sonra önce batı dünyasında, daha sonra da İslam dünyasında hızlıca savunulmaya başlandı, bu konuda bilimsel makaleler, tezler, çalışmalar hazırlandı. Bu çalışmamızda biz bu

konuyu ele alarak Papalık Kurumunun uzun bir süreden sonra teist evrim kuramını sahiplenmesinin sebep ve amaçlarını irdedeleyeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Papalık, Teist evrimcilik, Evrim teorisi, Yaratılış inancı, Teist evrimciler

THE REASONS AND OBJECTIVES OF THEISTIC EVOLUTION IN THE PAPAL INSTITUTION

Mehmet Salih GEÇİT

*Prof. Dr Faculty of Islamic Sciences, Ağrı İbrahim Çeçen University,
Department of Kalam, Ağrı, Türkiye*

E- Mail: msgecit@agri.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7212-2291

ABSTRACT

When the Theory of Evolution emerged, it was embraced by materialist and atheist circles in the Western world and presented as a scientific explanation and an alternative view against the belief in creation. For a long time, it was used by those in the Western world who were against religion or did not believe in the concept of religion. Initially, religious individuals and groups rejected the theory of evolution because they found it contrary to the belief in creation mentioned in their sacred scriptures, such as the Bible and the Torah. Likewise, in the West, there were tendencies within religious circles to deny and reject the theory of evolution in order to criticize aspects of the explanations related to creation in the Bible and the Torah that could not be reconciled with science and reason, with the aim of securing the sanctity of the holy books.

However, in a speech at the Pontifical Academy of Sciences in the Vatican, Pope Francis stated, "Today, the idea of the Big Bang, which underlies the origin of the world, does not contradict the concept of divine intervention; on the contrary, it requires it. The evolution of nature is not in conflict with the concept of creation because the theory of evolution also requires that evolving beings are created. When we read the stories of creation, we can sometimes fall into the illusion of imagining God as a magician with a magic wand who can do anything. But that's not the case. God created beings and left them in a state open to development according to the rules bestowed upon each one by Himself, for their development and attainment of their integrity. The process of creation advanced in this way over hundreds, thousands of years and finally reached the state we know today." By stating that the processes of evolution are not accidental but the result of divine will, he began to advocate the "theistic evolutionist" view. Since then, this view has been rapidly defended first in the Western world and later in the Islamic world, with scientific

articles, theses, and studies prepared on the subject. In this study, we will examine the reasons and objectives of the Papal Institution's adoption of the theistic evolution theory after a long period.

Keywords: Theistic Evolutionism, Theory of evolution, Belief in creation, Theistic evolutionists

HZ. HAVVA'NIN YARATILIŞI

Şadi EREN

Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, Tefsir Anabilim Dalı, Kütahya, Türkiye

E-Posta: sadi.eren@dpu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2903-4509

ÖZET

Kur'an-ı Kerimde Hz. Âdem'in yaratılışı ayrıntılı denilebilecek bir şekilde anlatılmakla beraber, ona eş olarak yaratılan Hz. Havva'nın yaratılışı hakkında çok net bir anlatım bulunmamaktadır. İlgili iki âyette şöyle bildirilir:

“Ey insanlar! Rabbinize karşı gelmekten sakının. O, sizi bir nefisten yarattı. Ve ondan (o tek nefisten) eşini yarattı.” (Nisa, 1)

“O (Allah) ki sizi bir tek nefisten yarattı. Onunla sükûnet bulsun diye ona (o nefse) kendinden bir eş kıldı.” (A'raf, 189)

Bu iki âyetin açıklamasında tefsir kitaplarında genelde tek nefis Hz. Âdem ve o tek nefisten yaratılan da Hz. Havva olarak nazara verilir. Bu, esasen Tevrat'ın Tekvin bölümünde geçen bir manadır. (Tekvin, 2/18-24) İlgili bölümde Hz. Havva'nın Hz. Âdem'in kaburga kemiğinden yaratıldığı ifade edilir. Nitekim bu mana hadis kaynaklarımızda da yer almaktadır. Bunu bir mecaz olarak da anlamak mümkündür. Bununla, erkek ve kadının birbirini tamamlayan bir mahiyette olduğu anlaşılabilir. Ama üstteki iki âyeti kadının erkekten yaratıldığına delil olarak açıklamak, Kur'anın bütünlüğüne uymaz. Çünkü bir başka âyette diğer kadınların yaratılışı da aynı üslupla anlatılmakta ve şöyle denilmektedir: **“Kendileriyle sükûnet bulmanız için nefislerinizden eşler yaratması O'nun âyetlerindedir.”** (Rûm, 21)

Erkeğin eői onun cinsindedir, ama ondan yaratılmamıştır. Bu yoruma göre “peki, Hz. Havva nasıl yaratıldı?” sorusu hatıra gelir. Kur'anda bunun net bir cevabı yoktur. Ama “Hz. Âdem nasıl yaratıldıysa, onun yaratıldığı topraktan ona mukabil bir eş olarak yaratıldı” dememiz mümkündür. İnsanın eőı gerçekte ondan bir parça olmadığı gibi, Hz. Havva da Hz. Âdemden bir parça değildir. Bundan murat, iki tarafın birbirine muhtaç olması ve birbirlerinin eksikliğini tamamlamasıdır. O tek nefse mukabil eş yaratılması; onunla ünsiyet etmesi, sükûnete ermesi ve itminan bulması gibi gayeler içindir. Netice itibarıyla şöyle demek mümkündür: Allah Âdemi ve Havva'yı, ayrıca genel anlamda erkeği ve kadını bir elmanın iki parçası gibi birbirini tamamlayacak şekilde yaratmıştır.

Anahtar Kelimeler: Âdem, Havva, Kaburga kemiği, Yaratılış, Evrim

THE CREATION OF EVE

Şadi EREN

Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Islamic Sciences, Basic Islamic Sciences, Department of Tafsir, Kütahya, Türkiye

E- Mail: sadi.eren@dpu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2903-4509

ABSTRACT

Although the creation of Adam is described in detail in the Quran, there is no clear explanation about the creation of Eve, who was created as his wife. It is stated in two relevant verses as follows:

“O humanity! Be mindful of your Lord Who created you from a single soul, and from it He created its mate,” (Nisa, 1)

"He is the One Who created you from a single soul, then from it made its spouse so he may find comfort in her. " (A'raf, 189)

In the explanation of these two verses, in tafsir books, the single soul is generally considered as Adam and the one created from that single soul as Eve. This is a meaning that appears mainly in the Genesis chapter of the Torah. (Genesis, 2/18-24) In the relevant section, it is stated that Eve was created from Adam's rib. As a matter of fact, this meaning is also included in our hadith sources. It is also possible to understand this as a metaphor. With this, it can be understood that men and women are complementary to each other. But explaining the two verses mentioned above as evidence that women were created from men does not comply with the integrity of the Quran. Because in another verse, the creation of other women is described in the same style and it is said: "And one of His signs is that He created for you spouses from among yourselves so that you may find comfort in them" (Rum, 21)

The man's wife is of his kind, but was not created from him. This interpretation may bring the question of “so, how was Eve created?”. There is no clear answer to this in the Quran. But it is possible to say, "Just as Adam was created, a spouse was created in return for him, from the soil from which he was created." Just as man's wife is not really a part of him, Eve is not a part of Adam. What is meant by this is that the two parties need each other and complement each other's shortcomings. The creation of a spouse in return for that single soul is for purposes such as establishing rapport with it, finding tranquility and confidence. As a result, it is possible to say that God created Adam and Eve, and also man and woman in general, to complement each other like two parts of an apple.

Keywords: Adam, Eve, Rib, Creation, Evolution

YARATILIŞ KAVRAMI ÇERÇEVESİNDE İNSAN VE İNSANIN ÖZGÜRLÜĞÜ

Hasan OCAK

*Prof. Dr., Iğdır Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Din Felsefesi Anabilim Dalı,
Iğdır, Türkiye*

E-Posta: hasan.ocak@igdir.edu.tr

ORCID: 0000-0003-2895-8176

ÖZET

Yaratma olarak tercüme edilen “halk” (hık) kelimesi sözlükte; “meydana getirmek, ortaya çıkarmak, imal etmek, sebep olmak, ölçüp biçmek, tahmin etmek, takdir etmek, bir nesneyi bir nesneye ölçerek kesip dikmek, ayarlayıp yapmak, örneksiz olarak meydana getirmek ve bir örneğe benzetererek yapmak” gibi anlamlara gelmektedir. Felsefi bir kavram olarak ise yaratma (halk); “herhangi bir hammadde kullanmadan veya bir aracılığına başvurmadan mutlak anlamda yoktan var etmek, bir nesneyi örneksiz, asıl ve emsalsiz olarak var etmek; var olan malzemeyi kullanarak veya birtakım araçlardan yararlanarak yeni bir şey ortaya çıkarmak, bir esere yeni bir şekil vermek, ya da bir nesneden bir nesneyi meydana getirmek” şeklinde tanımlanmaktadır.

Görüldüğü üzere yaratma (halk) kelimesi, tek bir anlamda değil, “bir şeyi güzelce ölçüp biçmek, takdir etmek, daha önce var olan bir şeyden yeni bir şey meydana getirmek ve öncesinde herhangi bir madde, örnek, asıl olmaksızın yoktan var etmek” gibi farklı anlamlarda kullanılmıştır.

Tüm ilahi dinlerin birleştikleri noktalardan biri, Tanrı'nın yaratıcı olduğu inancıdır. Bu inancıya göre evrende her ne varsa Tanrı tarafından yaratılmıştır, dahası Tanrı bu açıdan bakıldığında tek yaratıcı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tebliğde Tanrı'nın yaratıcı olma vasfı insanın hürriyeti açısından irdelenecektir. Konu hayati bir önem arz etmektedir, çünkü İslam düşüncesinde bu noktada çok derin fikir ayrılıkları meydana gelmiş ve çetin tartışmalar icra edilmiştir. İlahi metinlerin ifadesine göre Tanrı tek yaratıcıdır ve her şeyin yaratıcısıdır. Evrende her ne varsa bizzat Tanrı tarafından ortaya konmuştur.

Buraya kadar bir problem yok gibi görünüyorsa da mesele insanın fiilleri noktasında düğümlenmektedir. Tanrı'nın her şeyin yaratıcısı olduğuna kimsenin itirazı yok gibi görünmektedir. Ancak bütün mesele, “her şey” ifadesinin sınırları ile

ilgilidir. “Her şey” derken bu ifade insanın fiillerini kapsıyorsa, insanın hürriyetinden bahsedilemeyecektir. Kapsama insanın fiilleri dâhil edilmezse, bu durumda insana da yaratma vasfı kazandırılmış olacak ve Tanrı’nın bu noktadaki teklifine gölge düşecektir. Bazen siyasi nedenlerle de olsa İslam düşünürlerini en fazla meşgul eden meselelerin başında bu yaratma ve insanın fiillerinin durumu gelmektedir. Yaratılmış olan bir varlığın, bu yaratılışıyla tabi olduğu bazı sabiteler ve yaratıcısına rağmen bir hürriyeti var mıdır? Bir başka deyişle insan, hürriyet alanında Tanrı’dan tamamen bağımsız mıdır, yoksa ahlaka konu olabilecek davranışlarında Tanrı ile arasında ahlaki bir ilişki mevcut mudur?

Bu tebliğde bizim yapacağımız, konuya felsefi ve kelami bakış açılarıyla yaklaşarak bir sonuca ulaşmaya çalışmak olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tanrı, Yaratılış, İnsan, Özgürlük, Eylem

HUMAN AND HUMAN FREEDOM WITHIN THE FRAMEWORK OF THE CONCEPT OF CREATION

Hasan OCAK

*Prof. Dr., Iğdır University, Divinity Faculty, Department of Philosophy and
Religious Science, Iğdır, Türkiye*

E- Mail: hasan.ocak@igdir.edu.tr

ORCID: 0000-0003-2895-8176

ABSTRACT

Translated as creation, the word "khalq" (hlk) in the dictionary means "to bring into being, to bring forth, to produce, to produce, to cause, to measure, to estimate, to estimate, to cut and sew, to adjust and make, to bring into being without example, and to make by analogy with an example". As a philosophical concept, creation (halk) is defined as "to create out of nothing in the absolute sense without using any raw material or without the mediation of anything; to create an object without example, original and unique; to create something new by using existing material or by utilizing some means, to give a new shape to a work, or to create an object from an object".

As can be seen, the word creation (halk) is not used in a single sense, but in different meanings such as "to measure something beautifully, to appreciate, to create something new from something that already existed, and to create something out of nothing without any prior substance, example or origin".

One of the points on which all divine religions are united is the belief that God is the creator. According to this belief, whatever exists in the universe was created by God; moreover, from this perspective, God is the only creator. In this paper, God's creativity will be analyzed in terms of human freedom. This issue is of vital importance because there have been deep disagreements and fierce debates in Islamic thought on this point. According to the testimony of the divine texts, God is the only creator and the creator of everything. Whatever exists in the universe was created by God Himself.

So far, there seems to be no problem, but the issue centers on the actions of human beings. No one seems to have any objection that God is the creator of everything. However, the whole issue is related to the limits of the expression "everything". If the expression "everything" includes human actions, one cannot talk

about human freedom. If the scope does not include human actions, then human beings would be attributed the quality of creation and God's uniqueness in this regard would be compromised. This issue of creation and the status of human actions is one of the most preoccupying issues for Islamic thinkers, sometimes for political reasons. Does a created being have freedom in spite of certain constants to which this creation is subject and in spite of its creator? In other words, is man completely independent from God in the area of freedom, or is there a moral relationship between him and God in his behaviors that may be subject to morality?

In this paper, we will try to reach a conclusion by approaching the issue from philosophical and theological perspectives.

Keywords: God, Creation, Human, Freedom, Action

KUR'AN'DA BİLİME AYKIRI ÂYET VAR MI?

Ali BAKKAL

Prof. Dr., Akdeniz Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi (Emekli), Antalya, Türkiye

E-Posta: alibakkal52@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4948-2736

ÖZET

Kur'an-ı Kerim, Allah'ın kelâmı olduğu gibi, kâinat da Allah'ın mahlûkudur. Her ikisinin de sahibi Cenâb-ı Allah'tır. Kur'an-ı Kerim aslında bir hidayet kitabı olmakla birlikte neredeyse üçte biri insanın ve diğer varlıkların yaratılışından bahseder. Bu anlamda Kur'an, bir nevi kâinat kitabının bir müfessiri hükmündedir.

Her ne kadar biz kâinatı gözlerimizle görüyorsak da olup-biten her olayların sebeplerini ve kanunlarını anlamakta güçlük çekiyoruz. Hatta gözle görsek bile uzaklık ve benzeri sebeplerden doyalı birçok varlık hakkında mahiyetlerine uygun doğru bilgi elde edemiyoruz. İnsanlar bir taraftan akıllarına başvurarak diğer taraftan deney ve tecrübelerine dayanak kâinat hakkındaki bilgisini günden güne geliştirmektedir. İnsanların geliştirdiği bu bilgiye bilim diyoruz.

Dolayısıyla bize kâinatı anlatan diğer şey de bilimdir. Normal durumlarda bilimle Kur'an arasında herhangi bir tenakuz ve çelişkinin olması düşünülemez. Bununla birlikte bazen ikisi arasında çelişki varmış gibi görünen durumlar olabilmektedir. Özellikle ateistler bu durumu bir fırsat olarak değerlendirip Kur'an'da bilime aykırı âyetler olduğunu ileri sürmektedirler. Esasen böyle bir durum olduğunda ya Kur'an yanlış anlaşılmış ve yorumlanmıştır, ya da bilimsel bilgi doğru değildir. Çünkü Kur'an bir söz hazinesidir ve sözün her zaman farklı anlaşılma durumu olur. Bazen hiç kastedilmeyen bir anlam aslî anlammış gibi anlaşılabilir. Böyle bir durumda zahiren Kur'an'la bilim arasında bir çelişki varmış gibi görünebilir. Ya da bilimsel bilgi yanlıştır. Fakat şimdi yanlış olduğu anlaşılıyor. Doğru gibi düşünüldüğü için de yanlışlık Kur'an'a atfediliyor. Oysa bilimsel bilginin en temel özelliklerinden birisi yanlışlanabilir olmasıdır. Bu bildiride özellikle Kur'an'ın yanlış anlaşılma ihtimali sebebiyle bilime aykırı gibi görünen durumlar incelenmiş ve bu inceleme esnasında daha çok Bediüzzaman Said Nursi'nin görüşlerine başvurulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Bilim, Bilime aykırılık

IS THERE ANY VERSE CONTRADICTS SCIENCE IN THE QUR'AN

Ali BAKKAL

Prof. Dr., Akdeniz University, Faculty of Theology (Retired), Antalya, Türkiye

E- Mail: alibakkal52@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4948-2736

ABSTRACT

The Noble Qur'an is the words of Allah who created the whole universe. The owners of both are Allah. Although the Noble Qur'an is the book of salvation, almost one third of it discuss creation of mankind and other things. In this respect, Qur'an appears like a commentator of the universe.

Even though we see the universe with our own eyes, we are troubled to understand the causality and the laws governing the events. Because of far distances or other reasons, we cannot obtain true knowledge of even material objects. Nevertheless, mankind improves the knowledge of the universe everyday by rational thinking and experiments. Such a knowledge produced by humans is called science.

Consequently, science is another source from which we learn about the universe. In this approach, there should not be any contradiction between science and the Noble Qur'an. Still, there could be some contradictory appearances which are used by atheists as if to indicate that there could be contradictions between science and the Noble Qur'an. Actually, this is an illusion. The reality is that either the scientific knowledge is not right or the verse from Qur'an is interpreted or understood wrongly. This is because The Noble Qur'an is a treasure of words and words could be understood wrongly. Sometimes, unintended meaning of the verse could be served as its main purpose. Such cases may appear contradictory to science. Or, scientific knowledge is not right in reality but it is assumed true because it is a cotemporary scientific knowledge, which will change in the future. Because the wrong appears true, then the wrongness is associated by the verse, which is deceptive. Such cases are common, this is because one of the important properties of scientific knowledge is its falsifiability so that scientific progress continues. In this study, wrongly understood verses are investigated, where the opinions of Bediuzzaman Said Nursi helped us to recognize such cases.

Keywords: Qur'an, Science, Unscientific

HADİSLER IŞIĞINDA İKİNCİ YARATILIŞIN ÇEKİRDEĞİ “ACBÜ’Z-ZENEH” İLE İLGİLİ HADİSLERİN TAHLİLİ

Adem DÖLEK

Prof.Dr., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi İlahiyat Fak., Erzincan, Türkiye

E-Posta: adolek@erzin.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7494-1151

ÖZET

Kâinatın, en mükerrem ve ahsen-i takvim’de yaratılan en güzel varlığı, insandır. Kâinat bir ağaca benzetilirse insan onun hem meyvesi hem de meyvenin içindeki çekirdeğidir.

Hadislere bakıldığında ikinci yaratılışın, diğer bir ifadeyle âhirette dirilişin temelini oluşturan bir çekirdekten bahsedilmekte ve buna da “Acbü’z-zeneb” denilmektedir. Hadiste belirtildiğine göre bu çekirdek, insanoğlunun âhiretteki dirilişinin aslını oluşturmakta ve her insanın kendine mahsus olan çekirdeğinden yeniden yaratılacağı bildirilmektedir.

Kur’ân’da ve hadislerde bildirildiğine göre, ilk insan topraktan ve onun nesli ise nutfeden yani meniden yaratılmıştır. Hz. Âdem ve Havva’nın dışındaki insanların yaratılış çekirdeğini nutfe oluşturmaktadır. Kıyametten sonra haşrin sabahındaki yeniden diriliş çekirdeğinin ise her insanın toprakta asla çürümeyen parçası olan “acbu’z-zeneb” den yaratılacağı hadislerde açıkça beyan edilmektedir.

İnsanın âhiretteki diriliş çekirdeğini oluşturan “acbu’z-zeneb” le ilgili hadisin, bazı küçük farklılıklarla birçok temel hadis kaynaklarında nakledildiği görülmektedir. Bu bildiride, “acbu’z-zeneb” ile ilgili rivayetlerin tahlili yapılarak konu ile ilgili görüşler ele alınmıştır.

Anahtar kelimeler: Kur’ân, Hadis, Yaratılış, Acbu’z-zeneb.

ANALYSIS OF THE HADITHS ABOUT "ACBÜ'Z-ZENEB", THE CORE OF THE SECOND CREATION, IN THE LIGHT OF THE HADITH

Adem DÖLEK

Prof.Dr., Erzincan Binali Yıldırım University Faculty of Theology, Erzincan, Türkiye

E-Mail: adolek@erzin.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7494-1151

ABSTRACT

The most magnificent and most beautiful being of the universe is the human being. If the universe is likened to a tree, man is both its fruit and the seed inside the fruit.

When we look at the hadiths, there is a seed that forms the basis of the second creation, in other words, the resurrection in the afterlife, and this is called "Acbü'z-zeneb". According to what is stated in the hadith, this core constitutes the basis of the resurrection of human beings in the afterlife and it is stated that each human being will be recreated from his/her own unique core.

According to what is stated in the Quran and hadiths, the first human being was created from soil and his offspring from sperm, that is sperm. For humans other than Adam and Eve, the nucleus of creation is sperm.

It is clearly stated in the hadiths that the core of resurrection on the morning of resurrection after the Judgment will be created from "acbu'z-zeneb", the part of every human being that never decays in the soil.

It is seen that the hadith about "acbu'z-zeneb", which constitutes the core of man's resurrection in the afterlife, is reported in many basic hadith sources with some minor differences. In this paper, the narrations about "acbu'z-zeneb" were analyzed and opinions on the subject were discussed.

Key words: Qur'an, Hadith, Creation, Acbu'z-zeneb

AYET VE HADİSLER BAĞLAMINDA İNSANIN İLK VE İKİNCİ YARATILIŞI

Musa ÇETİN

Dr. Öğr. Üyesi, Iğdır Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, Hadis Anabilim Dalı, Iğdır, Türkiye

E-Posta: musacetin571@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-9340-9475

ÖZET

Yaratılış meselesi dün olduğu gibi bugün de insanoğlunun en çok merak ettiği, ilgilendiği ve araştırdığı konular arasındadır. Bu nedenle; evren ezeli midir? Sonradan mı yaratılmıştır? Sonradan yaratılmışsa nasıl yaratılmıştır? Niçin yaratılmıştır? Kim yaratmıştır? Evrende merkezî bir varlık konumunda olan insan, ne zaman yaratılmıştır? Nasıl yaratılmıştır? Kim yaratmıştır? gibi soruları insanoğlu hep merak etmiş, sormuş ve araştırmıştır. Nitekim insanın bu karakteristik özelliğini bilen yüce yaratıcı, Kur'ân'da, hem evrenin yaratılışının hem de insanın yaratılışının merak edilip sorulacağını ifade eder. Hz. Peygamber'e gelen bir heyet de O'na, Allah'tan önce başka varlıkların olup olmadığını sorarlar. O da: "Allah vardı. Ondan önce onun dışında hiçbir şey yoktu. Onun Arş'ı su üzerindeydi..." diyerek cevap verdi. Böylece Hz. Peygamber hem evrenin sonradan yaratıldığını hem de varlığı Allah'a nispet ederek onun yaratıcılık vasfını ortaya koymuş oldu. Yine Kur'ân; "İnkâr edenler, gökleri ve yer bitişik iken onları ayırdığımızı ve her canlıyı sudan yarattığımızı görmezler mi? Hala inanmayacaklar mı?" ayetiyle; evrenin ilk yaratılış evresindeki homojenliğine/göklerin ve yerin bitişik olduğuna, ilk yaratılışın su ile (hidrojen ve oksijen bileşimiyle) gerçekleştiğine dikkat çekilmektedir. Ayrıca ilk yaratılışı sürdürerek gökleri ve yeri birbirinden ayırmanın ve canlıları ilk önce sudan yaratmaya başlayanın kim olduğuna vurgu yapılmaktadır.

Bu bağlamda Hz. Peygamber de canlıların neden yaratıldığı ile ilgili soruya, "Her canlı sudan yaratıldı." buyurarak Kur'ân'ın bu konudaki beyanlarını teyid ve tefsir etmiştir. Yine Kur'ân, evrenin en önemli öğelerinden olan göklerin ve yerin yaratılışı ve yaratıcısı ile ilgili; "Gökleri ve yeri hiçten ve örneksiz olarak yaratan Allah hakkında hiç şüphemi edilir?" buyurarak yaratma ile ilgili bazı hususlara dikkat çekmektedir. Bu hususları şöyle özetleyebiliriz: - Gökler ve yer sonradan yaratılmıştır. - Gökler ve yer hiçten ve örneksiz yaratılmıştır. - Göklerin ve yerin yaratılışının Allah'a aidiyeti o kadar barizdir ki, ondan şüphe etmenin hiçbir makul dayanağı yoktur.

Tebliğ konumuz insanın ilk ve ikinci yaratılışı ile ilgili olmasına rağmen alakalı olması hasebiyle insan fizyolojisinin ham maddesi olan toprağa, Âdem ile olan ilişkisine ve Âdem'den önce yaratılan evrenin yaratılışına da yer verilecektir. Böylece tebliğimiz; evrenin yaratılışı, yaratıcısı, insanın atası olan Adem'in yaratılışı, Ademoğlunun ilk ve ikinci yaratılışı çerçevesinde şekillenecektir. Tebliğde evrenin ve insanın yaratılışı farklı evreleriyle ele alınırken; evren ve insan nasıl yaratıldı? Niçin yaratıldı? Kim yarattı? gibi soruların da cevapları üzerinde yoğunlaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaratılış, İnsan, Evren, Hz. Âdem, Ahiret

IN THE CONTEXT OF VERSES AND HADITHS, THE FIRST AND SECOND CREATION OF MAN

Musa ÇETİN

Dr. Öğr. Üyesi, Iğdır University, Faculty of Theology, Department of Basic Islamic Sciences, Department of Hadith, Iğdır, Türkiye

E- Mail: musacetin571@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-9340-9475

ABSTRACT

Certainly, here's a translation of the text you provided into English: The question of creation is, as it was yesterday, one of the most curious, interesting, and researched topics for humanity today. Therefore, questions such as whether the universe is eternal or created later, how it was created if it was created later, why it was created, and who created it, as well as when and how humans, who hold a central position in the universe, were created and by whom, have always been a subject of human curiosity, inquiry, and research. Indeed, the supreme creator, knowing this characteristic of humans, states in the Qur'an that the creation of both the universe and humans will be questioned and inquired about.

A delegation that came to the Prophet Muhammad once asked him if there were other beings before Allah. He replied, "Allah existed, and there was nothing else before Him. His Throne was above the water..." Thus, the Prophet Muhammad confirmed both the later creation of the universe and attributed its existence to Allah, emphasizing His creative attributes. Furthermore, the Qur'an, through the verse "Do not the disbelievers see that the heavens and the earth were a closed-up mass, then We opened them out?" highlights the homogeneity of the initial creation of the universe, the adjacency of the heavens and the earth, and the fact that the first creation involved water (hydrogen and oxygen) as a fundamental element. It also emphasizes the question of who separated the heavens and the earth from each other and began creating living beings from water. In this context, when asked why living beings were created, the Prophet Muhammad responded by saying, "Every living being is created from water," thus confirming and interpreting the Qur'an's statements on this matter. Additionally, the Qur'an, regarding the creation of the essential elements of the universe, the heavens and the earth, and their Creator, states, "Is there any doubt about Allah, the Creator of the heavens and the earth?" to draw attention to certain aspects of creation. These aspects can be summarized as follows: The heavens and the earth were created later. The heavens and the earth were created from nothing and without any

example. The connection of the creation of the heavens and the earth to Allah is so evident that there is no reasonable basis for doubting it.

Although our topic of discussion is related to the first and second creation of humans, it is relevant to mention the relationship between humans and the raw material of human physiology, which is the earth, as well as the creation of the universe before Adam. Thus, our presentation will take shape within the framework of the creation of the universe, its Creator, the creation of Adam, the ancestor of humanity, and the first and second creation of Adam. While addressing the creation of the universe and humans with their various stages, the focus will also be on answering questions such as how the universe and humans were created, why they were created, and who created them.

Keywords: Creation, Human, Universe, Hz. Âdem, Hereafter

YARATILIŞ ANLATILATIMLARINA İNSANIN SURETİ SORUNU

Erkan YAR

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü Kalam

Anabilim Dalı, Elazığ, Türkiye

E-Posta: eyar@firat.edu.tr

ORCID: 0000-0002-9231-7480

ÖZET

Kutsal kitapların başlangıcında veya surelerin belirli kısımlarında yaratılış anlatımları önemli bir yer tutmaktadır. Bu anlatımlarda belirli günlerde yaratmanın nesnesi olarak anılan gökler ve yer, gece ve gündüz, deniz ve kara canlıları ile birlikte uçan kuşlar ve özel olarak da insanın yaratılışı yer almaktadır. İnsanın yaratılışı ise yaratılış maddesi, yaratılışın evreleri ve sureti bağlamında anılmaktadır. Yahudilik genel özelliği yönünden insan biçimciliğin egemen olduğu bir dindir. İnsanın sureti ile Tanrı'nın sureti arasında kurulan ilişki de Yahudiliğin temel özellikleri arasında yer almaktadır. Bu öğretisi İncil'de de devam etmektedir. Kur'an'ın temel öğretisi ise insanın sureti ile Allah arasında kurulan ilişkinin kesin bir dille ve açık olarak reddedilmesidir.

Bu bildirinin amacı Yahudilikte oluşan insanın sureti anlayışının tarihsel gelişim evrelerini belirlemek, Kur'an'ın insanın sureti hakkındaki anlatımlarını değerlendirmek, vahyin indirilişinin tamamlanmasından sonra da Müslüman düşüncesine etkisini incelemektedir. Tartışılacak temel sorunlar; insanın sureti hakkındaki belirlemelerinin yaratılış anlatılarında yer almasının nedeni, Kur'an'ın bu konudaki anlatımlarının amacı, hadis kaynaklarındaki insanın sureti hakkındaki anlatımlar ve bu rivayetlerin yorumları, insanın sureti hakkındaki Yahudilikte anlatımların Müslüman düşüncesinde etkisinin boyutlarını belirlemektir.

Bu bildiride yöntem olarak çözümlenme, karşılaştırma ve eleştiri kullanılacaktır. Kutsal dinlerdeki anlatımlar çözümlenecek, insanın sureti hakkında kutsal kitaplardaki anlatımlar karşılaştırılacak ve bu konudaki anlayışlar eleştirel olarak ele alınacaktır.

Anahtar Sözcükler: Kalam, Yaratılış, Yaratılış evreleri, İnsan, Suret

THE PROBLEM OF THE IMAGE OF HUMANS IN CREATION EXPRESSIONS

Erkan YAR

*Prof. Dr., Fırat University, Faculty of Divinity, Department of Theology, Elazığ,
Türkiye*

E- Mail: eyar@firat.edu.tr

ORCID: 0000-0002-9231-7480

ABSTRACT

Creation expressions have an important place at the beginning of the holy books or in certain parts of the surahs. In these expressions, the heavens and the earth, night and day, sea and land creatures, birds, and especially the creation of humans are mentioned as the objects of creation on certain days. The creation of man is mentioned in the context of the matter of creation, the stages and form of creation. In terms of its general characteristics, Judaism is a religion dominated by anthropomorphism. The relationship established between the image of man and the image of God is also among the basic features of Judaism. This teaching continues in the Bible. The basic teaching of the Quran is the absolute and clear rejection of the relationship established between the human form and God.

The aim of this paper is to determine the historical development stages of the understanding of the human form in Judaism, to evaluate the Qur'an's explanations about the human form, and to examine its impact on Muslim thought after the completion of the revelation. The main issues to be discussed are; The reason why the determinations about the form of man are included in the creation narratives, the purpose of the Qur'an's explanations on this subject, the narratives about the form of man in the hadith sources and the interpretations of these narrations, are to determine the extent of the influence of the expressions in Judaism about the form of man on Muslim thought.

In this paper, analysis, comparison and criticism will be used as methods. The expressions in sacred religions will be analyzed, the narratives in the holy books about the human form will be compared, and the understandings on this subject will be critically discussed.

Key Words: Theology, Creation, Stages of creation, Human, Form

İNSANIN YARATILIŞ SERÜVENİ

Mehmet YOLCU

Prof. Dr., Bitlis Eren Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Bitlis, Türkiye

E-Posta: myolcu@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-4501-4399

ÖZET

İnsan bugüne kadar çok şeyi gözlem ve deney için araştırma ve inceleme konusu yapmıştır. O, evrende pek çok olay ve fenomeni bu tetkik ve tetebbuu sayesinde tahlil ve izah etme imkânına kavuştur. Onun merakı ve zihinsel alaka ve faaliyetleri ona sayısız ilmi sırrı çözme yetkinliği kazandırmıştır. Elde ettiği ve geliştirdiği Hubble Uzay Teleskopunun sağladığı imkânlarla devasa kütleli kâinatı, fezaı, nebulaları, yıldız kümelerini (açık, küresel ve gömülü) bir laboratuarda inceler gibi gözlemler konuma ulaşmıştır. Diğer taraftan en küçük hücreleri, zerreleri (atomlar) teknoloji sayesinde geliştirdiği mikroskoplarla gözlem, deney ve müşahede altına almış ve onları arzu ve emellerine hizmet edecek şekilde kullanma olanağı elde etmiştir. Bütün bunlar ve benzeri incelemeler, tespitler ve buluşlar küreden zerreye uzanan bir sahada gün geçtikte derinleşmekte ve genişlemektedir. İçinde bulunduğu evreni en büyükten en küçüğe kadar her şeyi ve tüm olayları inceleme imkânını elde etmiş insan acaba kendisini ne ölçüde gözlem altına alabilmiştir? Acaba insanın geçmiş zamanı gözlem ve deney altına alma imkânı veya ihtimali var mıdır? Mesela kalıntılar, belgeler, bulgular ve bu ana kadar elde edilmiş fosil materyali canlıların aslı, insanın nasıl var olduğunu, herhangi bir faz değişikliği veya değişimin olup olmadığını sağlıklı verilere dayanarak ortaya koyabilmiş midir?

Bu tebliğde, insanın neden ve nasıl yaratıldığı, doğasında mevcut olan cismani, ruhani ve içtimai hususiyet ve gereksinimlerinin neler olduğunu başta Kur'an-ı Kerim, Sünnet-i Seniyye ve modern bilimlerin verileri ışığında ele alınmıştır. Öncelikle mevcut yaratılış teorilerine göre insanın asaleti (orijini), neden ve kim tarafından yaratıldığı meselesi ele alınmıştır. Ayrıca insanın varoluşunda yer alan yani doğuştan gelen fizik, ruhsal ve kültürel özellikler yani yalnız doğuştan gelen temel hususiyetler tespit edilip nazara verilmiştir. Kaynak olarak öncelikle Kur'an-ı Kerim'in açık beyanları, bunları açıklayan ve onların doğru anlaşılması için beşer aklına ve vicdanına temas eden Muhammedi izahlar ve modern bilimin bu konuya açıklık getiren tespit ve teorilerine başvurulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tefsir, Kur'an, İnsan, Bilim

THE ADVENTURE OF HUMAN CREATION

Mehmet YOLCU

Prof. Dr., Bitlis Eren University, Faculty of Islamic Sciences, Bitlis, Türkiye

E-Mail: myolcu@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-4501-4399

ABSTRACT

Until today, man has made many things the subject of research and study for observation and experimentation. He has been able to analyse and explain many events and phenomena in the universe thanks to this study and investigation. His curiosity and intellectual interests and activities have enabled him to unravel countless scientific secrets. With the possibilities provided by the Hubble Space Telescope, which he acquired and developed, he reached the position of observing the universe, space, nebulae, star clusters (open, spherical and embedded) as if he was examining them in a laboratory. On the other hand, it has taken the smallest cells and particles (atoms) under observation, experimentation and observation with the microscopes it has developed thanks to technology, and has gained the opportunity to use them to serve its desires and ambitions. All these and similar investigations, determinations and discoveries are deepening and expanding day by day in a field extending from the sphere to the mote. To what extent has man, who has had the opportunity to analyse everything and all events from the largest to the smallest in the universe, been able to observe himself? Is there any possibility or probability for man to take the past time under observation and experimentation? For example, have the remains, documents, findings and fossil material obtained so far been able to reveal the origin of living things, how human beings came into existence, whether there was any phase change or transformation, based on healthy data?

In this paper, why and how man was created, what are the physical, spiritual and social characteristics and needs of his nature are discussed in the light of the Holy Qur'an, Sunnah-i Seniyye and the data of modern sciences. First of all, according to the existing theories of creation, the issue of the origin of man, why and by whom he was created has been discussed. In addition, the physical, psychological and cultural characteristics of the human being, that is to say, the basic characteristics that are innate in human existence, have been identified and considered. As a source, the clear statements of the Holy Qur'an, the Muhammadan explanations that explain them and appeal to the human mind and conscience for their correct understanding, and the theories and theories of modern science that clarify this issue have been used.

Keywords: al-Tafseer, The Quran, Human, Science

NECİP FAZIL KISAKÜREK'İN ŞİİRİNDE VARLIK, EVREN VE İNSAN SORGULAMALARI

Mehmet GÖKTAŞ

*Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Türk İslam Edebiyatı Anabilim Dalı,
Erzurum, Türkiye*

E-Posta: mehmet.goktas@atauni.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6384-5287

ÖZET

Şairler Sultanı unvanına sahip Necip Fazıl Kısakürek (1904-1983) asrımızda hikemî şiirin en güçlü sesidir. Şair çok renkli ve mücadele dolu bir hayata sahiptir. Deha düzeyindeki şiire olan vukufu ilk gençlik yıllarından itibaren kendisini gösterir. Mütecessis bir akla sahip olan Necip Fazıl, ilk kaleme aldığı şiirlerden başlamak üzere varlık ve insan üzerine sorgulamalar yapar. İlk insandan günümüze tüm insanlık evrenin, insanın, varlığın sorgulamasını yapmıştır. Düşünce tarihi bu hususta serdedilen fikirlerle doludur ve hâlâ bu sorgulamalar değişik şekillerde devam etmektedir. İnsanlık var olduğu müddetçe bu sorgulamalar devam edecektir. Biz bu tebliğimizde sanat zemininde, duygulara da hitap eden şiir yoluyla Necip Fazıl Kısakürek'in yaptığı varlık, evren ve insan sorgulamalarını ve sorgulamalar neticesinde bütün esma ve sıfatlarıyla mutlak bir yaratıcıya ulaşma ve inancın sanat zemininde nasıl işlendiğini incelemeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Necip Fazıl, Şiir, Varlık, İnsan, Sorgulama

FIRST CREATION: MAGNIFICENT CORE

Mehmet GÖKTAŞ

*Assoc. Prof. Dr, Atatürk University, Faculty of Theology, Department of Turkish
Islamic Literature, Erzurum, Türkiye*

E- Mail: mehmet.goktas@atauni.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6384-5287

ABSTRACT

Necip Fazıl Kısakürek (1904-1983), who has the title of Sultan of Poets, is the strongest voice of hikemi poetry in our century. The poet has a very colorful and challenging life. His genius level of understanding of poetry manifests itself from his early youth. Necip Fazıl, who has an inquisitive mind, questions existence and humanity, starting from the first poems he wrote. From the first man to the present day, all humanity has questioned the universe, man and existence. The history of thought is full of ideas on this subject, and these inquiries still continue in different forms. These questions will continue as long as humanity exists. In this paper, we will try to analyze Necip Fazıl Kısakürek's questioning of existence, universe and human being through poetry that also appeals to emotions on the basis of art, and how to reach an absolute creator with all his names and attributes as a result of interrogations and how belief is processed on the basis of art.

Keywords: Necip Fazıl, Poetry, Existence, Human, Questioning

YARATILIŞ GEREĞİ İNANMA İHTİYACI VE DİNİN SÖZLÜ KÜLTÜRE ETKİSİ (Atasözlerimizin Nas ve Fıkhi Kaideler Eksenli Bir Analizi)

Mustafa Harun KIYLIK

*Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri,
İslam Hukuku, Van, Türkiye*

E-Posta: harunkiylk@gmail.com

ORCID: 0000-0002-8238-0144

ÖZET

İnsan, ruh ve bedenden yaratılmış bir varlıktır. Nefes alma ve yeme-içme gibi zorunlu gereksinimler bedenle; inanmak ve sevinmek gibi ihtiyaçlar da ruhla ilişkilendirilmiştir. Hal böyleyken insanlar, yaratılışları (fıtratı) gereği bir şeye inanma ihtiyacı duyarlar. Bireysel düzlemde inanmayanlar bulunsa bile yeryüzünde tümüyle hiçbir şeye inanma ihtiyacı duymayan, diğer bir ifadeyle inanmadan yaşayan bir toplumun bulunmadığı ve yaratıcının varlığına inanmanın, inanan bireylerin yaşamındaki en önemli motivasyonu oluşturduğu ifade edilmiştir. Dolayısıyla insanların inanma gibi bir ihtiyacının (belki de zorunluluğunun), dinlerin de toplumları etkileme gibi bir fonksiyonunun bulunduğunu söylemek mümkündür. İnançlar, toplumların söz ve eylemlerini kendi formatlarına göre dizayn etmekte, şekillendirmektedir. Haliyle buradan toplumların kullandıkları dillerin de dinleriyle azımsanmayacak oranda ilişkisinin bulunduğu şeklinde bir netice ortaya çıkacaktır.

Tarihi geçmişimizi de ihmal etmeyip İslami yönetimi esas alan Osmanlı İmparatorluğunu da göz önünde bulundurduğumuzda yaşadığımız coğrafyada genel olarak toplumumuzun örf ve adetlerinin büyük oranda İslam süzgecinden süzüldüğünü, diğer bir ifadeyle toplumumuzun, konulduğu İslam kabının şeklini aldığı söylenebilir. Sözlü ve yazılı örfümüze bakıldığında bunun pek çok örneğini görmek mümkündür. Fakat bu çalışmada sözlü edebiyatımızın bir ürünü olan atasözlerimizin dini içerikli olup olmamasından sarfı nazar ederek atasözlerimiz sadece ayet, hadis ve fıkhi kaideler açısından değerlendirilecek, netice itibarıyla tespit edilebilen atasözlerinin ne oranda İslam'a uygun olup olmadığı dikkatlere sunulacaktır. Bu çalışmanın sınırları da göz önünde bulundurularak tüm atasözleri değil de ayet, hadis ve fıkhi kaidelerle ilişkisi saptanabilen ve araştırmanın amacına ulaşmasına katkı sunabilecek miktarda örnek atasözü çalışma kapsamına dâhil edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fıkıh, Yaratılış, Atasözü, Ayet, Hadis, Fıkhi Kaide, Analiz

THE NEED TO BELIEVE AS A REQUIREMENT OF CREATION AND THE EFFECT OF RELIGION ON ORAL CULTURE (An Analysis of Our Proverbs Based on Nas and Fiqh Rules)

Mustafa Harun KIYLIK

*Assoc. Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Theology, Basic Islamic
Sciences, Islamic Law, Van, Türkiye*

E- Mail: harunkiyluk@gmail.com

ORCID: 0000-0002-8238-0144

ABSTRACT

Man is a being created from soul and body. Necessary needs such as breathing and eating and drinking are related to the body; Needs such as believing and rejoicing are also associated with the soul. This being the case, people feel the need to believe in something due to their nature. It has been stated that even if there are individual non-believers, there is no society on earth that does not feel the need to believe in anything, in other words, lives without believing. It has also been stated that believing in the existence of a creator constitutes the most important motivation in the lives of believers. Therefore, it is possible to say that people have a need (perhaps an obligation) to believe, and religions have a function of influencing societies. Beliefs design and shape the words and actions of societies according to their own formats. Therefore, a conclusion will emerge that the languages used by societies have a significant relationship with their religion.

When we consider the Ottoman Empire, which did not neglect our historical past and based Islamic governance, it can be said that in the geography we live in, the customs and traditions of our society are largely filtered through the Islamic filter, in other words, our society takes the shape of the Islamic container in which it is placed. When we look at our oral and written customs, it is possible to see many examples of this. However, in this study, our proverbs, which are a product of our oral literature, will be evaluated only in terms of verses, hadiths and fiqh rules, without focusing on whether they have religious content or not. And as a result, attention will be paid to the extent to which the identified proverbs are compatible with Islam or not. Considering the limits of this study, not all proverbs but sample proverbs that can be determined in relation to verses, hadiths and fiqh rules and that can contribute to the achievement of the aim of the research were included in the scope of the study.

Keywords: Fiqh, Creation, Proverb, Verse, Hadith, Fiqh Qaeda, Analysis

ORTAÖĞRETİM DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ (9-12. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMINDA VE DERS KİTAPLARINDA YARATILIŞ KONUSU

Mehmet Zeki GÖKSU

*Doç. Dr., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din
Bilimleri Bölümü, Din Eğitimi Anabilim Dalı, Erzincan, Türkiye*

E-Posta: zeki.goksu@erzincan.edu.tr

ORCID: 0000-0003-0875-2226

ÖZET

Bu araştırma, ortaöğretim din kültürü ahlak bilgisi (9-12. Sınıflar) öğretim programında yaratılış konusunun, ders kitapları da göz önünde bulundurularak nasıl yer aldığı tespiti amacıyla yapılmıştır. Araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen veriler, betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Ortaöğretim din kültürü ahlak bilgisi (9-12. Sınıflar) öğretim programı en son 2018 yılında güncellenmiş, araştırma söz konusu cari program ve 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Erzincan il merkezinde ortaöğretim okullarında okutulan ders kitaplarından alınan örnekler üzerinde yapılmıştır. Adı geçen program ve ders kitapları incelendiğinde; hiçbir sınıf seviyesinde yaratılış ile ilgili müstakil bir ünite altında bir başlığa rastlanmamıştır. Ancak; öğretim programında yer alan kazanımlar incelendiğinde; 9. sınıflar “Din ve İslam” ünitesinde “İnsanın Doğası ve Din.” başlığı altında “İnsan doğası ile din arasında ilişki kurar.” kazanımı ile ele alındığı; 10. sınıflar “Allah İnsan İlişkisi” ünitesinde “Kur`an-ı Kerim`de İnsan ve Özellikleri” başlığı altında “İnsanın özelliklerini ayetlerle açıklar.” kazanımı ile ele alındığı; 11. sınıflar “Dünya ve Ahiret” ünitesinde “Varoluşun ve Hayatın Anlamı” başlığı altında “Hayatı anlamlandırmada ahiret inancının önemini fark eder.” kazanımı ile alındığı; 12. sınıf kazanımlarında ise yaratılış ile ilgili bir hususa rastlanmadığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Yaratılış, Ortaöğretim, Öğretim Programı, Ders Kitabı

THE SUBJECT OF CREATION IN SECONDARY EDUCATION RELIGIOUS CULTURE AND ETHICS (GRADES 9-12) CURRICULUM AND TEXTBOOKS

Mehmet Zeki GÖKSU

*Assoc. Prof. Dr., Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Theology,
Department of Philosophy and Religious Sciences, Department of Religious Education,
Erzincan, Türkiye*

E-Mail: zeki.goksu@erzincan.edu.tr

ORCID: 0000-0003-0875-2226

ABSTRACT

This research was conducted to determine how the subject of creation is included in the secondary education religious culture and ethics (grades 9-12) curriculum, taking into account the textbooks. Document analysis method was used in the research. The data obtained were evaluated by descriptive analysis method. Secondary school religious culture and ethics (grades 9-12) curriculum was last updated in 2018, and the research was conducted on the current curriculum and the samples taken from the textbooks taught in secondary schools in Erzincan province centre in the 2023-2024 academic year. When the aforementioned curriculum and textbooks were examined, no title under an independent unit on creation was found at any grade level. However, when the acquisitions in the curriculum were examined, it was found that in the 9th grade "Religion and Islam" unit, under the title "Human Nature and Religion", it was addressed with the acquisition "Establishes a relationship between human nature and religion."; in the 10th grade "God-Human Relationship" unit, under the title "Human and Characteristics in the Qur'an", it was addressed with the acquisition "Explains the characteristics of human beings with verses. "; in the 11th grade "World and Hereafter" unit, under the title of "Meaning of Existence and Life", under the title of "Meaning of Existence and Life", under the title of "Realises the importance of belief in the hereafter in making sense of life."; and in the 12th grade learning outcomes, it was observed that there was no issue related to creation.

Key words: Creation, Secondary Education, Curriculum, Textbook

KUR'ÂN PERSPEKTİFİNDEN İNSAN YARATILIŞININ YENİDEN DİRİLİŞE DELİL OLMASI

Mehmet SALMAZZEM

*Doç. Dr., Muş Alparslan Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Temel İslam Bilimleri
Anabilim Dalı, Muş, Türkiye*

E-Posta: m.salmazzem@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0001-8526-4512

ÖZET

İnsanlık tarihi boyunca “yeniden diriliş”, çoğu insan için gizemli meselelerden biri olmuştur. Bu konuda insanlar arasında tek bir inanç ya da fikir birliği sağlanamamıştır. Yeniden dirilişi inkâr edenler olduğu gibi, buna iman edenler her zaman olmuştur. İnkârcılar, çeşitli iddialar ve bahanelerle yeniden dirilişi reddetmişlerdir. Bu insanların yeniden dirilişi reddetmelerinde farklı dünya görüşleri, epistemolojik pozisyonları ve hâkim kültürleri gibi muhtelif nedenler etkili olabilmiştir. Yeniden dirilişi inkâr edenlerin tamamının kesin olarak bir yaratıcıyı reddettikleri de söylenemez. Örneğin Mekkeli bazı müşrikler, yaratıcının varlığını kabul ettikleri halde yeniden dirilişi inkâr etmişlerdir. Öte yandan yeniden dirilişe inananların yeniden dirilişin gerçekleşme şekli hususunda farklı kabullere sahip oldukları bilinmektedir. Misal, çok tanrılı dini inancın egemen olduğu Antik Mısır döneminde, ölümden sonra yaşamın olduğuna inanılırken bu inanç, İslâm dinindeki yeniden diriliş inancıyla farklılık arz etmektedir. Bunun yanı sıra tenasüh gibi kişinin ölümünden sonra ruhun başka bir varlığa geçtiği inancını benimseyen insanlardaki yeniden diriliş anlayışı da İslâm inancındaki yeniden diriliş anlayışından tamamen farklıdır.

Ölümden sonra yeniden bir dirilmenin olmayacağını ileri sürenlere karşı Kur'ân, pek çok delil getirmektedir. Bu delillerin önemli bir kısmı aklî iken bazıları ise ihbarî niteliklidir. Kur'ân'da yeniden dirilişin gerçekliğine yönelik sunulan aklî delillerin bir kısmı ise insanın yaratılışıyla alakalıdır. Kur'ân'da insanın ilk yaratılışı ve yaratılışının evreleri gibi konulardan bahseden bağlamın bir kısmını, insanın yeniden dirilişi hakkındaki delillendirmenin bir parçası olarak okumak mümkündür.

Bu çalışma, Kur'an perspektifinden insan yaratılışının yeniden dirilişe, nasıl bir argüman olarak sunulduğunu incelemektedir. Bu hedefe ulaşmak amacıyla, çalışma doküman analizi yöntemini temel alacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kur'ân, İnsanın Yaratılışı, Yeniden Diriliş

THE CREATION OF HUMANS AS A PROOF OF RESURRECTION FROM THE QURAN'S PERSPECTIVE

Mehmet SALMAZZEM

*Assoc. Dr., Muş Alparslan University, Faculty of Islamic Sciences, Department of
Basic Islamic Sciences, Muş, Türkiye*

E-Mail: m.salmazzem@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0001-8526-4512

ABSTRACT

From the perspective of the Qur'an, the creation of man is evidence of resurrection. Throughout human history, "resurrection" has been one of the mysterious issues for most people. There is no single belief or unanimity of understanding among people on this issue. While there are those who deny the resurrection, there have always been those who believe in it. Deniers have rejected the resurrection with various claims and excuses. Various reasons such as different world views, epistemological positions and dominant cultures may have been effective in these people's rejection of the resurrection. It cannot be said that all those who deny resurrection definitely reject a creator. For example, some Meccan polytheists denied the resurrection even though they accepted the existence of the Creator. On the other hand, it is known that those who believe in the resurrection have different acceptances regarding the way the resurrection occurs. For example, while it was believed that there was life after death in the Ancient Egyptian period, when polytheistic religious belief was dominant, this belief differs from the belief in resurrection in Islam. In addition, the understanding of resurrection among people who embrace the belief that the soul passes into another being after a person's death, such as reincarnation, is completely different from the understanding of resurrection in the Islamic faith.

The Quran provides many evidences against those who claim that there will be no resurrection after death. While a significant part of this evidence is rational, some of it is declarative. Some of the rational evidence presented in the Quran for the reality of resurrection is related to the creation of man. It is possible to read some of the contexts in the Qur'an that talk about issues such as the first creation of man and the stages of his creation, as a part of the evidence about the resurrection of man.

This study examines how human creation is presented as an argument for resurrection from the perspective of the Qur'an. In order to achieve this goal, the study will be based on the document analysis method.

Key Words: Quran, Creation of Man, Resurrection

KUR'AN'DA YARATILIŞ OLGUSUNUN TEMEL PARAMETRELERİ

Musa TURŞAK

*Doç. Dr., Bitlis Eren Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Tefsir Bilim Dalı, Bitlis,
Türkiye*

E-Posta: mtursak@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3366-2620

ÖZET

Kur'an-ı Kerim'de, bir şeyi herhangi bir aslı ve örneği olmaksızın yoktan varlık sahasına getirmek anlamına gelen “yaratma” ile ilgili kullanılan birçok kelime bulunmaktadır. Bunların başında sanat ve hilkat anlamlarına gelen “fıtrat” ve “ibdâ” kelimeleri gelmektedir. “Fatr” kökünden türemiş bir isim olan fıtrat kelimesi, yaratılış, belli yetenek ve yatkınlıklara sahip olmak anlamlarına gelmektedir. Hadislerde de geçtiği gibi “insanın doğuştan sahip olduğu özellikler” bağlamında insan tabiatına en uygun din olması hasebiyle insanın İslâm fıtratı üzerine yaratıldığı manası verilmiştir. İbdâ ise bir şeyin tedric kanununa tabi olmaksızın birden ve en mükemmel şekilde yaratılmasıdır.

Kur'an-ı Kerim'de, “yaratma” kelimesi türevleriyle beraber 200'ü aşkın yerde geçmektedir. Bundan dolayı yoktan var etme anlamına gelen “yaratma” ve “ibdâ” sadece Yüce Allah'a mahsustur. Bu bağlamda Kur'an'ın anahtar kelimelerinden olan bu sıfatlar ilâh olmanın da temel vasfı olup başkası için kullanılamaz. Tek yaratıcı olan Yüce Allah her mahlûkatı en güzel bir şekilde ve belli bir gaye ile yaratmıştır. Bu bağlamda insanı kendisine ibadet etmek gibi çok yüksek bir gaye ile yaratmış ve bu gayeye meyilli istidat ve yeteneklerle donatmıştır. İnsanın bu fitri yapısı tarih boyunca hiç değişmemiştir. Bu tebliğde, selim bir fıtrata sahip olan insanın, başta aile eğitimi ve çeşitli çevresel faktörlerle fitrî özelliklerinden uzaklaşabileceği konusu ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tefsir, Yaratma, Fıtrat

BASIC PARAMETERS OF CREATION IN THE QUR'AN

Musa TURŞAK

*Assoc. Prof. Dr., Bitlis Eren University, Faculty of Islamic Sciences, Department of
Tafsir, Bitlis, Türkiye*

E-Mail: mtursak@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3366-2620

ABSTRACT

There are many words used in the Holy Quran regarding "creation", which means bringing something into existence from nothing without any original or example. Chief among these are the words "fitrat" and "ibda", which mean art and creation. The word fitrat, a name derived from the root "Fatr", means creation, having certain abilities and tendencies. As stated in the hadiths, it is given the meaning that human beings were created based on the nature of Islam, as it is the most suitable religion for human nature in the context of "man's innate characteristics". Ibda, on the other hand, is the creation of something suddenly and in the most perfect way, without being subject to the law of graduality.

In the Holy Quran, the word "creation" and its derivatives are used more than 200 times. Therefore, "creation" and "ibda", which mean creation from nothing, are reserved only for Almighty Allah. In this context, these adjectives, which are among the key words of the Quran, are the basic characteristics of being a god and cannot be used for anyone else. Almighty Allah, the only creator, created every creature in the most beautiful way and with a specific purpose. In this context, He created man with a very high purpose, such as worshiping Himself, and equipped him with dispositions and abilities inclined towards this purpose. This natural structure of man has never changed throughout history. In this paper, the issue that a person with a benign nature can move away from his natural characteristics, especially through family education and various environmental factors, is discussed.

Key Words: Interpretation, Creation, Nature

DÜNYA HAYATINDA YARATIŞI SÜRDÜRMEİNİN KUR'ÂNÎ ÇERÇEVESİ

İlhami GÜNAY

Doç. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Temel İslam Bilimleri/ Tefsir Anabilim Dalı, Kütahya, Türkiye

E-Posta: ilhami.gunay@dpu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3618-7204

ÖZET

Allah zatını, Kur'ân-ı Kerim'de güzel isimleri ve yüce sıfatlarıyla tanıtmıştır. Bunların bir kısmı O'nun, varlıkları ilk defa yaratmasıyla ve bunun niceliği ve niteliği ile alakalıdır. Bazı isim, sıfat ve fiileri ise diğer isim ve sıfatlarıyla irtibatlı olmak kaydıyla dünya ve âhîret hayatı boyunca yaratmayı sürdürmesini ihtiva etmektedir. Bu çalışmada Yüce Allah'ın Kur'ân'da yer verdiği yalnızca dünya hayatında yaratmayı ve yaşatmayı sürdüren vasıfları incelenecektir. Konunun ilgili kavramlarına bakıldığında hayat döngüsünün; ilk defa yaratma, düzene koyma, koruma, donatma, barındırma, besleme ve üretme gibi birbirine girift devri daim içerisinde yürütüldüğü fark edilmektedir. Bütün maddi ve manevi varlıkların yaratıcısı olan Allah, her şeyi sağlam şekilde yaratmış ve düzene koymuştur. Yeryüzünü yayıp döşemiş, burayı bitki ve canlıların yaşamasına uygun toprak, hava, su ve uygun ısı gibi özelliklerle donatmıştır. Hayat sürmeye uygun hale getirdiği yeryüzünün dibe çökmemesini ve göklerin onun üzerine göçmemesini sağlamıştır. Muhteşem bir denge üzerine hayatı inşa ederek burada var olmasını dilediği bitki ve canlıların, birbirinin varlığını tehdit etmeksizin muayyen vakte kadar yaşamasına neslini sürdürmesine izin vermiştir. Gökten indirdiği sulardan çatlattığı tohumlara, canlıların kırılan kemiklerini onarmaktan iyileştirdiği yaralara kadar muazzam bir ölçü koymuştur. Bütün bitki ve canlılara şuurulu veya şuursuz şekilde varlığını sürdürmenin beslenme ve üreme kanunlarını özlerine yerleştirmiştir. Bunun için yeryüzünde en uygun mekanları ve imkânları yaratmak suretiyle onların varlığını kıyamete değin sürdürmelerini sağlamıştır. Allah, evrende koyduğu bu fiziki, biyolojik ve kimyasal kanunları vasıtasıyla varlıkları korumakta ve yaşatmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kur'ân, Tefsir, Yaratılış, Dünya hayatı, Sürdürme

QURANICAL FRAMEWORK FOR SUSTAINING CREATION IN EARTH LIFE

İlhami GÜNAY

*Doç. Dr., Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Theology, Department of
Tafseer, Kütahya, Türkiye*

E-Mail: ilhami.gunay@dpu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3618-7204

ABSTRACT

Allah has introduced Himself with His beautiful names and supreme attributes in the Holy Quran. Some of these are related to His creation of beings for the first time and their quantity and quality. Some of its names, adjectives and verbs include the fact that He continues to create throughout the life of this world and the hereafter, provided that they are connected with other names and adjectives. In this study, the attributes of Almighty Allah included in the Qur'an, which only continue to create and sustain life in this world, will be examined. When we look at the relevant concepts of the subject, it is realized that the life cycle is carried out in an intricate cycle such as creation for the first time, ordering, protection, equipping, hosting, feeding and production. Allah, the creator of all material and spiritual beings, has created everything solidly and put it in order. He spread out the earth and equipped it with features such as soil, air, water and suitable temperature for plants and living creatures to live on. He made sure that the earth, which he made suitable for life, would not collapse and the heavens would not collapse on it. By building life on a magnificent balance, He allowed the plants and creatures He wished to exist here to live and continue their lineage until a certain time without threatening the existence of each other. He has set a tremendous standard for everything from the water He sends down from the sky to the seeds He cracks, from mending the broken bones of living things to the wounds He heals. He has placed in the essence of all plants and living things the laws of nutrition and reproduction to sustain their existence, consciously or unconsciously. For this purpose, by creating the most suitable places and opportunities on earth, He enabled them to continue their existence until the end of time. Allah protects and sustains beings through these physical, biological and chemical laws that He has imposed in the universe.

Keywords: Qur'an, Tafseer, Creation, World life, Sustaining

YARATILIŞ FELSEFESİ VE SİMÜLASYON TEORİSİ: VAROLUŞUN DOĞASI ÜZERİNE MODERN BİR DEĞERLENDİRME

Nazan YEŞİLKAYA

Şırnak Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri ABD, Şırnak, Türkiye

E-Posta: nyesilkaya@sirnak.edu.tr

ORCID: 0000-0002-9628-3492

ÖZET

İnsan doğasını anlama çabası, felsefenin yanı sıra din, bilim ve sanatta da geniş çapta tartışılmıştır. Tarih boyunca insanlık, evrenin kökeni ve amacına ilişkin temel sorular üzerine kafa yormuştur. Varoluşumuzun gizemlerini çözmeye çalışan akademisyenler ve düşünürler sayısız eser ve bilimsel tartışma ortaya koyarak bu esrarengiz konuyu araştırmaktadır. Dini açıdan bakıldığında, yaratılış genellikle Tanrı'ya veya evreni ve içeriğini yöneten daha yüksek bir güce atfedilir. Metafizik, epistemoloji, teoloji ve bilim arasındaki ilişkileri inceleyen yaratılış felsefesi, bu sorgulamaların merkezinde yer almakta ve varlığın doğasını anlamamıza yardımcı olacak çeşitli teoriler ve argümanlar sunmaktadır.

Yaratılış felsefesinin klasik sorularını modern bir perspektifle değerlendirecek olursak 21. yüzyılda dikkate alınmaya değer bir bakış açısı olan simülasyon teorisinin varoluşumuzun ve gerçekliğimizin doğasını radikal bir şekilde sorguladığını ifade edebiliriz. Dahası teknoloji ilerledikçe ve yeni olasılıklar ortaya çıktıkça, bu teorisinin felsefi araştırmanın geleceğinde önemli bir yer kaplamaya hazır olduğunu söyleyebiliriz. Özellikle son yıllarda, gerçekliğimizin ileri bir uygarlık tarafından yaratılmış bir bilgisayar simülasyonu olabileceği düşüncesi oldukça ilgi görmeye başladı.

Klasik yaratılış teorisinde yer alan kozmolojik argümanları, dini yaratılış anlatılarını, natüralizm ve materyalizmin yaratılış görüşlerinin simülasyon teorisiyle karşılaştırılarak analiz edildiği bu çalışma, varoluş ve gerçeklik anlayışımızın özünü incelemeyi amaçlayan zengin bir anlatıyı konu edinmektedir. Yeni ve tartışmalı bir fikir olan gerçekliğimizi bilgisayar simülasyonu olarak yorumlamanın felsefi, etik ve epistemolojik sonuçlarını araştıracağımız bu tebliğde simülasyon teorisinin yaratılış kavramına modern bir bakış açısı sağlama potansiyeli değerlendirilecektir. Ayrıca, simülasyon teorisinin doğruluğunu kanıtlamak ya da çürütmek için şu an elimizde somut bir yöntemin bulunmadığı vurgusu ön plana alınarak simülasyon teorisinin bir hipotezden öteye geçemediği savunulacaktır. Bildirinin temel odak noktası, simülasyonda olmanın etik ve ahlaki sonuçlarını ve bu anlayışın yaratılış algımızı nasıl değiştirdiğini keşfetmek, ahlakın temel ilkeleri üzerindeki etkilerini

incelemek ve simüle edilmiş bir gerçeklikte yaşamının potansiyel sonuçlarını ortaya çıkarmak olacaktır. Varoluşun ve gerçekliğin doğasına dair derin soruları gündeme getiren bu çalışma, karmaşık ve büyüleyici fikirlerle ilgilenmeye, kendimizi içinde bulduğumuz geniş ve gizemli evreni keşfetmeye ve varoluşumuzun nihai anlamı ve amacı üzerine düşünmeye davet ediyor.

Anahtar Kelimeler: Yaradılış felsefesi, Simülasyon teorisi, Varoluş, Nick bostrom

PHILOSOPHY OF CREATION AND SIMULATION THEORY: A MODERN ASSESSMENT ON THE NATURE OF EXISTENCE

Nazan YEŞİLKAYA

Şırnak Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri ABD, Şırnak, Türkiye

E- Mail: nyesilkaya@sirnak.edu.tr

ORCID: 0000-0002-9628-3492

ABSTRACT

The effort to understand human nature has been widely discussed in religion, science and art, as well as philosophy. Throughout history, humanity has pondered on the basic questions about the origin and purpose of the universe. Academics and thinkers who are trying to solve the mysteries of our existence are investigating this mysterious subject by putting forth countless works and scientific discussions. From a religious point of view, creation is usually attributed to God or a higher power that governs the universe and its contents. The philosophy of creation, which studies the relationships between metaphysics, epistemology, theology and science, is at the center of these inquiries and offers various theories and arguments that will help us Decipher the nature of being.

If we evaluate the classical questions of the philosophy of creation from a modern perspective, we can say that simulation theory, which is a perspective worth considering in the 21st century, radically questions the nature of our existence and reality. Moreover, as technology advances and new possibilities emerge, we can say that this theory is poised to occupy an important place in the future of philosophical research. Especially in recent years, the idea that our reality may be a computer simulation created by an advanced civilization has begun to attract a lot of attention.

This study, in which the cosmological arguments in classical creation theory, religious creation narratives, and the creation views of naturalism and materialism are analyzed by comparing them with simulation theory, is about a rich narrative that aims to examine the essence of our understanding of existence and reality. In this paper, where we will investigate the philosophical, ethical and epistemological consequences of interpreting our reality as a computer simulation, which is a new and controversial idea, the potential of simulation theory to provide a modern perspective on the concept of creation will be evaluated. In addition, it will be emphasized that we do not currently have a concrete method to prove or disprove the accuracy of simulation theory, and it will be argued that simulation theory cannot go beyond a hypothesis. The main focus of the paper will be to

explore the ethical and moral consequences of being in a simulation and how this understanding changes our perception of creation, examining its effects on the basic tenets of morality and revealing the potential consequences of living in a simulated reality. Raising profound questions about the nature of existence and reality, this work invites us to engage with complex and fascinating ideas, to explore the vast and mysterious universe we find ourselves in, and to reflect on the ultimate meaning and purpose of our existence.

Key Words: Philosophy of creation, simulation theory, existence, Nick Bostrom

SEYYİD HÜSEYİN NASR'DA ANTROPİK İLKE BAĞLAMINDA İNSANIN KENDİNE YABANCILAŞMASI VE YARATICIDAN KOPUŞU

Osman KARAAĞAÇ

*Dr. Öğr. Üyesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe Ve
Din Bilimleri Bölümü, Felsefe Tarihi Anabilim Dalı, Erzincan, Türkiye*

E-Posta: osman.karaagac@erzincan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-4942-3835

ÖZET

Evrenin yapısına yönelik farklı teoriler dile getirilmektedir. Bunlardan biri de “antropik ilke”dir. Bu ilkeye göre evren insan için ayarlanmıştır. Nicolaus Copernicus ile başlayan yeni astronomi anlayışı Galileo Galilei ile nihâî şeklini almıştır. Geosentrik (dünya merkezli) evren anlayışı yerini heliosentrik (güneş merkezli) evren anlayışına terk etmiştir. Bu yeni düşünce Kilisenin dünya merkezli evren anlayışını yıkmakla kalmamış aynı zamanda süreç içerisinde evrenin Tanrı ile olan bağına da koparmıştır. Aynı şekilde son zamanlarda keşfedilen çoklu evrenler hipotezi ile de evrenimizin dolayısıyla dünyamızın “biricik”liğine yönelik eleştirileri artırmıştır. Evrene ve insana yönelik yapılan anlamsızlaştırma ve “iç” boşaltma düşüncesine geleneksel yöntemle karşı çıkmaktadır. Bu isimlerden biri olan Seyyid Hüseyin Nasr’a göre oluşan bu yeni evren anlayışı insanı “evinden” etmiştir. Zira sahip olduğu evrenin yabancı konumuna düşürülmüştür. Ayrıca evren kozmik ruhunu kaybetmiş ve metalaştırılmıştır. “Halife” insan protipinden uzaklaşarak “promet” insan protipi öncelenmiş durumdadır. Yapılması gereken şey evrenin ve insanın yeniden okunmasıdır. Bu çalışmanın amacı bakış açısıyla evreni ve insanı farklı bir bakış açısıyla okumanın faydalı olacağını göstermeye çalışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Din felsefesi, Tanrı, Evren, İnsan, Ahenk

IN SEYYED HÜSEYİN NASR, MAN'S SELF-ALIENATION AND SEPARATION FROM THE CREATOR IN THE CONTEXT OF THE ANTHROPIC PRINCIPLE

Osman KARAAĞAÇ

*Assist. Prof. Dr., Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Theology,
Department of Philosophy and Religious Sciences, Department of History of Philosophy,
Erzincan, Türkiye*

E-Mail: osman.karaagac@erzincan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-4942-3835

ABSTRACT

Different theories about the structure of the universe are expressed. One of them is the “anthropic principle”. According to this principle, the universe is arranged for man. The new understanding of astronomy, which began with Nicolaus Copernicus, took the final form of Galileo Galilei. The geocentric (earth-centered) understanding of the universe has been replaced by the heliocentric (sun-centered) understanding of the universe. This new thought not only destroyed the Church's earth-centered understanding of the universe, but also severed the connection of the universe with God in the process. In the same way, the recently discovered multiverse hypothesis has also increased criticism of the “uniqueness” of our universe and therefore of our world. The idea of making sense of the universe and man meaningless and emptying the “interior” is opposed by the traditional method. Who is one of these names According to Sayyid Hüseyin Nasr, this new understanding of the universe has made man “home”. Because he has been reduced to the position of a stranger to the house he owns. In addition, the universe has lost its cosmic soul and is commodified. By moving away from the “caliph” human prototype, the “promet” human prototype is prioritized. What needs to be done is a re-reading of the universe and man. The purpose of this study is to try to show that it would be useful to read the universe and man from a different point of view.

Keywords: Philosophy of religion, God, Universe, Man, Harmony

KUR'AN'DA RİH KAVRAMI BAĞLAMINDA RÜZGARIN YARATILMASINDAKİ HİKMETLER

Zeki KESKİN

Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, İslami İlimler

Fakültesi, Gaziantep, Türkiye

E-Posta: zekikeskin1974@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-1445-8827

ÖZET

Yüce Yaratıcının; gökleri, yeri, geceyi, gündüzü, yağdırdığı ve kendisiyle yeryüzünü ölümünden sonra dirilttiği suda, her canlıyı yeryüzünde üretilip yaymasında, rüzgarı belli bir düzen içinde estirmesinde nice hikmetleri vardır. Kur'an'da geçen (ريح) kavramı, rüzgar, hava anlamında kullanılmış ve birçok âyette bahsi geçtiği üzere yaratıcının rüzgarı yaratmasında farklı hikmetleri vardır. Hikmetinin gereği olarak kuzeyden ya da güneyden, batıdan veya doğudan estirmesinde, kimi zaman soğuk, kimi zaman sıcak, bazen kasırga, ve tipi şeklinde, bazen serin bir şekilde eserek birçok nimeti beraberinde getirir ve insanların yüzlerinde bir tebessüm oluşturur ve bir rahmet olur. Bütün bunların hepsinde yaratıcının âyetleri ve mucizeleri vardır. *“Rüzgârları rahmetinin önünde müjdeciler olarak gönderen kim?”* (Neml: 27/63). Hikmetinin tecellisi olarak rüzgarın insanlara rahmet olduğu gibi bazen de yakıcı bir şekilde eserek önüne kattığı yeşillikleri, ekinleri yakıp kavuran acıklı bir azap olur. Rüzgarlar kimi zaman insanlara yağmur bereketini getiren bulutları, önüne katıp sürükleyen, kimi zaman bitkilerin aşılmasında toz zerreciklerini taşıyarak çiçeklerin, bitkilerin ve meyve ağaçların aşılmasına yardımcı olmaktadır. *“Biz, rüzgârları aşılavıcı olarak gönderdik, gökten su indirip onunla sizin su ihtiyacınızı karşıladık. Onu depolayan siz değildiniz.”* (Hicr: 15/22). Rüzgarların insanlara Allah (c.c.) bir nimeti olarak fayda sağladığı gibi Kur'an'da bahsi geçtiği üzere bazı geçmiş toplulukların helak olmasında da etkili olmuştur. Rüzgarların insanlara faydasının yanında diğer canlılara da yarar sağlamıştır. Denizleri harekete geçirerek dalgalar oluşturarak su kütlelerinin yer değişmesine ve su içindeki Planktonların ortaya çıkmasına ve yer değişmesine fayda sağlayarak planktonlarla beslenen canlılara yarar sağlamaktadır. Rüzgarın insanlara sağladığı faydaları saymakla bitmez günümüzde enerji üretiminde rüzgar enerjisinden farklı şekillerde yararlanılmaktadır. Bu çalışmamızda Yüce Yaratıcının çeşitli faydalar ve hikmetler sağladığı rüzgarın yaratılmasındaki hikmetlerini anlatmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Rüzgar, Hava, Kur'an, Yaratıcı, Hikmet

WISDOM IN THE CREATION OF THE WIND

Zeki KESKİN

*Assist. Prof. Dr., Gaziantep Islamic Science and Technology University, Faculty of
Islamic Sciences, Gaziantep, Türkiye*

E-Posta: zekikeskin1974@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-1445-8827

ABSTRACT

The Almighty Creator; He has many wisdoms in the water that He sends down in the skies, the earth, the night and the day, and in the water that revives the earth with it after its death, in the way He produces and spreads every living thing on the earth, and in the way He makes the wind blow in a certain order. The concept of (ريح) in the Quran is used in the sense of wind and air, and as mentioned in many verses, the creator has different reasons for creating the wind. As required by its wisdom, it blows from the north or south, west or east, sometimes cold, sometimes hot, sometimes hurricane, blizzard, sometimes cool, bringing with it many blessings, creating a smile on people's faces and being a mercy. There are signs and miracles of the Creator in all of these. "Who sends the winds as heralds of His mercy?" (An-Naml: 27/63). Sometimes, there will be a painful torment that blows hotly and burns the greenery and crops it blows. Winds sometimes carry clouds that bring rain abundance to people and sometimes help in the grafting of flowers, plants and fruit trees by carrying dust particles in the grafting of plants. "We sent the winds as infusions and sent down water from the sky and met your water needs with it. It was not you who stored it." (Hijr: 15/22). Just as winds benefit people as a blessing from Allah, they have also been instrumental in the destruction of some ancient communities, as mentioned in the Quran. In addition to the benefits of winds to humans, they also benefit other living things. It creates waves by activating the seas, causing the displacement of water masses and the emergence and displacement of plankton in the water, thus benefiting the creatures that feed on plankton. The benefits of wind to people are countless. Nowadays, wind energy is used in different ways in energy production. In this study, we will try to explain the wisdom of the Almighty Creator in the creation of the wind, which provides various benefits and wisdom.

Key Words: Wind, Air, Quran, Creator, Wisdom

İNSANIN YARATILIŞ HAMURUNA KATILAN DEĞER

Sehal Deniz VARLIK

*Dr. Öğr. Üyesi, Mersin Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, Hadis,
Mersin, Türkiye*

E-posta: sehaldeniz@mersin.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3247-7490

ÖZET

Tarih yaratılışla başlar. İnsanlık tarihi boyunca insan, yaratılışını anlamaya ve anlamlandırmaya çalışmıştır. Kutsal hakkında bir öykü veya evrenin, dünyanın, insanın ya da bir şeyin var oluş şeklini açıklayan kutsal anlatıdır denebilecek mitler ve semavî dinler ortak motiflerle var oluşu anlatır. Dünyanın en kıyı köşe coğrafyalarında, soyutlanmış bölgelerinde yaşayan toplumların dahi yaratılış mitlerinin ortak özelliklerinin çokluğu araştırmacıları, insanlığın gen yapılarındaki benzerlik gibi zihin yapılarında da aynılık olduğu sonucuna götürmüştür.

Mitolojik ve kutsal metinlerdeki ortak nitelikler bazılarını, dinlerin mitolojik anlatıların evrimleşmesi sonucu ortaya çıktığı yanılgısına götürdü. Oysa beşeriyetin ortak ataya sahip olduğu ve ilk insandan itibaren vahye muhatap kılındığı inancına sahip semavî dinler için bu benzerlikler, bir anlamda aynı kaynaktan beslenildiğinin ve aynı zihin kodlarıyla yaratılışın ispatıdır.

Mitoloji ve semavî dinlerin metinlerinin evrenin ve insanın yaratılışına dair anlatılarındaki ortak motifler hep aynı hedefi işaret etmektedir. İslam inancının ve sünnet ahlakının temelini oluşturan bu hedef, insanın var olduğu ilk andan itibaren değerli olduğu ve değer görme ihtiyacıyla hareket ettiğidir. Öyle ki insanın yaratılış hammaddesine mutlaka tanrısal bir öz katılmalıdır. Bu tanrının kanı, gözyaşı, eti veya nefesi olabilir ama insanın bir parçasını (ruhunu) ölümsüz kılacak bir özür. Çoğu çok tanrılı inanışta hatta semavî dinlerden Hristiyanlıkta ortaya çıkan teslis inancı; bir anlamda üstün tanrısal gücü insanın var oluş şekline, anne-baba-çocuktan oluşan bir aileye benzetme, insanın değer arayışının ileri düzeyde bir ifadesi şeklinde anlaşılabilir. Elbette insanın yaratılışının tamamlanması özel bir ritüelle kutlanmalıdır; mitlerde tanrıların katıldığı bir şölen, Yahudilik ve Hristiyanlıkta tanrının yorulduğu için (bu ifadelerde de tanrı insana benzetilmektedir) dinlendiği ve inanları içinde ibadet ve dinlenme günü olacak kutsal bir gün, İslam'da meleklerin secdesi bu ritüelin farklı ifadeleridir.

İnsanın yaratılıştan değerli oluşunu ve değer görmek istediğini sembolize eden motiflerin örnekleri arttırılabilir. Tarih boyunca akıp gelen bilgiler bu hakikati doğrular. Değerinin farkında olan insan, sahip olduğu değeri çevresine yansıtabilir. Dünyaya geldiği ilk andan itibaren içinde var olan değer görme ihtiyacı karşılanan insansa değerli olduğunun farkındalığını yaşayabilir. Sünnet ahlakına yakından baktığımızda Hz. Peygamber'in (as) kendi değerinin içsel farkındalığını en derinden yaşadığını ve sahip olduğu değer kadar etrafındaki varlıklara, en yakınındaki insanlardan başlayıp aile bireyleri, çocuklar, gençler, yaşlılar devamında hayvan, bitki, eşya ve çevreye değer vererek sahip olduğu değeri çevresine yansıttığını görürüz. Onun sünnetine uymanın gereği, değer verme ahlakıyla davranmaktır. İnsanlığın kadim mirasının ve semavî dinlerin doğruladığı insanın hem değerli bir varlık hem de değer görmeye programlanmış oluşu gerçeğiyle sünnetin temel ahlak prensibinin örtüşmesi islam dinin fıtrata uygunluğunun en açık delillerinden biri sayılabilir.

Anahtar kelimeler: Yaratılış, Sünnet, İnsanın değeri, Değer görme ihtiyacı

VALUE ADDED TO THE CREATION DOUGH OF HUMAN

Sehal Deniz VARLIK

*Assist. Prof. Dr, Mersin University Faculty of Theology, Basic Islamic Sciences,
Hadith, Mersin, Türkiye*

E-Mail: sehaldeniz@mersin.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3247-7490

ABSTRACT

History begins with creation. People have tried to understand and make sense of their creation throughout human history. Myths, which can be considered a story about the sacred or a sacred narrative that explains the way the universe, the world, man or something came into existence, and Abrahamic religions mention the story of existence with common motifs. Even in the remotest corners of the world, among isolated communities, the abundance of common features in creation myths has led researchers to conclude that there are similarities in the structures of human minds, much like genetic similarities in human beings.

The common characteristics found in mythological and sacred texts have led some people to mistakenly believe that religions evolved from mythological narratives. Nevertheless, these similarities are evidence of drawing from the same source and demonstrating the proof of creation with the same mental codes for the Abrahamic religions, which believe that humanity shares a common ancestor and has been in contact with revelation from the first human.

The common motifs in the narratives of the creation of humans and the universe in mythology and Abrahamic religions' texts all point to the same object. This object, which forms the basis of Islamic belief and ethics of Sunnah, is that from the moment of its existence, a human being is valuable and acts with the need to be valued. Thus, a divine essence must be added to the raw material of human creation. This divine essence can be blood, tears, flesh, or breath of God, but it is the essence that immortalizes a part of the human (the soul). The Trinity doctrine, which appears in most polytheistic beliefs, even in Christianity which is one of the Abrahamic religions, can be understood as an advanced expression of human value seeking, in a way, to liken the supreme divine power to the form of human existence, a family consisting of father, mother, and child. Rather, the completion of human creation must be celebrated with a special ritual; it is a banquet attended by the gods in myths, it is sacred on which God rests because he is tired (in these expressions God is likened to man) and which will be a day of worship and rest for believers in Judaism and

Christianity, and it is the prostration of the angels in Islam. These are all different expressions of the same ritual.

Examples of motifs symbolizing the fact that humans are valuable from their creation, and their desire to be valued can be multiplied. Information throughout history has confirmed this truth. A person who is aware of his/her value can reflect that value to his/her surroundings. A person whose need to be valued which has been present within him/her since birth is met, could experience the awareness of his/her own worth. When it is closely examined the ethics of the Sunnah, we see that the Prophet Muhammad (pbuh) deeply experienced the inner awareness of his own value and reflected these values to the entities around him, starting with his closest family members, children, youths, elders, and extending to animals, plants, objects, and the environment. Following his Sunnah implies acting with an ethic of valuing. The alignment of the fundamental ethical principle of the Sunnah with the ancient heritage of humanity and the affirmation by Abrahamic religions that humans are both valuable beings and programmed to seek value is one of the most evident proofs of the compatibility of Islam with human nature.

Keywords: Creation, Sunnah, Value of human, Need to be valued

BİR KELAM SOSYOLOJİSİ DENEMESİ: “HALKU’L-KUR’AN” TARTIŞMALARINDAN BAKARAK DOĞANIN YARATILIŞINI DİN DİLİNDE KONUMLANDIRMAK

İsa ABİDOĞLU

*Dr., Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi, İlahiyat Anabilim Dalı, Eskişehir,
Türkiye*

E-Posta: isaabidoğlu@anadolu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3559-2304

ÖZET

İslam Tarihinde Dinin varlık ve bilgi sahasına yönelik söylem ve bakışı itikadî denge arayışlarının özeti gibidir. İtikadî denge Allah-alem-insan üçgeninde temerküz eden yaratılış meselesinin Tanrının aşkınlığı-içkinliği bağlamında teşbih-tenzih, âlemin kadimliği-hadisliği ekseninde deizm-panteizm dikotomilerini mahiyetinde barındıran tartışmalara kilitlendiği görülmektedir. Dahası burada sayılan dikotomilerdeki denge, ilim sahasında billurlaşan akıl-nakil veya rivayet-dirayet gibi bir başka dikotomik yöntem ile sağlanmaya çalışılıyordu. Müslümanların yukarıda sayılan dikotomileri bünyesinde tutan varoluşsal kilitlenişini İslam tarihi içindeki en önemli teo-politik olaylardan biri olarak sayılan Mihne vakasında temellendirmek mümkündür. Her ne kadar Kur’an mahluk mudur değil midir? sorusu ile özetlenen Mihne vakasının öncesinde yine Müslümanları krize sokacak “büyük günah küçük günah”, “hilafet-saltanat” gibi varoluşsal problemlerin yaşandığı bilinse de İslam’ın böylesi spesifik olaylara getirdiği izahlarla itikadi dengenin yapılaşması ve kurumsallaşması ihtiyacının zirveye çıktığı olay Mihne vakasıdır. Mihne olayından önce Müslümanlar, İslamın pratikleri bağlamında “Muamelât-İbadât-Ukubât” diye sıralanan fikhî yasaların toplamı olan şeriatın ve içtihadın itikat zeminiyle olan ilişkisini ümmetin yekûnunu içine alacak şekilde ehl-i sünnet çizgisinde bir karara vardırırmıştı. “Nübüvvat-Sem’iyyat-İlahiyat” meselesini içine alacak şekilde kelam ilmi de mihne olaylarının ardından yine ehl-i sünnet çizgisinde ümmetin yekûnunu içine alacak şekilde yapılaşmış ve kurumsallaşmıştı. Fakat doğa bilimlerine yönelik İslam’ın amaç ve niyetini içinde barındıracak tutumun ideal formatının sağlanması kazuistik biçimde zamana bırakılmıştı. Nitekim bu zamana bırakma işinin ihtiyaçların belirlenmesinde aciliyet koşuluyla bağlantılı olduğunu söylemekle birlikte doğa bilimlerinin amacına yönelik itikadî prensipler oluşturmada daha önce sözüne edilen dikotomiler arası muhtemel denge kaybı korkusu ertelemiştir denilebilir. Bu erteleme ameliyesi ise daha

sonra Müslümanlarda itikattaki korumacı ve savunmacı refleksin yanında doğa bilimlerini gereksiz görme eğilimleri de Müslümanların epistemolojik açıdan kültürlerini şekillendirmiştir. Bu bir bakıma Müslümanların ilmî motivasyonlarını fıkıh ve hadis gibi temel İslam bilimlerine münhasır kılmaları ve felsefe ve doğa bilimleri gibi ilimleri ise itibarlı görmemeleri sonucu ile ilişkilendirilebilir. Fakat modern dönemde ertelenen ve ihmal edilen ilmi açılım yeniden gündeme gelmiştir. Bu sefer ise söz konusu problemi gündeme taşıyan sebep İslam dünyasının dışında sonuçları ise içimizde meydana gelmiştir. Problemin çözümündeki temel saik bilimsel keşf ve terakkiyi uhdesinde tuttuğu iddiasında bulunan batı medeniyetiyle girilen rekabet dürtüsü olunca da itikadi planda bir dengenin yakalanması güçleşmiştir. Bu bakımdan bizler bu bildiride İslam dünyasının varlık ve bilgi anlayışının genelde tarihsel süreç içinde özelde Mihne olayı üzerinden geçirdiği evreler ve çıkmazların izlerini sürerek bu çıkmazlara yönelik doğa bilimlerinin dine konu olması açısından itikadi ve dilsel problemlerin dayanaklarını açıklama ve yorumlama teşebbüsünde bulunacağız.

Anahtar Kelimeler: Din sosyolojisi, Bilgi sosyolojisi, Kelam sosyolojisi

AN ESSAY ON THE SOCIOLOGY OF THEOLOGY: SITUATING THE CREATION OF NATURE IN THE RELIGIOUS DISCOURSE BY LOOKING AT THE "HALKU'L-QUR'AN" DEBATES

İsa ABİDOĞLU

*Prof. Dr., Anadolu University, Open Education Faculty, Department of Theology,
Eskisehir, Turkey*

E-Mail: isaabidoglu@anadolu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3559-2304

ABSTRACT

In the history of Islam, the discourse and perspective of religion towards the sphere of existence and knowledge is like a summary of the search for theological equilibrium. It is seen that the issue of creation, which is centred in the triangle of God-realm-human, has been locked in discussions that include the dichotomies of demonstration-existence in the context of God's transcendence-immanence, and deism-pantheism in the axis of the universe's ancientness-historicity. Moreover, the balance in these dichotomies was tried to be provided by another dichotomic method such as reason-reason or narration-dirayet, which crystallised in the field of science. The existential deadlock of the Muslims, which embodies the above-mentioned dichotomies, can be grounded in the Mihna case, which is considered one of the most important theo-political events in Islamic history. Although it is known that existential problems such as "big sin, little sin", "caliphate and sultanate", which would put Muslims in crisis before the Mihna incident, which is summarised with the question of whether the Qur'an is created or not, the Mihna incident is the event in which the need for the structuring and institutionalisation of the theological balance with the explanations brought by Islam to such specific events reached its peak. Before the Mihna incident, Muslims had come to a decision in the line of Ahl al-Sunnah in a way to include the totality of the ummah in the relationship of shari'ah and ijtiħad with the ground of faith, which is the sum of the jurisprudential laws listed as "Mu'amalāt-Ibadāt-Uqubāt" in the context of the practices of Islam. The science of theology, including the issue of "Nubuvvat-Sem'iyat-Ilahiyat", was also structured and institutionalised in a way to include the totality of the ummah in the line of Ahl al-Sunnah after the events of Mihna. However, the provision of the ideal format of the attitude towards natural sciences that would embody the purpose and intention of Islam was kazuistically left to time. As a matter of fact, it can be said that this

postponement was related to the condition of urgency in determining the needs, but the fear of possible loss of balance between the previously mentioned dichotomies in establishing theological principles for the purpose of natural sciences postponed it. This postponement, on the other hand, shaped the epistemological culture of Muslims in addition to the protective and defensive reflex in faith, as well as the tendency to see natural sciences as unnecessary. In a way, this can be related to the fact that Muslims' scholarly motivation was exclusive to the basic Islamic sciences such as fiqh and hadith, and that they did not regard sciences such as philosophy and natural sciences as prestigious. However, in the modern period, the postponed and neglected scientific opening has come to the agenda again. This time, the reason that brought the problem to the agenda was outside the Islamic world and its consequences occurred within us. When the main motive in the solution of the problem is the urge to compete with the western civilisation, which claims to hold the scientific discovery and progress, it has become difficult to achieve a balance in the theological plan. In this paper, we will attempt to explain and interpret the basis of the theological and linguistic problems in terms of the subject matter of natural sciences to religion by tracing the phases and dilemmas of the Islamic world's understanding of existence and knowledge in general and the Mihne incident in particular in the historical process.

Keywords: Sociology of religion, Sociology of knowledge, Sociology of theology

GNOSTİK HRİSTİYANLARDA YARATILIŞ

Yunus KAYMAZ

Dr. Öğretim Üyesi, Bingöl Üniversitesi, İslami İlimler, Fakültesi, Dinler Tarihi

Anabilim Dalı, Bingöl, Türkiye

E-Posta: ykaymaz@bingol.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7270-3571

ÖZET

Tek başına müstakil bir din olmaktan ziyade birçok inancı ve geleneği etkilemiş bir sistem olarak görülmesi gereken Gnostisizm özellikle M.Ö. 2. yy. ile M.S. 2. yy arasında Mezopotamya ve İran coğrafyasındaki dinleri ciddi derecede etkilemiştir. Bu etki bazen o dinin kendi temel inanç öğretilerini bir dönüşüme uğratabilecek seviyede olmuştur. Bu durum etkilenmiş inanç ya da geleneğin inançlarında bir genişleme, değişim ve dönüşümü zorunlu kılmıştır. Dinlerin temel öğretilerinde yer alan Tanrı anlayışı ve yaratılış gibi hususlarda da bu etkiyi görmek pekâlâ mümkündür.

Hristiyanlık da Gnostisizm'den en çok etkilenmiş dinlerden bir tanesidir. Öyle ki Hristiyanlık içerisinde olduğu halde Gnostik öğretmenler olarak zikredilen önemli şahıslar vardır. Bunların Hristiyan öğretilerle ve temalarla harmanladıkları Gnostik öğretiler bulunmaktadır. Bu öğretmenlerin her birinin tüm teolojik meselelerde ortak/standart görüşleri olmasa da Gnostisizm'i kaynak olarak kullanmaları hasebiyle aralarında benzer hususların oranı fazladır.

Yaratılış meselesi her dinin mutlaka bir açıklama getirdiği hususlardan bir tanesi olmuştur. Bu minvalde Yahudi kutsal kitap mirasını devralan Hristiyanlar, Yahudi kutsal metinlerinde zikri geçen Âdem ve Havva kıssası üzerinde bir yaratılış anlatısını benimsemişlerdir. Bununla birlikte Gnostisizm'in düalist bir evren ve Tanrı anlayışı üzerine oturttuğu bir yaratılış anlatısı da mevcuttur. İşte Gnostik Hristiyanlar bu iki farklı hikâyeyi bir araya getirip ortak karakterler ve unsurlar üzerinden yeniden bir yaratılış hikâyesi kurgulamışlardır. Dolayısıyla bu kurgu her iki gelenek ya da inançtan temalar içermektedir.

Biz bu bildiri Hristiyanlığın henüz ilk yüzyıllarında yaşamış olan Gnostik Hristiyan öğretmenlerin yaratılış hakkındaki fikirlerini mukayeseli olarak inceleyeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Gnostisizm, Hristiyanlık, Yaratılış

CREATION IN GNOSTIC CHRISTIANS

Yunus KAYMAZ

*Assistant Professor, Bingol University, Islamic Science Faculty, Department of
History of Religions, Bingöl, Türkiye*

E-Mail: ykaymaz@bingol.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7270-3571

ABSTRACT

Gnosticism, which should be seen as a system that has influenced many beliefs and traditions rather than being an independent religion on its own, has seriously influenced the religions in Mesopotamia and Iran, especially between the 2nd century BC and the 2nd century AD. This influence was sometimes at a level that transformed the basic belief teachings of that religion. This situation necessitated an expansion, change and transformation in the beliefs of the affected faith or tradition. It is quite possible to see this influence in the basic teachings of religions, such as the understanding of God and creation.

Christianity is one of the religions most influenced by Gnosticism. So much so that there are important figures within Christianity who are referred to as Gnostic teachers. There are Gnostic teachings that they blended with Christian teachings and themes. Although each of these teachers does not have a common/standard view on all theological issues, the proportion of similar issues among them is high due to their use of Gnosticism as a source.

The issue of creation has always been one of the issues that every religion has offered an explanation. In this regard, Christians, who inherited the Jewish biblical heritage, adopted a creation narrative based on the story of Adam and Eve mentioned in the Jewish scriptures. However, Gnosticism also has a creation narrative based on a dualistic understanding of the universe and God. Gnostic Christians have brought these two different stories together and reconstructed a new creation story based on common characters and elements. This fiction thus contains themes from both traditions or beliefs.

In this paper, we will comparatively analyze the ideas of Gnostic Christian teachers who lived in the first centuries of Christianity about creation.

Keywords: Gnosticism, Christianity, Creation

ONTOLOJİK DELİL

Nilüfer URLU ÜNALDI

Dr. Öğr. Üyesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Din Felsefesi

Anabilim Dalı, Zonguldak, Türkiye

E-Posta: niluferurluunaldi@gmail.com

ORCID: 0000-0002-8123-6706

ÖZET

Ontolojik Delil, düşünce tarihinde Tanrı'nın ispatlanması konusunda en önemli delillerden biridir. Tanrı'ya ilişkin kanıtlar bilindiği üzere a priori/ontolojik ve a posteriori/kozmojik olarak iki şekilde öne sürülür. Apriori delillerin öncülleri, zihindeki idelerin meydana getirdiği önermelerden oluşur. Dolayısıyla yaratılmış dünyanın gerçekliklerine dayanmaz. Buradan elde edilen sonuçlar evrenin varlığına ya da yokluğuna bağlanmayan, her durumda doğru kabul edilen hakikatlerdir. Matematiksel doğrular bu kapsamda düşünülebilir. Tanrı'nın varlığını kanıtlamada yaygın olarak kullanılan ontolojik kanıt da aynı şekilde tümdengelimci apriori bir kanıttır. Ontolojik delil adlandırması sonradan Kant tarafından yapılmış olsa da delilin İslam dünyasında ilk olarak Farabi (872-950) ve İbn Sina'nın (980-1037) Allah'a ilişkin usullerinde görüldüğünü biliyoruz. Delil sonra ünlü Hristiyan din adamı Anselmus (1033-1109) tarafından formüle edilir. Modern dönemde Rene Descartes (1596-1650) tarafından da kullanılan delil, birçok düşünür tarafından ele alınmış ve savunulmuştur.

Ontolojik delil temelde, tek Tanrılı dinlerde esas olan Tanrı'nın "mükemmelliği" sezgisinden hareket eder. Bu bağlamda Farabi ve İbn Sina varlığı mümkün ve zorunlu olarak ayırırken, Allah veya Zorunlu Varlık'ın her yönden mükemmel varlık olduğunu, tüm noksanlıklardan beri olduğunu, zorunlu olarak böyle olduğunu iddia ederler, çünkü noksanlıklarla nitelenebilecek bir varlığı Allah olarak anlamak/kabul etmek sezgisel olarak Allah idesine mugayirdir. Öyleyse bizim düşüncemizdeki "En mükemmel varlık" fikrinin kendine ait olması gereken bir varlığın var olması zorunludur, O'da Allah'tır.

Delilin Descartesçı biçimi ise şöyledir: Descartes "Cogito ergo sum/Düşünüyorum, öyleyse varım" usullerini ile kendi benliğinin varlığına ilişkin kuvvetli bir delil bulduktan sonra, zihindeki idelerden hareketle Tanrı'nın tanıtılmasına geçer. Aslında bu, bundan sonraki bilgi hiyerarşisinin kurulması için zaruridir. Descartes'ın kendi varlığından başlayarak her şeyi kuşatan yöntemsel şüphesi, düşüncesinin dizgesi gereği, kozmojik kanıtlamalara

imkân vermez. O zaman Tanrı'nın varoluşunu duyum ve düşüncenin gerçekten varolan bir nesnesi olarak düşünülen dış dünyadan bağımsız bir biçimde kanıtlamak zorunludur.

Bu bağlamda Descartes, Tanrı'nın varlığına ilişkin iki tür akıl yürütmeden yararlanır. Bunlardan birincisi Descartes'ın üçüncü meditasyonda geliştirdiği ve “damga uslaması olarak” bilinen kanıtıdır. Bu akıl yürütmeye göre, Tanrı'nın varlığı, düşünen zihnin kendisinde, Tanrı idesinin hazır bulunmasının açıklanmasından çıkarsanır. Descartes'ın, Tanrı'nın tanıtlanması konusunda öne sürdüğü ikinci kanıt ontolojik delil olarak bilinen kanıttır. Bu delilin özeti şudur: ‘ondan daha büyüğünün kavranamayacağı’ bir varlığın, yalnızca düşüncede değil, gerçeklikte de zorunlukla var olması gerekir. Kısaca Descartes, Tanrı'nın özünün onun varlığına işaret ettiğini öne sürer: “Bir atı kanatları olmadan düşünmekte özgür olduğum gibi, Tanrı'yı varolmaksızın düşünmekte özgür değilim; yani en üstün yetkinlikteki bir varlığı en üstün yetkinlik olmaksızın düşünmekte özgür değilim.” Bu açıklamayı şu şekilde mantıksal bir önermeye dönüştürebiliriz:

- i. Tanrıyı bütün yetkinlikleri kendinde bulunduran bir varlık olarak tasarlıyorum.
- ii. Var olmak bir yetkinliktir.
- iii. Tanrı vardır.

Anahtar Kelimeler: Farabi, Descartes, Tanrı, Ontolojik delil

ONTOLOGICAL EVIDENCE

Nilüfer URLU ÜNALDI

*Assist. Prof. Dr., Zonguldak Bülent Ecevit University, Theology Faculty, Department
of Philosophy of Religion, Zonguldak, Türkiye*

E-Mail: niluferurluunaldi@gmail.com

ORCID: 0000-0002-8123-6706

ABSTRACT

Ontological Evidence is one of the most important evidence in the history of thought to prove God. As is known, evidence for God is put forward in two ways: a priori/ontological and a posteriori/cosmological. The premises of a priori evidence consist of propositions created by ideas in the mind. Therefore, it is not based on the realities of the created world. The results obtained here are truths that do not depend on the existence or non-existence of the universe and are accepted as true in all cases. Mathematical truths can be considered in this context. Ontological evidence, which is widely used to prove the existence of God, is also a deductive a priori evidence. Although the definition of ontological evidence was later made by Kant, we know that the evidence was first seen in the Islamic world in the arguments about God of Farabi (872-950) and Ibn Sina (980-1037). The evidence is then formulated by the famous Christian cleric Anselm (1033-1109). The argument, which was also used by Rene Descartes (1596-1650) in the modern period, has been discussed and defended by many thinkers.

Ontological evidence basically starts from the intuition of God's "perfection", which is essential in monotheistic religions. In this context, while Farabi and Ibn Sina distinguish existence as possible and necessary, they claim that Allah or Necessary Being is a perfect being in every aspect, free from all deficiencies, and is necessarily so, because it is intuitive to understand/accept a being that can be characterized with deficiencies as God. It is contrary to the idea of Allah. Therefore, there must be a being to whom the idea of "the most perfect being" in our thought belongs, and that is Allah.

Cartesian form of the evidence is as follows: After Descartes finds a strong evidence for the existence of his own self with the argument Cogito ergo sum/ I think, therefore I am, he proceeds to prove God based on the ideas in the mind. In fact, this is essential for the establishment of the next information hierarchy. Descartes' methodological doubt, which encompasses everything starting from his own existence, does not allow for cosmological proofs, due to the system of his thought. It is then necessary to prove God's existence

independently of the external world, which is considered as a truly existing object of sensation and thought.

In this context, Descartes uses two types of reasoning regarding the existence of God. The first of these is the proof that Descartes developed in the third meditation and is known as the "stamp argument". According to this reasoning, the existence of God is inferred from the explanation of the presence of the idea of God in the thinking mind itself. The second evidence that Descartes put forward regarding the proof of God is the evidence known as ontological evidence. The summary of this evidence is this: a being beyond which nothing greater can be conceived must necessarily exist not only in thought but also in reality. In short, Descartes argues that God's essence points to his existence: "I am not free to think of God without existence, any more than I am free to think of a horse without its wings; That is, I am not free to think of a being with the highest perfection without the highest perfection." We can turn this statement into a logical proposition as follows:

- i. I conceive God as a being who possesses all perfections.
- ii. Existence is a competence.
- iii. God exists.

Keywords: Farabi, Descartes, God, Ontological proof

MANAYI HARFİ EKSENİNDE/DAİRESİNDE ESMÂÜ'L-HÜSNANIN LAFIZ-MANA DENKLEMİNDE İNCELENMESİ -ACZ, NİZAM VE MİZAN ÖRNEĞİ-

İbrahim AKGÜN

*Dr. Öğr. Üyesi, Iğdır Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Anabilim
Dalı, Iğdır, Türkiye*

E-Posta: ibrahim.akgun@igdir.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6325-7741

ÖZET

Kainattaki her şey, kendine ait çeşitli yönleriyle tek bir güç sahibi olan yaratıcıya işaret eder. Dil bilim de fitratı itibariyle bu hakikati temsil eder. Örneğin, bir cümlede iki veya daha fazla fail/özne olmaz. Dolayısıyla, adeta cümlenin öğeleri gibi birbirine bağlı olan kainatın öğelerinin de içinde bulunduğu cümlenin öznesi tek olacaktır. Kâinat cümlesinin fiiline fail/özne olma özelliğine sahip olan tek varlık ancak Allah'tır. O, sonsuz ilim sahibi olan Alîm'dir. Hikmet sahibi Hakîm'dir. Basar/görme sahibi Basîr'dir. İşitme sahibi Semî'dir. Kudret sahibi Kadîr'dir. Görülen her bir isim dil-anlam sınırları içinde değerlendirilir. Bu yönüyle O'nun yarattığı her şey, kendilerinde zahiren görülen fakat kendilerine ait olmayan sıfatlar ve özelliklerle yalnızca yaratıcısını gösterir. Buna manay-ı harfi denilmektedir. Mesela bir elma ağacına zahiren bakıldığında elmanın ağaçtan geldiği görülecektir. Ancak, sadece elmanın tasarımı bile harika denilecek bir hesap ve sanat gerektirmektedir. Görünüşte; elma ağacının vermiş olduğu meyve, tat ve koku alma gibi duylara sahip olan ve yine içinde bulundurduğu vitaminler ve mineraller açısından vücuduna fayda sağlayan, görüntüsü itibariyle de gözüne hitap eden insanoğlu için tasarlanmıştır. Diğer bir yandan, bu elmanın oluşumunda dünya, güneş, ay, su, hava, toprak, sıcaklık ve soğukluk gibi etkenlerin şuurlu birer münasebetinin var olduğu ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla bir elmaya bir de onu zahiren veren ağaca bakıldığında ağacın elmayı yapma ya da onu tasarlama gibi kabiliyetlere sahip olmadığı açık bir şekilde görülmektedir. Sonuç olarak, kainatta dur durak bilmeden meydana gelen bu olaylar silsilesi; insan zihnini namütenahi bir güce/kurete yöneltmektedir. Bu yönelim, ağaca meyve verme özelliğini bahşeden asıl gücü lisan-ı haliyle açıkça beyan etmekte ve marifetullah nazarıyla eşyaya bakma şuurunu kazandırmaktadır. Aynı zamanda kendisinde nakşedilmiş sıfatlara ayna tutmaktadır. Böylelikle onu seyreden nazarlara kendi hâlıkını tanıtmakta, O'nun isim ve sıfatlarını lafzen ve manen akla

getirmektedir. Verilen bu örnek bağlamında, yaptığımız bu çalışmada manay-ı harfi dairesinde esmâü'l-hüsna'nın lafız mana denkleminde incelenmesi -acz, nizam ve mizan örneği—olarak vahdet-i ilahiyeyi dil bilimsel açıdan değerlendirmeyi amaçlamaktayız.

Anahtar Kelimeler: Düzen, Ölçü, Acziyet, Esmâü'l-hüsna

THE ANALYSIS OF THE WORD-MEANING RELATIONSHIP OF THE NAMES OF GOD (ESMÂÛ'L-HÛSNA) WITHIN THE LETTER-MEANING EQUATION IN THE AXIS/CIRCLE OF LETTERS: AN EXAMPLE OF HELPLESSNESS (ACZ), ORDER (NIZAM), AND BALANCE (MIZAN)

İbrahim AKGÜN

Assistant Professor, Iğdır University, Faculty of Theology, Department of Basic Islamic Sciences, Iğdır, Türkiye

E- Mail: ibrahim.akgun@igdir.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6325-7741

ABSTRACT

Everything in the universe points to a creator who has power over various aspects all on its own. Linguistics also inherently represents this truth. For example, there cannot be two or more agents/subjects in a sentence. Therefore, just as the elements of a sentence are connected to one another, the elements of the universe that are part of the greater "sentence" must have a single subject. The only entity with the characteristic of being the verb in the "sentence" of the universe is God. He is the All-Knowing (Alîm), possessor of infinite knowledge. He is the Wise (Hakîm). He is the All-Seeing (Basîr). He is the All-Hearing (Semî). He is the All-Powerful (Kadîr). Every visible name is evaluated within linguistic boundaries. In this respect, everything He created only displays qualities and features that are apparently visible in them but are not inherently theirs, only pointing to their creator. This is referred to as "manay-ı harfi." For instance, when you look at an apple tree, you'll see that the apple comes from the tree. However, the design of even just one apple requires an extraordinary calculation and artistry. At first glance, the fruit that the apple tree provides, its taste, and its fragrance are designed for humans, who have the senses of taste and smell. The apple is also visually appealing and contains vitamins and minerals beneficial to the human body. On the other hand, in the formation of this apple, factors such as the earth, sun, moon, water, air, soil, warmth, and cold play conscious roles. Thus, when looking at an apple and the tree that apparently produces it, it becomes clear that the tree does not possess the capability to create or design the apple. In conclusion, the unceasing sequence of events in the universe directs the human mind towards an infinite power/strength. This direction clearly declares, through the silent language of things, the true power that bestows

the property of bearing fruit on a tree, granting the understanding of viewing things with divine knowledge. At the same time, it reflects the attributes inscribed within it, thereby introducing its creator to those who behold it, bringing to mind both verbally and in essence His names and attributes. In the context of the given example, in our study, we aim to examine the divine names (esmâ-ül hüsna) in a linguistic sense of meaning - considering examples of helplessness, order, and balance - to assess the divine unity.

Keywords: Order, Measure, Helplessness, Esmâü'l-hüsna

YARATILIŞIN NELİĞİ ÜZERİNE: İSLAM DÜŞÜNÇESİNDE İBN SÎNÂ MERKEZLİ BİR ARAŞTIRMA

Mustafa Selman TOSUN

*Dr. Öğ. Üyesi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, İslam
Felsefesi Anabilim Dalı, Karaman, Türkiye*

E-Posta: msekmantosun@kmu.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4290-033

ÖZET

Yaratılış kavramı klasik düşüncede felsefeden kelama, modern düşüncede ise felsefeden fiziğe, fizikten biyolojiye hatta antropolojiye kadar uzanan disiplinlerin araştırma sorularından biri haline gelmiştir. Bu alanların her biri yaratma sorununu kendi problemleri bağlamında ele almaktadır. Mesela fizik araştırmalarındaki sorun ilk maddenin neliğidir. Bu sorun halledildiği zaman biyoloji ile ortak mefhum olarak kullanılan evrim kayıtsız ve şartsız bir şekilde kanıtlanmış olur. Biyoloji, açısından ise yaratılış mefhumu yanlışlanmış ve evrim kabul edilmiştir. Bu bakımdan biyoloji kendisini madde üzerinde konumlandırmıştır. Böylece varlığa özgü bir durum olan yaratma kavramını tümevarım yöntemi ile yanlışlamış olduğu varsayılmaktadır. Ayrıca biyoloji evrim kanıtlamasının yanı sıra evrim sürecini de açıklayan bir ilim olarak kendisini konumlandırmıştır. Sonuç olarak hem fizik hem de biyoloji gibi çağdaş bilimler kendilerinin ilkelerini hem konusunu hem de problemlerini inşa eden bilimler olarak gözükmektedir.

Antik çağlardan modern döneme kadar yaratılış ile alakalı farklı düşünceler ortaya konmuştur. Bu sunumumuzda ilk olarak yaratılış teorileri tasnif edilecektir. Bu bağlamda karşımıza dört temel görüş çıkmaktadır. Bunlardan ilki, yaratılış ile maddeyi özdeş kabul eden görüştür. İkincisi, yaratılışın bir bütün olarak evren ve evrensel ruha atfeden görüştür. Üçüncüsü, yaratılışı irade, kadirlik olmak dışında yüce bir varlıktan sadır olarak görür. Dördüncüsü ise, irade sahibi bir varlığın kadir olarak bu evreni yoktan yarattığı görüşüdür. Her teori kendi görüşüne dair argümanlar geliştirmiş ve bunlardan hareketle bir alem tasavvuruna ulaşmıştır. Bu veçhe ile her tasavvurun üzerine kurulduğu öncül argüman bu çalışmanın temel dayanaklarından biri olacaktır.

İbn Sînâ'nın yukarıda bahsi geçen teorilerdeki mefhumların çoğunu kullandığını görmekteyiz. Ona göre yaratılış, madde ile açıklanması mümkün olmayan bir niteliğe sahiptir. Öte yandan alemi idrak için madde ve cisim gerek sebeptir ama yeter sebep değildir. İkinci görüş bağlamında İbn Sînâ herhangi bir değerlendirmede bulunmamakla

beraber evrensel ruh yerine tabiat görüşünü benimser. Son iki görüş ise İbn Sîna'nın telif ettiği ve kendi felsefi sisteminde yeni anlamlar yüklediği bir düşünme biçimine dönüşür.

Bu sunumun amacı İbn Sîna'nın iradeye ve kudrete dayalı yoktan yaratma görüşünü ve Sudur nazariyesini cemederken kullandığı yaratmaya dair lafızlara ve bu lafızların mısdağını araştırmaya yöneliktir. Bu bağlamda ibdâ', sun', fatar, haleka vb. mefhumların İbn Sîna felsefesinde kullanımlarını belirleyerek İbn Sîna'nın kendine has yaratılış teorisi ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İbn Sîna, Metafizik, Yaratılış, Âlem

ON THE NATURE OF CREATION: A RESEARCH CENTERED ON IBN SÎNÂ (AVICENNA) IN ISLAMIC THOUGHT

Mustafa Selman TOSUN

Assist. Prof. Dr., Karamanoğlu Mehmetbey University, Islamic Science Faculty

Department of Islamic Philosophy, Karaman, Türkiye

E- Mail: mseilmantosun@kmu.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4290-033

ABSTRACT

The concept of creation has become one of the research questions of disciplines ranging from philosophy to theology in classical thought and from philosophy to physics, from physics to biology and even anthropology in modern thought. Each of these fields addresses the problem of creation in the context of its own problems. For example, the problem in physics research is the nature of the first matter. When this problem is solved, evolution, which is a common concept with biology, is unconditionally and unconditionally proven. For biology, the notion of creation is falsified and evolution is accepted. In this respect, biology has positioned itself on matter. Thus, it is assumed to have falsified the concept of creation, which is a state specific to existence, by induction. Furthermore, biology has positioned itself as a science that not only proves evolution but also explains the process of evolution. As a result, contemporary sciences such as physics and biology seem to be sciences that construct their own principles, subject matter and problems.

From ancient times to the modern era, different ideas about creation have been put forward. In this presentation, creation theories will first be classified. In this context, there are four basic views. The first of these is the view that regards creation and matter as identical. The second is the view that attributes creation to the universe and universal spirit as a whole. The third views creation as emanating from a supreme being other than will and omnipotence. The fourth is the view that a being with will, omnipotence, created this universe out of nothing. Each theory has developed arguments for its own view and arrived at a conception of the world based on them. In this respect, the a priori argument on which each conception is based will be one of the main pillars of this study.

We see that Avicenna uses most of the concepts in the theories mentioned above. According to him, creation has a quality that cannot be explained by matter. On the other hand, matter and body are necessary causes for the perception of the world, but not sufficient causes. In the context of the second view, Avicenna does not make any evaluation

but adopts the view of nature instead of the universal soul. The last two views, on the other hand, become a way of thinking that Avicenna compiled and attributed new meanings to in his own philosophical system.

The aim of this presentation is to investigate Ibn Sīnā's view of creation out of nothing based on will and power and the words related to creation that he used in the synthesis of his theory of emanation. In this context, it will be tried to reveal Avicenna's unique theory of creation by determining the usage of concepts such as *ibdā'*, *sun'*, *fatar*, *halaka*, etc. in Avicenna's philosophy.

Keywords: Ibn Sīna, Metaphysics, Creation, Universe

SUYUN İLK YARATILAN VARLIK OLDUĞUNA DAİR RİVAYETLERİN TAHLİLİ

Mehmet DİLEK

Dr. Öğr. Üyesi, Akdeniz Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Hadis Anabilim Dalı, Antalya,
Türkiye

E-Posta: mdilek25@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-4900-1744

ÖZET

Hadis kitaplarındaki rivayetlere baktığımızda ilk yaratılan varlığın ne olduğuna dair farklı bilgiler bulunduğunu görmekteyiz.

Birincisi: ARŞ

İbn Abbas'tan gelen bir rivayette, en evvel yaratılanın arş olduğu ifade edilmektedir. İbn Kesir ve İbn Hacer gibi âlimler, bunun cumhur tarafından da kabul edildiğini ifade etmişlerdir. İbn Kesir ve İbn Teymiye'nin de tercihleri bu yöndedir. Âyet ve hadisten buna dair deliller vardır. Müslim'in rivayet ettiği Abdullah b. Amr'dan gelen rivayet bunu teyit etmektedir. Rivayete göre: *“Allah mahlukatın miktarlarını ellibin sene önce yazdı, ve dedi ki: Arşı su üzerindedir.”* Buradan hareketle bazı âlimler, arşın kalemden önce yaratıldığı görüşüne meylettiler. Çünkü takdir, kalem yaratıldığında olmuştur. Bu hadis, mahlukatın miktarlarının yazılmasından önce arşın var olduğunu açıkça ifade ettiğini belirtmişlerdir.

İkincisi: KALEM

Kalemin ilk yaratılmış varlık olduğunu bahseden bir rivayete göre Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: *“Allah ilk olarak kalemi yarattı ve ona yaz dedi, kalem ne yazacağını sordu, Allah da Kıyamet kopuncaya kadar mahlukatın miktarlarını yani kaderlerini yaz...”* diye emretti. Bu kalemle, âlemin bidayetinden nihayetine kadar yazıldı. Bu konudaki rivayetler başta Hz. Ali olmak üzere İbn Abbas, İbn Ömer, Ubâde b. Sâmit, Übey b. Ka'b ve Ebû Hureyre gibi sahabîlerden gelmektedir. Rivayetlerde üç şekilde yer alan kalem hadisi, ilk iki şekliyle sahih olarak kabul edilmiştir. Üçüncü şeklinin ise mevzu ve batıl olduğu belirtilmiştir. İbn Hacer, ilk yaratılan olarak zikredilen kalem hadisinin, akıl ile ilgili olarak ifade edilen rivayetlerden daha sahih olduğunu belirtmiştir.

Üçüncüsü: SU

Hadislerdeki rivayetlerden hareketle bazı âlimler ilk yaratılan varlığın su olduğunu belirtmişlerdir. Çünkü rivayetlerde *“Allah arşı yarattığında o su üzerindedir”* ifadesi bulunmaktadır. Dolayısıyla suyun arştan önce yaratılmış olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca **“O**

Allah ki, gökleri ve yeri altı günde yarattı. Bütün kâinat yaratılmadan önce O'nun Arş'ı su üzerinde idi. Allah, bütün canlı varlıklara su ile hayat verdi.” mealindeki Hûd suresi 7. âyet de buna bir delildir. İbn Abbas: “Allah arşı yaratmadan önce suyu yarattı, Sonra arşı su üzerine koydu” şeklinde bir yorum yaparken diğer bir kısım âlimler yine rivayetlerde geçen “Allah, sudan önce hiçbir şeyi yaratmamıştır” ve “su arştan önce yaratılmıştır” ifadelerinden hareketle en önce suyun yaratıldığı görüşünü benimsemişlerdir. Sahâbî İmran b. Husayn’dan gelen bir rivayet de bu âlimlerin görüşünü destekler mahiyettedir. Söz konusu rivayetlerden hareketle suyun ilk yaratılan varlık arşın ise ikinci yaratılan varlık olduğunu ifade etmişlerdir.

Bunun dışında ilk yaratılan mahluk olarak başka şeyler de vardır. Ancak yukarıdaki üç görüş en meşhur olanlarıdır. Rivayetlerde ilk yaratılan mahluk olarak; Beytullah, nur ve karanlık, akıl, Nur-u Muhammedî, kamış, levh-i mahfuz ve ruh ifadeleri de geçmektedir.

Bu rivayetler arasındaki zıtlıkları gidermeye çalışan âlimler, buradaki evveliyetin nisbi olduğunu, kendinden sonrakine göre her şeye ilk denilebileceği şeklinde yorum yaparken kimi âlimler de ilk varlıkları aynîleştirme yoluna giderek rivayetleri telif etmeye yani uzlaştırmaya çalışmışlardır. Bu anlamda mesela kalem, nur-u Muhammedî ve aklın aslında aynı şey olduğunu belirtmişlerdir. Öte yandan bazı âlimler ilk yaratılan varlıkları sıralama yaparak tercihlerini belirtirlerken bir kısmı da sıhhat değerlendirmesine göre sonuca ulaşmaya çalışmışlardır.

Biz bu tebliğimizde diğer rivayetler hakkında kısa bir değerlendirme ve literatür bilgisi verdikten sonra suyun yaratılan ilk varlık olduğu konusundaki hadislerle değinerek bir sonuca ulaşmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Hadis, Su, İlk Yaratılan

Referenslar:

İbn Ebi Asım, *Evâil*, Darul hulefa, Kuveyt, 1431.

İbn Kesîr, Ebû'l-Fidâ İmâduddîn İsmail b Ömer (ö. 774/1373). *el-Bidâye ve'n-nihâye*. thk. Abdullah b. Abdulmuhsin et-Turkî. Mısır: Hicr, 1997.

Mehmet Özşenel, “İlk Yaratılan Varlık Konusundaki Rivayetler”, *Divan*, 1998,1

Cağfer Karadaş, Hadisçiler, Kelamcılar ve Sufilerin Hadis Anlayışlarına İki Örnek, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Bursa, 1994.

Mahmut Yeşil, *Yaratılışla İlgili Hadislerin Değerlendirilmesi*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya, 2006.

Ahmet Yıldırım, İlk Yaratılan Varlık Bağlamında Hadislerde Yaratılış Problemi, *Tabula Rasa Dergisi*, Mayıs- Ağustos 2003.

THE ANALYSIS OF NARRATIONS THAT WATER IS THE FIRST CREATED BEING

Mehmet DİLEK

*Dr. Öğr. Üyesi, Akdeniz Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Hadis Anabilim Dalı, Antalya,
Türkiye*

E-Mail: mdilek25@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-4900-1744

ABSTRACT

We see that there are different sorts of information about what the first created being is when we have a look at the narrations in the hadith books.

THE FIRST: THRONE (ARŞ)

It is stated in a narration from Ibn Abbas, that the first created one is the throne. Scholars such as Ibn Kathir and Ibn Hajar stated that this was accepted by the mass of scholars. Ibn Kesir and Ibn Taymiyya's preferences are also in this direction. There are evidences regarding this in the Quranic verses and hadiths. The narration by Muslim Abdullah b. Amr confirms this. According to the narration, "Allah wrote down the quantities of the creatures fifty thousand years ago and said: His Throne is on the water." Based on this, some scholars tended to the view that the throne was created before the pen. Because the predestination took place when the pen was created. This hadith clearly states that the Throne existed before the quantities of the creatures were written down.

The Second: PEN

Regarding the fact that writes that pen is the first created being, the Prophet Muhammad said: "Allah first created the pen and commanded it to write. The pen asked what it would write, and Allah commanded it to write the quantities, that is, the destinies of the creatures until the Doomsday..." With this pen, everything was written from the beginning of the world to its end. The narrations regarding this come from the companions such as foremost Dear Ali, Ibn Abbas, Ibn Omar, Ubade b. Samit, Übey b. Ka'b and Abu Huraira. The hadith related to pen, which appears in three forms in the narrations, is accepted as authentic in its first two forms.

It is stated that the third form is false. Ibn Hajar stated that the hadith of the pen, which is mentioned as the first created being is more authentic than the narrations stated about the mind.

The third: WATER

Based on the narrations in the hadiths, some scholars stated that the first created being is water since there is a statement in the narrations "When Allah created the Throne, it was on the water". Therefore, it is understood that water was created before the throne. Also, "He is Allah, who created the heavens and the earth in six days. Before the entire universe was created, His Throne was on the water. The seventh verse of the Hud surah "God gave life to all living beings with water." is also an evidence of this.

Ibn Abbas commented that "Allah created the water before he created the Throne" then he placed the throne on the water, while based on the statements "Allah create nothing before the water" and " The water was created before the Throne" some other scholars adopted the view that the water was firstly created,

A narration from Companion Imran b Husayn also supports the view of these scholars. Based on the narrations in question, it is stated that the water is the first created being and the throne is the second created entity.

Apart from this, there are other beings as the first created being. But the three views above are the most famous ones. The conceptions such as Beytullah, light and darkness, mind, Muhammad's Light, reed, Preserved Tablet and spirit have also been mentioned as the first created beings in the narrations, The scholars who tried to resolve the opposites among these narrations commented that the previous ones were relative and everything could said to be the first compared to everything that came after them, while some scholars tried to compile the narrations, that is, reconcile them by identifying the first beings. In this sense, for example, they stated that the pen, the light of Muhammad and the mind are actually the same thing. On the one hand, some scholars expressed their preferences by rating the first created beings, on the other hand, they also tried to reach them according to the correctness of the evaluation.

In this paper, after presenting a brief evaluation and information of literature about the other narrations, we will try to reach a conclusion by touching on the hadiths that say that the water is the first created being.

Key Words: Hadith, Water, First created

AYET VE HADİSLER BAĞLAMINDA İNSANIN İLK VE İKİNCİ YARATILIŞI

Musa ÇETİN

Dr. Öğr. Üyesi, Iğdır Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri, Hadis Anabilim Dalı, Iğdır-Türkiye

E-Posta: musacetin571@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-9340-9475

ÖZET

Yaratılış meselesi dün olduğu gibi bugün de insanoğlunun en çok merak ettiği, ilgilendiği ve araştırdığı konular arasındadır. Bu nedenle; evren ezeli midir? Sonradan mı yaratılmıştır? Sonradan yaratılmışsa nasıl yaratılmıştır? Niçin yaratılmıştır? Kim yaratmıştır? Evrende merkezî bir varlık konumunda olan insan, ne zaman yaratılmıştır? Nasıl yaratılmıştır? Kim yaratmıştır? gibi soruları insanoğlu hep merak etmiş, sormuş ve araştırmıştır. Nitekim insanın bu karakteristik özelliğini bilen yüce yaratıcı, Kur’ân’da hem evrenin yaratılışının hem de insanın yaratılışının merak edilip sorulacağını ifade eder. Hz. Peygamber’e gelen bir heyet de O’na, Allah’tan önce başka varlıkların olup olmadığını sorarlar. O da: “Allah vardı. Ondan önce onun dışında hiçbir şey yoktu. Onun Arş’ı su üzerindeydi...” diyerek cevap verdi. Böylece Hz. Peygamber hem evrenin sonradan yaratıldığını hem de varlığı Allah’a nispet ederek onun yaratıcılık vasfını ortaya koymuş oldu. Yine Kur’ân; “İnkâr edenler, gökler ve yer bitişik iken onları ayırdığımızı ve her canlıyı sudan yarattığımızı görmezler mi? Hala inanmayacaklar mı?” ayetiyle; evrenin ilk yaratılış evresindeki homojenliğine/göklerin ve yerin bitişik olduğuna, ilk yaratılışın su ile (hidrojen ve oksijen bileşimiyle) gerçekleştiğine dikkat çekilmektedir. Ayrıca ilk yaratılışı sürdürerek gökleri ve yeri birbirinden ayırmanın ve canlıları ilk önce sudan yaratmaya başlayanın kim olduğuna vurgu yapılmaktadır.

Bu bağlamda Hz. Peygamber de canlıların neden yaratıldığı ile ilgili soruya, “Her canlı sudan yaratıldı.” buyurarak Kur’ân’ın bu konudaki beyanlarını teyid ve tefsir etmiştir. Yine Kur’ân, evrenin en önemli öğelerinden olan göklerin ve yerin yaratılışı ve yaratıcısı ile ilgili; “Gökleri ve yeri hiçten ve örneksiz olarak yaratan Allah hakkında hiç şüphemi edilir?” buyurarak yaratma ile ilgili bazı hususlara dikkat çekmektedir. Bu hususları şöyle özetleyebiliriz: - Gökler ve yer sonradan yaratılmıştır. - Gökler ve yer hiçten ve örneksiz yaratılmıştır. -Göklerin ve yerin yaratılışının Allah’a aidiyeti o kadar barizdir ki, ondan şüphe etmenin hiçbir makul dayanağı yoktur.

Tebliğ konumuz insanın ilk ve ikinci yaratılışı ile ilgili olmasına rağmen alakalı olması hasebiyle insan fizyolojisinin ham maddesi olan toprağa, Âdem ile olan ilişkisine ve Âdem'den önce yaratılan evrenin yaratılışına da yer verilecektir. Böylece tebliğimiz; evrenin yaratılışı, yaratıcısı, insanın atası olan Adem'in yaratılışı, Ademoğlunun ilk ve ikinci yaratılışı çerçevesinde şekillenecektir. Tebliğde evrenin ve insanın yaratılışı farklı evreleriyle ele alınırken; evren ve insan nasıl yaratıldı? Niçin yaratıldı? Kim yarattı? gibi soruların da cevapları üzerinde yoğunlaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaratılış, İnsan, Evren, Hz. Âdem, Ahiret

IN THE CONTEXT OF VERSES AND HADITHS, THE FIRST AND SECOND CREATION OF MAN

Musa ÇETİN

Asst. Prof. Dr., Iğdır University, Faculty of Theology, Department of Basic Islamic Sciences, Department of Hadith, Iğdır, Türkiye

E- Mail: musacetin571@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-9340-9475

ABSTRACT

Certainly, here's a translation of the text you provided into English: The question of creation is, as it was yesterday, one of the most curious, interesting, and researched topics for humanity today. Therefore, questions such as whether the universe is eternal or created later, how it was created if it was created later, why it was created, and who created it, as well as when and how humans, who hold a central position in the universe, were created and by whom, have always been a subject of human curiosity, inquiry, and research. Indeed, the supreme creator, knowing this characteristic of humans, states in the Qur'an that the creation of both the universe and humans will be questioned and inquired about.

A delegation that came to the Prophet Muhammad once asked him if there were other beings before Allah. He replied, "Allah existed, and there was nothing else before Him. His Throne was above the water..." Thus, the Prophet Muhammad confirmed both the later creation of the universe and attributed its existence to Allah, emphasizing His creative attributes. Furthermore, the Qur'an, through the verse "Do not the disbelievers see that the heavens and the earth were a closed-up mass, then We opened them out?" highlights the homogeneity of the initial creation of the universe, the adjacency of the heavens and the earth, and the fact that the first creation involved water (hydrogen and oxygen) as a fundamental element. It also emphasizes the question of who separated the heavens and the earth from each other and began creating living beings from water. In this context, when asked why living beings were created, the Prophet Muhammad responded by saying, "Every living being is created from water," thus confirming and interpreting the Qur'an's statements on this matter. Additionally, the Qur'an, regarding the creation of the essential elements of the universe, the heavens and the earth, and their Creator, states, "Is there any doubt about Allah, the Creator of the heavens and the earth?" to draw attention to certain aspects of creation. These aspects can be summarized as follows: The heavens and the earth were created later. The heavens and the earth were created from nothing and without any

example. The connection of the creation of the heavens and the earth to Allah is so evident that there is no reasonable basis for doubting it.

Although our topic of discussion is related to the first and second creation of humans, it is relevant to mention the relationship between humans and the raw material of human physiology, which is the earth, as well as the creation of the universe before Adam. Thus, our presentation will take shape within the framework of the creation of the universe, its Creator, the creation of Adam, the ancestor of humanity, and the first and second creation of Adam. While addressing the creation of the universe and humans with their various stages, the focus will also be on answering questions such as how the universe and humans were created, why they were created, and who created them.

Keywords: Creation, Human, Universe, Hz. Âdem, Hereafter

HÂRİS EL-MUHÂSİBÎ ÖZELİNDE İNSANIN YARATILIŞI İLE KENDİSİNİ TANIMASI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ANALİZİ

Yusuf SALMAZZEM

*Araştırma Görevlisi, Bitlis Eren Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, Temel İslam
Bilimleri, Bitlis, Türkiye*

E-Posta: ysalmazzem@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4869-8869

ÖZET

Yaratılış meselesi, tarih boyunca insanların merakını celbeden konuların başında gelmiştir. İnsanlar yaratılışın kaynağı, gerçekleşme şekli ve amacı hakkında muhtelif iddialarda bulunmuşlardır. Kuşkusuz bu husustaki iddia ve yaklaşımları besleyen çeşitli inanç ve bilgi kaynakları bulunmaktadır. İslam inancı da aklî ve naklî pek çok delil getirerek biricik yaratıcı olarak Allah'ı kabul etmektedir. Yaratılışın ilahî kaynağı ve anlamı hakkında dikkat çekici malumat sunan disiplinlerden biri de İslam tasavvufudur. Nitekim tasavvuf düşünce ekolünün genel anlamda ana konuları; Allah, varlık ve insan üzerine olduğundan dolayı tasavvufî düşünce dünyasında yaratma ve varlık konuları hakkında birçok mutasavvıfın fikir beyan ettiği bilinmektedir. Mutasavvıfların zikredilen fikirlerine bakıldığında İslam'ın diğer düşünce ekolleri ile ortak ve farklı yönleri olduğu anlaşılmaktadır. Bu düşüncelerin hepsini bir bildiri başlığı altında cem etmek mümkün olmadığından bu çalışmada tasavvuf tarihinin önemli simalarından biri olan Ebû Abdillâh el-Hâris b. Esed el-Muhâsibî el-Anezî'nin, insanın yaratılışının hikmetleri hakkındaki düşünceleri irdelenmekle iktifa edilecektir. Hâris el-Muhâsibî, insan yaratılışının safhalarını ele alırken bu safhalardan birtakım hikmetleri ortaya koymayı hedeflemektedir. Tasavvuf düşüncesinde kişinin kendini tanıması ile Rabbi'ni tanıyabileceği doktrini bulunduğundan dolayı o da bu konuya insan yaratılışı bağlamında yaklaşmaktadır. Böylece kişinin nefsinin tanımasının ancak kendi yaratılışı üzerinde tefekkür etmesi ile mümkün olacağını düşünmektedir. Hâris el-Muhâsibî ilgili âyet ve hadislerden yola çıkarak insanın yaratılış merhalelerinin kişiyi kibir, ucb gibi kötü hasletlerden uzaklaştırarak, tevâzu gibi güzel sıfatlar ile bezenmesi gerektiğini belirtmektedir. Hâris el-Muhâsibî'nin insanın yaratılışı ile insanın kendisini tanıması arasındaki ilişkinin analiz edileceği bu çalışmada doküman analizi metoduna yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yaratılış, Hikmet, Tasavvuf, Hâris el-Muhâsibî

ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN MAN'S CREATION AND SELF-KNOWLEDGE IN THE SPECIFICATION OF HÂRIS AL-MUHÂSIBÎ

Yusuf SALMAZZEM

*Research Assistant, Bitlis Eren Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, Temel İslam Bilimleri,
Bitlis, Türkiye*

E-Mail: ysalmazzem@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4869-8869

ABSTRACT

The issue of creation has been one of the topics that has attracted people's curiosity throughout history. People have made various claims about the source, method and purpose of creation. Undoubtedly, there are various sources of belief and knowledge that support claims and approaches on this issue. The Islamic faith also accepts Allah as the sole creator by providing many rational and narrated evidence. One of the disciplines that provides remarkable information about the divine source and meaning of creation is Islamic Sufism. As a matter of fact, the main topics of the Sufi school of thought in general are; It is known that many Sufis have expressed their opinions about the subjects of creation and existence in the world of Sufi thought, since it is about God, existence and humanity. When we look at the mentioned ideas of Sufis, it is understood that Islam has common and different aspects with other schools of thought. Since it is not possible to collect all of these thoughts under the title of a paper, in this study, Ebû Abdillah el-Haris b., one of the important figures in the history of Sufism. It will be sufficient to examine Esed el-Muhâsibî el-Anezi's thoughts about the wisdom of human creation. While Hâris al-Muhâsibî deals with the stages of human creation, he aims to reveal some wisdom from these stages. Since Sufism includes the doctrine that a person can know his Lord by knowing himself, he approaches this issue in the context of human creation. Thus, he thinks that knowing one's self is only possible by contemplating on one's own creation. Based on the relevant verses and hadiths, Hâris al-Muhâsibî states that the stages of human creation should be adorned with beautiful attributes such as humility, removing the person from bad traits such as arrogance and madness. In this study, in which the relationship between Hâris el-Muhâsibî's creation of man and man's self-knowledge will be analyzed, the document analysis method will be included.

Keywords: Creation, Wisdom, Sufism, Hâris el-Muhâsibî

İBN SÎNÂ'DAN SONRA ÂLEMİN VARLIĞA ÇIKIŞI TARTIŞMASI: SEYFEDDİN EL-ÂMİDÎ'NİN HUDÛS SAVUNUSU

Kamile AKBAL

*Dr. Arş. Gör., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Kelam Anabilim Dalı,
Ankara, Türkiye*

E-Posta: kamileakbal@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-1497-1513

ÖZET

İslam düşünce tarihinde kelâm alimleriyle filozofların tartışıp ana hatlarıyla topluca ayrılığa düştükleri birçok konu olmuştur. Varlığa dair meselelerde dönem dönem bütünüyle iki farklı dünya görüşüne sahip bu iki grubun varlığın ortaya çıkışı hakkında da derin bir ayrımla ayrıldıkları bilinen bir gerçekliktir. Ne var ki İslam düşünce tarihi yeknesak bir görünüm arz etmez ve kelâm alimleri de tarih boyu sürekli birbirini takip etmez. Kimi zaman aynı ekol içinde tarih boyunca öyle büyük değişiklikler yaşanmıştır ki ekolün ilk temsilcileriyle birkaç yüz yıl sonraki temsilcilerini aynı potada eritmek imkansız hale gelmiş, bu nedenle bazen bir ekolü de kendi içinde dönemlendirmek ve alimleri aynı ekolden olsalar da birbirinden ayrı sınıflarda değerlendirmek gerekmiştir. Bu ihtiyaca neden olan durum şüphesiz ki Meşşâî felsefenin İslam dünyasını etkisi altına almasıdır. İbn Sînâ sonrası kelâm alimleri artık onun tartışmaları getirdiği noktalardan habersiz gibi davranma şansına sahip değildiler. Bu nedenle ya İbn Sînâ'yı eleştirecek ya kabul edecek ya da ikisini birden yapacaklardı. Eserlerine bakıldığında çoğunun ikisini birden yaptıkları görülecektir. Bir felsefi kelâm düşünürü olarak Âmidî de varlığa dair bir mesele olan âlemin varlığa çıkışı konusunda hem İbn Sînâ'yı eleştiren hem de kimi zaman onun felsefesinden etkilenip onun katkılarıyla meseleyi açıklamaya çalışan bir kelâm alimi görüntüsü çizmektedir. Âmidî, kelâm ilminin kendi yaşadığı yedinci yüzyıla kadar çizdiği belirgin çizgiler ve keskin duruştan temelde ödün vermeden İbn Sînâ'nın görüşlerinden yer yer etkilenmiş, çoğu zaman ona ve onun temsil ettiği felsefeye cevap vermiş ve kendine has bir yaklaşımla âlemin varlığa nasıl çıktığı sorusunu cevaplamaya çalışmıştır. Bu çalışmada Âmidî'nin âlemin varlığa nasıl çıktığına dair görüşü ve bunun içinde yaşadığı dönem itibarıyla ne anlam ifade ettiği kısaca ele alınmaya çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Kelâm, Felsefe, Âlem, Varlık, Yaratma, Hudûs, Sudûr, Ezelîlik

THE DEBATE ON THE EMERGENCE OF THE UNIVERSE AFTER AVICENNA: SAYF AL-DĪN AL-ĀMĪDĪ'S DEFENSE OF HUDŪTH

Kamile AKBAL

*Res. Asst. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt University, Faculty of Theology, Department of
Theology, Ankara, Türkiye*

E-Mail: kamileakbal@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-1497-1513

ABSTRACT

There have been many issues on which theologians and philosophers discussed and generally disagreed in the history of Islamic thought. It is a fact that these two groups, which have completely different worldviews on issues related to existence from time to time, also have a deep distinction about the emergence of existence. However, the history of Islamic thought does not present a monotonous appearance and theologians do not follow each other continuously throughout the history. Occasionally, great changes have occurred within the same school throughout the history and it has become impossible to consider the earlier representatives of the school with the representatives of a few hundred years later the same, so sometimes it has been necessary to periodize a school within itself and evaluate scholars in separate classes, even if they are from the same school. The situation that requires this issue is undoubtedly the influence of Peripatetic philosophy on the Islamic world. After Avicenna, theologians no longer had the chance to pretend to be unaware of the points he brought to the discussions. For this reason, they would either criticize him or accept him or do both. When you look at their works, it will be seen that most of them did both. As a philosophical kalām thinker, al-Āmidī portrays the image of a theologian who both criticizes Avicenna on the emergence of the universe, which is an issue related to existence but sometimes he is influenced by Avicenna's philosophy and tries to explain the issue with his own contributions. Al-Āmidī was occasionally influenced by Avicenna's views, without fundamentally compromising the clear lines drawn by kalām until the seventh century in which he lived, and often responded to Avicenna and the philosophy he represented, and tried to answer the question of how the universe came into existence with a different approach. In this study, I will try to discuss al-Āmidī's view on how the universe came into existence and what this means in terms of the period in which he lived.

Keywords: Kalām, Philosophy, Universe, Existence, Creation, Hudūth, Emanation, Eternity

BİR FITRAT SAPMASI OLAN EŞCİNSELLİKLE SEMAVİ DİNLERİN MÜCADELESİ

Erdem AKÇA

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Türkiye

ÖZET

Eşcinsellik insanlık dünyasının Lut kavmi ile başlayan bir problemi olarak ortaya çıkmış ve bu fitrat sapması çeşitli toplumlarda cüz'i çapta tezahürleriyle günümüze kadar devam etmiştir. Lut kavmi ve Sicilya'daki Pompei'de ise mesele toplumsal boyut halini almıştır. Bundan dolayı Cenab-ı Hakk Sodom ve Gomora'de yaşayan Lut kavmine, Harran doğumlu olan Hz. Lut'u (AS) bir elçi olarak görevlendirmiş, Pompei halkına ise Hz. İsa'nın (AS) havarilerinden Hz. Petrus'u (AS) ve yetiştirdiği kişileri bir elçi ve elçiler olarak göndermiştir. Peygamberler eşcinsellik problemini tedavi edecek ruh hekimleridirler. Eşcinsellik, bir ruh hastalığı ve fitrat sapmasıdır. Ruhun mahiyetini, hastalıklarını, tedavi çarelerini peygamberler son derece iyi bildiklerinden, onlara tabi olmayan kişiler olumlu sonuç alamazlar. Tıp dünyasının bu konudaki aczinin de gösterdiği üzere... Peygamberlerin ruh konusuna hâkimiyetlerinin küçük bir numunesi "hayatta mutluluğun elde edilmesi" meselesidir. Şöyle:

Hz. Peygamber (SAV) der ki: "Ruhlar bölük bölük ordulardır."¹ Yani ruhlar, fitraten asker ve savaşçıdır. Bir ruhun mutluluğu, gelişimi ve lezzeti sözlü veya fiilî olarak yapacağı savaşlardadır. Bundan dolayı Hz. Peygamber (SAV) ve yetiştirdiği yüz bin sahabeden hiç biri, işkence görmesine, vatanından sürülmesine, ailesi tarafından reddedilmesine, bütün mal varlığını kaybetmesine rağmen asla intihar etmemiş, bilakis saadet ve huzur içinde ömrünü tamamlamıştır. Tarih biliminde yüz bin sahabenin yaşadığı bu devre "Asr-ı Saadet" (Mutluluk Asrı) adı verilmiştir. Buna mukabil "mutluluk" ve "umut" üzerine 20'den fazla kitap yazmış olan 63 yaşındaki Koreli profesör Choi Yoon-Hee, Seul kentinin kuzeyindeki bir motelde kendini asarak intihar etmiştir.² Yoon-Hee'nin intiharı göstermektedir ki, akademik camia ve bilim dünyası ruhu bilmemektedir.

Yaratılış ve fitrat âlemi sayısız dengeler ve muvazeneler üzerine kurulmuştur. Bu dengelerden birisi de ruh ve beden arası dentedir. İnsanın sıhhati, ruh ile beden dengesinin korunması ve devam ettirilmesine bağlıdır. Bütün fiziksel rahatsızlıklar, fiziksel yapıdaki dengelerin bozulmasına dayandığı gibi, ruhsal problemler de duygu ve düşünce boyutunda dengelerin bozulmasına, insanın düşünce ve duygu dünyasını dengeleyen hakikat ve hak algısından uzaklaşmasına dayanır. Fiziksel

¹ Buhari, Enbiya 2, Müslim, Birr 159, (2638), Ebu Davud, Edeb 19, (4834).

² <https://www.haberturk.com/kultur-sanat/haber/560497-mutluluk-profesoru-intihar-etti>.

rahatsızlıklar, düşünce ve duygu dünyasını tetikleyerek kişiyi ruhen de hasta edebildikleri gibi, ruhsal boyuttaki dengesizlikler de zaman içinde fiziksel hastalıkların ve problemlerin kaynağı haline gelebilmektedir. Ruh ve bedeni beraberce ele alan, ruh ve bedenin bir birlerini etkileyebilen halini ifade eden kompleks yapıya “fıtrat” adı verilir. Bu çerçevede eşcinsellik de bir fıtrat sapmasıdır; insan hayatının bir süsü ve mutluluk vesilesi olan zevk ve lezzetin bir gaye haline getirilmesinin yol açtığı bir aşırılık ve “fuhuş” tur. Peygamberler bu aşırılık ve dengesizlikleri, insanların düşünce ve duygu dünyasını hak ve hakikat çerçevesine oturtarak tedavi etmeye çalışırlar. Bu tedavi kişiyi aslı fıtratına ve dengeye getirerek hem gerçekçi, hem kâinatla barışık, hem mutlu, hem sağlıklı bir hale döndürme gayelidir. Peygamberler arasında müstesna bir yeri olan Hz. Hud (AS) kâinatı ve yaratılış âlemini okuyarak şöyle der: “Gözle görünen bir hakikat şudur ki Rabbim daima sırat-ı müstakim üzeredir.”³ Yani Allah’ın yaratış ve yaşatışında aşırılık ve gerilik yoktur. Din, dengedir ve din, insanları bir dengeden ibaret olan fıtrata davet eder. Davete icabet etmek ise, kişinin hür iradesine aittir. “Dinde zorlama yoktur.”⁴

Sodom ve Gomora hakkında tedavi umudu olmasaydı Cenab-ı Hakk onlara Hz. Lut (AS) gibi bir resul göndermezdi. Halkın Lut peygamberi dinlemek istememesi, Onun kudsi irşadının çareler sunmadığı anlamına gelmemektedir. Tıbbî bir realitedir ki, hekimin şefkatli ve hikmetli tavsiyelerine boyun eğmeyen hiçbir hasta iyileşemez ve iyileşememiş.

Tıp ve bilim dünyasında psikolojinin babası olarak kabul edilen Alfred Adler’in “Bireysel Psikoloji” kitabında tespit ettiği üzere “Eşcinsellik, psikolojik ve daha derinde ruhânî kökenli biyolojik bir sapmadır ve şımarık karakterli kişilerde görünen bir vakadır. Eşcinselliği temeli, ailelerin çocuklara gerekli terbiye ve eğitimi verememeleridir.” Bu sapmanın çaresi olan hakikatli formüller peygamberlerin elinde olduğundan öncelikle biyoloji ve psikoloji bilimleri açısından Peygamberlik müessesesinin gerekliliğinin ispat edilmesi zorunludur.

Anahtar Kelimeler: Eşcinsellik, Şehvet, Fıtrat, Sapma, Tedavi

---

³ Hud suresi, 56.

⁴ Bakara suresi, 256.

THE STRUGGLE OF THE HEAVENLY RELIGIONS WITH HOMOSEXUALITY, WHICH IS AN ABERRATION OF NATURE

Erdem AKÇA

Presidency for Turks Abroad and Related Communities

ABSTRACT

Homosexuality has emerged as a problem of the human world that started with the people of Lot, and this deviation of nature has continued to the present day with its manifestations on a small scale in various societies. In the people of Lot and Pompeii in Sicily, the issue has become a social dimension. For this reason, Allah Almighty appointed the prophet Lot, who was born in Harran, to the people of Sodom and Gomorrah as an apostle, and sent Peter, one of the apostles of the prophet Jesus, and the people he raised up, as an apostle and messengers to the people of Pompeii. Prophets are mental doctors who will cure the problem of homosexuality. Homosexuality is a mental illness and an aberration of nature. Since the prophets know the nature of the soul, its diseases, treatment remedies extremely well, people who are not subject to them cannot get positive results. As the weakness of the medical world in this regard shows a small example of the prophets' mastery of the soul is the issue of "achieving happiness in life". Like this:

The Prophet Muhammad (SAAS) said: "Souls are divided armies." In other words, spirits are naturally soldiers and warriors. The happiness, development and taste of a soul are in the battles that it will do verbally or actually. For this reason, Muhammad the Prophet (SAAS) and none of the hundred thousand companions he raised never committed suicide, despite being tortured, exiled from their homeland, rejected by their family, and losing all their assets, on the contrary, they all completed their lives in bliss and peace. In historical science, this period in which a hundred thousand companions lived has been called "Asr-ı Saadet" (the Age of Happiness). In contrast, 63-year-old Korean professor Choi Yoon-Hee, who had written more than 20 books on "happiness" and "hope", committed suicide by hanging herself in a motel in the north of Seoul City. Yoon-Hee's suicide shows that the academic community and the scientific world do not know the soul.

The world of creation and nature is founded on numerous balances and agreements. One of them is the balance between the soul and the body. The health of a person depends on the preservation and maintenance of the balance of soul and body. Just as all physical ailments are based on the deterioration of the balances in the physical structure, mental problems are based on the deterioration of the balances in the dimension of emotions and thoughts, the person's departure from the perception of truth and rights that balance the world of thoughts and emotions. Just as physical ailments can make a person mentally ill by triggering the world of thoughts and emotions,

imbalances in the spiritual dimension can also become the source of physical diseases and problems over time. The complex structure that deals with the soul and body together and expresses the state of the soul and body that can affect each other is called “fitrat” (nature). Within this framework, homosexuality is also an aberration of nature; an excess and “prostitution” caused by turning pleasure and taste, which is an ornament of human life and an occasion for happiness, into a goal. The prophets try to cure these extremes and imbalances by placing the world of people’s thoughts and feelings within the framework of truth and righteousness. This treatment aims to return the person to a realistic, at peace with the universe, happy and healthy state by bringing him to his basic nature and balance. The Prophet Hud, who has an exceptional place among the Prophets, recites the universe and the world of creation and says: “It is a visible truth that my Lord is always on the verge of Decapitation.” In other words, there is no excess or backwardness in Allah’s creation and keeping it alive. Religion is balance, and religion invites people to nature, which consists of balance. To respond to the invitation belongs to the free will of the person. “There is no compulsion in religion.”

If there was no hope of cure for the people of Sodom and Gomorrah, Allah Almighty would not have sent a messenger like the prophet Lot to them. The fact that his people do not want to listen to the prophet Lut does not mean that His holy guidance does not offer remedies. It is a medical reality that no patient who does not obey the compassionate and wise advice of the physician can recover and has not recovered.

As Alfred Adler, considered the father of psychology in the world of medicine and science, found in his book “Individual Psychology” as a result of studying a large number of his patients, “Homosexuality is a psychological and more deeply spiritual biological perversion and is a case that appears in people with spoiled characters. The basis of homosexuality is that families cannot provide children with the necessary upbringing and education.”

Key words: Homosexuality, Lust, Fitrat, Perversion, Treatment

SOSYAL BİLİMLERİ

IŞIĞINDA YARATILIŞ

EVİRİM İDDİALARINA KARŞI MANTIKSAL VE FELSEFİ BİR SORGULAMA (KISA VİDEO SUNUMLARI)

Abdulhak Halim ULAŞ

Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Erzurum, Türkiye

E-Posta: halimulas@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9457-1554

ÖZET

EvrİM iddiası, her ne kadar bilimsel ölçütler içinde ispatı mümkün olmasa da seküler zihniyetin sığınma kalesi olması dolayısı ile bilimsel bir kanun gibi lanse edilmektedir. Yine aynı şekilde, aslında felsefi bir görüş olan evrim düşüncesi, benzer çevreler tarafından, biyoloji kılıfı giydirilerek, biyoloji bilimine ait evrensel bir sistematik olarak sunulmaktadır.

Çalışmanın yöntemi: Bu çalışmada, Evrim görüşü, mantık bilimi ve felsefi sorgulama yöntemleriyle incelenmiştir. Çünkü mantık bilimi, kişiyi, zihinsel hatalara düşmekten korur; zira mantık, düşünce süreçlerini daha sistematik ve yapılandırılmış bir şekilde ele alır. Mantıklı düşünme, argümanları analiz etme, sonuçları değerlendirme ve çıkarımları yapma süreçlerini içerir. Bu tutum, insanların duygusal veya yanlış önyargılarla hareket etmelerini önler ve daha rasyonel kararlar vermelerini sağlar. Mantık, birçok zihinsel hata türünün önlenmesine yardımcı olur. Mantıksal ve felsefi sorgulama kapsamında oluşturulan metinler, daha sonra kısa videolara dönüştürülmüştür.

EvrİM düşüncesi, hayatın, 4 milyar yıl kadar önce, okyanus tabanlarında başladığını iddia eder. Hayatın ne olduğunu, niçin ve nasıl başladığını, okyanus tabanındaki hangi akıllı, iradeli ve güçlü yapıların yoktan var olmayı seçtiğini, sonra nasıl bir araya geldiğini, hayatı nasıl devam ettirdiğini asla açıklayamamıştır. Buna rağmen bu iddiasını bilimsel bir gerçekmiş gibi lanse etmiştir. Yüz binlerce fosil türü bulunmasına rağmen, hiçbir ara fosil türü kanıtına ulaşamamıştır. Bulduğu iddia edilen ara fosil tür kanıtlarının da yine bilimsel geçerliliği ispatlanamamıştır.

Bu araştırmada, var oluşun ilk başlangıcından, günümüzdeki tüm varlık formlarına kadar, ibda ya da inşâ yöntemiyle yaratılan mahlûkatın, bir zihin manipülasyonu olarak “evrim-evulation” temelinde açıklanmasının bir yanıtı macadan ibaret olduğu gösterilecektir.

Anahtar kelimeler: Bilim, Yaratılış, Evrim, Felsefi sorgulama

A LOGICAL AND PHILOSOPHICAL CHALLENGE TO THE CLAIMS OF EVOLUTION (SHORT VIDEO PRESENTATIONS)

Abdulah Halim ULAŞ

*Prof. Dr., Atatürk University Kâzım Karabekir Faculty of Education, Erzurum,
Türkiye*

E-Mail: halimulas@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9457-1554

ABSTRACT

Even though the claim of evolution cannot be proven within scientific criteria, it is presented as a scientific law because it is a refuge for the secular mindset. In the same way, the idea of evolution, which is actually a philosophical view, is presented by similar circles as a universal systematic belonging to the science of biology, disguised as biology. In this study, the view of evolution is analyzed through the science of logic and philosophical inquiry methods. This is because the science of logic protects the individual from falling into mental errors because logic deals with thought processes in a more systematic and structured way. Logical thinking involves the processes of analyzing arguments, evaluating conclusions and drawing inferences. This prevents people from acting emotionally or with false prejudices and enables them to make more rational decisions. Logic helps prevent many types of mental errors. The texts created within the scope of logical and philosophical inquiry were then transformed into short videos.

In this research, it has been concluded that the explanation of creation, from the very beginning of existence to all forms of existence today, on the basis of "evolution-evolution" as a manipulation of the mind, is nothing but a deception. The idea of evolution claims that life began on the ocean floors some 4 billion years ago. It can never explain what life is, why and how it began, what intelligent, willful and powerful structures on the ocean floor chose to come into existence out of nothing, how they came together, and how they sustained life. And it falls into the unscientific trap of presenting this claim as a scientific fact. Although hundreds of thousands of fossil species have been found, no evidence of an intermediate fossil species has ever been found. The evidence of intermediate fossil species claimed to have been found is also scientific nonsense.

Key words: Science, Creation, Evolution, Philosophical inquiry

KARAKTER EĞİTİMİ VE KİŞİLİK GELİŞİMİNE YÖNELİK TEVHİDİ VE SEKÜLER YAKLAŞIMIN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

Abdullah EKER

*Dr. Öğr. Üyesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, M.R. Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü,
Kilis, Türkiye*

E-Posta: aker38@gmail.com

ORCID: 0000-0002-6409-7732

ÖZET

Bu araştırmanın amacı “Karakter Eğitimi, Sağlıklı Kişilik Gelişimi ve Öznel İyi Oluş” konusuna seküler yaklaşımın ve manay-ı harfi temelli Tevhidi yaklaşımın farklarının incelenmesidir. Psikoloji alanında geçtiğimiz yüzyılda psikolojik bozuklukların tanımlanması, tedavi edilmesi ve önlenmesi konularına odaklanılmış; ancak erdemli ve sağlıklı kişilik gelişimi, iyi oluşun bileşenleri gibi konulara aynı derecede önem verilmemiştir. Karakter eğitimi, değerler eğitimi, ahlaki gelişim, sosyal sorumluluk, iyi oluş ve içsel tutarlılık gibi fenomenlerin şemsiye kavramıdır. Psikoloji bağlamında erdemler, bireyin kendisine ve topluma yararlı düşünce ve davranışlara sahip olmasını sağlayan psikolojik süreçler olarak tanımlanmaktadır. Ahlak felsefesinde Ahlak felsefecileri bilgelik, cesaret, insaniyet, adillik, ölçülülük ve aşkınlığı erdemli karakteri oluşturan altı temel değer olarak tanımlamışlardır. Günümüzde karakter eğitimi üzerine çalışan davranış bilimci ve sosyal bilimcilerin karakteri tamamen evrimci ve materyalist bir yaklaşımla ele almaya çalıştıkları ve dinlerin, inancın karakter üzerindeki etkisini göz ardı ettikleri görülmektedir.

Bu durum bireyin ruh dünyasının çok yüzeysel bir nazarla ele alınmasını ve eğitimde hedeflenen sağlıklı kişilik gelişiminin gerçekleşmemesine neden olmaktadır. Evrimci yaklaşım karakterin ve sağlıklı kişiliğin evrensel olduğu ve biyolojik kökenli olduğu öne sürmektedir. İnsanların karşılaştıkları önemli güçlüklerle baş etmek ve hayatta kalmak için evrimsel olarak ahlaki değerleri geliştirdikleri iddia edilmektedir. Peki durum gerçekten bu şekilde açıklanabilecek kadar basit midir? Ahlaki değerlerin bir karakter haline gelmesi seküler temelde mümkün müdür? Bu bağlamda çalışma kapsamında geçmişten günümüze İslam dünyasının bilim ve düşünce insanlarının konuya ilişkin görüşleri, seküler yaklaşımın ön kabulleri ile karşılaştıralı olarak ele alınacaktır. Çalışma kapsamında özellikle; seküler temelli ego ve benlik algısı ile tevhidi temelli ego ve benlik algısı yaklaşımlarının kişilik ve karakter üzerindeki etkilerine yönelik belirgin farklar olduğu görülmüştür. Çalışma bulguları kongrede katılımcılarla paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Karakter eğitimi, Değerler eğitimi, Sekülerizm, Kişilik gelişimi, Öznel iyi oluş

A COMPARATIVE ANALYSIS OF TAWHEED AND SECULAR APPROACHES TO CHARACTER EDUCATION AND PERSONALITY DEVELOPMENT

Abdullah EKER

*Dr. Öğr. Üyesi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, M.R. Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü,
Kilis, Türkiye*

E-Mail: aeker38@gmail.com

ORCID: 0000-0002-6409-7732

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the differences between the secular approach and the Tawhidi approach to "Character Education, Healthy Personality Development and Psychological Well-Being". In the last century in the field of psychology, the focus has been on the identification, treatment and prevention of psychological disorders; however, issues such as virtuous and healthy personality development and the components of well-being have not been given the same importance. Character education is an umbrella concept for phenomena such as values education, moral development, social responsibility, well-being and inner consistency. In the context of psychology, virtues are defined as psychological processes that enable individuals to have thoughts and behaviours that are beneficial to themselves and society. In moral philosophy, moral philosophers have defined wisdom, courage, humanity, fairness, moderation and transcendence as the six basic values that constitute virtuous character. Today, it is seen that behavioural scientists and social scientists working on character education try to deal with character with a purely evolutionist and materialist approach and ignore the influence of religions and beliefs on character.

This leads to a very superficial view of the individual's spiritual world and to the failure to realise the healthy personality development targeted in education. The darwinist approach argues that character and healthy personality are universal and biologically based. It is claimed that humans have evolutionarily developed moral values in order to cope with the major challenges they face and to survive. But is the situation really so simple that it can be explained in this way? Is it possible for moral values to become a character on a secular basis? In this context, within the scope of the study, the views of the scientists and thinkers of the Islamic world from the past to the present will be discussed in comparison

with the presuppositions of the secular approach. Within the scope of the study, it has been observed that there are significant differences between secular-based ego and self-perception and tawhidi-based ego and self-perception approaches on the effects of personality and character. The findings of the study will be shared with the participants at the congress.

Keywords: Character education, Values Education, Secularism, Personality development, Psychological well-being

SOSYAL MEDYADA VE DİJİTAL OYUNLARDA BİLİNÇALTI TAHRİBATI VE İSLÂMOFOBİ

Adnan KALKAN

Uzm., Özel Kariyer Aile Danışma Merkezi, Adana/Türkiye

E-Posta: adnankalkan01@gmail.com

ORCID: 0000-0001-6142-098X

ÖZET

Son çeyrek yüzyılda medya ve teknolojinin baş döndürücü gelişimi ile genelde insanoğlu özelde genç kuşak gerek psikopatolojik açıdan gerekse psikososyal açıdan ciddi anlamda etkilenmiştir. Sosyal medya platformlarında algı yönetimi ile gençler kadim inanç değerlerinden koparılırken, özellikle dijital oyunlarda kullanılan gerek doğrudan, gerekse sübliminal (bilinçaltı) mesajlarla gençlerin İslam diniyle bağları koparılmakta ve gençler ateizme sürüklenmektedir.

Bu çalışmada, gençlerin sosyal medya platformlarında ve dijital oyunlarda algı yönetimi sonucu hangi bilinçaltı (sübliminal) mesajlara maruz kaldıkları, ayrıca dijital oyunların fıtratı nasıl bozduğu araştırılmıştır. Çalışmanın amacı, medya ve dijital oyunların bilinçaltı mesajlarla gençleri dini değerlerinden koparıp ateizme nasıl sürüklediği bazı dijital oyunlardaki figürlerle örneklendirmektir.

Diğer taraftan özellikle Avrupa ve Amerika kıtasındaki medya ve dijital oyunların etkisiyle İslâmofobi hızla yayılmaktadır. Öyle ki sosyal medya başta olmak üzere dijital oyunlarda üretilen içeriklerde İslam dini obje ve ritüelleri kullanılarak fobinin oluşmasına ve yaygınlaşmasına sebebiyet vermektedirler.

Uzun süre oyun oynamaya bağlı olarak, solunum ve dolaşım sistemiyle ilgili problemler, obezite, ortopedik rahatsızlıklar, yeme bozuklukları, göz ve görme bozuklukları gibi sağlık sorunları ortaya çıkmaktadır. Uyku bozukluğu, depresyon, beyin gelişiminin engellenmesi, öfke, şiddet, gerçeği değerlendirme yetisinin kazanılamaması/bozulması, psikolojik travmalar, kimliksizlik, cinsiyetsizlik... Bütün bu sorunlar, yaratılıştaki fıtrat üzere biyopsikososyal-nöropsikopatolojik açıdan sağlıklı olan insanın fıtratının hasar görmesine sebebiyet vermektedir. Ayrıca bu oyunların İslâm ve Müslüman düşmanlığını yaydığı açıkça kanıtlanmaktadır. Bu çalışmada bazı dijital oyunların çocuklarımız ve gençlerimiz üzerindeki yıkıcı etkisine karşı nasıl farkındalık oluşturabileceğimizin ipuçlarını ortaya koyacağız.

Anahtar Kelimeler: Bilinçaltı mesajlar, Dijital oyun, İslâmofobi, Fıtrat bozulması

SUBCONSCIOUS DISTORTION AND ISLAMOPHOBIA IN SOCIAL MEDIA AND DIGITAL GAMES

Adnan KALKAN

Expert., Private Career Family Advice Centre, Adana/Türkiye

E-Posta: adnankalkan01@gmail.com

ORCID: 0000-0001-6142-098X

ABSTRACT

With the dizzying development of media and technology in the last quarter century, human beings in general and the young generation in particular have been seriously affected both psychopathologically and psychosocially. While young people are separated from their ancient belief values through perception management on social media platforms, young people's ties with the religion of Islam are severed with both direct and subliminal (subconscious-unconscious) messages used especially in digital games and young people are driven to atheism.

In this study, it is investigated which subliminal messages young people are exposed to as a result of perception management on social media platforms and digital games, and how digital games disrupt the nature. The aim of the study is to exemplify how the media and digital games, with their subliminal messages, can lead young people away from their religious values and into atheism through the figures in some digital games.

On the other hand, Islamophobia is spreading rapidly with the influence of media and digital games, especially in Europe and the Americas. So much so that the content produced in digital games, especially in social media, causes the formation and spread of phobia by using Islamic religious objects and rituals.

Due to prolonged gaming, health problems such as respiratory and circulatory system problems, obesity, orthopedic disorders, eating disorders, eye and vision disorders arise. Sleep disturbance, depression, inhibition of brain development, anger, violence, inability to evaluate reality, psychological traumas, lack of identity, genderlessness... All these problems cause damage to the human nature, which is biopsychosocial-neuropsychopathologically healthy in terms of creation. It is also clearly proven that these games spread Islam and Muslim hostility. In this study, we will reveal the clues on how we can raise awareness against the destructive effects of some digital games on our children and youth.

Keywords: Subliminal messages, Digital games, Islamophobia, Distortion of the nature

ÜLFET VE EVRİM

Ahmet KAVLAK

Doç Dr., Iğdır Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Mantık Anabilim Dalı, Iğdır, Türkiye

E-Posta: ahmetkavlak@gmail.com

ORCID: 0000-0002-4419-9440

ÖZET

Bir insan zihni faaliyeti olarak “düşünme”; saptanmış olgulardan duyuların elde ettiği ham verilerin bir dilsel ifade olan önermeler şeklinde ve bu ifadelerdeki “tutarlılığın denetlenmesi” yöntemiyle gerçekleşir. Biz düşünmenin varlığını bilmek dışında kendisi hakkında herhangi bir bilgiye sahip değiliz. Zihnimizin nasıl çalıştığını, hangi usullere göre işlediğini dilimizden öğreniyoruz. Dilin yapısı, bizim zihnimizin nasıl çalıştığına ilişkin ipuçlarını barındırmaktadır. Zihnimiz ya da düşünme sistemimiz bir değerlendirme, bir çıkarım düsturlarını barındırmak dışında her türlü bilgi materyalini duyulardan temin etmektedir. Duyular zihnimizin dışındaki dünyaya açılan yegâne pencerelerimizdir. Düşünme mekanizmasının materyali duyulardan gelmektedir.

“Yeni bilgi elde etme” dediğimiz hadise, düşünme usulümüz baki kalmak şartıyla duyularımızdan gelen materyallerin değerlendirilmesinden ibarettir. Ne kadar bilgi elde edilirse edilsin, tüm bilgiler aynı düşünme sistemine dâhil olan yeni duyusal verilerin işlenmesinden elde edilir. Bu işleme sürecinde çok dikkati çekmeyen veya farkında olunmayan bir yeteneğimiz var ki, bu yetenek, duyusalıktan gelen verilerin zihin tarafından işlenmeye başlamasından evvel, gelen verileri ayırt ederken yani “önemli-önemsiz”, “dikkate değer-değmez” diye ayırırken sürekli görülme, sürekli muhatap olunmaktan, sürekli söz konusu edilmekten kaynaklanan bir hata sonucu bilgi kaynağının işaret ettiği hakikatten sapmaya neden olmaktadır. Bu insani bir durum olmakla beraber, “farkındalık” dediğimiz “hakikati fark ettiren” yönümüzün işlememesine neden olmaktadır.

Bu “ülfet” dediğimiz yönümüz, “insandan bağımsız” ve “aklın doğruları” demek olan “hakikate” ulaşmaktaki en büyük engelimizdir. Büyük hakikatleri küçülten ve değersiz bilgileri nadir olma özelliği ile değerli gösteren bu insani yönümüzün farkında olmak, bu yönümüzün yanlış yönlendirmesinden kurtulmak ancak bu özelliğimizin nasıl işlediğini bilmekle mümkündür.

Bu çalışmada “ülfet” dediğimiz hakikati gizleme ve saptırma yeteneğimizin düşüncemiz üzerindeki etkisi “evrim” örneklemeleri üzerinden gösterilecektir.

Kelimeler: Ülfet, Evrim, Hakikat, Gerçek, Doğru, Yanlış, Vehim

YARATILIŞ BİLİMİ MÜFREDAT ÖRNEKLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Cihat YAŞAROĞLU

*Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Malatya,
Türkiye*

E-Posta: cyasaroglu13@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9574-1789

ÖZET

Eğitim sistemlerinin dayandığı felsefi görüş veya görüşler vardır. Günümüz eğitim sistemlerine genel anlamda bakıldığında eğitime yön veren, tüm eğitim faaliyetlerinin ruhu hükmünde olan hakim görüşün seküler bakış açısı olduğu görülmektedir. Bu bakış açısı ontolojik olarak görünen alemi ve somut maddeler arası münasebetlerin kurallar şeklinde ifade edilmesini, açıklamasını esas almaktadır. İkinci görüş ise mutlak varlık olarak Yaratıcıyı kabul eder, diğer varlıkları da Yaratıcı ile olan münasebeti bağlamında değerlendirir. Bu bakış açısı, Yaratılışçılık olarak da ifade edilebilmektedir. Her iki bakış açısı “çekişmeli” olarak ifade edilmekte, seküler bakış hakim yaklaşımken Yaratılışçı bakış açısı ile sahte bilim ya da bilim dışı olarak ifade edilmektedir. Müfredat ve eğitim - öğretim süreçlerinin geneli de seküler bir yaklaşımla şekillendirilmektedir. Ancak dünyadaki örneklerle bakıldığında Yaratılış Bilimi müfredat çalışmalarının ve bu çalışmalara dayalı olarak yürütülen eğitim öğretim faaliyetlerinin olduğu da görülmektedir. Bu çalışma, Yaratılış anlayışı ile geliştirilen müfredatların gaye, muhteva, metot kısımlarını dikkate alarak incelemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yaratılış bilimi, Öğretim, Müfredat, Ders kitabı

A REVIEW ON CREATION SCIENCE CURRICULUM EXAMPLES

Cihat YAŞAROĞLU

*Prof. Dr., İnönü University, Faculty of Education, Department of Basic Education,
Malatya, Türkiye*

E-Mail: cyasaroglu13@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9574-1789

ABSTRACT

There are philosophical views or opinions on which education systems are based. When we look at today's education systems in general, it is seen that the dominant view that directs education and is the soul of all educational activities is the secular point of view. This point of view is ontologically based on the explanation of the visible world and the relations between concrete substances in the form of rules. This point of view is ontologically based on the expression and explanation of the visible world and the relations between concrete substances in the form of rules. The second view accepts the Creator as the absolute being and evaluates other beings in the context of their relationship with the Creator. This point of view can also be expressed as creationism. Both perspectives are expressed as "contentious", with the secular perspective being the dominant approach, while the creationist perspective is expressed as pseudoscience or non-science. The curriculum, education and training processes are generally shaped by a secular approach. However, when we look at the examples in the world, it is seen that there are Creation Science curriculum studies, education and training activities carried out based on these studies. This study aims to examine the curricula developed with the understanding of Creation by taking into account the purpose, content and method parts.

Keywords: Creation science, Teaching, Curriculum, Textbook

İLETİŞİM VE BEDEN DİLİ: KÂİNAT VE MEVCUDATIN SESSİZ KONUŞMASI

Ersan ÖZ

Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, İİBF, Kütahya, Türkiye

E-Posta: ersan.oz@dpu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1847-8841

Bünyamin HAN

Doç. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kütahya, Türkiye

E-Posta: bunyaminhan@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0204-5686

ÖZET

Beden dili, insanlar ve diğer canlılar arasında iletişim kurmanın önemli bir yoludur. Bu dil, sadece insanlar arasında değil, aynı zamanda tüm kainattaki canlı ve cansız varlıklar arasında da kullanılmaktadır. Bu çalışmada, beden dilinin Allah'ın sanat eseri olarak yarattığı kainattaki tüm varlıkların iletişim kurma biçimi olarak nasıl kullanıldığı incelenmektedir. Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi olarak tasarlanmış ve bu kapsamda Risale-i Nur Külliyyatındaki konu ile ilgili temalar ortaya konulmuştur.

Araştırma bulgularına göre beden dilinin, insanlar arasındaki duygusal ve bilgi aktarımının yanı sıra hayvanlar, bitkiler ve diğer canlı organizmalar arasında da işlevsel olduğu gözlemlenmektedir. Örneğin, bir kuşun kanat çırpışları, bir köpeğin bakışları veya bir çiçeğin açılma hızı, bir kedinin ses çıkarması, çevreleriyle iletişim kurma ve hayatta kalmalarını sağlamak için kullanılan iletişim ve beden diline örneklerdir. Allah'ın yaratıcı gücünün bir ifadesi olarak, kainattaki her şeyin bir amacı ve bir dili vardır. İnsanlar bu beden diliyle duygusal durumlarını ifade ederken, diğer canlılar da tehlike, açlık, üreme ve diğer temel ihtiyaçlarını iletişim yoluyla ifade ederler. Bu, kainattaki her şeyin bir denge içinde olduğunu ve bu dengeyi korumak için iletişim kurduğunu gösterir. Sonuç olarak, beden dilinin kainattaki tüm canlı ve cansız varlıklar arasında Allah'ın sanat eseri olarak kullanıldığını ifade edebiliriz. Bu beden dili, iletişim, hayatta kalma ve dengeyi koruma amacıyla evrensel bir dil olarak işlev görür. Bu, insanların doğanın ve diğer varlıkların yaşam biçimlerini daha iyi anlamalarına ve saygı göstermelerine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Beden dili, İletişim, Mevcudat, Kâinat

COMMUNICATION AND BODY LANGUAGE: THE SILENT SPEECH OF THE UNIVERSE AND BEINGS

Ersan ÖZ

Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, İİBF, Kütahya, Türkiye

E- Mail: ersan.oz@dpu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1847-8841

Bünyamin HAN

Doç. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kütahya, Türkiye

E- Mail: bunyaminhan@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0204-5686

ABSTRACT

Body language is an important way of communicating among humans and other living things. This language is used not only among humans, but also among living and non-living beings throughout the universe. This study examines how body language is used as a form of communication by all beings in the universe, created by Allah as a work of art. This study was designed as a document review, one of the qualitative research methods, and in this context, the themes related to the subject in the Risale-i Nur Collection are revealed.

According to research findings, it is observed that body language is functional in emotional and information transfer among humans as well as animals, plants and other living organisms. For example, the flapping of a bird's wings, the gaze of a dog, or the speed at which a flower opens, the vocalizations of a cat are examples of communication and body language used to communicate with their environment and ensure their survival. As an expression of Allah's creative power, everything in the universe has a purpose and a language. While humans express their emotional states with this body language, other living creatures express danger, hunger, reproduction and other basic needs through communication. This shows that everything in the universe is in balance and communicates to maintain this balance. As a result, we can say that body language is used as a work of art by Allah among all living and inanimate beings in the universe. This body language functions as a universal language for the purposes of communication, survival and maintaining balance. This can contribute to people's better understanding and respect for the ways of life of nature and other beings.

Keywords: Body language, Communication, Existence, Universe

MODERN BİLİM ANLAYIŞININ DERS KİTAPLARINA YANSIMALARININ TAHLİLİ VE ÇÖZÜM ÖNERİSİ

Fatih ÇELİKEL

Uzman Öğrt. Dr., MEB., Tahirini Duran Dudu Gümüş Ortaokulu, Kayseri, Türkiye

E-Posta: fatihce81@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-5301-3046

ÖZET

Günümüz dünyası genel olarak modernitenin şekillendirdiği bir çağı yaşamaktadır. Modernitenin küresel çaptaki hegemonyasının arkasında moderniteye karakterini veren modern bilim anlayışı yer almaktadır. Tüm dünya çapında şu veya bu şekilde kabul edilmiş olan modern bilim anlayışı temelde pozitivist natüralist bir yaklaşıma dayanmaktadır. Bu anlayışın özellikle pozitif bilimlerde tartışmasız bir şekilde kabul edilmesi ders kitaplarının natüralist anlatımlara sahne olmasına yol açmıştır. Kullanılan dilin düşünceyi etkileme, bilinçaltını doldurma gibi farklı süreçler üzerinden bir zihniyeti baştan sona şekillendirebilecek güce sahip olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla ders kitaplarında kullanılan dilin kesinlikle gözden geçirilmesi ve tashih edilmesi gerekmektedir. Son zamanlarda bununla ilgili bazı çalışmalar ortaya konulmakta ve alternatif bir dil önerilmektedir. Bu çalışmalar takdire şayandır. Ancak ilgili çalışmalarda daha çok kullanılacak alternatif dilin oluşturulmasına odaklanıldığından olsa gerek mevzunun temellerine özetle değinilmekte ve felsefi zemin yeterince irdelenmemektedir. Bu çalışmada ise öncelikle konunun temelleri ve felsefi altyapısı üzerinden incelenmesi hedeflenmektedir. Söz gelimi modern bilimin temel kabullerinden biri indirgemeci bir yaklaşımla varlığı maddeyle sınırlandırması ve açıklamalarını bu temel kabul çerçevesinde oluşturmasıdır. Oysa varlığın maddeden ibaret olduğu varsayımı bilimsel olarak ispatlanmış bir iddia değildir. Yine mesela modern bilim anlayışına göre tabiat olaylarının sebebi bir başka tabii olaydır. Bu kabul de önceki varsayım gibi bilimsel açıdan ispatlanmış bir iddia değildir. Ancak günümüzde pozitif bilimlerdeki anlatımlar tamamen bu kabuller ekseninde oluşturulmaktadır. Bu kitaplarda okuyucuya bu anlatımın arkasındaki temel kabuller hakkında yani benimsenen bilim felsefesi hakkında bilgi verilmemekte, öğrenci pozitif bilimlerin dinden farklı olarak her aşamada tartışmasız hakikatler üzerine kurulmuş olduğunu sanmaktadır. Oysa günümüzde yapılan deney ve gözlemlerle ilgili olarak bunların tasvirinin ötesine geçen açıklamaların pek çoğu aslında kişinin bilinçaltı kodlarının etkisiyle yapmış olduğu yorumlardır. Bu yorumlar çoğunlukla egemen anlayışa yani modern bilim felsefesine göre yapılmaktadır. Oysa deney ve

gözlemlerin yorumunda modern bilim anlayışının varsayımlarını mutlak hakikat olarak görmek ve açıklamaları buna göre şekillendirmek gibi bir zorunluluk bulunmamaktadır. Bu çalışmada yukarıda çerçevesi çizilen tespitler ışığında ders kitaplarında gözlemlenen natüralist anlatımların arka planı, ne oranda objektif olduğu Kur'ân'ın konuya bakışı eşliğinde mukayeseli bir şekilde incelenmeye çalışılmaktadır. Bununla bağlantılı olarak ders kitaplarında alternatif dile niçin ihtiyaç duyulduğu ortaya konulmak istenmekte ve alternatif çözümler üzerinde durulmaktadır. Bu alternatif önerilerden biri çeşitli kademelerde her kademeye uygun seviyede ve isimde bilim felsefesi içerikli derslerin konulması böylelikle öğrencinin bilim ile bilim felsefesi ayrımını fark etmesidir. Bir diğeri ise özellikle fen bilimleri ile ilgili ders kitaplarının giriş bölümlerinde öncelikle öğrenciye belli kazanımların verilmesidir. Bunlar; öğrencide konuyla ilgili sağlam bir altyapı oluşturacak şekilde bilim ile bilim felsefesi, gözlem ile yorum arasındaki ayrımı yapabilmesini sağlayacak kazanımlardır. Bunun sonrasında ise işlenen konunun her iki yaklaşım açısından nasıl anlatılabileceği mukayeseli olarak sunulmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. Çalışmada genel olarak analiz, mukayese ve tenkit yöntemi kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Modern bilim, Natüralizm, Kur'ân, Ders kitapları, Varsayım

ANALYZING AND SUGGESTED SOLUTIONS OF THE REFLECTIONS OF MODERN SCIENCE TO THE TEXTBOOKS

Fatih ÇELİKEL

Specialist Teacher Dr., MEB., Turan Duran Dudu Gümüş Middle School, Kayseri, Türkiye

E- Mail: fatihce81@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-5301-3046

ABSTRACT

Today's world is generally living in an age shaped by modernity. Behind the global hegemony of modernity lies the understanding of modern science that gives modernity its character. The modern understanding of science, which has been accepted in one way or another throughout the world, is basically based on a positivist naturalist approach. The unquestionable acceptance of this understanding, especially in positive sciences, has led to naturalistic expressions in textbooks. It is known that the language used has the power to shape a mentality from beginning to end through different processes such as influencing thought and filling the subconscious. Therefore, the language used in textbooks definitely needs to be reviewed and corrected. Recently, some studies on this subject have been put forward and an alternative language is proposed. These efforts are admirable. However, probably because the relevant studies focus on the creation of an alternative language to be used, the basics of the subject are briefly touched upon and the philosophical basis is not sufficiently examined. In this study, it is primarily aimed to examine the subject through its foundations and philosophical background. For example, one of the basic assumptions of modern science is that it limits existence to matter with a reductionist approach and creates its explanations within the framework of this basic assumption. However, the assumption that existence consists of matter is not a scientifically proven claim. Again, for example, according to the modern understanding of science, the cause of natural events is another natural event. This assumption, like the previous assumption, is not a scientifically proven claim. However, today, the explanations in positive sciences are created entirely around these assumptions. In these books, the reader is not informed about the basic assumptions behind this narrative, that is, the adopted philosophy of science, and the student thinks that positive sciences, unlike religion, are based on indisputable truths at every stage. However, many of the explanations about experiments and observations made today that go beyond their description are actually comments made by the person under the influence of subconscious codes. These comments are mostly made according to the dominant

understanding, that is, the modern philosophy of science. However, in the interpretation of experiments and observations, there is no obligation to see the assumptions of the modern understanding of science as absolute truth and to shape the explanations accordingly. In this study, in the light of the determinations outlined above, the background of the naturalistic expressions observed in the textbooks and the extent to which they are objective are tried to be examined comparatively, accompanied by the Qur'an's view of the subject. In connection with this, it is aimed to reveal why alternative language is needed in textbooks and alternative solutions are emphasized. One of these alternative suggestions is to offer philosophy of science courses at various levels and with appropriate names and levels, so that the student can realize the difference between science and philosophy of science. Another is that certain achievements are given to the students, especially in the introductory chapters of science textbooks. These; These are achievements that will enable the student to distinguish between science and philosophy of science, observation and interpretation, in a way that will create a solid infrastructure on the subject. After this, it is thought that it would be useful to present comparatively how the subject covered can be explained from both approaches. In the study, analysis, comparison and criticism methods are generally used.

Keywords: Modern science, Naturalism, Qur'an, Textbooks, Hypothesis

EVRENSEL SORULAR, ÇEŞİTLİ CEVAPLAR: AMERİKAN YERLİLERİ VE İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK GELENEKLERİNDE YARATILIŞ MİTLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI İNCELEMESİ

Fatma Tüba GEYİKLER

Dr., Bağımsız Araştırmacı, İzmir, Türkiye

E-Posta: tubageyikler@gmail.com

ORCID: 0000-0002-8679-7262

ÖZET

Hayatın ve evrenin kökenlerini anlamaya yönelik çaba, kültürel ve dinî sınırları aşan birleştirici bir insan çabasıdır. Bu sunum, İslamiyet öncesi Türk ve Amerikan Yerlisi geleneklerindeki yaratılış mitlerinin karşılaştırmalı bir incelemesini yapmayı amaçlamaktadır; her biri varoluşu, ahlâkı ve toplumsal düzeni yorumlama merceği olarak nasıl işlev gördüğünü keşfetmek amacıyla kaleme alınmıştır. Kızılderili mitleri, genellikle denge ve birbirine bağlılık üzerine odaklanan bir dünyayı tasvir eder; bu temalar Türk anlatılarında da güçlü bir yankı bulur. Ata figürleri, hayvanlar ve doğal olaylar aracılığıyla, her iki kültür de varoluşun doğası ve insanların bunun içindeki sorumlulukları hakkında karmaşık cevaplar sunar. Çalışma bu iki kültürel alana özgü kalmakla birlikte, tüm dinî ve manevi arayışların merkezinde yer alan evrensel anlayış arayışına dolaylı olarak selam durmaktadır. Bu zengin gelenekleri ele almak suretiyle, sunum zamanın başlangıcından bu yana bizi cezbetmiş olan sorularla nasıl ilgilendiğimiz konusunda geniş ve derinlemesine bir takdir oluşturmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Karşılaştırmalı inceleme, Yaratılış mitleri, Türk gelenekleri, Amerikan yerli gelenekleri

UNIVERSAL QUESTIONS, DIVERSE ANSWERS: A COMPARATIVE STUDY OF CREATION NARRATIVES IN EARLT TURKIC AND NATIVE AMERICAN TRADITIONS

Fatma Tüba GEYİKLER

Dr., Independent Researcher, Izmir, Turkey

E-Mail: tubageyikler@gmail.com

ORCID: 0000-0002-8679-7262

ABSTRACT

The quest to understand the origins of life and the universe is a unifying human endeavour that transcends cultural and religious boundaries. This presentation aims to engage in a comparative study of creation myths in early Turkic and Native American traditions, exploring how each serve as a lens to interpret existence, morality, and social order. Native American myths often depict a world centred on balance and interconnectedness, themes that resonate strongly in Turkic narratives as well. Through ancestral figures, animals, and natural phenomena, both cultures provide complex answers to age-old questions about the nature of existence and the responsibilities of human beings within it. While the study remains specific to these two cultural spheres, it indirectly pays homage to the universal quest for understanding that lies at the heart of all religious and spiritual inquiry. By delving into these rich traditions, the talk aims to encourage a broader, yet deeply sensitive, appreciation for the diverse ways in which humanity engages with questions that have intrigued us since the dawn of time.

Keywords: Comparative Study, Creation Myths, Native American Traditions, Turkic Traditions

DİJİTAL ÇAĞDA YENİ MEDYA PLATFORMLARININ PSİKO-SOSYAL HEGEMONYASI: ALGI YÖNETİMİ PERSPEKTİFİNDEN GENÇLİĞİN İNANÇ PROBLEMLERİ ÜZERİNE BİR TAHLİL

Hayati ADALAR

Doç. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi

Anabilim Dalı, Manisa, Türkiye

E-Posta: adalarhayati@gmail.com

ORCID: 0000-0002-6083-1055

ÖZET

Günümüzde gelişen iletişim araçlarının kullanımı insanların sosyal ilişkilerini çeşitlendirirken fikrî paylaşımlarını da artırmış, ideolojik, siyasi ve kültürel pek çok iletişim alanının yanında dinî yaklaşım ve kabuller, bazı ortak platformlarda çeşitli etkileşim alanları bulmuştur. Her kesimden insanın fikir beyanında bulunabildiği bu sanal ortamlar sosyal medya ve internet siteleri kanalıyla oluşturulmaktadır. Özellikle bunlar arasında İslâmî anlayışla örtüşmeyen, inkârcı ya da reddiyeci içerikler paylaşan yayınların son yıllarda “Youtube, Instagram, Twitter vb.” gibi platformlar üzerinden geniş takipçi kitlelerine ulaştığı ve sayılarının her geçen gün arttığı görülmektedir. Bu tür platformlar, bir yaratıcının varlığını, ölümden sonra hayatın olduğunu ve din ve ahlak ilişkisini reddeden ve hayatı sadece bu dünyaya indirgeyen bir yapıdadır. Özellikle de gençleri hedef alarak onların inanç dünyasını tahrip etmekte olan bu platformlar dinî bilgi düzeyi yeterli olmayan kişilerin dinden uzaklaşmasına neden olabilmektedir. Dikkatli bir tahlil yapıldığında bu tür sosyal medya platformlarının, özellikle “bilim ve felsefe” kavramları üzerinden -psikolojik ve sosyolojik- ekseninde güçlü bir hegemonik etki ve algı yönetimi stratejisi takip ederek özellikle de gençler arasında postmodern ve paranormal inanç problemlerinin artmasına öncülük ettiği söylenebilir. İster bilimsel ve felsefi ister dini açıdan bakılsın, insan için esas olan “hakikati aramak”tır. Bu, hak olan ve hak olmayan ayrımını gösterdiği gibi, aralarında ayrım imkânı veren normlar ve sapsmaların varlığını da gösterir. Bu ikilem, dini inanç esasları ekseninde kişiyi, inanç yahut inançsızlık ile neticelenecek bir durumla karşı karşıya bırakır. Risale-i Nur külliyyatında bu duruma şöyle işaret edilmiştir: “İnsan fıtraten mükerrem olduğundan, hakkı arıyor. Bazan bâtil eline gelir; hak zannederek koynunda saklar. Hakikati kazarken, ihtiyarsız, dalâlet başına düşer; hakikat zannederek kafasına giydiriyor. (Mektubat-471)”. Diğer yandan bu tür platformların yürüttüğü algı yönetimi ile gençler arasında bir

popüleriteye dönüşen -bilimsel ve felsefi konuşma- trendinin genç zihinleri ve ruhları afaki âlemde nasıl boğdurduğuna ve hakikat arayışı yanılığısıyla batıla nasıl sürüklendiklerine ilişkin psikolojik ve sosyolojik bir tahlil yapılması oldukça önemlidir. Yine Risale-i Nur külliyatında bu duruma işaret eden; “Fünûn-u hikmetten gelen zülûmat-ı ruhiye, ruhumu kâinata boğduruyordu. (Lem’alar-239)” ibaresi dikkat çekicidir. Bu araştırma kapsamında bu çerçevede genel bir tahlil ortaya konulması amaçlanmaktadır. Özellikle gençlerin “Tevhidi Bakış Metodolojisi” kazanabilmeleri adına bu tür muzır dijital medya platformlarının algı yönetimiyle nasıl başa çıkılabileceği üzerine bir tartışma zemini oluşturulması hedeflenmektedir. Aynı zamanda dijital çağda karşımıza çıkan bu tür inkârcı sosyal medya platformlarının psiko-sosyal hegemonyası ve algı yönetimine karşı Risale-i Nur külliyatından nasıl yararlanabileceğine yönelik öneriler ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijital çağ, Sosyal medya platformlari, Algı yönetimi, Gençlik, İnanç problemleri, Risale-i Nur

PSYCHO-SOCIAL HEGEMONY OF NEW MEDIA PLATFORMS IN THE DIGITAL AGE: AN ANALYSIS ON YOUTH'S BELIEF PROBLEMS FROM THE PERSPECTIVE OF PERCEPTION MANAGEMENT

Hayati ADALAR

*Assoc. Prof. Dr., Manisa Celal Bayar University, Faculty of Education, Department of
Social Studies Education, Manisa, Turkey*

E-Mail: adalarhayati@gmail.com

ORCID: 0000-0002-6083-1055

ABSTRACT

Today, while the use of developing communication tools has diversified people's social relations, it has also increased their intellectual exchanges. In addition to many ideological, political and cultural communication areas, religious approaches and acceptances have found various interaction areas on some common platforms. These virtual environments where people from all walks of life can express their opinions are created through social media and websites. Especially among these, it is seen that publications that do not coincide with the Islamic understanding and share denialist or rejectionist content have reached large followers on platforms such as "Youtube, Instagram, Twitter, etc." in recent years and their number is increasing day by day. Such platforms have a structure that denies the existence of a creator, the existence of life after death, and the relationship between religion and morality and reduces life to this world only. Especially targeting young people and destroying their world of belief, these platforms may cause people with insufficient religious knowledge to move away from religion. When a careful analysis is made, it can be said that such social media platforms lead to an increase in postmodern and paranormal belief problems, especially among young people, by following a strong hegemonic influence and perception management strategy on the psychological and sociological axis, especially through the concepts of "science and philosophy". Whether from a scientific, philosophical or religious point of view, what is essential for human beings is the "search for truth". This shows the distinction between what is right and what is not right, as well as the existence of norms and deviations that allow for a distinction between them. This dilemma confronts the person with a situation that will result in belief or disbelief on the axis of religious belief principles. In the Risale-i Nur collection, this situation is pointed out as follows: "Since man is inherently

honourable, he seeks the truth. Sometimes falsehood comes to his hand; he hides it in his bosom, thinking it is the truth. While digging for the truth, misguidance falls on his head without any need; he wears it on his head thinking it is the truth (Mektubat-471)". On the other hand, it is very important to make a psychological and sociological analysis of how the perception management carried out by such platforms and the trend of -scientific and philosophical speech-, which has become a popularity among young people, drown young minds and souls in the ethereal world and how they are dragged into falsehood with the illusion of the search for truth. Again, in the Risale-i Nur collection, pointing to this situation; "The oppression of my soul from science and wisdom was drowning my soul in the universe (Lem'alar-239)" is noteworthy. Within the scope of this research, it is aimed to present a general analysis within this framework. In particular, it is aimed to create a discussion ground on how to deal with the perception management of such mischievous digital media platforms in order for young people to gain "Tawhidi View Methodology". At the same time, suggestions will be put forward on how to benefit from the Risale-i Nur collection against the psycho-social hegemony and perception management of such denialist social media platforms that we encounter in the digital age.

Keywords: Digital age, Social media platforms, Perception management, Youth, Faith problems, Risale-i Nur

RUM SURESİ'NİN 50. AYETİ BAĞLAMINDA BEDİÜZZAMAN SAİD NURSİ VE MEHMET AKİF'İN YENİDEN YARATILIŞ YORUMU

İdris KADIOĞLU

Prof. Dr., Dicle Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, TDE Eğitimi Ana Bilim Dalı,

Diyarbakır, Türkiye

E-Posta: ikadoğlu@gmail.com

ORCID: 0000-0002-2671-3768

ÖZET

Bu çalışmada Rum Suresi'nin 50. ayetinin tefsiri üzerinde durulmuştur. Mehmet Akif Ersoy (ö. 1936) ve Bediüzzaman Said Nursi'nin (ö. 1960) ﴿فَانظُرْ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَةِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ ۖ فَاظْهَرُ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَةِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ ۖ﴾ bu ayetle ilgili yorumları için Safahat ve Risale-i Nur Külliyyatı üzerinde araştırma yapılmış, Safahat'daki Hakkın Sesleri adlı eserde sekiz ayet-i kerimenin manzum olarak tefsir edildiği, yorumlanan ayetlerden birinin bu ayet olduğu görülmüştür. Risale-i Nur Külliyyatı'nda geniş ölçüde bu ayetin yorumlarına yer verildiği, özellikle Yedinci ve Dokuzuncu Şua'da, Onuncu Söz'ün Dokuzuncu Hakikati'nde, Otuzüçüncü Söz'de, Otuzuncu Lama'da, Lasiyyemalar'da bu ayet üzerinde kapsamlı şekilde durulduğu tespit edilmiştir. Şekil olarak biri şiir diğeri nesir olarak karşımıza çıkan bu yorumların ortak yanı; özellikle bahar mevsiminde göz önünde cereyan eden değişim ve dönüşümün, dolup boşalmanın, bir irade tarafından planlandığı ve bir kudret tarafından icra edildiği yönündedir. Özellikle Bediüzzaman tarafından yaratıcının bir ve tek olduğu, kudretinin sonsuz olduğu, dünyada cereyan eden küçük değişim ve dönüşümü icra ettiği gibi kıyamette yeniden büyük dirilişi, haşrı yaratmasının da aynı kolaylıkta olduğu ifade edilmiştir. Bu çalışmada, giriş bölümünde Mehmed Akif Ersoy'un Bediüzzaman Said Nursi ile tanışıklıkları üzerinde durulmuştur. Birinci bölümde mezkur ayetle ilgili Akif'in görüşlerine yer verilmiş, ikinci bölümde Bediüzzaman'ın Risale-i Nur Külliyyatı'ndan Şualar, Sözler, Lemalar ve Mesnevi-i Nuriye adlı eserlerindeki yeniden yaratılış yorumları incelenmiştir. Bediüzzaman tevhide dair yazdığı risalelerde özellikle üzerinde durduğumuz ayeti tefsir ederken işari tefsir metodu ve istidlal yöntemiyle bir yaratıcının varlığını ve birliğini ispat etmeye çalışmıştır. Öldükten sonra dirilmeyi arzın bütün eczasıyla durmadan dağılıp toplanmasını örnek vererek beşerin nazarına sunmuştur. Arz simasında yaratıcının haşre nümune ve misal olacak ne kadar nakışlar yaptığını gözler önüne sermiştir.

Anahtar kelimeler: Rum suresi 50. ayet, Kudret-i ilahiye, Mehmet akif, Said nursi, Bahar, Yeniden yaratma

THE INTERPRETATION OF CREATION BY BEDIUZZAMAN SAID NURSI AND MEHMET AKIF IN THE CONTEXT OF THE 50th VERSE OF THE RUM SURA

İdris KADIOĞLU

Prof. Dr., Dicle University, Faculty of Education, Diyarbakır, Türkiye

E- Mail: ikadoğlu@gmail.com

ORCID: 0000-0002-2671-3768

ABSTRACT

In this study, the interpretation of the 50th verse of the Surah Ar-Rum is focused on. Research was conducted on Safahat and Risale-i Nur Collection for the comments of Mehmet Akif Ersoy (d. 1936) and Bediüzzaman Said Nursi (d. 1960) on this verse. It has been seen that in the work titled Voices of Truth in Safahat, eight verses of the Quran were interpreted in verse, and this verse was one of the interpreted verses. It was determined that the interpretations of this verse were extensively included in the Risale-i Nur Collection, and this verse was emphasized especially in the Seventh and Ninth Ray, the Ninth Truth of the Tenth Word, the Thirty-third Word and the Thirtieth Lama. The common point of these interpretations, one of which is poetry and the other is prose, is that the change and transformation, the filling and emptying that take place especially in the spring season, are planned by a will and executed by a power. In particular, it was stated by Bediuzzaman that the creator is one and only and his power is infinite. It has been stated that it is as easy to create the great resurrection on the Day of Judgment as it is to effect the small changes and transformations that take place in the world. In this study, in the introduction part, it is focused on whether Mehmed Akif Ersoy met Master Bediüzzaman Said Nursi. In the first part, Akif's opinions about the verse in question are included. In the second part, Bediüzzaman's interpretations of re-creation in his works named Rays, Words, Flashes and Mesnevi-i Nuriye from the Risale-i Nur Collection were examined. In his treatises on monotheism, Bediuzzaman tried to prove the existence and unity of a creator by using the method of ishari tafsir and inference while interpreting the verse we are focusing on. He presented it to humanity by giving the example of resurrection after death and the constant disintegration and gathering of the earth with all its parts. It has revealed how many embroideries the Creator has made on earth, which will serve as examples and signs of resurrection.

Key words: Surah Ar-Rum Verse 50, Divine power, Mehmet akif, Said nursi, Spring, Re-creation

İSMAİL FENNİ ERTUĞRUL VE MATERYALİZME KARŞI REDDİYELERİ

Mehmet Şükrü CAN

*Doktora Öğrencisi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal
Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye*

E- Mail: msukrucan@hotmail.com

ORCID: 0009-0005-5895-9171

ÖZET

Anadolu’da Tanzimat Fermanı ile başlayan Batılılaşma hareketi, bu coğrafyada daha önce rastlanmayan, benimseyenlerin olduğu gibi karşı çıkanların da olduğu pek çok farklı düşünce ve ideolojilerin ülkemize girmesine zemin hazırlamıştır. Bu düşünce ve ideolojiler Avrupa’ya giden, yabancı dili iyi bilen birçok düşünür tarafından batılı eserlerin tercüme edilmesi ile tanıtılmıştır ve böylece yayılma imkânı bulmuştur. Özellikle materyalizm içerikli tercüme, aydınlarımız arasında yayılma imkânı bulduğu gibi bu içeriklere karşı çıkan hatta çok ciddi reddiyeler ortaya koyan düşünürlerimiz de olmuştur. Çalışmamızın amacı bu reddiyelerin önemli bir kısmını ortaya koyan, hem İslam düşüncesine hem de Batı’nın düşünce ve felsefesine hâkim olan, kendisini iyi yetiştirmiş bir aydınımız İsmail Fenni Ertuğrul’u, hayatını, eserlerini ve düşüncelerini ele alıp değerlendirmektir. Mütevazı hayatı içinde kendini birçok alanda yetiştirme kabiliyeti göstermiş olan İsmail Fenni Ertuğrul, çalışmamızda ayrıntılı bir şekilde ele aldığımız reddiyeleri ile materyalizme karşı önemli bir mücadele göstermiş ve özellikle ortaya koyduğu yaratılış örnekleri ile maneviyat dünyamızda ve düşünce tarihimizde saygın bir yer edinmiştir. Bu çalışmada İsmail Fenni Ertuğrul’un yaşadığı dönemi anlatan eserlerden, dönemin fikri, siyasi, ideolojik görüşlerine değinen süreli yayınlar, tez vb. kaynaklardan yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İsmail fenni ertuğrul, Materyalizm, Reddiyeler

İSMAİL FENNİ ERTUĞRUL AND HIS REJECTIONS AGAINST MATERIALISM

Mehmet Şükrü CAN

*Doctoral Student, Marmara University, Institute of Education Sciences, Department
of Turkish and Social Sciences Education, İstanbul, Türkiye*

E- Mail: msukrucan@hotmail.com

ORCID: 0009-0005-5895-9171

ABSTRACT

The Westernization movement, which started with the Tanzimat Edict in Anatolia, paved the way for the entry into our country of many different thoughts and ideologies that have not been seen before in this geography, with both those who embrace them and those who oppose them. These thoughts and ideologies were introduced by many thinkers who went to Europe and knew foreign languages well, by translating western works, and thus found the opportunity to spread. In particular, translations containing materialism and materialism found the opportunity to spread among our intellectuals, and we also had thinkers who opposed these contents and even put forward very serious rejections. The aim of our study is to discuss and evaluate the life, works and thoughts of İsmail Fenni Ertuğrul, a well-educated intellectual who has put forward a significant part of these rejections and who has a good command of both Islamic thought and the thought and philosophy of the West. İsmail Fenni Ertuğrul, who showed the ability to improve himself in many areas in his humble life, showed a significant struggle against materialism and therefore the understanding of materialism with his rejections, which we have discussed in detail in our study, and gained the right to have a respected place in our world of spirituality and history of thought, especially with the examples of creation he put forward. has done. While writing this study, sources such as works describing the period in which İsmail Fenni Ertuğrul lived, periodicals and theses touching especially on the intellectual, political and ideological views of the period were used.

Keywords: İsmail Fenni Ertuğrul, Materialism, Refusals

ARAP MİTOLOJİSİNDE YARATILIŞ VE ORYANTALİST PERSPEKTİF

Naci ÖZSOY

*Dr. Öğr. Üyesi, Bitlis Eren Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Arap Dili ve
Edebiyatı Anabilim Dalı, Bitlis, Türkiye*

E-Posta: nozsoy@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-7458-6935

ÖZET

Bu tebliğ, Arap mitolojisinde yaratılış anlayışına odaklanarak, bu alandaki oryantalist perspektifi ele almaktadır. Mitler, evrenin nasıl oluştuğu, insanın bu evrendeki varoluş serüveni ve evreni yöneten olağandışı güçler hakkında, tarih öncesi döneme ait önemli hikâyelerdir. Arap dünyasının zengin kültürel mirası, yaratılış mitlerinin derinliği ve zenginliği ile tanınmaktadır.

Ancak Arap dünyasında mitolojiye dair bilimsel çalışmalar, özellikle Yunan mitolojisi ile karşılaştırıldığında oldukça geç bir dönemde, 19. yüzyılın sonlarına doğru başlamıştır. Arapların, İslam öncesi ve sonrası dönemlerde Arap Yarımadası'nda yaşayan diğer uluslarla siyasi, askeri, ekonomik, dini ve kültürel alanlarda etkileşimde bulunduğu bilinmektedir. Araplar, bu dönemde sadece Arap Yarımadası'nda yaşamış Sümerler, Akadlar, Fenikeliler, İbraniler ve Asurlar ile temas kurmakla kalmamış, aynı zamanda Mısırlılar, Yunanlar, Romalılar, Bizanslılar ve Persler gibi büyük imparatorluklarla da yakın ilişkiler içinde olmuşlardır. Bu etkileşimlerin, Arapların düşünsel yapıları, dini inançları ve mitolojileri üzerinde önemli değişikliklere yol açtığı görülmektedir. Ayrıca bu tebliğ, Arap edebiyatı ve kültürüne ilgi duyan araştırmacılar için oryantalistlerin Arap yaratılış mitleri konusundaki katkılarını anlamak ve bu alanda daha fazla araştırma yapmak için bir temel sağlamayı amaçlamaktadır. Oryantalist yaklaşımların ve yaratılış mitlerinin geniş bir anlayış kazanması ve bu alandaki çalışmalara daha fazla perspektif katması umulmaktadır.

Tebliğimizin ilk bölümünde, oryantalistlerin Arap mitolojisine ilgilerinin nasıl başladığı ve bu alandaki çalışmalarının nasıl şekillendiği incelenecektir. 19. ve 20. yüzyıllarda, Batılı araştırmacılar Arapça metinleri tercüme etme, yorumlama ve Arap kültürünü anlama çabalarına girişmişlerdir. Bu bağlamda, yaratılış mitlerinin önemli rol oynadığı görülmektedir. İkinci bölümde, Arap edebiyatındaki yaratılış anlayışına oryantalist perspektiften nasıl yaklaşıldığı ele alınacaktır. Oryantalistler, Arap mitolojisinin İslam öncesi kökenlerini ve bu mitlerin Arap edebiyatına olan etkilerini araştırmışlardır. Son bölümde ise

oryantalistlerin Arap mitlerini Batı kùltürüne nasıl aktardığı ve bu sürecin nasıl bir etki yarattığı ortaya konulmaya çalışılacaktır. Aynı zamanda, Arap dünyasının kendi içindeki mitlerin nasıl değiştığı ve evrimleştığı de incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Arap dili ve edebiyati, Oryantalizm, Arap mitolojisi, Yaratılış

CREATION AND ORIENTALIST PERSPECTIVE IN ARABIC MYTHOLOGY

Naci ÖZSOY

*Assist. Prof., Bitlis Eren University, Faculty of Science and Arts, Department of
Arabic Language and Literature, Bitlis, Türkiye*

E- Mail: nozsoy@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-7458-6935

ABSTRACT

This paper focuses on the understanding of creation in Arabic mythology and addresses the orientalist perspective in this field. Myths are important prehistoric stories about how the universe came into being, the adventure of human existence in this universe, and the extraordinary forces that govern the universe. The rich cultural heritage of the Arab world is recognised for the depth and richness of its creation myths.

However, the scientific study of mythology in the Arab world, especially in comparison with Greek mythology, started quite late, towards the end of the 19th century. It is known that Arabs interacted with other nations living in the Arabian Peninsula in political, military, economic, religious and cultural fields in the pre-Islamic and post-Islamic periods. In this period, the Arabs not only had contact with the Sumerians, Akkadians, Phoenicians, Hebrews and Assyrians who lived in the Arabian Peninsula, but also had close relations with great empires such as the Egyptians, Greeks, Romans, Byzantines and Persians. These interactions led to significant changes in the intellectual structures, religious beliefs and mythology of the Arabs. In addition, this paper aims to provide a basis for researchers interested in Arabic literature and culture to understand the contributions of Orientalists to Arabic creation myths and to further research in this field. It is hoped that orientalist approaches and creation myths will gain a broader understanding and add more perspective to studies in this field.

The first part of the paper will examine how the Orientalists' interest in Arabic mythology began and how their work in this field was shaped. In the 19th and 20th centuries, Western scholars endeavoured to translate and interpret Arabic texts and to understand Arabic culture. In this context, creation myths played an important role. In the second part, we will discuss how the understanding of creation in Arabic literature was approached from an orientalist perspective. Orientalists have investigated the pre-Islamic origins of Arabic mythology and the effects of these myths on Arabic literature. In the last section, it will be

tried to reveal how orientalists transferred Arab myths to Western culture and what kind of an impact this process had. At the same time, how the myths within the Arab world itself have changed and evolved will also be analysed.

Keywords: Arabic language and literature, Orientalism, Arabic mythology, Creation

AHLÂK VE DEĞERLER KİTABI OLARAK TABİAT. FEN DERSLERİ İÇİN YENİ MÜFREDAT TEKLİFİ

Osman Çakmak

*Prof. Dr., İstanbul Rumeli Üniversitesi, Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi,
İstanbul, Türkiye*

E-Posta: osman.cakmak@rumeli.edu.tr

ORCID: 0000-0001-9293-5572

ÖZET

Eğitimin esaslı amacı bilgi değil, bilginin arkasında değerlerin kazandırılması ve uygulamadır. Bu sunumda değerleri ve ahlâkı öğrenmenin/kazanmanın bir yolunun fen bilimleri olduğu tezi öne çıkarılmakta, ders kitaplarının bu yönde yeniden yapılandırılması ihtiyacı dile getirilmektedir. Teklif ettiğimiz yaklaşımda, tabiatın bir ahlak ve insanlık kitabı olduğu tezi ileri sürülmektedir. Bu sunumda, bilimsel gerçeklerin ve özellikle ahlaki değerlerin tek başına öğretilmeyip, kültür, zaman, doğa ve mekân ile bağlantıları kurularak, yaşayarak ve örnek alınarak öğretme yolu öne çıkarılmaktadır.

Tabiat temiz ve düzenli hali ile bize sürekli temizlik ve düzen dersi veriyor. Tabiatta temizlik, düzen kanunları kadar yardımlaşma kanunları da hükmediyor. Bu kanunlara baktığımızda anayasaya uyduğumuz gibi tabiatın yasalarına da uyma zaruretini, o yasalarla uyumlu yaşamamız ve tabiatı örnek almamız gerekliliğini anlıyoruz. Tabiatdaki tedric ve tekâmül kanunu sebeplere tam riayet etmek dersini veriyor. İnsan bu kâinatın meyvesi olduğuna göre, bu meyvenin kendi ağacına ters düşmemesi, ondan ayrı bir yol takip etmemesi icap eder. Çekirdekler açılıp büyürken, fidanlar ağaç olmaya doğru yürürken, yumurtalar kuş olup uçmaya çabalarken insan yerinde durup sayamaz. Ama ölçüyü de kaçırıp ruhunun ve kalbinin kaldıramayacağı yükleri de sırtına alamaz. Tabiatdaki denge-ölçü kanunları bize dengeli ve ölçülü olmamız gerektiği dersini veriyor. Nasıl aşırı ses kulağa, aşırı ışık göze zarar veriyorsa, aynı şekilde ruhu da yanlış fikirler, yanlış muhabbetler, kin, haset, düşmanlık, riya gibi aşırılıklar yoruyor, ya da yıpratıyor.

Felsefenin içinde üç temel disiplinden söz edilmektedir. Bunlar doğru düşünmeyi kazanmak için “mantık”, iyiliğe/fazilete ulaşmak, bilgiyi eyleme dökmek için “ahlak”, güzelliği takdir eden bir bakış açısı için “estetiktir”. Uygun ve doğru bir fen eğitimi her üç disiplinde öngörülenleri kazanma imkânı sunmaktadır. Teklif ettiğimiz tarzdaki doğru fen eğitimi ile sanatı takdir eden bakış açısı husule gelecek ve güzellikten anlayan insanlar yetişecektir. Keza kişinin zihninde, sağlam bir varlık algısı ve mantikî düşünce sistemi

oluşacaktır. Diğer taraftan, bilincin değişik formlarından söz edilmektedir. Etik bilinç, ekolojik bilinç, estetik bilinç, ekonomik bilinç, tarihsel bilinç, bilimsel bilinç bunlardan bazılarıdır. Kişinin hem estetik ve ahlâk, hem de çevre bilincinin uyanması ve gelişmesinde doğru bir fen eğitiminin rolü büyüktür. Tabiatın bir sanat galerisi ve sergi halini, hikmet yönünü öne çıkaran bir fen eğitimi hem estetik hem de ahlaki duyguların gelişmesine yardımcı olacaktır. Bunun yanında, kâinat kitabının doğru okunması halinde hem ekolojik dengenin korunması-çevrecilik anlayışı, hem de canlılara değer verme ve onları koruma şuuru gelişecektir. Bu da Yaratandan dolayı yaratılanı sevme duygusunun inkişafını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Fen bilimleri müfredatı, Tabiat kitabı, Ahlâk, Çevre bilinci

NATURE AS A BOOK OF MORALS AND VALUES. NEW CURRICULUM PROPOSAL FOR SCIENCE COURSES

Osman akmak

*Prof. Dr., İstanbul Rumeli Üniversitesi, Faculty of Arts Design and Architecture,
İstanbul, Türkiye*

E-Mail: osman.cakmak@rumeli.edu.tr

ORCID: 0000-0001-9293-5572

ABSTRACT

The main purpose of education is not knowledge, but the acquisition and application of values behind knowledge. In this presentation, the thesis that science is a way of learning/acquiring values and morality is emphasized and the need to restructure textbooks in this direction is expressed. In our proposed approach, the thesis that nature is a book of morality and humanity is put forward. In this presentation, it is also emphasized that scientific facts and especially moral values are not taught in isolation, but by establishing connections with culture, history, nature and space, by living and by example.

Nature, in its clean and orderly state, constantly teaches us a lesson of cleanliness and order. The laws of cleanliness and order as well as the laws of cooperation rule in nature. When we look at these laws, we understand the necessity of obeying the laws of nature as we obey the constitution, the necessity of living in harmony with those laws, and the necessity of taking nature as an example. The law of gradualism and evolution in nature teaches us the lesson of full respect for causes. Since man is the fruit of this universe, this fruit must not contradict its own tree and follow a separate path from it. While the kernels open and grow, while the saplings walk towards becoming trees, while the eggs become birds and strive to fly, Man cannot remain closed to development

But neither can he lose the measure and take on burdens that his heart and soul cannot bear. The laws of balance and measure in nature teach us that we must be balanced and measured. Just as excessive noise damages the ear and excessive light damages the eye, so too, excesses such as wrong ideas, wrong conversations, hatred, envy, enmity, and riya tire or wear out the soul.

There are three basic disciplines within philosophy. These are "logic" for gaining correct thinking, "morality" for achieving goodness/virtue and putting knowledge into action, and "aesthetics" for a perspective that appreciates beauty. Appropriate and proper science education offers the opportunity to gain what is envisioned in all three disciplines. With the

right science education of the kind we propose, a perspective that appreciates art will emerge and people who understand beauty will grow up. Likewise, a sound perception of existence and a logical system of thought will be formed in one's mind. On the other hand, there are different forms of consciousness. Ethical consciousness, ecological consciousness, aesthetic consciousness, economic consciousness, historical consciousness, scientific consciousness is some of them. A proper science education plays an important role in the awakening and development of aesthetic, moral and environmental consciousness. A science education that emphasizes nature as an art gallery and exhibition and the wisdom aspect of nature will help develop both aesthetic and moral feelings. In addition, if the book of the universe is read correctly, both the protection of ecological balance and the understanding of environmentalism, as well as the awareness of valuing and protecting living things will develop. This will lead to the development of the feeling of loving the creature because of the Creator.

Keywords: Values, Science curriculum, Nature book, Morality, Environmental awareness

BEDİÜZZAMAN SAİD NURSIYE GÖRE: İHTİLAF'TAN İTTİHAD'A İSLAM ÂLEMİNİN MESELELERİ

Rahmi TEKİN

Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Van,
Türkiye

E-Posta: rahmitekin65@gmail.com.tr

ORCID: 0000-0002-2175-7315

ÖZET

Yirminci yüzyılın önemli mütefekkirlerinden Bediüzzaman Said Nursî kaleme aldığı yüz otuza yakın eserden oluşan *Risale-i Nur Külliyyatı*'nın muhtelif yerlerinde, İslam âleminin ittifak etmesi gereken meseleleri üzerinde durmuştur. Bununla birlikte, realitede var olan ihtilaf noktalarına da ayrıca işaret etmiştir. Eserlerinde *ittihat* ve *ihtilaf* konularına açıklık getiren Nursî, referans olarak başta Kur'an-ı Kerim, Hz. Peygamberin Sünneti ve yine kendisinin *selef-i sâlihîn* diye tanımladığı geçmiş âlimlerin görüş ve düşüncelerine yer vermiştir.

Nursî, hayatını eski ve yeni olmak üzere iki ayrı döneme ayırmıştır. Hayatının her iki evresinde de kitapları, makaleleri, nutukları ve konuşmaları bulunmaktadır. Özellikle eski Said dönemindeki eserleri, *ittihad-ı islam* ve Müslümanlar arasında ihtilafın sebep ve çareleri üzerine odaklanmıştır. Yeni Said dönemindeki eserleri ise, genel anlamda imanî konuların pratikte uygulanış şekli ile alakalıdır.

İslam toplumunda bireyin müşterek asgarî noktalarda ittifak etmesini öngören Nursî, uluslararası ilişkilerde ise Müslüman devletlerin egemenlik haklarının ve sınırlarının korunması kaydıyla, dış dünyaya karşı müttefik olmalarını önerir. *Âlem-i İslam* tabirini geniş manada ele alan Nursî, dünyadaki bütün İslam devletlerini kasteder. *Devlet-i İslamiye* tabiri ile de müstakil Müslüman devletlerini kast etmektedir.

Bu bildiride, Said Nursi'nin görüşlerinden hareketle İslâm âleminin birtakım meselelerine dikkat çekilecektir.

Anahtar Kelimeler: Said Nursi, İttihad, İhtilaf, Âlem-i İslam, Risale-i Nur

ACCORDING TO BEDIÜZZAMAN SAİD NURSI: ISSIUES OF MUSLIM WORLD FROM CONFLICT TO UNION

Rahmi TEKİN

Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Van,
Türkiye

E- Mail: rahmitekin65@gmail.com.tr

ORCID: 0000-0002-2175-7315

ABSTRACT

Bediüzzaman Said Nursi who is one of the most important thinker of twentieth century emphasized on the issues that the Islamic world should ally with in various places of the Risale-i Nur Külliyyatı which is composed of about one hundred thirty works. However, he also pa'nted aut the conflicts exist in reality. Nursi who clarified the issues of conflict and union gave a place as a reference to the Qur'an, The Sunnah of the Prohet and again the views and thoughts of the past scholars whom he defined as the selef-i safilin.

Nursi divided his life into two different periods as old and new. There are books, articles, orations and speeches in both old and new periods. Especially, his works in the former Said period focused on the causes and remedies of conflict between *union of islam* and Muslims. His works of the new Said period, on the other hand, are related to the way in which the faith matters in practice.

In Islamic society, Nursi who adviced to the individuals ally in common minimum points, and suggests that international relations among the Muslim countries should be ally to the outside world with the protection of their sovereign rights and borders. Nursi who examined the definition of *World-Wide Islam* in detail refers to all Islamic states in the world. He also means with the defination of state of Islam self contined Islamic countries.

In this announcement will drown attention to some of the issues of the Islamic world in the light of Said Nursi's views.

Key Words: Said Nursi, Union, Conflict, World-Wide Islam, Risale-i Nur

YARATILIŞ MİTLERİNDEN GÜNÜMÜZE DEĞİŞEN ERKEK İMGESİ

Sinay AVŞAR

Uzman Sosyolog, İstanbul, Türkiye

E-Posta: avsarsinay@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0312-129X

ÖZET

Çalışma, özellikle toplumların tarihsel ve kültürel hafızalarında önemli bir yeri olan yaratılış mitleri ve erkek imgesine odaklanmaktadır. Semavi dinlerde ve yaratılış mitlerinde evrenin yaratılışı ve insanın var oluşu her dönem yeni bilgiler ışığında anlaşılmaya ve yorumlanmaya çalışılmıştır. Evrenin yaratılması, ilk insan olarak erkeğin (Âdem), sonrasında kadının (Havva) yaratılışıyla kabul edilen bir evren tasavvurunda, batı geleneğinin ve mitolojilerin ürettiği düşünce, kadın ve erkek kimliğini şekillendirmektedir.

Yaratılış konu edinen metinler ve mitolojik yorumlarda cinsiyetler arasındaki biyolojik ve fizyolojik farklılıkların, cinsiyet hiyerarşisi meydana getirdiği, cinsiyetler arasındaki ayrımın bir kıyas unsuru olarak tanımlandığı görülmektedir. Buna göre bir cinsiyet kategorisi olarak erkeklik kimliği, ayrıcalıklı, güçlü ve üstün vasıfları ile tanımlanır. İslam anlayışı temelde insanın varoluşsal gerçekliğine odaklanarak erkek ve kadının ortak bir öz'den neşet ettiği gerçeğine karşılık, insanın mahiyeti yaratılışın ortak paydası olan su ve toprakta buluşturur.

Mitlerde biyolojik bedene ve kişilik özelliklerine indirgenmiş cinsiyet algısı ve özellikle erkekliğin üst bir kimlik olarak doğal bir cinsiyet kategorisinin dışında tanımlanışı çeşitli semboller üzerinden anlatılmaktadır. Erkek olmaya ilişkin toplumsal beklentiler, yaşanan tarihsel dönem koşulları ve toplumların kültürel kodlarına göre değişkenlik gösterebilmektedir. Bu değişimin toplumsal yaşamdaki tezahürleri çalışmada tartışılacaktır.

Çalışma ayrıca kadim gelenekte kabul görmüş erkeklik tanımları ile yaratılış mitlerinin söylemleri arasında cinsiyete dayalı kalıp yargıların benzerlik gösterip göstermediği, değişimi ve devamlılığı sorularına yanıt aramaktadır.

Anahtar Kelimeler: Erkeklik, Kimlik, Mitoloji, Yaratılış

THE MALE IMAGE THAT HAS CHANGED FROM CREATION MYTHS TO THE PRESENT

Sinay AVŞAR

Expert Sociologist, İstanbul, Türkiye

E-Mail: avsarsinay@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0312-129X

ABSTRACT

This study focuses particularly on the creation myths and the image of manhood which possess an important place in the historical and cultural memories of societies. Understanding and interpreting the creation of the universe and the existence of humankind in the light of new information in divine religions and the creation myths have been attempted in each era. The creation of the universe, a universe perception that accepts the creation of the first man (Adam) and after the first woman (Eve) and the thought produced by the western tradition and mythologies shape the identity of men and women. It is observed that the biological and physiological differences between the sexes in the scripts concerning the creation and the mythological interpretations make way for a hierarchy of sexes and the differences between the sexes are defined as an element of comparison. Accordingly, the identity of men as a sex category is defined with the adjectives privileged, strong and superior. The Islamic thought fundamentally focuses on the existential reality of a person and adds that women and men are only companions and friends to each other and that they complete each other. It defines men and women by attributing an equivalent meaning to them in term of their natures through the concept of justice. Men and women come into existence from the same essence and the true nature of a person can be found in the soil which is the common quality of the creation. The fact that the idea of sex is reduced to the body and the characteristics and particularly defining manhood as an upper identity outside of a normal category of sex is explained through various symbols.

The societal expectations for being a man may vary depending on the historical conditions of an era and the cultural codes of a society. The reflections of such change on a society will be argued in this study. The study also seeks answers to the questions of whether there is a similarity in the stereotypes based on sex between the accepted definitions of manhood in the ancient traditions and the mythological discourse and how these stereotypes change and persevere.

Keywords: Masculinity, Dentity, Mytholoy, Creation

ORTAÖĞRETİM DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERS KİTAPLARINDA YARATILIŞ KONUSUNUN YERİ

Tuncay CEYLAN

Dr., Milli Eğitim Bakanlığı, Van, Türkiye

E-Posta: tuncyceyln@gmail.com

ORCID: 0000-0001-7864-8999

ÖZET

İnsanın dinî kişiliğinin oluşmasında kritik dönemler bulunmaktadır. Bu dönemlerden biri de ortaöğretim dönemidir. Bu dönemdeki öğrenciler, ilk kez dinî şüpheyi tecrübe etmeye başlamaktadırlar. Çünkü bu dönemdeki öğrenciler, içinde yer aldıkları gelişim döneminin özelliği nedeniyle anlam arayışına girmekte, kimlik kargaşası yaşamakta, sorma ve sorgulama çabalarında bulunmaktadır. Bunun bir sonucu olarak da öğrencilerde çeşitli inanç problemlerinin ortaya çıktığı ve dinî duygunun zayıfladığı, bu nedenle de öğrencilerin ateizm, deizm ve agnostisizm gibi akımlara yöneldikleri kaydedilmektedir. Ortaöğretim dönemindeki öğrencilerin sorguladıkları, üzerinde düşündükleri ve şüpheye düştükleri konulardan birinin de yaratılış konusunun olduğu belirtilmektedir. Evrenin, insanın ve kısacası var oluşun kendiliğinden meydana gelen bir evrim sonucunda (evrim teorisi) mı olduğu, yoksa bir ilahi güç/yaratıcı tarafından mı var edildiği dilemması, ortaöğretim dönemindeki öğrencilerin üzerinde durdukları önemli konulardan biridir. Öğrencilerin bu konuda doğru öğretilerle karşılaşmamaları ve bu konudaki soru(n)larına tatmin edici cevapların verilmemesi, öğrencilerde çeşitli dinî şüphelere ve inanç sorunlarına/krizlerine neden olabilmektedir.

Öğrencilerin yaratılış konusundaki soru(n)larına cevap bulabilecekleri derslerden biri de Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleridir. Zira Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinin temel hedeflerinden biri de hayat, varlık ve yaratılış hakkında öğrencilere bilimsel veriler ışığında doğru bilgiler sunmak ve konuyla ilgili soru(n)lara tatmin edici cevaplar bularak öğrencilerin dinî bilgi, duyu, davranış ve anlayışlarını geliştirmelerine yardımcı olmaktır. Bu amaçla derslerde kullanılan temel öğretim materyallerinden biri de Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ders kitaplarıdır. Bu kapsamda öğrencilerin bu konuda doğru bir anlayış geliştirmeleri, dinî kimlik ve kişiliklerini etkili bir şekilde oluşturabilmeleri, konunun ders kitaplarında doğru bir şekilde öğretilmesine ve öğrencilerin konuyu doğru bir biçimde öğrenmelerine bağlıdır. Bu doğrultuda bu araştırma, ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ders kitaplarına yaratılış konusu nasıl yansımıştır? problem cümlesi kapsamında yapılacaktır. Araştırmanın amacı Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ders kitaplarında yaratılış konusunun nasıl ele alındığını belirlemek

ve değerlendirmektir. Araştırma, konuyla ilgili alan yazında yapılan ilk çalışmalardan olması ve ders kitaplarında konuyla ilgili ihtiyaç, eksiklik ve beklentilere ışık tutması açısından önem arz etmektedir. Çalışmada, yaratılış konusunun Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ders kitaplarına yansımaları bir durum olarak belirlendiği için nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni tercih edilecektir. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak literatür taraması kullanılacaktır. Elde edilecek veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak değerlendirilecektir. Bu çerçevede elde edilecek verilerden kodlar, kodlardan da temalar oluşturulacaktır. Bulgular, yaratılış konusunun ders kitaplarında ele alınış biçimi üzerinde ulaşılan temalar üzerinde analizler yapılarak değerlendirilecektir. Ulaşılan sonuçlar ise literatür tarafından desteklenerek konuyla ilgili öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Din eğitimi, Yaratılış, Din kültürü ve ahlak bilgisi, Ders kitabı, Ortağretim

THE PLACE OF THE TOPIC OF CREATION IN SECONDARY SCHOOL RELIGIOUS CULTURE AND ETHICS TEXTBOOKS

Tuncay CEYLAN

PhD., Ministry of National Education, Van, Türkiye

E- Mail: tuncyceylan@gmail.com

ORCID: 0000-0001-7864-8999

ABSTRACT

In the formation of a person's religious identity, there are critical periods. One of these periods is secondary education. During this stage, students begin to experience religious doubt for the first time due to the developmental nature of this phase, leading to a quest for meaning, identity crises, and questioning efforts. As a result, various belief issues arise, weakening religious sentiments, and causing students to turn towards movements like atheism, deism, and agnosticism. It's noted that one of the subjects students question, ponder, and doubt during secondary education is the topic of creation. The dilemma of whether the universe, humanity, and existence resulted from spontaneous evolution (the theory of evolution) or were created by a divine power is a significant concern during this period. Students not encountering accurate teachings on this matter and not receiving satisfactory answers to their questions can lead to various religious doubts and belief crises.

One of the classes where students can find answers to their questions about creation is Religious Culture and Ethics. These classes aim to provide students with correct informations about life, existence, and creation based on scientific data, thus enhancing students' religious knowledge, feelings, behaviors, and understanding. One of the fundamental teaching materials used in these classes is Religious Culture and Ethics textbooks. Therefore, students developing a correct understanding on this matter and effectively forming their religious identities depend on the accurate presentation of the subject in textbooks and students learning it correctly. Thus, this research, within the scope of the problem statement 'How is the topic of creation reflected in secondary school Religious Culture and Ethics textbooks?' aims to determine and evaluate how creation is addressed in these textbooks. The research, being one of the initial studies in the literature related to the subject and shedding light on needs, deficiencies, and expectations regarding the subject in textbooks, employs the qualitative research method of a case study design due to the situation of the reflection of the creation topic in Religious Culture and Ethics textbooks. Literature review serves as the data collection method, and the acquired data

will be preferred using content analysis. Codes will be derived from the data, and themes will be created from these codes. Findings will be analyzed based on the themes related to the treatment of the creation topic in textbooks, and supported by the literature, recommendations on the subject will be developed.

Keywords: Religious education, Creation, Religious culture and ethics, Textbook, Secondary education

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE 'YARATILIŞ' VE 'EVREN': EDEBİYATIN VE BİLİMİN ORTAK DİLİ

Tuğba TÜMEN

Öğr. Gör., Bitlis Eren Üniversitesi, Ortak Dersler Bölümü, Bitlis, Türkiye

E-Posta: ttumen@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6461-4245

Ferhat BAHÇECİ

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ, Türkiye

E-Posta: ferhatb@firat.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6363-4121

ÖZET

Yabancılara Türkçe öğretiminde sadece dilin yapısal öğelerini öğretmek yeterli değildir; Dil öğretiminde kültürel ve felsefi temaların da işlenmesi, öğrenimin çok daha zengin ve etkileyici olmasını sağlar. 'Yaratılış' ve 'Evren' gibi derinlikli ve evrensel temalar, bu bağlamda Türkçe'nin öğretiminde önemli bir yere sahiptir. Günümüzde teknolojinin sağladığı olanaklarla, bu temaları çok daha etkili bir şekilde öğrencilere sunabiliriz. Öğretim materyalleri, animasyonlar, sanal gerçeklik uygulamaları veya interaktif eğitim platformları, öğrencinin Yaratılış ve Evren konularını hem görsel hem de etkileşimli bir biçimde deneyimlemesine olanak tanır. Öğrenci bu materyaller aracılığıyla sadece dinlemekle kalmaz, aynı zamanda bu temaları interaktif olarak keşfeder. Türk edebiyatı, bu konularda zengin bir mirasa sahiptir. Yunus Emre'nin şiirlerinde tanımladığı evrenin özü, Yaratılış'ın ve varoluşun temelini oluşturan bir ilkeyi yansıtır. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın 'Huzur' romanında zamanın, mekânın ve bireyin evrendeki yeri üzerine yaptığı derinlemesine tespitler; Orhan Pamuk'un 'Kara Kitap'ta evrenin ve insanın sırlarını keşfetme yolculuğu, bu temaların Türk edebiyatındaki yerini gözler önüne serer. Bunun yanında, eğitim materyallerinde bu yazarların eserlerinden alıntılarla desteklenmiş öyküler, metinler ve şiirler kullanarak, Yaratılış ve Evren temaları daha anlaşılır hale getirilebilir. Öğrencilere sunulan bu metinler, temaların Türk edebiyatındaki işleniş biçimini gösterirken, aynı zamanda dilin estetik yönüyle de tanışmalarını sağlar. Dolayısıyla, yabancılara Türkçe öğretiminde Yaratılış ve Evren temalarının öğretim teknolojileri ve materyalleriyle işlenmesi, öğrencinin dil öğreniminin yanı sıra Türk kültürü ve edebiyatının derinliklerine de dalmasına olanak tanır. Yabancılara Türkçe öğretiminde bu derinlikli temaların ele alınmasını derslerin işlenmesini

daha da verimli hale getirecektir. Bilimsel gelişmeler ve keşifler, Yaratılış'ı anlama konusunda farklı kùltùrlerin ve toplumların ortak bir dilde buluşmasına olanak tanır. Türkçe öğretilimi sırasında, uluslararası bilimsel literatürdeki bu konudaki çalışmalardan alıntılar yapmak, öğrencilere hem Türkiye'nin bu alandaki bilimsel katkılarını tanıtır hem de Yaratılış ve Evren temalarının evrenselliğini vurgular. Böylece, dil öğreniminin ötesinde, öğrenciler bilimsel bir perspektiften de bu temaların derinliklerini keşfetme fırsatı bulurlar.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretilimi, Yaratılış ve evren, Öğretim materyalleri

'CREATION' AND 'UNIVERSE' IN TEACHING TURKISH TO FOREIGNERS: THE COMMON LANGUAGE OF LITERATURE AND SCIENCE

Tuğba TÜMEN

Lecturer, Bitlis Eren University, Common Courses Department, Bitlis, Türkiye

E- Mail: ttumen@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6461-4245

Ferhat BAHÇECİ

Doç. Dr., Fırat University, Institute of Educational Sciences, Elazığ, Türkiye

E- Mail: ferhatb@firat.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6363-4121

ABSTRACT

In teaching Turkish to foreigners, it is not enough to teach only the structural elements of the language; teaching cultural and philosophical themes in language teaching makes learning much richer and more impressive. In this context, deep and universal themes such as 'Creation' and 'Universe' have an important place in teaching Turkish. Today, with the opportunities provided by technology, we can present these themes to students in a much more effective way. Teaching materials, animations, virtual reality applications or interactive educational platforms allow students to experience the topics of Creation and the Universe both visually and interactively. Through these materials, the student not only listens but also explores these themes interactively. Turkish literature has a rich heritage on these topics. The essence of the universe described by Yunus Emre in his poetry reflects a principle that underlies Creation and existence. Ahmet Hamdi Tanpınar's in-depth observations on the place of time, space and the individual in the universe in his novel 'Huzur' and Orhan Pamuk's journey to discover the secrets of the universe and the human being in 'Black Book' reveal the place of these themes in Turkish literature. In addition, the themes of Creation and the Universe can be made more comprehensible by using stories, texts and poems supported by excerpts from the works of these authors in educational materials. These texts, which are presented to the students, not only show the way the themes are handled in Turkish literature, but also introduce them to the aesthetic aspect of the language. Therefore, teaching the themes of Creation and the Universe with instructional technologies and materials in teaching Turkish to foreigners allows students to dive into the depths of Turkish culture and literature as well as

language learning. Addressing these in-depth themes in teaching Turkish to foreigners will make the lessons even more productive. Scientific developments and discoveries allow different cultures and societies to meet in a common language to understand Creation. During the teaching of Turkish, quoting from international scientific literature on this subject not only introduces students to Turkey's scientific contributions in this field, but also emphasizes the universality of the themes of Creation and the Universe. Thus, beyond language learning, students have the opportunity to explore the depths of these themes from a scientific perspective.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, Creation and the universe, Teaching materials